

Raiffeisen Bank Shqipëri

Raport Vjetor 2022

Përmbytje

RAPORTI I KËSHILLIT DREJTUES	6
MESAZH NGA DREJTORI I PËRGJITHSHËM	7
MISIONI -VIZIONI -VLERAT	8
PERSPEKTIVAT DHE PLANET PËR VITIN 2021	9
ORGANET DREJTUESE TË BANKËS	10
RAPORTI I DREJTORISË	12
Zhvillimet Ekonomike	12
Rezultatet Financiare	14
Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut	17
RAPORTI I SEGMENTEVE	18
Divizioni i Produkteve Korporatë	18
RETAIL BANKING – BANKINGU PËR INDIVIDË	20
Zhvillimi i Segmenteve	20
Divizioni i Produkteve	21
Divizioni i Biznesit me Karta dhe Bankingut Digjital	23
Eksperienca e klientit	25
Kanalet e Shpërndarjes	26
THESARI DHE BANKINGU I INVESTIMEVE	27
Të ardhurat fikse	27
Tregu i parasë	28
Këmbimi valutor	28
Shitjet e thesarit	28
PËRGJEGJËSIA SOCIALE E KORPORATËS	30
BURIMET NJERËZORE DHE TRAJNIMET	32
RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR	42
RAIFFEISEN LEASING SH.A	128
RAIFFEISEN INVEST SH.A	130
NJË VËSHTRIM MBI RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL	134
RRJETI I RAIFFEISEN BANK SHA	135
ADRESA	136

DREJTORIA

e Raiffeisen Bank Sh.a



Christian Canacaris
Drejtore i Përgjithshëm, Kryetar i Drejtorisë

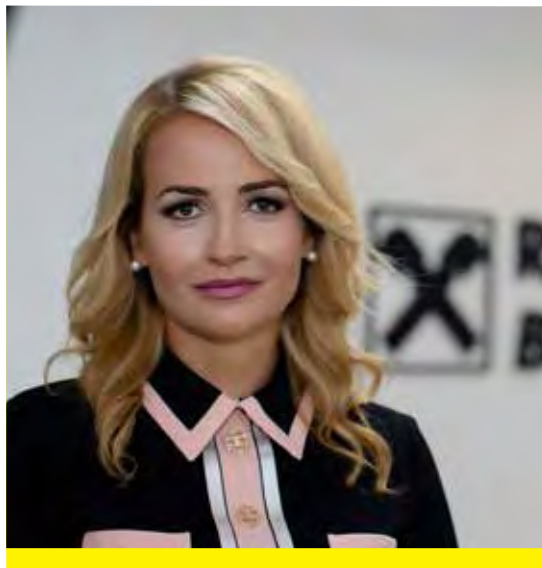
Alexander Zsolnai

Zëvendës drejtor i Përgjithshëm,
Zëvendëskryetar i Drejtorisë



Elona Mullahi (Koçi)

Anëtare e Drejtorisë për Biznesin e Korporatave



Vilma Baçe

Anëtare e Drejtorisë për Biznesin Retail



Erion Serti

Anëtar i Drejtorisë për Teknologjinë e Informacionit
dhe Operacionet

Raporti i Këshillit Drejtues

Zonja dhe Zotërinj,

Ekonomia e Shqipërisë dëshmoi sërish të ishte rezistente në një mjedis gjeopolitik të trazuar. Në vitin 2022, ecuria ekonomike i tejkaloi pritshmëritë më optimiste, pavarësisht nga pasojat negative që erdhën nga rritja domedhëne dhe çmimeve të ushqimeve dhe energjisë. Rritja e qëndrueshme ekonomike prej 4.8% në vitin 2022 erdhë si rezultat në një sezoni të shkëlqyer turistik, si dhe rritjes së fortë të aktivitetit në sektorin e ndërtimit dhe shërbimeve.

Raiffeisen Bank sh.a. ka pasur një performancë shumë pozitive, duke zgjeruar volumin e aktiveve dhe të depozitave, ndërkohë që e ka tejkaluar tregun për sa i përket aktivitetit huadhënës. Fitimi neto është rritur në mënyrë të ndjeshme krahasuar me një vit më parë falë kontributit të të gjitha linjave të biznesit, duke ruajtur pozicionin e qëndrueshëm të likuiditetit dhe kapitalit. Raiffeisen Bank sh.a. perceptohet si banka më e besuar dhe inovatore në treg dhe më e mira në ekspertizën e produkteve dhe shërbimeve. Ecuria e mëtejshme në digjitalizimin e produkteve dhe shërbimeve bankare ka kontribuar ndjeshëm në rritjen e bazës së klientëve dhe përmirësimin e përvojës së klientit. Në emër të Këshillit Drejtues, dëshiroj të shpreh vlerësimin tonë për rezultatet dhe progresin e arritur, të cilat janë përtej pritshmërive.

Gjatë vitit financiar 2021, anëtarët e Këshillit Drejtues zhvilluan 4 takime. Shkalla e përgjithshme e pjesëmarrjes në takimet e mbledhjeve të Këshillit Drejtues ishte 100 për qind.

Këshilli Drejtues ka monitoruar rregullisht dhe në mënyrë gjithëpërfshirëse performancën e biznesit dhe zhvillimet e rrezikut në Raiffeisen Bank sh.a. Diskutime të rregullta janë zhvilluar me Këshillin Drejtues mbi mjaftueshmërinë e kapitalit dhe likuiditetit, si dhe mbi drejtimin e biznesit të bankës dhe strategjitë e rrezikut. Këshilli Drejtues gjithashtu është angazhuar me zhvillimet e mëtejshme brenda qeverisjes së korporatave dhe ka monitoruar në vijimësi zbatimin e politikave përkatëse. Gjatë aktiviteteve të tij monitoruese dhe këshilluese, Këshilli Drejtues ka mbajtur kontakte të drejtpërdrejta me anëtarët përgjegjës të Drejtorisë, auditorin dhe drejtuesit që janë përgjegjës për funksionet e kontrollit të brendshëm. Këshilli ka pasur gjithashtu një shkëmbim të vijueshëm të informacionit dhe pikëpamjeve me përfaqësuesit e autoriteteve mbikëqyrëse për çështje aktuale.

Gjithashtu, Drejtoria i ka paraqitur Këshillit Drejtues raporte të rregullta dhe të hollësishme për çështje të rëndësishme në lidhje me performancën në fushat përkatëse të biznesit. Në periudhat ndërmjet mbledhjeve, Këshilli Drejtues ka mbajtur kontakte të ngushta me Kryetarin dhe anëtarët e Drejtorisë. Ata kanë qenë në dispozicion për diskutime dypalëshe ose shumëpalëshe me anëtarët e Këshillit Drejtues, sa herë u është kërkuar, dhe, sipas rastit, me përfshirjen e ekspertëve për çështjet që janë ngritur.

Puna e ndërmarrë së bashku me Anëtarët e Drejtorisë u bazua në një marrëdhënie besimi të ndërsjellë dhe u zhvillua në një frymë bashkëpunimi efikas dhe konstruktiv. Diskutimet ishin të hapura dhe kritike, dhe Këshilli Drejtues i ka miratuar rezultatet duke marrë në konsideratë të gjitha aspektet. Në rastet kur anëtarët e Këshillit Drejtues kanë kërkuar informacion shtesë për të shqyrtuar më thellësisht çështje të caktuara, ai u është vënë në dispozicion pa vonesë dhe sipas kërkesave të tyre.

Këshilli Drejtues i ka përmbushur funksionet dhe detyrat në përputhje me legjislacionin bankar shqiptar, Statutin e bankës dhe sipas parashikimeve të Rregullores së Këshillit Drejtues. Gjatë mbledhjeve tremujore Këshilli Drejtues ka trajtuar çështje të rëndësishme në lidhje me bankën, duke u kushtuar vëmendje të veçantë në formën e temave në fokus.

Dëshiroj të përfitoj nga rasti për të falënderuar sinqerisht Anëtarët e Drejtorisë dhe të gjithë punonjësit e Raiffeisen Bank sh.a. për përpjekjet e tyre të palëkundura, si edhe klientët tanë për besimin e tyre të vazhdueshëm.

Në emër të Këshillit Drejtues,



Peter Lennkh,
Kryetar i Këshillit Drejtues



Mesazhi i Drejtorit të Përgjithshëm

Viti 2022 dëshmoi të ishte një vit i mbushur me sfida për shkak të luftës në Ukrainë dhe pasojat e e së cilës u ndjenë në të gjithë botën. Pavarësisht nga mjedisi i vështirë, Raiffeisen Bank sh.a. ka arritur rezultate shumë të mira financiare. Banka mbeti e mirëkapitalizuar dhe me një likuiditet të lartë.

Falë kontributit të të gjitha linjave të biznesit, fitimi neto pas tatimit (sipas Standardit SNRF) arriti në 3,84 miliardë lekë (ose 32,4 milionë euro) në fund të vitit 2022. Vëllimi i depozitave u rrit me gati 9 për qind krahasuar me një vit më parë. Si huadhënësi i dytë më i madh në vend me rreth 17,3 për qind të pjesës së tregut, ne kemi vijuar të mbështesim individët dhe bizneset duke dhënë kredi gjatë gjithë vitit, duke e rritur totalin e kredive me 9,2 për qind, një përqindje më e lartë se rritja totale e kredisë në sistemin bankar prej 7,7 për qind.

Gjatë vitit 2022, Raiffeisen Bank sh.a. ndërmoi hapa të shpejtë drejt transformimit digjital. Ne po investojmë vazhdimisht në platformat tona digjitale, duke forcuar pozicionin tonë udhëheqës në treg me ofertën më të gjerë digjitale në vend. Një moment historik i rëndësishëm drejt huadhënies digjitale ishte zbatimi i procesit të nënshkrimit digjital, duke u bërë banka e parë në treg që ofron produkte të plota të huadhënies të ofruar tërësisht në mënyrë digjitale përmes platformës digjitale, RON. Gjithashtu, ne ishim banka e parë që përdorëm portofolin digjital në Shqipëri, nëpërmjet aplikacionit tonë RaiPay, i cili pati rezultate të jashtëzakonshme menjëherë pasi u prezantua.

Për më tepër, banka përqafoi teknologjinë Cloud për të transformuar operacionet e teknologjisë së informacionit, duke ofruar shërbime më të sigurta dhe efikase për klientët. Tashmë, më shumë se 50 përqind e sistemeve janë në Cloud, duke mundësuar zgjidhje më fleksibël në varësi të kërkesave, përshtatje më të mirë në varësi të përdorimit, më të leverdishme nga pikëpamja e kostove, si edhe më të sigurta për ruajtjen dhe përpunimin e të dhënave.

Në segmentin Individë, krahas përshtetimit të digjitalizimit, janë arritur rezultate të jashtëzakonshme ku vëllimi i kredive ka arritur një vlerë prej 441 milionë euro në fund të vitit, duke e radhitur Raiffeisen Bank Albania si huadhësin më të madh për këtë segment në vend me 21,4 përqind të pjesës së tregut. Vëllimet e reja të huadhënies me një vlerë prej 142 milionë euro përbëjnë 39 për qind të totalit të vëllimit të kredive në fund të vitit. Rezultate shumë të mira janë arritur në depozitat e individëve me një rritje prej gati 15 për qind nga viti në vit.

Segmenti i korporatave shënoi rezultate të jashtëzakonshme ku totali i vëllimit të kredive arriti në një vlerë prej 544 milionë euro në fund të vitit 2022, e cila është 11,6 përqind më e lartë krahasuar me një vit më parë. Vëllimet e reja përbëjnë 30% të totalit të vëllimit të kredive. Kreditë e gjelbra (ESG) në dhjetor 2022 arritën në 24.4 milionë euro, duke përbërë 4,5 për qind të totalit të portofolit të korporatës në fund të vitit. Dëshiroj të theksoj se Raiffeisen Bank u vlerësua nga klientët korporata për të dytin vitin radhazi si banka më e mirë për bankungun e korporatave në vend, bazuar në anketimet në lidhje me përvojën e klientit.

Viti 2022 ka qenë plot sfida për Raiffeisen Invest sh.a. duke marrë parasysh rënien globale të performancës së fondeve të investimeve. Pavarësisht nga gjitha vështirësitë ajo mbeti shoqëria udhëheqëse në tregun shqiptar për fondet e investimeve, me 95 përqind të pjesës së tregut duke regjistruar aktive me një vlerë prej rreth 345 milionë euro si në fondet e investimeve, ashtu edhe në fondet e pensioneve vullnetare. Raiffeisen Invest sh.a. e zgjeroi më tej pjesën e shitjeve bruto nëpërmjet kanaleve digjitale të me 1,51 përqind krahasuar me vitin e kaluar dhe mbetet e vetmja shoqëri e menaxhimit të aktiveve në treg që ofron shërbime digjitale për klientët e saj.

Për më tepër, Raiffeisen Leasing sh.a. e ka mbyllur vitin financiar 2022 me rezultate të kënaqshme. Shoqëria vijoi të ikryesonte tregun e brendshëm për dhënie me qira financiare të automjeteve dhe pajisjeve me një vlerë totale të biznesit të ri prej 18,5 milionë euro. Shumica e vëllimeve të reja u përkasin klientëve korporata dhe NVM që kontribuojnë me 88 përqind në vëllimin total. Qëllimi i shoqërisë është të forcojë partneritetet afatgjata me klientët, duke u ofruar shërbim të shpejtë dhe me kompetencë të lartë.

Presim që viti 2023 të jetë një vit sfidues, por gjithsesi i mbarë, pasi Raiffeisen Bank sh.a. ka një pozicion të fortë financiar. Ne do të vazhdojmë të mbështesim zhvillimin e vendit duke financuar projekte që ndikojnë pozitivisht në rritjen e qëndrueshme dhe përmirësojnë cilësinë e jetës në Shqipëri.

Gjithashtu, ne do të vijojmë të investojmë më shumë për të zgjeruar portofolin e produkteve digjitale në të gjitha segmentet tona bankare për të prezantuar produkte të reja ose të përmirësuara digjitale dhe për të rritur vlerën e klientëve tanë, pasi inovacioni është pjesë e rëndësishme e misionit tonë. Ne do të vazhdojmë t'i japim përparësi cilësisë së shërbimit ndaj klientit në të gjitha segmentet tona të Biznesit. Për më tepër, do të vazhdojmë të nënvijëzojmë rëndësinë e rritjes dhe zhvillimit personal të punonjësve tanë për të garantuar ruajtjen e standardeve më të larta të shërbimit ndaj klientit.

Në përmbyllje, në emër të Anëtarëve të Drejtorisë Raiffeisen Bank sh.a., dua të shpreh vlerësimin tim për të gjithë klientët tanë të çmuar dhe partnerët e biznesit për besimin dhe bashkëpunimin e tyre gjatë vitit 2022. Gjithashtu, dëshiroj të shpreh mirënjohjen time për punonjësit tanë për punën e palodhur, përkushtimin, punën në ekip dhe devotshmërinë që kanë treguar për arritjen e objektivave tona të biznesit.

Ne mbetemi të përkushtuar për të vazhduar transformimin "agjilë" për tu bërë një bërë një organizatë që përshtatet me sfidat e së ardhmes.

Christian CANACARIS

Drejtore i Përgjithshëm, Kryetar i Drejtorisë



Vizioni & Misioni

Vizioni ynë për vitin 2025

Të jemi grupi bankar më i rekomanduar për shërbimet financiare.

Misioni

Ne transformojmë inovacionin e vazhdueshëm në eksperiencë të shkëlqyer për klientët.

Vlerat



Bashkëpunim

Kur punojmë bashkë, komunikojmë bashkë, dëgjojmë dhe mbështesim njëri tjetrin përfitimet e përbashkëta janë shumë më të mëdha. Synimi ynë është të ndërtojmë vazhdimisht një mjedis mirëkuptimi, respekti dhe besimi reciprok.



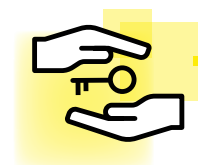
Proaktivitet

Ne besojmë te vizioni ynë për të ardhmen. Nxisim ndryshimin, duke u përqendruar te mundësitë dhe jo pamundësitë. Shkëmbejmë pavendosmërinë me vendosmërinë. Veprojmë, nuk reagojmë.



Të mësuarit

Të mësuarit e vazhdueshëm do të thotë zhvillim personal. Mësojmë nga përvoja, edukimi dhe ndarja e njohurive me njëri-tjetrin.



Përgjegjshmëri

Kur çdonjëri nga ne mbart përgjegjësi për veprimet që ndërmerr ndryshimi rezulton i madh. Individualisht dhe së bashku jemi përgjegjës për vendimet, rezultatet dhe pasojat e veprimeve tona.

Planet dhe Perspektiva për Vitin 2023

Raiffeisen Bank synon të vijojë në vitin 2023 zhvillimin e saj dhe të kontribuojë më tej në ekonominë e vendit, pavarësisht përballjes me kriza të njëpasnjëshme. Përpjekja për të përmirësuar përvojën e klientit dhe për t'u mundësuar klientëve tanë të kenë progres në jetën dhe biznesin e tyre janë misioni primar në botëkuptimin e Raiffeisen. Raiffeisen Bank do të jetë edhe më afër klientit në këto kohë sfiduese duke vlerësuar me vëmendje pozicionin e klientëve tanë, në këto kohë të vështira të presionit inflacionist dhe regjimit të normave të larta të interesit, të cilat rëndojnë mbi ekonominë globale, do të na shoqërojnë përgjatë 2023.

Transformimi digjital do të jetë synimi kryesor i të gjitha segmenteve tona bankare, si një mundësi për të rritur vlerën e klientëve tanë në këtë mjedis përçarës. Ne do të investojmë më tej në platformat tona digjitale për të ruajtur pozicionin tonë lider duke përfaqësuar bankën më inovative dhe më të avancuar në vend. Në këtë kontekst, ne planifikojmë të pasurojmë platformën tonë digjitale 'Raiffeisen ON' me veçori dhe funksionalitete të reja veçanërisht duke digjitalizuar ofertën tonë të kredive. Më tej, cilësia e shërbimeve ndaj klientit në të gjitha segmentet tona do të vijojë të mbetet prioritet. Segmentet individ, korporata dhe SE do të vazhdojnë të fokusohen në ofrimin e produkteve dhe shërbimeve më të mira të klientëve në treg, si shërbimet bankare digjitale, metodat inovative të pagesës, kreditë, etj.

Ne do të vijojmë të fokusohemi në zhvillimin personal të punonjësve tanë, për të përfunduar standardet më të larta të shërbimit ndaj klientit. Ne vlerësojmë ekspertizën dhe krijojmë një mjedis pune që promovon bashkëpunimin, kreativitetin dhe shpirtin sipërmarrës. Një mënyrë transformuese e punës do të lejojë më shumë bashkëpunim dhe do të rrisë kreativitetin e punonjësve tanë. Ne do të eksperimentojmë me mënyrat e reja pararojë të punës, të cilat po marrin formë në tregjet më të zhvilluara në mbarë botën, duke i ofruar punonjësit tonë mundësinë për të punuar me kohë të pjesshme nga shtëpia. Puna hibride midis zyrës dhe shtëpisë do të kontribuojë më tej në zhvillimin e forcës sonë punëtore. Ndërkohë, ne do të vazhdojmë të përmirësojmë rrjetin e degëve në përputhje me transformimin tonë digjital, për të ofruar degë bashkëkohore dhe miqësore me klientët.

Së fundi, Raiffeisen Bank do të rrisë fokusin e saj në një qasje gjithëpërfshirëse të zbatimit për të gjitha grupet e klientëve me synimin për të kontribuar cilësisht në rritjen e biznesit të RBAL përmes bankingut të përgjegjshëm. Në këtë botë me ndryshim galopant dhe në kuadër të ndryshimeve klimatike, me rritjen e temperaturave që ekspozojnë ndaj fatkeqësive klimatike, ne do të bëjmë më të mirën për të zbatuar operacione bankare me përgjegjësi mjedisore dhe shoqërore në të gjithë Raiffeisen Bank Shqipëri. Raiffeisen Bank do të japë gjithashtu kontributin e saj në këtë ndryshim epokal duke sponsorizuar projekte sociale që shkojnë në të njëjtin drejtim dhe ndihmojnë në zbutjen e ndryshimeve të temperaturës në nivele të menaxhueshme.

Drejtoria

Raiffeisen Bank Sh.a



Christian Canacaris

Drejtor i Përgjithshëm,
Kryetar i Drejtorisë



Alexander Zsolnai

Zëvendësdrejtor
i Përgjithshëm,
Zëvendëskryetar i
Drejtorisë



Elona Mullahi (Koçi)

Anëtare e Drejtorisë për
Biznesin e Korporatave



Vilma Baçe

Anëtar i Drejtorisë për
Biznesin Retail



Erion Serti

Anëtar i Drejtorisë
për Teknologjinë e
Informacionit dhe
Operacionet

Organet Drejtuese të Bankës

KËSHILLI DREJTUES

Këshilli Drejtues është përgjegjës për miratimin dhe kontrollin e zbatimit të politikave dhe strategjive të bankës, në lidhje me planin e biznesit, menaxhimin e rrezikut, buxhetin vjetor, përcaktimin e objektivave afatgjatë të bankës dhe monitorimin e realizimit të këtyre objektivave, monitorimin e efikasitetit të praktikave të drejtimit të bankës dhe kryerjen e ndryshimeve të nevojshme për përmirësimin e këtyre praktikave, etj.

Anëtarët e Këshilli Drejtues

Peter Lennkh	Kryetar
Heinz Wiedner	Zëvendëskryetar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Thomas Matejka	Anëtar
Petro Merkulov	Anëtar

KOMITETI I KONTROLLIT

Komiteti i Kontrollit kontrollon dhe mbikëqyr zbatimin e procedurave kontabël dhe të kontrollit të brendshëm të bankës, duke përfshirë edhe procedurat e vendosura nga Banka e Shqipërisë, shqyrton raportet e kontrollit të brendshëm dhe monitoron trajtimin e përfundimeve të dala nga këto raporte; bën vlerësimin e situatës financiare të bankës, bazuar në raportin e ekspertit kontabël të autorizuar, etj.

Anëtarët e Komitetit të Kontrollit

Heinz Wiedner	Kryetar
Ulf Leichsenring	Zëvendëskryetar
Johannes Kellner	Anëtar

Gjatë vitit 2022 Komiteti i Kontrollit zhvilloi katër mbledhje.

KOMITETI I RREZIKUT

Komiteti i Rrezikut këshillon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues në lidhje me strategjinë dhe oreksin e përgjithshëm aktual dhe të ardhshëm të rrezikut, si edhe ndihmon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues për të mbikëqyruar zbatimin e kësaj strategjie nga drejtuesit e lartë të bankës.

Anëtarët e Komitetit të Rrezikut

Thomas Matejka	Kryetar
Harald Kreuzmair	Zëvendëskryetar
Heinz Wiedner	Anëtar

Gjatë vitit 2022 Komiteti i Rrezikut zhvilloi dy mbledhje.

DREJTORIA

Drejtoria organizon dhe drejton në mënyrë të vazhdueshme veprimtarinë e bankës; përcakton dhe delegon detyrat të personeli, si edhe mbikëqyr ushtrimin e përgjegjësi të deleguara, në përputhje me politikat dhe procedurat e miratuara; ndërmer masat e nevojshme për të monitoruar dhe administruar të gjitha rreziqet ndaj të cilave është e ekspozuar banka, në përputhje me strategjitë e miratuara, si dhe siguron që proceset e administrimit të rrezikut të jenë në përshtatje të vazhdueshme me profilin e rrezikut të bankës dhe planin e biznesit të miratuar.

Anëtarët e Drejtorisë

Christian Canacaris

Alexander Zsolnai

Elona Mullahi

Erion Serti

Vilma Baçe

Kryetar/Drejtor i Përgjithshëm

Zëvendëskryetar/Zv. drejtor i Përgjithshëm

Anëtare

Anëtar

Anëtare

Raporti i Drejtorisë

Zhvillimet Ekonomike

Ekonomia vendase, sikundër dhe ekonomia botërore operoi në një mjedis të vështirë me çmime të larta të energjisë dhe ushqimeve, shkaktuar nga lufta në Ukrainë. Pavarësisht kushteve të reja dhe sfiduese, ekonomia vendase surprizoi, duke tejkaluar çdo parashikim optimist. Sipas vlerësimeve paraprake zyrtare, ekonomia u zgjerua me 4,8% nga viti në vit në 2022-shin, konsiderueshëm mbi parashikimin tonë prej 3,9%. Rritja solide e ekonomisë në 2022, erdhi nga një performancë e shkëlqyer e sektorëve të shërbimit, e kryesisht turizmit dhe pasurive të paluajtshme, me kontribut edhe nga ndërtimi dhe industria që u rritën me 10,7% dhe 7,1% respektivisht nga viti në vit. Ecuria e këtyre sektorëve lidhet me kërkesën e lartë të brendshme dhe të jashtme, konfirmuar nga rritja e konsumit të familjeve me 7,2% në krahasim me vitin e kaluar, shtimi i kapitalit bruto me 5,6% nga viti në vit dhe zgjerimi i eksportit të të mirave dhe shërbimeve me 7,5%. Për vitin 2023, ne parashikojmë që ekonomia do të vazhdojë të rritet, por në ngadalësim për tu përsheptuar në vitin pasardhës. Për të gjithë vitin 2023, në presim që prodhimi i brendshëm bruto të rritet me 3%, kushtëzuar nga masat e shtrënguara financiare, ngadalësimi i ekonomisë së eurozonës, si dhe për shkak të konsolidimit të mëtejshëm fiskal.

Inflacioni i lartë ishte kryefjala e vitit 2022 si pasojë e rritjes së çmimeve të ushqimeve, lëndëve të para dhe energjisë në tregjet ndërkombëtare veçanërisht pas fillimit të luftës në Ukrainë. Kështu, inflacioni mesatar arriti 6,7%, nivel që nuk ishte parë në më shumë se 20 vite. Megjithatë, inflacioni në Shqipëri mbeti nën nivelin e inflacionit të vendeve të rajonit, për shkak të një monedhë lokale të fortë. Në muajin tetor 2022, inflacioni arriti vlerën maksimale prej 8,3% dhe pas kësaj ka filluar rënien edhe në muajt e parë të 2023. Megjithatë, inflacioni bazë, që përjashton artikujt me më tepër luhatje, mbetet shqetësues, duke qenë se arriti në 8,4% në fund të vitit 2022 krahasuar me 7,4% që ishte inflacioni total.

Çmimet e larta të importit dhe pritshmëritë për një inflacion të lartë në vazhdim ishin arsytet që Banka e Shqipërisë të fillojë aplikimin e një politikë monetare shtrënguese pas një dekade me politikë lehtësuese. Kështu, Banka e Shqipërisë ndërhyri menjëherë pas fillimit të luftës në Ukrainë duke e rritur normën bazë të interesit në nivelin e para-pandemisë prej 1,0%. Në përpjekjet e saj për të ngadalësuar inflacionin Banka qendrore ndërhyri dhe katër herë të tjera duke e rritur normën bazë në nivelin e 2,75% në fund të 2022. Ne presim që inflacioni të ulet në 2023-shin, për shkak të efektit të bazës dhe faktit që çmimet e disa ushqimeve dhe energjisë kanë rënë lehtësisht nga nivelet e larta të mëparshme në tregjet ndërkombëtare. Megjithatë, rritja e pagave në sektorin publik që qeveria ka premtuar si dhe atyre në sektorin privat do të mbajnë lart presionet e inflacionit në tregun e brendshëm. Duke marrë në konsideratë dhe normën e lartë të inflacionit bazë (8,7% në shkurt 2023) ne presim që politika monetare të vijojë drejt normalizimit e kështu norma bazë parashikohet të arrijë 4,25% në fund të vitit 2023.

Treguesit e tregut të punës treguan për një vazhdimësi në përmirësimin e niveleve të papunësisë në vend, e cila ka rënë nga 11,4% në fund të 2021-it në 10,8% në fund të 2022-it edhe pse krahasuar me tremujorin e tretë të vitit papunësia ka pësuar një rritje të lehtë nga 10,6%. Nga ana tjetër dhe punësimi është rritur në nivele të reja prej 56,3% në fund të vitit 2022 nga 53,5% në fund të një viti më parë. Këto dinamika të tregut të punës, si dhe kërkesa në rritje për punonjës që disa sektorë po hasin, sollën presion mbi pagat. Kështu pagat në tremujorin e fundit të vitit 2022, shfaqën një rritje dyshifrore prej 10,8%, ku rritja më e madhe vjen nga sektori privat i cili shfaq rritje prej më shumë se 14% vit më vit. Nga ana tjetër politika fiskale ka pasur një rol të rëndësishëm për zbutjen e pasojave indirekte me të cilat u përball ekonomia vendase me fillimin e luftës në Ukrainë. Kështu, sektori publik mbarti efektin e rritjes së çmimit të importit të energjisë duke mbajtur të pandryshuar çmimin final të konsumit të energjisë elektrike për familjet dhe bizneset. Dy paketa u aprovuan për të zbutur efektin e inflacionit të lartë sidomos tek shtresat në nevojë. Afërsisht 2,8% e PBB-së u alokuan për të mbuluar rritjen e inflacionit dhe mbajtjen e çmimit të energjisë elektrike të pandryshuar. Megjithatë, performanca e financave publike dëshmon përmirësime në 2022-in, ku të ardhurat buxhetore për shkak të rritjes ekonomike dhe të çmimeve të larta të importit u rritën me 12,0% vit më vit, ndërsa shpenzimet buxhetore u zgjeruan me 9,2% krahasuar me një vit më parë. Si rezultat, deficit buxhetor arriti 3,6% e PBB-së, por në ulje krahasuar me 4,6% e PBB-së në 2021-in. Raport i borxhit publik me prodhimin e brendshëm bruto gjithashtu vazhdoi trajektoren zbritëse në 2022-in, ku për shkak edhe të PBB-së nominale të lartë për efekt të deflatorit të lartë, ai ra në 64,6% nga 74,3% në 2021-in. Politika fiskale pritet të mbetet në pozicionin konsolidues dhe deficit buxhetor të zbrësë në vetëm 2,5% e PBB-së në 2023.

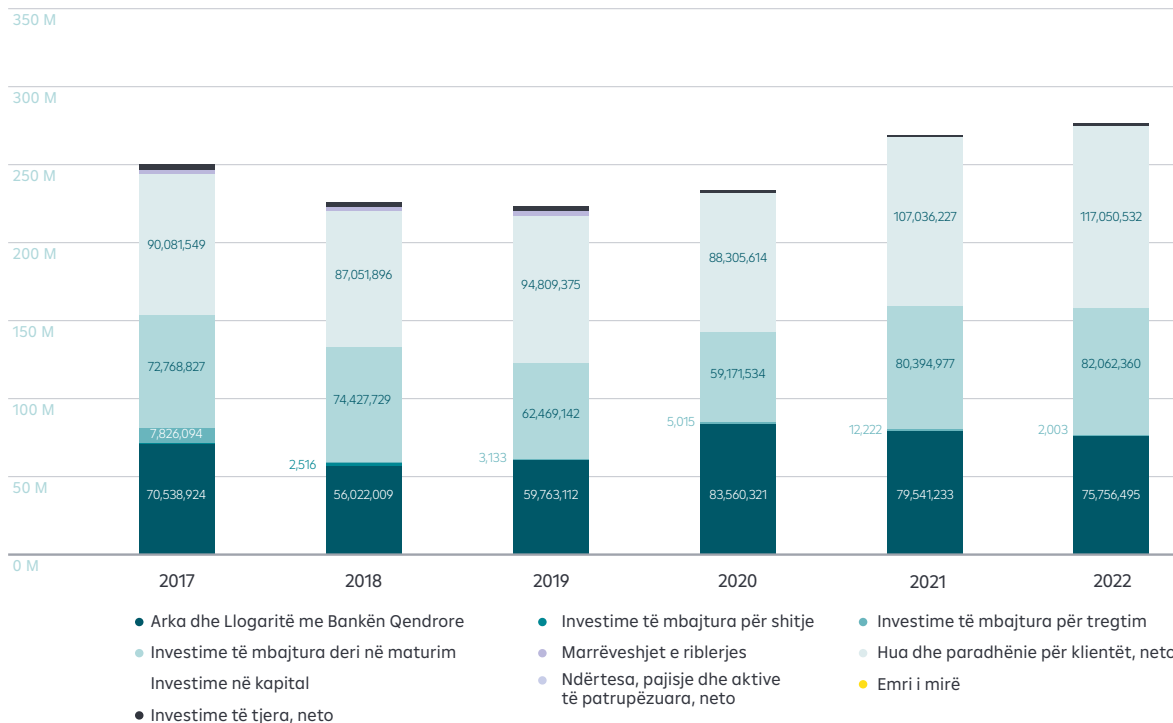
Dhe pozicioni i jashtëm i vendit pati përmirësime gjatë vitit 2022. Kështu, deficitin e llogarisë rrjedhëse u ngushtua me 7,4% vit më vit duke arritur vlerën e 1,1 miliardë euro. Përmirësimi i deficitit të llogarisë rrjedhëse u realizua me anë të kontributit të zgjerimit të konsiderueshëm të llogarisë së shërbimeve, që shënoi një përmirësim prej 33,7% nga viti në vit, kryesisht mbështetur nga të hyrat e turizmit të cilat pothuaj u rritën me 1,5 herë gjatë gjithë vitit. Remitancat, komponenti kryesor i të ardhurave dytësore shënuan rritje vjetore prej 9,6%, duke dhënë kontribut solid në përmirësimin e pozicionit të jashtëm të vendit. Vendi mbetet gjithashtu tërheqës për investitorët e huaj, sepse investimet e huaja në Shqipëri përgjatë vitit 2022 arritën 1,4 miliardë euro ose 33,0% më shumë se një vit më parë. Megjithatë duhet thënë se më shumë se gjysma (53%) është në formën e fitimit të riinvestuar.

Edhe pse përballë sfidave të reja, aktiviteti i sektorit bankar vazhdoi zgjerimin në vitin 2022, por me ritëm më të ulët krahasuar me një vit më parë. Kështu, rritja vjetore e aktiveve të sektorit ishte 5,8%, e cila mund të quhet një rritje e moderuar në krahasim me rritjen prej 12,1% një vit më parë. Kredidhënia dhe investimet në letra me vlerë ishin dy aktivitetet kryesore që kontribuan në rritjen e asetëve totale të sistemit bankar. Aktiviteti i kredidhënies shënoi rritje prej 7,7% krahasuar me vitin e kaluar, por ritmi i rritjes shfaq ngadalësim nga niveli i zgjerimit prej 9,4% në 2021. Kjo erdhi dhe si pasojë e shtrëngimit të kushteve të financimit dhe veçanërisht rritjes së normës së interesit të kredisë në reflektim të shtrëngimit të politikës monetare si dhe forcimit të monedhës lokale. Mjedisi i ri me presione të larta inflacioniste, përbën pasiguri për aktivitetin kredidhënës në 2023-in e shfaqur në një kërkesë më të dobët. Gjatë 2022-it, kredia dhënë individëve u rrit me ritme shumë të larta vjetore prej 18,9%, ndërsa kredia për bizneset u rrit me vetëm 2,4%. Cilësia e portofolit të kredisë u përmirësua më tej, duke prekur nivelin e 5,0% të kredisë në total të sistemit. Edhe pse cilësia pritet të përkeqësohet në 2023-in, raporti do të jetë jo larg niveleve aktuale. Treguesit financiarë të sektorit tregojnë për përfitueshmëri të lartë (RoA 1,2%, RoE 12,3%, fitim 190 milionë euro), nivele të mira likuiditeti dhe kapitali (CAR 18,4%) për të përballuar goditje të mundshme që mund të vijnë nga rënia e cilësisë së asetëve gjatë 2023.

Rezultatet Financiare

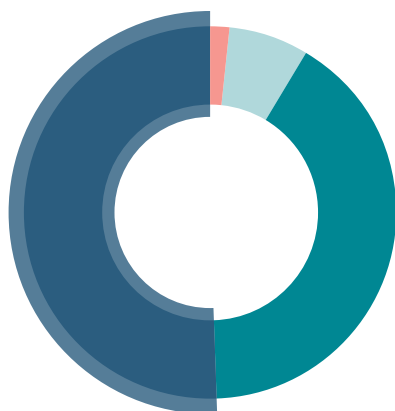
Totali i aktiveve në fund të vitit 2022 ishte 281,959 milion Lekë (2021: 273,400 milion Lekë). Në 2022 portofoli i kredisë, përbënte 42 % (2021: 39 %) të totalit të aktiveve të bankës. Investimet në letrat me vlerë përbëjnë rreth 29 % të totalit të aktiveve në 2022 (2021: 29 %). Ndërsa arkat dhe llogaritë me bankat janë ulur me 5% nga viti në vit.

Struktura e Bilancit - Aktivi (në '000 LEK)



Totali i huave dhe paradhënieve për klientët në fund të vitit 2022 ishte 127,426 milion Lekë (2021: 116,634 milion Lekë) duke shënuar kështu një rritje prej 9 % të portofolit të kredisë gjatë këtij viti. Sektori i Korporatave përbën 50 % të totalit të portofolit të kredisë dhe zë vendin kryesor në këtë portofol me një tepriçë kredie prej 63,679 milion Lekë (2021: 59,040 milion Lekë). Segmentet e Ndërmarrjeve të Mesme shënuan një rritje prej 8 % dhe Ndërmarrjeve të Vogla shënuan një rritje në portofolin e kredisë prej 30 %, të dyja me një tepriçë kredie prej 11,351 milion Lekë (2021: 10,145 milion Lekë).

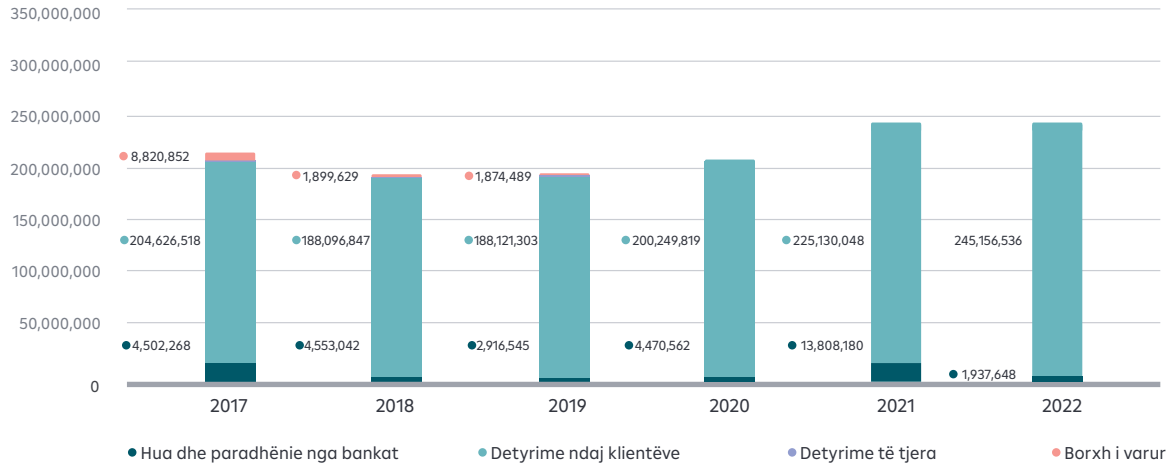
Struktura e Hua dhe Paradhënie për klientët (në '000 LEK)



Totali i detyrimeve në fund të vitit 2022 ishte 251,730 milion Lekë (2021: 243,249 milion Lekë). Në 2022, depozitat e klientëve përbëjnë rreth 97 % (2021: 93 %) të totalit të detyrimeve.

Struktura e Bilancit - Pasiv

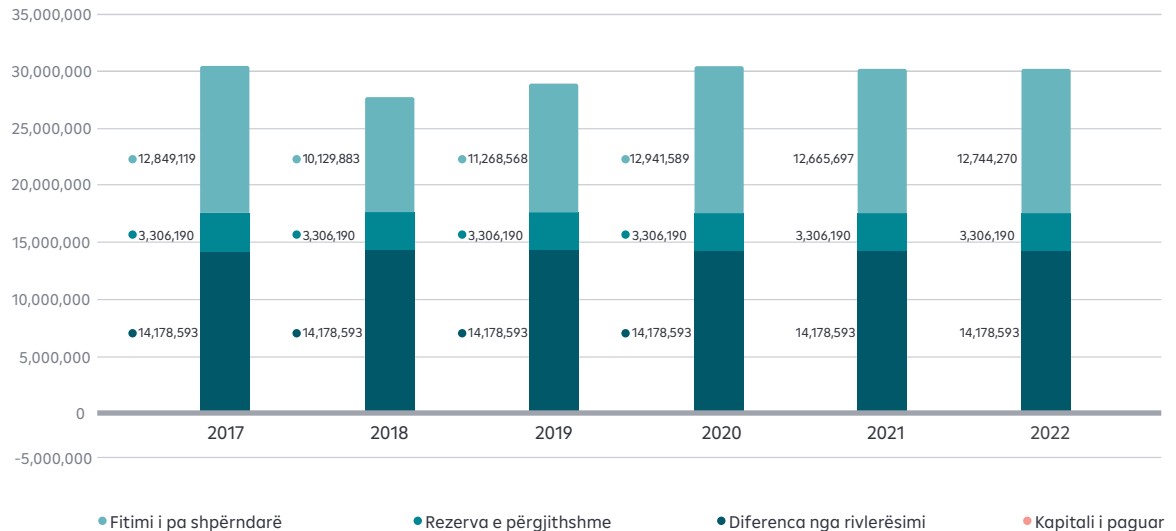
(në '000 LEK)



2022 shënoi një rritje prej 8% të fitimit pas taksës në krahasim me 2021 në 3,702 milion Lekë (2021: 3,412 milion Lekë). Dividendi i deklaruar dhe i paguar në 2022 është 3,623 milion Lekë (2021: 3,688 milion Lekë). Grupi ka një profil të qëndrueshëm kapitali me një raport të mjaftueshmërisë së kapitalit prej 18.70 %, shumë më tepër se kërkesa minimale rregullore prej 12 %.

Struktura e Kapitalit Aksioner

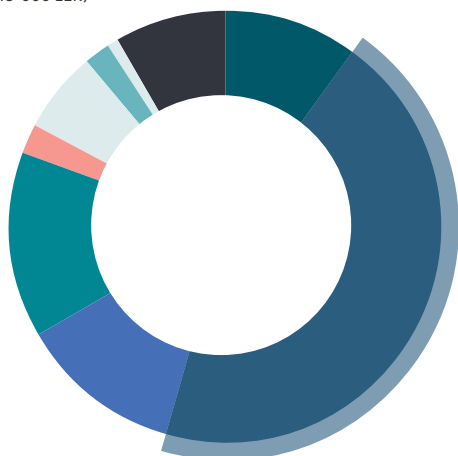
(në '000 LEK)



Shpenzimet të tjera administrative në total gjatë 2022 arritën në 2,064 milion Lekë (2021: 2,066 milion Lekë). Në vitin 2022 raporti kosto/të ardhura pësoi një rënie nga 52.5 % në 50.35 %.

Shpenzime operative 2022

(në '000 LEK)

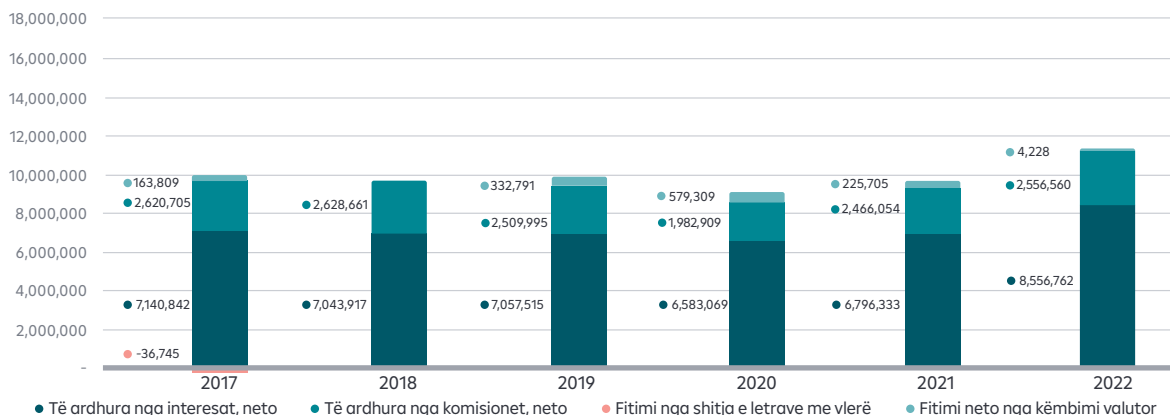


- Shpenzime për zyrat 10%
- Shpenzime për IT 44%
- Shpenzime ligjore dhe konsulence 12%
- Shpenzime marketingu dhe PR 14%
- Shpenzime për makinat 2%
- Shpenzime sigurie 6%
- Shpenzime për trajnime dhe udhëtime 2%
- Shpenzime për qiratë 1%
- Shpenzime të ndryshme administrative dhe taksat 8%

Të ardhurat neto nga interesat të Grupit kanë shënuar një rritje prej 26 % dhe totali i bilancit të Bankës u rrit me (3.1 %) për shkak të tepricës së likuiditetit. Marzhi neto i interesit (llogaritur si raport i të ardhurave nga interesat mbi mesataren vjetore të totalit të aktiveve) u rrit nga 2.66 % në 2021 në 3.08 % në 2022.

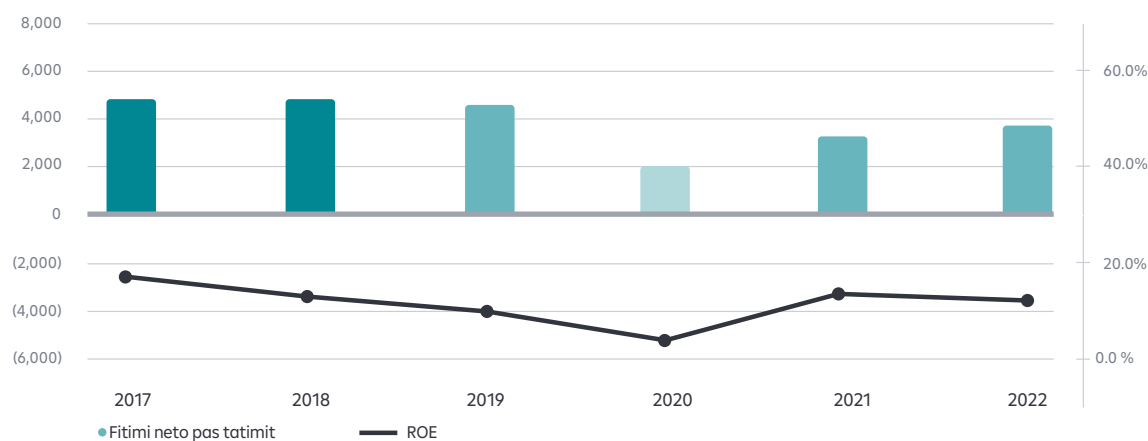
Të ardhura neto

(në '000 LEK)



Fitimi & ROE

(në '000,000 ALL)



DEKLARATA E OREKSIT/TOLERANCËS NDAJ RREZIKUT

Deklarata e Bankës për oreksin/tolerancën ndaj rrezikut të ndërmarrë, ka për qëllim t'i krijojë drejtuesve të bankës një mundësi menaxhimi dhe kontrolli për të gjithë nivelet e riskut që banka është e gatshme të pranojë në mënyrë që të arrijë objektivat e saj strategjike dhe financiare. Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut të Bankës ka një ndërlidhje me Procesin e Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit duke qenë se objektivi kryesor i saj është që të ndërlidhi objektivat strategjike dhe financiare me detyrimin për të përmbushur kërkesat rregullatore për mjaftueshmërinë e kapitalit në rast të skenarëve të rënduar ose në rastet e rreziqeve të caktuara dhe të sigurojë që kreditorët nuk do të mbartin humbje në raste të një risku ekstrem. Banka Raiffeisen, në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë mban një vlerë të caktuar të kapitalit për ta përdorur në rast të rreziqeve materiale. Për të ashtuquajturat rreziqet e "Shtylla I" (si psh. rreziku i kredisë, risku i tregut dhe riskut operacional), vlerësimi sasior dhe procedurat e përcaktojnë: që shtesa në kapitalin rregullator të përfshijë edhe vlerat nga përlogaritja e këtyre rreziqeve. Menaxhimi i riskut në Raiffeisen Bank duhet që të sigurojë që kërkesat e rregullatorit për mjaftueshmërinë e kapitalit janë plotësuar. Raiffeisen Bank mban më shumë kapital se sa nevojitet nga kërkesa minimale e rregullatorit, si një shtesë të cilën mund ta përdori në rast të një risku të caktuar, në mënyrë që të mos jenë të nevojshme ndërhyrje nga rregullatori dhe për pasojë banka të përballet edhe me humbje reputacionale. Kjo është quajtur Kapaciteti i Rrezikut, e thënë ndryshe Kapitali Rregullator i cili është shuma e Kapitalit Bazë të nivelit të parë, Kapitalit Shtesë e nivelit të parë dhe Kapitali i nivelit të dytë. Niveli i kapitalit të mbajtur nga banka gjithashtu shërben edhe për rastet e rritjes së aktivitetit të biznesit në të ardhmen. Meqenëse Kapaciteti i Rrezikut bazohet kryesisht në pjesën e kapitalit mbi kërkesën minimale për kapital, është e nevojshme një përkufizim i kërkesës minimale për kapital për konceptin e Kapacitetit të rrezikut. Përgjithësisht, kërkesa minimale për kapital është kërkesa për kapital për "Shtyllën I" (risku i kredisë, risku i tregut dhe riskut operacional). Në mënyrë që të kemi nivel optimal të kapitalit të mbajtur, kur përcaktohet niveli i Kapacitetit të Rrezikut, aksionaret duhet të bëhen me dije se përveç nivelit minimal të kërkesës për kapital, banka mund të përballet me ngjarje të cilat mund të shkaktojnë risk të paparashikuar dhe /ose të pamatur. Këto rreziqe vlerësohen nën "Shtyllën II" të kërkesës për kapital të cilat konsistojnë në: rrezikun e përqendrimit të kredisë, rrezikun e mbetur, rreziqe që vijnë nga faktorë të ambientit të jashtëm (psh. Stress test) dhe rreziqe të shprehura si rreziqe të tjera, të cilat janë vlerësuar nëpërmjet procesit vjetor të vlerësimit të profilit të Rrezikut të bankës. Duke qenë se luhatjet e mundshme në tregjet financiare dhe në situatën ekonomike dhe paparashikueshmëria e rreziqeve specifike të veçanta, niveli i oreksit ndaj rrezikut duhet të vendoset në një nivel më të ulët se sa ai i risk tolerancës, me një diferencë të tillë që të mund të evitohet, thyerje të mundshme të nivelit të Kapacitetit të Rrezikut të buxhetuar. Niveli i oreksit ndaj rrezikut është përcaktuar të jetë sa 85 përqind e Kapacitetit të Rrezikut të buxhetuar. Risk Toleranca është përcaktuar të jetë në nivelin 95 përqind të Kapacitetit të Rrezikut të buxhetuar. Objektivat janë vendosur sipas Projekt Buxhetit dhe Planit Afatmesëm të bankës, duke përfshirë edhe rezervat e caktuara në mënyrë që të mbulojnë luhatjet e mundshme të kushteve të tregut.

Ekspozimet e ponderuara me rrezikun (në mijë EUR)	2023	2024	2025
Rreziku i Kredisë	1,038,569.83	1,096,232.61	1,172,553.24
Rreziku i Tregut	10,679.23	10,610.77	10,593.81
Rreziku Operacional	149,683.66	173,592.01	199,693.24

	Dhjetor 2022
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit Rregullator	18.70%
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit në përputhje me metodologjinë vendase të ICAAP	16.97%

Raporti i Segmenteve

Divizioni i Produkteve Korporatë

Segmenti Korporate

Segmenti i korporatave shënoi rezultate të jashtëzakonshme me vëllimin e kredive të pakthyera që arriti në 544 milionë euro në fund të vitit 2022, çka përbën një vëllim 11,6 përqind më të lartë krahasuar me një vit më parë. Vëllimet e reja të huadhënies përbëjnë 30% të totalit të vëllimit të kredive të pakthyera.

U zhvilluan shumë iniciativa dhe fushata për arritjen e ekselencës operacionale të shërbimeve, veçanërisht në aktivitetin e kredihënies, duke rritur me 6% bazën e klientëve huamarrës.

Me synimin përmirësimin e përvojës së klientëve, viti 2021 shënoi një moment historik të rëndësishëm përmes prezantimit të konceptit të huadhënies së shpejtë, e ashtuquajtur "speed boat" në segmentin e korporatave. Viti i parë i plotë i funksionimit në strukturën e re rezultoi i suksesshëm në arritjen e objektivave financiare dhe përmbushjen e përvojës së kënaqshme të klientit.

Qëllimi i këtij riorganizimi të brendshëm është që të kthehemi në një organizatë të përgjegjshme, të përshtatemi sa më shpejt dhe të krijojmë një përvojë të mirë klienti. Përshtatja e një metodologjie agile përmes krijimit të ekipeve ndërfunksionale të huadhënies me palë interesi nga departamenti i biznesit, rrezikut dhe ai ligjor, kontribuon drejtpërdrejt në uljen e kohës së nevojshme për përpunimin e produkteve të kredive.

Aktualisht klientët marrin shërbime nga dy segmente:

- Korporatat e mëdha
- Tregu i mesëm

Analistët e huadhënies së shpejtë "speed boat" po monitorojnë nga afër edhe performancën e klientëve, e cila përkthehet në një cilësi më të mirë të portofolit.

Si pjesë e strategjisë afatgjatë, Raiffeisen është i fokusuar në realizimin e një ndikimi pozitiv në ekonominë e përgjithshme shqiptare nëpërmjet rritjes së standardeve bankare në treg. Në këtë drejtim, Raiffeisen ka investuar vazhdimisht në ruajtjen dhe rritjen e një partneriteti afatgjatë të konsoliduar me të gjitha institucionet publike, qendrore dhe vendore, duke luajtur një rol thelbësor në mbështetjen e projekteve të rëndësishme infrastrukturore përmes prezantimit të zgjidhjeve novatore në fushën e IT dhe shërbimeve të tjera bankare. Kjo sinergji e ka vendosur Raiffeisen në pozicionin e bankës partnere kryesore të qeverisë shqiptare.

Divizioni i Produkteve të Korporatës dhe Bankingut Digjital

Në kuadër të transformimit të Bankës në një "Bankë adaptive", u krye riorganizimi i departamentit të produkteve të korporatës nëpërmjet zbatimit të strukturës hibride. Ky riorganizim synon që Banka të jetë lider absolut në inovacion dhe cilësi, duke ofruar një përvojë superiore për klientët e korporatave nëpërmjet produkteve dhe shërbimeve digjitale dhe të automatizuara.

Njësia e financimit të projekteve, ESG dhe financimit të produkteve Agro

Njësia e financimit të projekteve, ESG dhe financimit të produkteve Agro është përkushtuar të vlerësojë nevojat për financim dhe ndihmon në lehtësimin e shërbimeve financiare për projekte afatgjata industriale dhe të pasurive të paluajtshme, si dhe për transaksione të strukturuar afatgjata si bashkimet dhe blerjet e shoqërive. Gjatë vitit 2022, portofoli i financimit të projekteve u rrit ndjeshëm.

Fokusi ynë është të financojmë projekte sociale dhe të gjelbra, si dhe të veprojmë të sinkronizuar me transformimin e qëndrueshëm në mbarë botën. Fokusi ynë mbetet financimi i sektorit të energjisë së rinovueshme, i cili për momentin përfshin projekte për hidrocentrale dhe termocentrale diellore.

Ne jemi të fokusuar vazhdimisht të rrisim bashkëpunimin me klientët tanë në mënyrë që ata në Raiffeisen Bank të gjejnë një partner të besueshëm, duke ofruar produkte dhe zgjidhje të personalizuar në përputhje me praktikën më të mira të tregut. Përvoja profesionale dhe kompetencat e spikatura gjatë bashkëpunimeve tona e kanë renditur Bankën Raiffeisen si një partner të vlefshëm mes institucioneve financiare ndërkombëtare, duke u bërë palë aktive e sindikatave kombëtare dhe ndërkufitare/ndërkombëtare të financimit.

Në një mjedis dinamik tregu, cilësitë kryesore që na dallojnë janë kreativiteti, kompetencat dhe transformimi i vazhdueshëm.

Financimi i sektorit agro - Një tjetër histori suksesi ishte marrëveshja e nënshkruar në mars 2019 midis RBAL, BERZH dhe qeverisë shqiptare, duke mbështetur portofolin e kredisë deri në 35 milionë euro. Duke marrë parasysh zhvillimin e tregut, aktualisht po negociojmë me BERZH për të zgjeruar spektrin e financimit duke përfshirë edhe sektorin e turizmit. Ky bashkëpunim është në përputhje me politikën tonë të qeverisë për të mbështetur sektorin e bujqësisë dhe të turizmit.

Në vijimësi të bashkëpunimit tonë me BERZH-in, në shtator 2020 nënshkruam një tjetër marrëveshje për ndarjen e rrezikut të financimit deri në 50 milionë euro. Marrëveshja synon të rrisë portofolin e kredisë së Bankës për të ndihmuar korporatat të jenë të suksesshme dhe konkurruese në treg, duke mbajtur nën kontroll aktivitetet e ponderuara në rrezik.

Departamenti i Menaxhimit të Parasë Cash dhe Kanali Digjital (Raiffeisen ON)

Fokusi i ekipit të menaxhimit të parasë cash gjatë vitit ka qenë digjitalizimi i produkteve dhe përmirësimi i përvojës së klientit. Raiffeisen Bank Albania vijoi investimet në teknologji për të qenë banka më e rekomanduar për Mobile dhe Internet banking.

Gjatë vitit 2022, platforma është përmirësuar dhe pasuruar me veçori të reja novatore dhe përmirësime të procesit ekzistues ndërsa shërbimet kryesore të përmirësuara ose të prezantuara rishtazi për bizneset janë:

- zbatimi i rrugës së re të kleringut dhe komisioneve të reja për monedhën vendase dhe euro, nëpërmjet bankës qendrore kombëtare.
- mundësia për të aplikuar online për një kartë të re debiti dhe kartë shtesë për punonjësit e tyre.
- miratimi online me një nënshkrim të faturave të shumta për faturat e fiskalizuara.

Departamenti i Financimit të Tregtisë dhe Produkteve të Huadhënies Digjitale

Gjatë vitit 2022, Ekipi i Financimit të Tregtisë vijoi të mbështesë klientët e korporatave në të gjitha çështjet që lidhen me përdorimin e produkteve të financimit të tregtisë.

Ne kemi ruajtur pjesën tonë të tregut në Produktet e Financimit të Tregtisë gjatë vitit 2022, falë ekipit tonë të përkushtuar që mbështet dhe këshillon nga afër klientët tanë për të kuptuar dhe strukturuar më mirë nevojat e tyre për produkte të tilla me qëllim zbutjen e rrezikut në tregtinë ndërkombëtare.

Banka vazhdoi të ruajë një nivel të lartë ekspertize në këtë fushë dhe punoi për ta përmirësuar atë më tej përmes trajnimit të vazhdueshëm të specialistëve, mbështetjes së çmuar të Raiffeisen Bank International AG, Vjenë, bashkëpunimit me banka të tjera të rjetit dhe shfrytëzimit të strukturave të mirë balancuara dhe kanaleve të gjera të shpërndarjes.

Madje mund të themi se gjatë këtij viti kemi vijuar me kontributin tonë në projektet e Komisionit Ndërkombëtar të Tregtisë dhe Financave të ICC në Shqipëri. Ne jemi pjesë shumë aktive e projekteve lokale të Komisionit, njëri prej të cilëve ka qenë pjesë e Grupit të Punës për përkthimin në gjuhën shqipe të Incoterms 2020, i cili pritet të botohet së shpejti.

Retail Banking

Zhvillimi i Segmenteve

Segmenti i Klientëve Individë

Linja e **biznesit për individë** privatë në Raiffeisen Bank Albania ofron një gamë të gjerë produktesh dhe shërbimesh bankare ditore, paketa të ndryshme të krijuara për shumicën e nënsegmenteve, karta debiti dhe krediti, si dhe zgjidhje kreditimi nga mbitërheqja, kreditë personale të pasigurta dhe ato hipotekore. Pavarësisht sfidave që hasëm një vit më parë, arritëm të lançonim me sukses modelin e ri të paketave PI Mass, i cili prezanton një proces të thjeshtë të vetëpërzgjedhjes së klientit që synon të përmbushë të gjitha nevojat e klientëve dhe, për herë të parë, ofron mundësi rimbursimi për klientët tanë. Nëpërmjet këtij modeli, klientët tashmë mund të zgjedhin çdo paketë me një çmim sipas zgjedhjes së tyre, pavarësisht nëse janë depozitues aktual të pagës apo jo.

Linja e biznesit **Premium Banking** ofron shërbime të cilësisë më të lartë me zyra të veçanta dhe salla takimesh të disponueshme në shumicën e degëve. Premium Banking në Raiffeisen Bank Albania vazhdon të ofrojë një paketë unike shërbimesh bankare për klientët e pasur. Gjatë vitit 2022, dy nivelet e Premium Banking, përkatësisht Classic, pra klientët që marrin shërbime të veçanta nga pozicionet e larta të degëve dhe Club, kanali më ekskluziv dhe më i avancuar i shërbimit, kanë përmirësuar në mënyrë të qëndrueshme cilësinë e shërbimeve dhe përfitimeve që u ofrohen klientëve të pasur.

Raiffeisen Albania është banka e parë në Shqipëri që ofron shërbim në distancë për klientët Premium përmes Premium Direct nëpërmjet platformës RaiConnect, duke përdorur një platformë të avancuar komunikimi dhe mbështetjeje për aktivitetet e përditshme të kategorisë më të mirë të klientëve. Qëllimi është të arrihen më shumë klientë dhe të nxitet përvoja e klientit duke ofruar produkte E2E.

Viti 2022 ishte një vit shumë i rëndësishëm për bankat pasi vëllimi i depozitave të klientëve në tregun shqiptar u rrit dhe stabiliteti i likuiditetit u konsolidua, pavarësisht ndikimit të luftës në vendet e tjera evropiane. Depozitat e individëve privatë u rritën me pothuajse 15% gjatë vitit 2022 krahasuar me vitin 2021, falë fokusit tonë për më shumë transparençë dhe komfort.

Falë bazës tonë të fortë të depozitave, qëllimi ynë i vazhdueshëm është të ofrojmë vëllime të depozitave për të përmbushur nevojat e Bankës për likuiditet në mënyrën më ekonomike. Platforma moderne e sistemeve të depozitave na lejon të prezantojmë fleksibilitet lider në treg dhe më shumë opsione për klientët tanë të depozitave. Këtu përfshihen zgjedhje të ndryshme të pagesës së interesit, opsione për të rinvestuar interesin e fituar në llogaritë e kursimeve ose pagesën e interesit palëve të treta. Klientët mund të zgjedhin datën specifike të maturimit të depozitës së tyre, të aksesojnë fondet përkatëse në çdo kohë të nevojshme dhe në mënyrën më transparente.

Segmenti i Sipërmarrjeve të Vogla (SE)

Në vitin 2022 segmenti SE dëshmoi për një performancë shumë të mirë. Volumi total i kredive (outstanding) regjistroi një rritje vjetore me më shumë se 30%, dhe të gjithë parametrat e buxhetuar janë arritur apo edhe tejkaluar duke ruajtur ende një cilësi të mirë të portofolit. Me dedikimin e forcave tona të shitjes, ne kemi rritur bazën e klientëve huamarrës me 10%.

Strategjia jonë për vitin 2023 është të konsolidojmë dhe zgjerojmë bazën e klientëve dhe veçanërisht bazën e klientëve kredimarrës.

Platforma jonë RON mban pozicionin udhëheqës sipas sondazhit tonë të NPS dhe vazhdon të luajë një rol vendimtar në rritjen e numrit të transaksioneve. Si rrjedhojë e rritjes së transaksioneve, këtë vit kemi pasur tejkallim të objektivave të buxhetit me 11% për zërin e komisioneve jo me natyrë interesi.

Si pjesë e Raiffeisen Bank International, Banka e Përgjegjshme u bë pjesë e strategjisë sonë dhe është një prioritet kyç për biznesin Retail. Gjatë vitit 2022, ne filluam të ofrojmë kredi të gjelbra/mjedisore (ESG) për klientët tanë SME. Përveç kredive të gjelbra/mjedisore, në SME-të, kontributi social është i një rëndësie të madhe dhe ky do të jetë në fokus gjatë vitit 2023.

Segmenti Micro

Viti 2022 për segmentin Micro ishte një vit plot arritje. Volumi outstanding është rritur me 52% krahasuar me vitin e mëparshëm, ndërsa nga ana e depozitave rritja ishte përafërsisht 24% në vit. Ky rezultat pozitiv si në vëllim ashtu edhe në aspektin e përfitimit vjen si rezultat i procesit të rivitalizimit që ka nisur disa vite më parë dhe përpjekjeve të kombinuara të ekipeve të produktit, shitjes dhe riskut për të përmirësuar ofertën tonë për klientët tanë Mikro. Gjatë vitit 2022 ne kemi punuar intensivisht për dixhitalizimin e kredihënies. Në muajin dhjetor, ne prezantuar produktin e parë dixhital Micro Overdraft te pa-siguar, duke qenë banka e parë në treg që ofron një aplikim dixhital për kredi biznesi me miratim automatik. I gjithë procesi ndodh në pak minuta dhe brenda disa orësh klienti ka fondet në llogarinë e tij. Reagimet e klientëve dhe performanca e aplikacionit ishin shumë të mira dhe ne arritëm të gjeneronim më shumë se 25% limite të pa-siguruara të miratuara në mënyrë dixhitale gjatë Dhjetor 2022. Strategjia jonë për vitin 2023 konsiston në automatizimin dhe dixhitalizimin e mëtejshëm të ofertave tona të kreditimit për të gjithë bazën e mikro-klientëve. Cilësia e portofolit ka vazhduar të mbetet në nivele të mira dhe ne do të vazhdojmë të punojmë për të siguruar që ky trend të vazhdojë. Ne synojmë të sjellim produkte të reja për klientët tanë veçanërisht në industri tjera ku nuk jemi të pranishëm (Agri).

Ne duam të jemi të pranishëm dhe pranë klientëve tanë fizikisht dhe në formë dixhitale, bazuar në nevojat e tyre dhe natyrën e tyre të aktivitetit.

Përmirësimi i proceseve tona të brendshme për të rritur efikasitetin dhe për të lehtësuar jetën e klientëve tanë, për të promovuar Biznesin e Gjelbër dhe për të mbajtur premtimin për të qenë një bankë e përgjegjshme, do të jenë shtytësit tanë kryesorë gjatë vitit 2023.

Ekipi ynë Agile i bankingut ditor

Raiffeisen Bank Albania mbetet e dedikuar drejt një transformimi të madh dhe të shpejtë, duke synuar të kthehet në një organizatë adaptive gati për brezat e ardhshëm të bankave. Kemi riorientuar ekipet tona të produkteve në skuadra dhe grupe të vetëorganizuara me kapacitete të larta, me anëtarë të strukturuar në formë T-je që kanë autonominë për të marrë vendime biznesi dhe për të shmangur pengesat. Qëllimi është të shtojmë më shumë vlerë për klientin tonë duke përmirësuar produktet dhe shërbimet, duke eliminuar pikat e dobëta, duke zgjeruar gamën e ofertave digjitale gjithëpërfshirëse, e cila do të përkthehet në një përvojë të përmirësuar të klientit. Gjatë vitit 2022 kemi bërë progres të konsiderueshëm drejt këtij objekti, pasi kemi disa ekipe agile të përkushtuar ndaj produkteve të Bankingut Ditor dhe Kreditimit, të cilët kanë arritur tu japin zgjidhje pikave të dobëta të klientëve tanë, duke reduktuar kohën e përgjigjes dhe duke përmirësuar eksperiencën e klientëve nëpër pika të ndryshme kontakti.

Ky ekip, që prej themelimit të tij tre vite më parë, ka arritur të përmirësojë proceset kryesore të përditshme bankare në bankingun për individë. Sot, ne jemi banka e vetme në treg që mundëson hapjen e një llogarie bankare jashtë ambienteve të bankës. Ky ekip synon të përmirësojë përvojën e klientit në proceset e degës, online ose HO, si dhe të sigurojë përputhshmërinë me kuadrin rregullator evropian dhe vendas.

Divizioni i Produkteve

Depozitat

Gjatë tremujorit të fundit të vitit, Raiffeisen Bank prezantoi dy përditësime, duke u ofruar klientëve një gamë të gjerë produktesh dhe shërbimesh financiare.

Njoftimi i parë ishte ofertimi më i ri depozitave me afat në të gjitha monedhat që ne operojmë.

Një tjetër produkt që Raiffeisen Bank prezantoi sërish gjatë tremujorit të fundit të 2022 ishte llogaria e kursimit "Ekstra Depozitë". Banka uli balancën minimale të nevojshme për hapjen e një llogarie nga 5000 lekë në 2000 lekë ose 20 EUR/USD/GBP/CHF. Ky rregullim synon ta bëjë llogarinë e kursimeve më të aksesueshme për një bazë më të gjerë klientësh.

Vendimi për të ofruar sërish si Depozitë me Afat, ashtu edhe llogarinë e kursimit "Ekstra Depozitë" ka ndikuar pozitivisht tek klientët e Raiffeisen Bank. Duke zgjeruar gamën e produkteve të kursimeve në dispozicion, banka u ka dhënë klientëve më shumë mundësi për të rritur kursimet dhe për të arritur objektivat e tyre financiare. Gjithashtu, duke ri-ofruar llogarinë e kursimit "Ekstra Depozitë", banka u ofron klientëve të saj një mundësi të shkëlqyer për të kursyer para duke fituar norma interesi.

Angazhimi i Raiffeisen Bank për të ofruar një gamë të larmishme produktesh dhe shërbimesh financiare dëshmon përkushtimin e saj për të përmbushur nevojat e klientëve të saj dhe për të siguruar që ata të kenë akses në produktet dhe shërbimet financiare më të mira të mundshme.

Kreditë për Individë

RBAL është një bankë prestigjioze në tregun shqiptar, e njohur gjerësisht si lider në kredi dhënie falë gamës së gjerë të produkteve, fuqisë në kanalet digjitale dhe standardeve të larta në menaxhimin e riskut. Gjatë gjithë vitit 2022, bankat në Shqipëri vazhduan të financojnë sektorin privat me ritme të larta, duke treguar elasticitet të ekonomisë pavarësisht sfidave të vazhdueshme që erdhën si pasojë e pandemisë.

Megjithatë, një tendencë që u shfaq gjatë vitit ishte rënia e kërkesës për kredi nga individët, e cila u vu re për herë të parë në gjashtë muajt e fundit. Mjedisi i normave të larta të interesit është identifikuar si arsyeja kryesore e kësaj rënieje, ku huamarrësit janë të dekurajuar nga kostojat e huamarrjes. Pavarësisht kësaj, RBAL ka mundur të tejkalojë rritjen e tregut, siç dëshmohet nga rritja e peshës së saj të tregut.

Për sa i përket shkallës së kredi dhënies dhe monedhës, RBAL tenton të japë më shumë hua në monedhën vendase (LCY) krahasuar me tregun. Kjo qasje i ka mundësuar bankës të mbajë një pozicion të fortë në treg dhe të sigurojë një bazë të qëndrueshme klientësh. Për më tepër, Indeksi i klientëve promovues (NPS) për kreditë ka mbetur vazhdimisht i lartë, duke treguar se klientët e RBAL vlerësojnë qasjen tonë të kreditimit.

Gjatë tre viteve të fundit, RBAL ka bërë përpunim të rëndësishëm në zhvillimin e një kanali digjital lider në treg për të plotësuar rrjetin e saj ekzistues të degëve. Gjatë vitit 2022, banka ishte në gjendje të vilte përfitimet e këtyre përpjekjeve, ku një pjesë e mirë e kreditimit të saj u krye nëpërmjet kanaleve digjitale. RBAL e filloi vitin me vetëm 3% të totalit të vëllimeve të reja të kryera në kanale digjitale (E2E), por deri në fund të vitit, kjo qasje është rritur në 12.5%. Për më tepër, kreditë e iniciuara nga kanalet digjitale përbejnë 22% të vëllimeve totale të kredive personale.

Për të përmirësuar përvojën e klientit, RBAL ka investuar ndjeshëm në përmirësimin e udhëtimit të klientit për kreditë e saj digjitale dhe ofrimin e opsioneve të tjera të shitjeve digjitale dhe në distancë. Banka gjithashtu i ka kushtuar vëmendje të veçantë segmentit të klientëve të rinj për t'u ofruar atyre një përvojë të fuqishme dhe plotësisht digjitale kur bëhet fjalë për kreditë personale. Në këtë drejtim, RBAL lançoi me sukses Kredi Flash, një kredi personale digjitale e dedikuar për këtë grup klientësh. KrediFlash ofron mundësinë për të një aplikim kredi dhënie tërësisht online, pa patur nevojë për një regjistrim paraprak. Aplikimi mund të fillojë në çdo moment, 24/7, dhe aplikanti ka mundësi për të vazhduar aplikimi deri në 7 ditë. Gjithashtu hapat e aplikimit janë krijuar që të procesi të jetë sa më i shpejt dhe i lehtë në mënyrë që aplikanti të mos prezantohet në degë për kryerjen e tij. Gjatë gjithë procesit, vëmendje të madhe ka transparenca për kostot e kredisë dhe aplikanti të marri vendimin e kredisë bazuar në sa më shumë informacione. Gjithashtu në aplikim, mund të kryhet procesi i video identifikimi elektronik dhe firmosje elektronike të dokumenteve të aplikimit. Pas kësaj, kredia është automatikisht e disbursuar në llogarinë e re të klientit. Me lançimin e kësaj kredie të re personale digjitale, RBAL ka mbuluar të gjitha segmentet e klientëve me një proces të thjeshtë dhe të shpejtë huadhënieje digjitale.

Pavarësisht kushteve ekonomike tepër sfiduese, kreditimi i RBAL për segmentin e individëve tregoi tendencë shumë pozitive në vitin 2022. Banka pati një rritje të vëllimeve të reja me 107% krahasuar me një vit më parë, duke reflektuar një rritje të tepërcave me 110%. Kjo rritje është venë re në të gjitha produktet e kredisë për individë, duke riafirmuar pozicionin e RBAL si lider në tregun e kredive të pasiguruara dhe mbajtjen e një pozicioni të favorshëm në atë të kredive të siguruara në tregun shqiptar.

Në fund të Dhjetorit 2022, RBAL kishte arritur një pjese tregu prej 42.14% për kreditë e reja të pasiguruara dhe 12.88% për kreditë e siguruara. Fokusimi primar i bankës mbetet në përmirësimin e përvojës së klientit dhe përmbushjen e pritshmëri të tyre. Për këtë, RBAL ka vazhduar të kërkojë mënyra të reja për të përmirësuar procesin e aplikimit për kredi dhe për t'u ofruar sa më shumë me klientët e saj.

Viti 2022 ishte veçanërisht sfidues për kredinë hipotekore, veçanërisht për kredinë për banesa, për shkak të rritjes së ndjeshme të çmimeve të tregut të pasurive të paluajtshme nga njëra anë dhe rritjes së normave të interesit nga ana tjetër. Pavarësisht kësaj, RBAL vazhdoi të kreditojë klientët për blerje banese, kryesisht duke financuar kredi nga programet në bashkëpunim me disa bashki të vendit dhe Ministrinë e Financave.

Gjatë vitit 2022 ka vazhduar projekti i RBAL për kreditë e buta me Ministrinë e Financave, duke sjellë një hyrje të kënaqshme të kredive nga ky program, me qytete të reja të përfshira në program. Pavarësisht mjedisit sfidues, ekipi i kredisë së siguruar vazhdoi punën për gjetjen e mënyrave të reja të kreditimit, veçanërisht duke bashkëpunuar me ekipin e segmentit korporatë të bankës dhe shoqëritë e ndërtimit për projekte specifike në Tiranë.

Përmirësime të vazhdueshme të produkteve janë bërë gjatë gjithë vitit, me synimin për t'i ofruar tregut një qasje krejtësisht të re ndaj këtyre produkteve. Kënaqësia e klientëve për këto produkte është në nivele maksimale. Indeksi i NPS për kreditë e siguruara, në fund të vitit 2022, shënoi nivelin 84 nga 100, ndërsa kënaqësia e klientëve shënoi nivelin 4.79 nga 5.

Scan & Go

Nga qershori 2022, Raiffeisen Bank ka rihapur Scan&Go në 2 nga dyqanet ushqimore më të mëdha në Shqipëri, në qendrat tregtare Interspar TEG dhe QTU. Me aplikacionin Scan&Go, klientët mund të përjetojnë mënyrën më të lehtë dhe më të shpejtë të blerjeve duke përdorur telefonin e tyre celular dhe duke u larguar nga dyqani nga një zonë e dedikuar.

Raiffeisen Bank është e vetmja bankë që ofron këtë lloj aplikacioni në treg, një zgjidhje fundore me klientët të lirë për të shijuar përvojën e tyre pa kontakt. Ne kujdesemi edhe për mjedisin tonë, dhe me blerjet Scan&Go, mandati dhe fatura fiskale gjenerohen dhe ruhen në mënyrë digjitale në aplikacion.

Divizioni i Biznesit me Karta dhe Bankingut Digjital

Biznesi me Karta

2022 ishte një vit i suksesshëm për inovacionin e pagesave me karta. Gjatë vitit 2022, portofoli digjital - RaiPay u prezantua për herë të parë në Shqipëri. Një risi unike për vendin tonë që mbështetet kryesisht në strategjinë e bankës drejt transformimit digjital, shoqëruar me përsosmërinë e përvojës së klientit. Aplikacioni RaiPay, funksional për pajisjet që përdorin sistemin operativ Android, ofron një mënyrë të thjeshtë dhe të sigurt të pagesave me kartë nga celulari duke përdorur teknologjinë e komunikimit pa kontakt/në terren të afërt (NFC). Nëpërmjet aplikacionit të portofolit digjital, pas regjistrimit të kartave të lëshuara nga Raiffeisen Bank, zotëruesit e kartave mund të kryejnë tërheqje/pagesa në терминаlet POS dhe ATM të pajisura me funksionalitet pa kontakt. Aplikacioni ofron edhe shumë shërbime të tjera, si verifikim të PIN-it të kartës etj. Portofoli digjital pasurohet vazhdimisht me funksionalitete të reja, duke ofruar një eksperiencë unike pagese.

Gjatë vitit 2022, u prezantua karta e re e kreditit Mastercard World, dedikuar klientëve që përqafojnë teknologjinë e re dhe vlerësojnë udhëtimet dhe përvojat. Ky produkt përmban një grup ekskluziv shërbimesh premium të përshtatura për të përmbushur dhe tejkaluar pritshmëritë e klientëve. Kjo kartë u shoqërua me një tjetër risi për tregun shqiptar, duke ofruar një imazh vertikal dhe të veçantë.

Strategjia e digjitalizimit u mbështet edhe nga nisma e aplikimit në platformën digjitale të kartave të kreditit të bankës. Tani klientët nuk duhet të presin në radhë në degë, por mund ta kryejnë procesin e aplikimit shumë shpejt përmes telefonit. Ky kanal i ri u përqaftua gjerësisht nga klientët falë lehtësisë së përdorimit dhe shpejtësisë e tij.

Viti 2022 vijoi të tregojë rezultate në rritje për shitjet e kartave si dhe vëllimet e pagesave me karta. Rritja ka qenë solide me +37% për kartat e kreditit dhe +56% për kartat e debitit në vëllimin e pagesave me karta.

Rrjeti i POS

Raiffeisen Bank ka përforcuar praninë e saj në rrjetin POS në kategorinë e bizneseve të mëdha dhe të mesme. Rezultatet e vitit 2022 dëshmuar rritje me 25% të numrit të terminaleve POS dhe +60% në vëllim. Ky forcim i rritjes së volumit të pagesave vjen si pasojë e rrjetit të gjerë dhe në tregtarët e rëndësishëm, shërbimit diferencues të dedikuar dhe ndryshimit të sjelljes së përdorimit të POS-ve të klientëve në krahasim me transaksionet cash.

Tregtia elektronike

Raiffeisen Bank vijon të mbetet lider i tregut për shërbimin e tregtisë elektronike në tregun shqiptar me një rritje prej 47% të vëllimit të transaksioneve kundrejt vitit 2022. Ky kanal pagese tashmë ka zënë një pozicion të rëndësishëm për shkak të lehtësisë dhe përvojës që ofron për klientët. Raiffeisen Bank e ka në fokus të vijueshëm dhe për këtë arsye çdo vit investon në përmirësimin e tij si dhe sigurinë e pagesave për procesin e blerjes online nëpërmjet Teknologjisë 3-D Secure.

Rrjeti i ATM

Rrjeti i ATM-ve të Raiffeisen Bank vijon të jetë një nga avantazhet kryesore Ky shërbim, i cili ofrohet me shpërndarjen më të plotë të territorit shqiptar, i nënshtrohet një përmirësimi të vijueshëm. Funksionaliteti Cash-In ka dëshmuar përsëri rritje të konsiderueshme të vëllimit në 2022 me një rritje +59% nga viti në vit në vëllimin e transaksioneve. Janë 99 ATM në të gjithë vendin që u mundësojnë klientëve tanë të depozitojnë në llogaritë e tyre 24/7 pa pasur nevojë të vizitojnë fizikisht një degë. Krahas ofrimit të këndeve të vetë-shërbimit, operacionet pa kontakt në ATM preferohen nga klientët për shpejtësinë e shërbimit, duke qenë i vetmja bankë që e ofrojmë në tregun shqiptar. Raiffeisen Bank vijon me investimet për të ofruar një shërbim të shpejtë dhe duke synuar rritjen e disponueshmërisë.

Bankingu Digjital

Raiffeisen Bank Albania i ka dhënë gjithmonë përparësi kryesore digjitalizimit dhe për të arritur këtë, ka hartuar një strategji ambicioze për të shndërruar përvojën bankare të klientit, duke i ofruar një dimension digjital shumëdimensional.

Ndërsa teknologjia po fiton rëndësi në çdo aspekt të jetës së klientëve tanë, Raiffeisen Bank ishte e para në treg që njohu urgjencën e menjëhershme për të digjitalizuar produktet dhe shërbimet e saj, - me qëllimin për t'u ofruar klientëve të saj - shërbime me qasje të përshtatshme, duke i lejuar ata të veprojnë me lehtësi dhe pa pengesa në platformën digjitale, pavarësisht se cilin kanal përdorin si kompjuter, laptop, celular, e deri te ATM dhe Terminalet e Vetë-Shërbimit.

Në vitin 2022 kemi qenë të angazhuar për të përmirësuar eksperiencën digjitale të klientëve të rinj Individë duke ofruar mundësinë e hapjes së llogarisë bankare tërësisht online nëpërmjet Raiffeisen ON mobile. Përvoja e klientit në hapjen e llogarisë online është përmirësuar ndjeshëm falë kontributit në bashkëpunimin me partnerin tonë Evrotrust, - i cili mbulon shërbimin e identifikimit dhe nënshkrimin/firmës elektronike në distancë, - të integruar tërësisht në aplikacionin tonë mobile Raiffeisen ON.

Ne nuk u kufizuam vetëm në angazhimin e klientit për hapjen e një llogarie tërësisht online nga Raiffeisen ON mobile, por gjithashtu ofruam dhe mundësinë për të aplikuar për një produkt kryesor si kredi personale, karte debiti apo krediti duke firmosur Klienti elektronikisht në distancë nëpërmjet Evrotrust të integruar në Raiffeisen ON.

Duke ndjekur edhe tendencat më të fundit të aplikacioneve financiare dhe si lider në treg për inovacionin e shërbimeve bankare, këtë vit kemi ofruar një gamë të gjerë funksionalitete të tjera në platformën Raiffeisen ON si:

- Dizajni i ri në aplikimin për Kredi dhe Kartë Kredi – pamje e re unike, e cila mundëson një përvojë më të thjeshtë në aplikim për të gjithë klientët tanë.
- Rezervo Para – Klientët Individë kanë mundësi të rezervojnë fondet e tyre direkt nga RON mobile duke përzgjedhur degën tek e cila dëshirojnë të tërheqin fondet, pa qene më e nevojshme të paraqiten paraprakisht dhe mbajtur radhë në Dege.
- Përmirësime në pagesat ndaj të tretëve – përmirësuar dhe lehtësuar kryerja e pagesave online
- Përmirësime në menunë kryesore me një dizajni të ri dhe lehtësisht i përdorshëm nga klientët tanë në platformën web Raiffeisen ON.

Digjitalizimi përveçse kërkesë dhe domosdoshmëri, është edhe një diferencues në treg në mënyrë që të mbajmë ritmin e bankave drejtpërdrejt digjitale dhe të përqafojmë e edukojmë tendenca të reja.

Gjatë vitit 2022 numri i klientëve që janë pjesë e platformës Raiffeisen ON arriti në 68% të totalit të individëve aktive. Është e rëndësishme të përmendet penetrimi i bankut celular në 35.5% e totalit të individëve aktive. Për herë të parë përqindja e kredive digjitale arriti 12.5% në platformën dhe faqen e internetit Raiffeisen On, që ishte një tjetër histori suksesi që vazhdon.

Me rëndësi të përmendet është dhe numri i klientëve të rinj të përfutur në mënyrë digjitale që arriti në 14.1% e totalit të klientëve të rinj të Bankës.

Jemi të përkushtuar që në vitet e ardhshme të ketë me shumë shitje digjitale për produkte dhe shërbime të ndryshme. Transformimi digjital në bankën tone do t'i ndihmojë klientët të afrohen me gjeneratat dhe të rinjtë e mijëvjeçarit të cilët janë edhe më te aftë për teknologjinë.

Sigurimi bankar

Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare licenoi Raiffeisen Bank si broker në produktet e sigurimit për klasat e sigurimit jetë dhe jojetë. Raiffeisen Bank ishte banka e parë në treg e licencuar si Broker. Aktiviteti i brokerimit në Raiffeisen Bank kryhet nëpërmjet stafit të brendshëm të licencuar si broker privatë. Duke shfrytëzuar më tej rrjetin ekzistues të degëve dhe stafin e shitjeve, aktiviteti i brokerimit i kryer përmes kësaj licence ka kontribuar ndjeshëm në uljen e rreziqeve për portofolin e kredive të siguruar dhe të pasigurta, duke kontribuar kështu në kënaqësinë e klientëve.

Pagesat

Numri i transaksioneve të pagesave përmes platformës digjitale Raiffeisen ON ka vijuar të rritet me shpejtësi gjatë vitit 2022. Klientët tanë ekzistues po përdorin gjithnjë e më shumë pagesat online, duke shmangur radhët e degëve, duke shënuar kryerjen e 88% të pagesave të përpunuara në mënyrë digjitale. Pagesat e individëve privatë përmes Raiffeisen ON u rritën me 115% gjatë vitit 2022. Gjithashtu, kemi bërë edhe shumë përmirësime në procese për t'u përshtatur ndryshimeve të shpejta në përmbushjen e nevojave të klientit, duke ofruar më shumë lehtësi dhe komfort për të gjithë bazën tonë të klientëve. Një proces i ri për pagesat brenda vendit në euro u prezantua në fillim të vitit 2022, dhe tani të gjitha këto pagesa kryhen në kohë reale, çka ka qenë një risi për klientët tanë.

Eksperienca e klientit

Raiffeisen Bank edhe gjatë vitit 2022 ka qenë e fokusuar drejt transformimit në një organizate me në qendër Klientin. Vizioni dhe premtimi ynë është të ofrojmë një përvojë të shkëlqyer tek klientët tanë, në çdo pikë ndërveprimi. Dhe kjo fillon së pari me të kuptuarit te sjelljes, preferencave dhe nevojave të tyre.

Për këtë qëllim, mbledhja e zërit të klientëve ka vijuar të jetë një nga shtyllat më të rëndësishme në këtë transformim. Programet e matjes së NPS-it transaksional dhe në tërësi, sondazhet e ndryshme, ankesat dhe sugjerimet, janë disa nga burimet kryesore të mbledhjes së zërit të klientëve. Përmes implementimit të një platforme të dedikuar për menaxhimin e zërit të klientëve, ne kemi arritur të mbledhim mbi 18'000 opinione mbi përvojën e klientëve tanë, me produktet dhe shërbimet tona, të cilat janë adresuar pranë departamenteve përkatëse për t'u konsideruar për përmirësim të mëtejshëm.

Megjithatë, transformimi në një kulture organizate me në qendër klientin, mbi të gjitha kërkon që të gjithë punonjësit e bankës, jo vetëm ata që janë në ndërveprim të drejtpërdrejtë me klientët, të përqaftojnë këtë mendësi dhe qasje të punuari dhe ndërvepruari me klientët.

Për këtë arsye, në fokusin tonë ndër të tjera, ka qenë edhe trajnimi i punonjësve të bankës në Degë dhe Drejtorinë e përgjithshme, ku gjatë vitit 2022, 1/3 e punonjësve të bankës u trajnuan në modulet e trajnimit "Eksperienca e Klientit". Gjithashtu, rreth 80 anëtarë të ekipeve "Agile" u certifikuan në akademinë "Service Design", duke krijuar kështu një grup të konsiderueshëm ekspertësh, të cilët do të mund të ndërtojnë produkte dhe shërbime duke vendosur nevojat dhe pritshmëritë e klientëve në qendër të çdo përmirësimi dhe zhvillimi.

Përfshirja e klientëve në procesin e zhvillimit të produkteve dhe shërbimeve, është një risi që po merr gjithmonë e me shumë fokus në Raiffeisen Bank. Disa nga produktet e prezantuara gjatë 2022 u ndërtuan në bashkëpunim të ngushtë me klientët tanë. Ndërtimi i rrugëtimit të klientëve, dhe testimi i zgjidhjeve që ofrojmë paraprkasht me ta, na jep mundësinë të ofrojmë produkte dhe shërbime sa me pranë nevojave dhe pritshmërive të klientëve tanë.

Menaxhimi i marrëdhënies me klientin – CRM

Gjatë vitit 2022, komunikimi me klientët u përmirësua duke përdorur platforma të nivelit të lartë të përdorura në mbarë botën në fushën e CRM. Klientët marrin komunikime të dizajnuara dhe të personalizuar, duke u bazuar në sjelljen ekonomike të tyre, ofrimin e produkteve dhe përfitimeve ne shërbimet bankare, në kohë reale.

Përdorimi i modeleve të bazuara në të dhëna, na mundësoi njohje më mirë te klientëve tanë, të analizojmë sjelljen e tyre dhe t'u ofrojmë produkte që plotësojnë nevojat, në kohën e duhur dhe në kanalin e komunikimit më të preferuar.

Raiffeisen Bank, është në vijën e parë kur bëhet fjalë për digjitalizimin e aktivitetit bankar, e që ka qenë kryefjala e vitit 2022, në të gjitha komunikimet me klientët.

Nëpërmjet komunikimit të personalizuar ne synojmë gjithnjë të investojmë në edukimin financiar të klientëve. Raiffeisen bank me programet CRM, ka ndihmuar klientët të marrin vendime më të mira financiare kur bëhet fjalë për produkte bankare, duke përfshirë të kuptuarit e llojeve të ndryshme të produkteve/shërbimeve bankare si edhe mënyrën se si t'i përdorin ato. Ne i këshillojmë klientët tanë në baza mujore me aktivitetin "Këshilla e muajit", duke dhënë informacion mbi zakonet e tyre të shpenzimeve dhe disa këshilla për të optimizuar mirëqenien e tyre financiare.

Gjithashtu, mijëra klientë, çdo muaj, marrin informacion të përditësuar mbi emetimin e karbonit, bazuar në të dhënat për aktivitetin e tyre me bankën. Ne edukojmë dhe nxisim klientët tanë, përmes këshillave dhe fakteve argëtuese në çdo komunikim, që të rrisim ndërgjegjësimin, se si aktiviteti bankar, ndikon në mjedis.

Qendra e Kontaktit

Qendra jonë e Kontaktit ka menaxhuar mbi 400 mijë komunikime me klientët gjatë vitit, duke ofruar mbështetje dhe këshillim për shitjet për klientët tanë dhe duke ofruar shërbim në kohë me përvojën më të mirë të klientit.

Qendra e Kontaktit e zhvilloi aktivitetin e saj të fokusuar në dy drejtime kryesore: 1. shqyrtimin e kërkesave të klientëve nëpërmjet thirrjeve hyrëse dhe kanaleve të tjera alternative si email, Chatbot dhe platforma Digital Raiffeisen ON dhe 2. kryerja e fushatave telemarketing për produktet dhe shërbimet e bankës.

Gjatë vitit 2022, Qendra e Kontaktit ka ofruar shërbim 24/7 për të gjithë klientët e bankave, kryesisht individët, por edhe bizneset e vogla dhe të mesme, duke qenë një pikë e rëndësishme kontakti në të gjitha kanalet e komunikimit si p.sh. telefon, e-mail dhe chat.

Kanalet e Shitjes dhe Shpërndarjes - 2022

Raiffeisen Bank vazhdon të jetë lider në treg me rrjetin më të madh të degëve në Shqipëri, 74 degë të shpërndara në 43 qytete, duke mbuluar kështu pjesën më të madhe të vendit. Rrjeti i degëve mbështetet nga 26 Zona të Vetë-Shërbimit të bashkëngjitura në degët kryesore të pajisura me ATM me funksionet tërheqje/depozitim.

Në të gjithë rrjetin e degëve, 17 degë ofrojnë shërbim Premium ku një menaxher i dedikuar për klientët Premium ofron këshillim dhe shërbime për klientët Premium në një hapësirë private të dedikuar vetëm për këtë grup klientësh. Shërbimi Premium Direct, nëpërmjet aplikacionit RaiConnect, vazhdon të zgjerohet si një kanal i krijuar për komunikim shtesë, duke ofruar këshillim dhe shërbime në distancë për klientët Premium të bankës.

Ruajtja e standardeve të larta në të gjitha pikat bankare nëpërmjet investimeve ka vijuar të jetë një shtyllë kryesore për bankën, për të ofruar hapësirë komode shërbimi dhe privatësi për klientët. Gjatë vitit 2022, Raiffeisen Bank ka përfunduar disa projekte zhvillimore si dhe ka vijuar të investojë në të gjithë rrjetin për të sjellë një eksperiencë superiore për klientët. Ndër shumë projekte të tjera zhvillimore për Raiffeisen Bank kanë qenë konvertimi i disa degëve sipas modelit të ri të standardit të degëve dhe sipas modelit të ri digjital.

Një tjetër arritje gjatë vitit 2022 është pajisja e 20 degëve kryesore me sistem elektronik të radhës (Qless) për t'i ndihmuar degët të menaxhojnë radhën, veçanërisht në orët e pikut të punës, duke pasur parasysh fluksin e lartë të klientëve.

Raiffeisen Bank vijon të operojë me konceptin e bankingut digjital (pa para cash) në 8 degë. Degët digjitale ofrojnë të gjithë shumëllojshmërinë e produkteve dhe shërbimeve bankare, me përjashtim të shërbimit cash që ofrohet përmes ATM-ve me funksione depozitim/tërheqje. Stafi është i fokusuar në edukimin digjital të klientëve, duke i inkurajuar drejt përdorimit të platformës digjitale, si dhe duke u demonstruar atyre përdorimin që të kryejnë transaksione në kanalet digjitale dhe në ATM. Koncepti hibrid i degës është zbatuar në më shumë degë, duke arritur një numër të konsiderueshëm degësh hibride deri në fund të vitit 2022. Dega hibride është një kombinim i degës standarde dhe digjitale, me orë të reduktuara të shërbimit cash dhe fokus të shtuar në shitjet dhe edukimin digjital të klientëve.

Raiffeisen Bank Albania vazhdon bashkëpunimin e suksesshëm me Postën Shqiptare për transaksionet e depozitimeve cash. Lista e zyrave postare që ofrojnë depozitime bankare cash për klientët tanë është 31 zyra postare në të gjithë vendin ku banka nuk është e pranishme.

11% e degëve punojnë në modalitetin "Agile", një mënyrë novatore e punës që tregon rezultate shumë të mira me produktivitet për stafin dhe kënaqësinë e klientit. Të punuarit "Agile" në degë na ka ndihmuar të fuqizojmë punonjësit, të nxisim të menduarit bashkëpunues, të nxisim më tej inovacionin në vendin e punës, të ndihmojmë biznesin që të rritet dhe forcojmë mentalitetin "Klienti i pari".

Trajnimi i stafit të degës ka qenë në fokus gjatë vitit 2022, bazuar në identifikimin e nevojave të Matricës së Aftësive si dhe në trajnimet për produkte apo veçori të reja të prezantuara. Paketa e Trajnimit Digjital është ideuar për të rritur ndërgjegjësimin dhe referimin e produkteve digjitale.

Stafi ynë i degës është shumë i kualifikuar, duke ofruar produkte të thjeshta dhe komplekse për klientët tanë, duke përmbushur nevojat e tyre me një përvojë superiore të klientit.

Raiffeisen Bank në Shqipëri është banka më e madhe që ofron financime të shpejta në vend në dyqanet me pakicë, duke numëruar 35 pika në fund të vitit 2022. Klientët tanë u prezantuan me 5 pika shitje me pakicë (veçanërisht mobilie dhe shërbime), duke rritur përfitimet që ata marrin, kombinuar standarde shërbimi shumë të larta.

Asnjë bankë tjetër nuk ka një Forcë të Shitjes Direkte të dedikuar, e cila vazhdon t'i japë Raiffeisen Bank një avantazh domethënës konkurrues në tërheqjen, mbajtjen dhe rritjen e shërbimeve për klientët bankë dhe jo-bankë. Në bazë të marrëveshjes me universitetet shtetërore dhe private, studentëve më të mirë (të ekonomisë dhe menaxhimit) u ofrohet mundësia të punojnë si praktikantë në degët tona. Gjatë vitit 2022, 194 studentë kanë marrë pjesë në këtë program duke mbështetur degët në aktivitetet e përditshme, veçanërisht në produktet digjitale.

Thesari dhe Bankingu i Investimeve

Të Ardhurat Fikse

Viti 2022 ishte një vit pasigurie, pritshmërie dhe shprese për rikthim në normalitet pas fillimit të pandemisë së COVID-19, por gjithçka mori një kthesë pas tremujorit të parë. Ishte edhe një herë një vit që tregoi vështirësi në marrjen e vendimeve për investime bazuar në parashikimet se ku synonin të shkonin tregjet.

Dalja nga një 2021 e paqëndrueshme, investitorët kërkuar sinjale për drejtimin në të cilin po shkonte ekonomia globale. Shpërndarja e vaksinave dhe lehtësimi i masave shtrënguese u pasuan nga një rikthim ekonomik, por fillimi i luftës midis Ukrainës dhe Rusisë ishte një pengesë e vështirë për rimëkëmbjen. Kjo bëri që viti 2022 të ishte një vit i paqëndrueshëm për tregun e obligacioneve. Në vitin 2020, ne hymë në një mjedis me normës të interesit 0% që zgjati deri në Mars 2022. Në atë moment, të gjitha bankat qendrore filluan një fushatë agresive kundër inflacionit duke e çuar normën bazë nga -0,50% për EUR dhe 0% për USD në fillim të 2022, në një interval prej 2.50% për EUR dhe 4.25% në 4.50% për USD në fund të vitit. Ritmi dhe madhësia e rritjes së normave gjatë vitit 2022 i kapi menaxheret e investimeve të pasigurt, duke çuar në ndryshime të normave që ndikuan në performancën e obligacioneve në tregje.

Pavarësisht këtyre sfidave, ekonomia shqiptare u përmirësua ndjeshëm gjatë vitit 2022, duke treguar shenja të tranzicionit nga rimëkëmbja në tejkalimin e shifrave të saj të para pandemisë. Megjithatë, rimëkëmbja u shoqërua me probleme në zinxhirin e furnizimit dhe rritje të inflacionit. Norma vjetore e inflacionit arriti në vlerën e 6.7 për qind në fund të vitit, duke shënuar nivelin më të lartë të dekadës së fundit. Politika monetare ka vijuar të mbetet në kahun lehtësues gjatë të gjithë vitit, e përcjellë përmes rritjes me vetëm 2.25% të normës bazë të interesit, normë e cila shkoi në 2.75% nga 0.50% që ishte, dhe përmes rritjes së injektimit të likuiditetit në sistem, në përpjekje për të ofruar stimujt e nevojshëm për nxitjen e rritjes ekonomike dhe mbajtjen nën kontroll të inflacionit.

Me gjithë politiken lehtësuese të Bankës Qendrore, viti 2022 u karakterizua nga ylide në rritje të letrave me vlerë të të gjitha llojeve dhe maturiteteve, gjë që ndikoi në ecurinë e portofolit tonë dhe në strategjinë tonë të investimeve për këtë vit.

Pavarësisht të gjitha sfidave të hasura gjatë këtij viti, portofoli ynë i investimeve ka ndjekur strategjinë e përgjithshme të grupit për të qenë në përputhje me rregullatorët financiarë të Bashkimit Evropian dhe kërkesat e tyre. Trajtimi i aktiveve të ponderuara me rrezik ka qenë në fokus duke ndikuar objektivat tona për investime.

Qëllimi ynë kryesor ka qenë ruajtja e qëndrueshmërisë së nivelit të investimeve duke qenë gjithmonë në përputhje me çdo rregullator vendor dhe evropian. Struktura e portofolit tonë pësoi disa ndryshime gjatë vitit 2022, pasi ne mundem të rrisim investimet në obligacione në monedhë të huaj, duke përfituar nga përmirësimi i yield-eve në treg. Këtë vit kemi ndryshuar paska edhe strukturën e portofolit duke u fokusuar në tituj me maturitet me afatgjatë.

Gjate këtij viti, banka jonë ka vijuar të kontribuojë në zhvillimin e mëtejshëm të tregut sekondar të letrave të qeverisë Shqiptare, duke rritur volumet e tregtuara ndërmjet bankave. Pjesëmarrja në ankandet benchmark me maturitet 3 dhe 5 vjet është ekskluzive për krijuesit e tregut. Megjithëse ne nuk jemi ende pjesë e panelit, këto investime zënë një pjesë të konsiderueshme të portofolit tonë dhe ne i tregtojmë ato në mënyre të vazhdueshme në tregun sekondar në mënyre që ta pasurojmë dhe diversifikojmë atë më tej, sikurse edhe për të kontribuar në zhvillimin e një tregu sekondar të mirëkonsoliduar në vendin tonë.

Gjate gjithë vitit 2022 ne kemi qenë shumë aktivë në tregun sekondar të shitjes me pakicë tek klientët individ, por edhe në tregun primar me pjesëmarrje të drejtpërdrejtë në ankandet duke gjeneruar fitim të lartë nga tregtimi.

Tregu i Parasë

Për njësinë e Tregut të Parasë, si pjesë e Departamentit të Thesarit, viti 2022 ka qenë një vit shume te mire. Njësia ka përfituar shumë nga rritja e normës bazë të kryer nga të gjitha Bankat Qendrore. Gjatë vitit 2022, njësia e Tregut të Parasë ka pasur një nga vitet me të mira për sa i përket të ardhurave nga interesi.

Portofoli i tregut të parasë gjatë gjithë vitit 2022 është menaxhuar mirë dhe është shtrirë në maturime të tilla që kanë respektuar të gjitha kufizimet e vendosura duke siguruar dhe përmbushur në çdo moment nevojat për likuiditet të bankës dhe klientëve të bankës në çdo monedhe kërkuar prej tyre.

Njësia e Tregut të Parasë si pjese e rëndësishme e Dealing Room në zonën Thesarit ka luajtur një rol aktiv në mbajtjen e RWA-s së Bankës në objektin për vitin 2022 duke përdorur instrumente të ndryshme për ruajtjen e kërkesës për Rezerve Minimale në Bankën Qendrore.

Njësia ka kontribuar në vazhdimësi në ruajtjen e raportit të likuiditetit në nivelin e kërkuar sipas rregullores së Bankës së Shqipërisë.

Kjo njësi ka kontribuar në administrimin afatshkurtër të likuiditetit duke rritur numrin e transaksioneve ndër bankare, në tregjet e brendshme dhe ndërkombetare, si dhe duke zhvilluar më tej aktivitetin ndërbankar. Krahas aktivitetit të zakonshëm kreditues, gjatë vitit 2022, një pjesë e likuiditetit tonë është investuar në letrat shtetërore në tregjet ndërkombëtare, si një alternativë investimi tërheqëse me normën më të mirë të kthimit.

Njësia e Tregut të Parasë vazhdoi të kontribuonte çdo ditë për botimet TRIBID/TRIBOR. Këto kuota janë një aspekt shumë i rëndësishëm i zhvillimit të tregut vendor, duke reflektuar aktivitetin e tij dhe TRIBID/TRIBOR, si një tregues i rëndësishëm në parashikimin dhe interpretimin e situatave të tregut. Në mënyrë të vazhdueshme njësia e Tregut të Parasë ka dhënë kontributin e saj, në zhvillimin e mëtejshëm të tregut, instrumenteve dhe mundësive investuese në afatshkurtër.

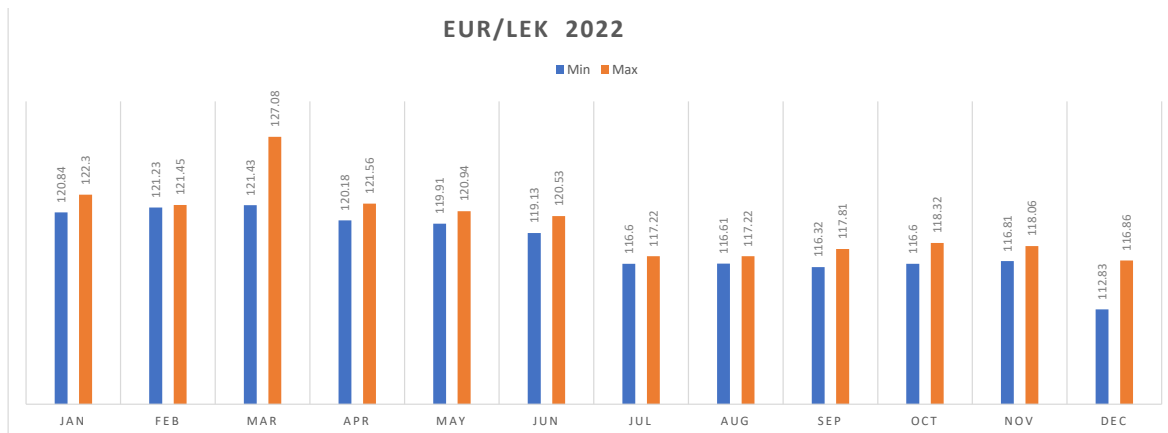
Këmbimi Valutor

Ishte një vit me luhatshmëri të lartë për tregjet dhe nëse do nxirrnim një rezultat mund të themi me shumë rënie sesa rritje. Bota u dha tregjeve financiare shumë material për të proceduar. Pandemia e koronavirusit u lehtësua, por mbeti një shqetësim global, ashtu si edhe çështjet e zinxhirit të furnizimit që shoqëruan ardhjen e saj. Inflacioni arriti në nivelin më të lartë të 40 viteve në SHBA dhe Rezerva Federale ndoqi Politiken e rritjes të normave të interesit për të luftuar rritjen e çmimeve, veprime të ngjashme me ato të ndërmarra nga Banka Qendrore Evropiane dhe bankat qendrore të vendeve të tjera. Pushtimi rus i Ukrainës në shkurt solli pasiguri në stabilitetin politik dhe solli ndër shqetësimet e tjera dhe rritjen e çmimit e energjisë.

Inflacioni ishte shqetësimi kryesor gjatë gjithë vitit. SHBA dhe Evropa përjetuan rritjet më të larta të çmimeve në katër dekada, dhe Fed dhe BQE rriten normat e interesit në një përpjekje për të ulur inflacionin nga mbi 9% në objektivin afatgjatë prej 2% në SHBA dhe nga 8.4% në 2.3% në Evropë. Rritjet e çmimeve arritën pikun në fund të vitit edhe me një rënie të inflacionit në 7.1% në nëntor në SHBA, edhe pse një ulje e ngadaltë nga nivelet me të larta prej disa dekadash mund ta mbajë atë një shqetësim për bankat qendrore edhe në vitin 2023.

Rritja e inflacionit përtej mesatares historike si fenomen global goditi edhe ekonominë shqiptare. Të dyja këto ngjarjet e mësipërme që goditën ekonominë globale patën pasojat dhe në Shqipëri duke dëmtuar zinxhirët e furnizimit për disa produkte jetike si energjia, nafta dhe ushqimi. Në fillim të luftës në Ukrainë Inflacioni ishte në nivelin 3.9% dhe arriti pikun në tetor 2022 në 8.3% nivelin më të lartë ndonjëherë, kur objektivi është në nivelin 3%. Për të arritur objektivin, Banka Qendrore Shqiptare ndoqi të njëjtën politikë si bankat e tjera qendrore të përmendura me sipër në rritjen e normës së interesit e cila nga 0.5 në fillim të vitit arriti në 2.75% në nëntor 2022.

Në tregun e brendshëm, në gjysmën e parë të vitit 2022, këmbimet valutore patën shumë luhatje si pasojë e reagimit të tregjeve financiare ndaj luftës në Ukrainë. Paniku nga pasiguritë ekonomike dhe politike nxiti tregjet të kenë një luhatshmëri shumë të lartë. Ndërkohe gjatë gjysmës së dytë të vitit mund të vërehet lehtësisht se ka qenë një situatë më e qëndrueshme e tregjeve. Duke qene me optimiste për një periudhe rritjeje të ekonomisë pasi inflacioni është më i kontrolluar dhe BSH stopoi rritjen e normave të interesit duke parë një ekonomi më të qëndrueshme ndikoi dhe në qëndrueshmërinë e luhatjeve të kursit të këmbimit EUR/LEK që duket qartë nga grafiku pas gjysmës së dytë.



Edhe pse një vit më shumë luhatje në tregun valutor vendas Njësia e Këmbimeve Valutore ka menaxhuar me kujdes pozicionin valutor dhe të gjitha rreziqet që lidhen me të. Kjo është arritur duke u bazuar në analiza profesionale të tregjeve financiare duke mbyllur vitin me rezultate shumë të mira.

Dollari Amerikan ka ndjekur të njëjtin trend si në tregun ndërkombëtar por me tepër është ndikuar nga teprica e likuiditetit në valutë në tregun vendas. Njësia e Këmbimit Valutor ka dhënë mbështetjen e saj maksimale në tregun lokal me mbajtjen e një kuotimi konkurrues në ofertë/kërkesën në tregun ndërbankar dhe me klientët.

Volumet e veprimeve të këmbimit valutor kanë vazhduar të jenë të larta veçanërisht në veprimet Eur/Usd në nivelet e 190 milionë euro në muaj. Në këtë sukses, një ndikim të madh ka pasur dhe platforma dixhitale ku nëpërmjet të cilës në këtë periudhë pandemie janë kryer rreth 80% e transaksioneve me këmbim për klientët.

Njësia e Shitjeve

Gjatë 2022, në platformën online të shërbimeve të thesarit është shtuar një produkt i ri. Nga shtatori i këtij viti klientët e bankës mund të blejnë online Bono Thesari me normë preferenciale pa u paraqitur në sportelet e bankës duke kursyer në këtë mënyrë kohe dhe energji për klientët tanë. Suksesi i përdorimit të shërbimeve online për produktet e thesarit dhe kërkesat në rritje nga klientët, kemi arritur të shtojmë shërbimet e ofruara nëpërmjet platformës dixhitale dhe të rrisim cilësinë e këtyre shërbimeve. Gati 88% e shërbimeve të thesarit kryhen nga klientët nëpërmjet platformës online duke optimizuar në maksimum kohën e klientëve si dhe në përfitimin e çmimeve më të mira. Edhe pse 2022 duke qenë përsëri një vit ë vështirë, njësia e shitjes së Thesarit e mbylli me rezultate të larta. Në fokus të tyre qëndron gjithmonë përbushja e nevojave të klientëve në përputhje me politikat dhe strategjitë e bankës. Ky vit i vështirë e demonstroi në mënyrën më të mirë të mundshme duke treguar se sa të orientuar jemi në kundërt kërkesave të klientëve për t'ju ofruar të gjitha kanalet e mundshme ku ato mund të plotësojnë kërkesat e tyre me çmimet më të mira në treg. Një rol kyç në arritjen e kësaj performace ka luajtur stafi i saj i dedikuar, profesional dhe bashkëpunues me të gjitha linjat e bizneset të Raiffeisen Bank.

Departamenti i Shitjeve të Thesarit vazhdon të jetë lider në tregun financiar shqiptar duke ofruar çmimet me konkurrues në treg.

Përgjegjësia Sociale e Korporatës

Në Raiffeisen Bank Albania, jemi shumë krenarë për përkushtimin e treguar lidhur me respektimin e standardeve më të larta në mënyrën se si bëjmë biznes.

Aktivitetet tona të Përgjegjësisë Sociale të Korporatës gjatë vitit 2022 theksojnë se si ne ofrojmë vlera të jashtëzakonshme për klientët tanë, duke u fokusuar gjithashtu në rolin e bankës sonë për një ndikim sa më pozitiv të njerëzit dhe planeti.

Gjatë gjithë vitit 2022, kemi mbështetur 71 projekte në fusha të ndryshme. Qasja jonë ndaj çështjeve mjedisore, sociale dhe të qeverisjes është plotësisht në përputhje me 17 Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm të OKB-së dhe është e rrënjësor në komunitetin dhe vendin ku jetojmë dhe punojmë.

Edukimi, më konkretisht edukimi financiar, është një nga fushat kryesore të mbështetjes gjatë vitit 2022, ku më shumë se 1000 nxënës dhe studentë kanë patur akses në aktivitete të ndryshme edukative ose janë pajisur me pajisje kompjuterike për akses më të mirë në literaturë. Si një nga projektet kryesore mund të përmendim "Njihni paratë tuaja 2", "Siguria online dhe edukimi financiar digjital", "Të kursesh apo të investosh – kur është koha" etj.

Njerëzit janë në qendër të çdo gjëje që ne bëjmë, ndaj dhe i kushtuam vëmendje të veçantë projekteve sociale dhe grupeve të marginalizuara, duke sponsorizuar njëmbëdhjetë projekte sociale. Duam të veçojmë programin "Dhuro me zemër", ku Raiffeisen Bank ka ofruar ndihmë për 250 familje në nevojë për Krishtlindje, ka bërë donacione për fëmijët në Shtëpinë e Fëmijës Shkodër, ka organizuar aktivitete argëtuese në teatrin e kukullave për fëmijët në nevojë në dhjetë vende të ndryshme, çerdhe, kopshte dhe në spitalet e fëmijëve të Shqipërisë.

Meqenëse viti i kaluar u karakterizua nga trazira për shkak të luftës në Ukrainë, Raiffeisen Bank Albania, si pjesë e grupit Raiffeisen Bank International, kontribuoi së bashku me Fondacionin Stepich CEE me qendër në Vjenë me komplete ndihmash humanitare për fëmijët në zonat e prekura në Ukrainë.

Për të siguruar një të ardhme më të qëndrueshme dhe më të gjelbër për të gjithë, qasja jonë ndaj mjedisit dhe reduktimi i gjurmëve të karbonit mbeten ndër iniciativat kryesore. Sa i përket masave në kuadër të ndryshimeve klimatike, vlejné të theksohen tre projekte madhore. Banka mbështeti instalimin e paneleve fotovoltaike për prodhimin e energjisë së rinovueshme në Universitetin Bujqësor të Tiranës. Ato do të reduktojnë 130 tonë shkarkime të dioksidit të karbonit në atmosferë. Gjithashtu, kontribuam në pastrimin e një vije bregdetare prej 12 km në 4 zona bregdetare, Durrës, Vlorë, Lezhë dhe Shkodër falë kontributit të mbi 150 vullnetarëve dhe pjesëmarrjes së stafit të bankës. Një tjetër projekt me fokus edukimin dhe mbrojtjen mjedisore për brezat e rinj ishte "Kujdesemi për mjedisin" i zbatuar në tre shkolla të Tiranës. Nëpërmjet mësimave dhe videoeve edukative lidhur me çështjet e mbrojtjes së mjedisit, nxënësit arritën të mësojnë më shumë dhe të zgjerojnë njohuritë e tyre rreth kësaj teme.

Kontributi i bankës sonë në rehabilitimin e mjedisit ku jetojmë dhe në përmirësimin e cilësisë së jetës ka qenë i konsiderueshëm dhe i qëndrueshëm gjatë gjithë viteve.

Raiffeisen Bank i kushton rëndësi të veçantë Përgjegjësisë Sociale të Korporatës dhe mbetet e përkushtuar për të luajtur një rol udhëheqës në promovimin e zhvillimit të qëndrueshëm brenda shoqërisë shqiptare.

Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm

56%

e projekteve të Përgjegjësive Sociale të Korporatës janë zhvilluar në përputhje me këto objektiva



Arritjet kryesore në 2022



OBJEKTIVI 3
Shëndeti dhe Mirëqenia

3 projekte



OBJEKTIVI 13
Veprim për Klimën

3 projekte



OBJEKTIVI 4
Edukimi Cilësor

12 projekte



OBJEKTIVI 9
Ndërtimi një infrastrukture të fortë,
nxitja e industrializimit gjithëpërfshirës e të qëndrueshëm dhe nxitja e novacionit
4 projekte

Burimet Njerëzore

Me një staf prej 1.275 punonjës, Raiffeisen Bank është një nga punëdhënësit më të fuqishëm dhe më të mirë në Shqipëri, duke krijuar një mjedis konkurrues përsa i përket kompensimit, zhvillimit dhe motivimit të stafit.

Rekrutimi dhe Përzgjedhja e Stafit

Gjatë vitit 2022, procesi i rekrutimit dhe përzgjedhjes së stafit synoi përzgjedhjen e një stafi të kualifikuar, me eksperiencë dhe aftësi profesionale në të gjitha nivelet e shërbimit në bankë, duke mbajtur komunikim të drejtpërdrejtë dhe të vazhdueshëm me menaxheret e linjës, për të kuptuar më mirë nevojat dhe kërkesat, për t'u njohur me objektivat dhe fokusin e tërheqjes së talenteve, duke identifikuar aftësitë dhe kompetencat e duhura.

Me qëllim plotësimin e nevojave të biznesit në të gjitha fushat ku operojmë, kemi punësuar një total prej 177 punonjësish të rinj.

Për të vlerësuar dhe përzgjedhur kandidatët më të mirë dhe profesionistët më të mirë në treg, kemi aplikuar modalitetin e intervistave on-line dhe formateve të dhënies së feedback-ut on-line. Kemi aplikuar një proces rekrutimi të strukturuar prej disa fazash: testet teknike, logjike dhe/ose psikometrike si dhe testet e personalitetit. Kandidatët e përzgjedhur në këto faza bëhen pjesë e proceseve intervistuese, ku paneli është i përbërë nga supervizorët e departamentit/ menaxherët të distrikteve dhe përfaqësues nga Divizioni i Burimeve Njerëzore.

Për Raiffeisen Bank fokusi kryesor mbetet promovimi dhe zhvillimi i punonjësve të saj. Kandidatët e brendshëm, në bazë të performancës së tyre, u konsideruan si potenciali kryesor për pozicionet e lira të shpallura në bankë. Për vitin 2022, 35% e kandidatëve fitues për pozicionet e shpallura vakante kanë qenë punonjës të brendshëm. Kjo gjë krijon mundësi zhvillimi dhe ndërtimi të një karrierë të suksesshme brenda institucionit dhe rritjen e motivimit të brendshëm tek punonjësit.

Për të përmbushur nevojat për staf në pozicione të nivelit bazë, në rrjetin e degëve dhe në zyrat qendrore, janë konsideruar me prioritet punonjës të punësuar nga shoqëri të huaja, 30% e të cilëve u përzgjedhën për të plotësuar vendet vakante. Gjithashtu, studentët në Programin e Praktikës dhe studentët e programit DSA ishin burimi kryesor për plotësimin e këtyre pozicioneve.

Programi i praktikës

Raiffeisen Bank ka krijuar traditën e saj të programit të praktikës. Synimi i saj është të tërheqë studentë me rezultate të larta, të cilët shfaqin një nivel të lartë motivimi, vullneti dhe dëshirë për të punuar në një mjedis financiar. Banka është e angazhuar ndaj Përgjegjësisë Sociale të Korporatës dhe programi i praktikës është një element i rëndësishëm i saj. Ne mirëpresim studentët nga universitetet me reputacion të lartë në të gjithë vendin, në mënyrë që ata të mësojnë në praktikë mënyrën se si funksionon Banka dhe t'i ndihmojmë ata të përgatiten për tregun e punës.

Programi i Studentëve për Shitjet Direkte - DSA

Programi i Studentëve DSA gjatë vitit 2022 ka konsoliduar bashkëpunimin midis bankës dhe shumë universiteteve në vend duke bërë pjesë 195 studente pjesëmarrës. Fokusi i këtij programi, i nisur nga Departamenti i Shitjeve dhe Marrëdhënieve Direkte, është rritja e shitjeve të produkteve të ndryshme në degë. Studentëve të përzgjedhur, të cilët punojnë si Agjentë të Shitjeve Direkte, u ofrohet trajnim dhe mbështetje nga shitës me eksperiencë gjatë gjithë programit njëvjeçar. Në fund të programit, ata fitojnë njohuri për produktet dhe proceset bankare dhe janë kandidatë potencialë për pozicionet e lira në bankë.

Ky program ka nxitur dhe shtuar biznesin në degë si dhe ka qenë një prurje shumë e mirë edhe në burime njerëzore për plotësimin e vendeve të lira.

Programi "Key Academy"

Qëllimi i Programit Key Academy është të krijojë një Grup Talentesh gjatë programit, për të krijuar kandidatë potenciale për vendet vakante në Divizionin e IT-së. Në këtë program u përzgjedhën dhe u regjistruan 23 studentë – shumë prej të cilëve u rekrutuan në vendet vakante në Divizionin e IT-së.

Punonjës me kontratë të përkohshme nga shoqëri të jashtme

Gjate vitit 2022 Raiffeisen Bank ka vijuar bashkëpunimin me një shoqëri të jashtme, duke punësuar 124 punonjës, sipas kërkesave të rrjetit të degëve dhe departamenteve në zyrat qendrore.

Këta punonjës marrin trajnime teorike dhe në punë (praktika në punë), për të përmbushur në mënyre efikase kërkesat e pozicioneve përkatëse. Punonjësit më të mirë inkurajohen për t'u bërë pjesë e procesit të rekrutimit për nevojat e bankës për staf të brendshëm.

Trajnimi

Në bankën tonë, aktivitetet e të mësuarit dhe zhvillimit në 2022-n, vijuan me një rikthim të dukshëm në modalitetin në klasë. Por paralelisht kemi ruajtur edhe përfaqsimin online për kurse, të cilat i përshtaten më mirë ritmit, kohës dhe stilit të të mësuarit të punonjësve.

Banka ka mundësuar një varietet programesh trajnimi online dhe në klase dhe iniciativa të zhvillimit personal dhe profesional, duke i motivuar dhe orientuar punonjësit drejt të vetë-mësuarit dhe zhvillimit të vazhdueshëm.

Gjatë 2022, janë organizuar 7,741 ditë trajnimi dhe 100% e stafit ka marrë pjesë minimalisht në 1 sesion trajnimi.

Përveç trajnimeve mandatore, në fokus kanë qenë temat e lidhura me biznesin (produkte & shërbime), më të dhënat, teknologjitë e reja, aplikacionet, sistemet dhe sigurisht fokus te veçante kanë pasur aftësitë ndërpersonale.

Edukimi i lidershit dhe menaxhimit është një tjetër fokus i Bankës Raiffeisen. Ne investuam në shumë programe trajnimi në modelet e reja të lidershit si: liderशिpi gjithëpërfshirës, liderशिpi kundrejt gjeneratave të ndryshme, liderशिpi dhe vendimmarrja, liderशिpi i bazuar në vlerat tona, motivimi i skuadrave etj. Programet e trajnimit për mendësinë "Agile", të mundësuar gjatë 2022, ndihmuan stafin tonë që të përqafojnë lehtësisht mendësinë "agile" dhe metodologjitë e kësaj mënyre të re të të punuarit.

Divizioni i Burimeve Njerëzore mbështet qëllimet afatgjata të biznesit, duke zbatuar Strategjitë e Menaxhimit të Talenteve dhe të Planifikimit të Pasuesve. Banka është e fokusuar në identifikimin e punonjësve që shfaqin potencial të lartë arritjesh dhe performancë konsistente dhe zbaton plane që i përshtaten zhvillimit të tyre, me qëllim që të sigurojë angazhim afatgjatë të stafit.

Politika e shpërblimit të Grupit Bankar

Politikat e shpërblimit të Grupit Bankar hartohen nga Divizioni i Burimeve Njerëzore dhe aprovohen nga Drejtoria dhe Këshilli Drejtues. Përjashtim nga ky rregull bëhet vetëm në rastin e përcaktimit dhe miratimit të elementit variabël (bonus) për punonjësit e Raiffeisen Leasing, ku struktura përgjegjëse për përcaktimin dhe aprovimin e tij është Këshilli Drejtues i Raiffeisen Leasing.

Fokusi i politikës së shpërblimit është plotësimi i standardeve ndërkombëtare me qëllim krijimin e një strukture kompensimi të drejtë dhe transparente sipas kërkesave aktuale të enteve rregullatore. Politika e shpërblimit e Grupit Bankar është konsistente dhe nxit frymën e menaxhimit të një risku efektiv duke mos inkurajuar tejkalimin e niveleve të përcaktuara. Kjo politikë është në të njëjtën linjë me strategjinë e biznesit, objektivat, vlerave dhe interesave afat-gjatë të grupit RBI dhe të Grupit Bankar në Shqipëri.

Raiffeisen Bank Sh.a (përjashtohet Raiffeisen Leasing) çdo vit identifikon funksionet/punonjësit me ndikim material në profilin e riskut të bankës. Këta punonjës përcaktohen si "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) dhe procesi i tyre përzgjedhës bazohet në kërkesat/direktivat e grupit. Kategoritë e "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) janë si më poshtë:

1. Material ose "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) me ndikim të plotë. Kjo kategori ka një ndikim material direkt në profilin e riskut të bankës, sepse niveli i riskut i cili mund të jetë individual ose në grup, mund të ketë një ndikim thelbësor në rezultatet dhe pasqyrat financiare të bankës. Numri i punonjësve të cilët plotësojnë këto kritere është 43 dhe përfshin Anëtarët e Bordit Drejtues, Anëtarët e Drejtorisë, Anëtarët e Komitetit të Auditit si dhe disa Drejtues të nivelit të mesëm.

2. Pjesërisht Material ose "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) me ndikim jo të plotë. Kjo kategori ka një ndikim në profilin e riskut të bankës, por jo domosdoshmërisht në një mënyrë të drejtpërdrejtë. Numri i punonjësve të cilët plotësojnë këto kritere është 23 dhe përfshin disa Drejtues të nivelit të mesëm.

Paga dhe përfitimet e tjera mbi pagën, përcaktohen në mënyrë të tillë që të sigurojnë nivele të kënaqshme dhe konkurruese. Politika e ndjekur në përcaktimin e sistemit dhe strukturës së pagave duhet të realizojë dhe garantojë arritjen e 5 objektivave kryesore:

- Shpërblimi për performancën dhe cilësinë e punës.
- Ruajtjen e një pozicioni konkurrues në treg. Kompensimi i përgjithshëm duhet të jetë në kuadratin (quartile) e tretë të tregut lokal (midis 50 dhe 75 përqind).
- Motivimin e punonjësve nëpërmjet shpërblimit (pagës) të diferencuar për përgjegjësi, pozicione pune dhe aftësi profesionale.
- Përfitimet shtesë duhet të jenë konkurruese, por jo kryesuese në treg.

Shpenzimet për pagat në totalin e kostos së personelit dhe buxhetit në tërësi, të jenë në parametra të pranueshëm.

Për një kategori të caktuar pozicionesh, paga është e përbërë nga dy elemente:

- Paga bazë
- Paga variabël

Struktura e pagës bazë

- Përfaqëson të ardhurat bruto, duke përfshirë bonuset dhe përfitimet e tjera shtesë;
- Administrohen në bazë të niveleve të pagës, të cilat bazohen në strukturën e gradës, nivelin e jetesës në vend dhe të dhënat e tregut;
- Rritja e pagave është e lidhur ngushtë me rezultatin e performancës individuale. Kjo do të thotë që çdo punonjësi i lind e drejta për të përfituar rritje page kur niveli i performancës individuale është mbi 3.5 (vlera maksimale është 5). Përqindja e rritjes së pagës nuk do të jetë më e lartë se 25 përqind e pagës bruto.

Paga Variabël (Bonusi i Përgjithshëm / Bonusi Vjetor)

Paguhet apo përfitohet vetëm nëse plotësohen të gjitha kriteret rregullatore pranuese, të parashikuara në Politikën e Shpërblimit.

- Është e lidhur ngushtë me rezultatet e performancës së Grupit RBI (1/3); Bankës (2/3); Individit (mbi 3.5);
- Ka një kufi, në mënyrë që të sigurohet një menaxhim i buxhetit brenda parametrave të arsyeshëm, pa shkelur parimin e shpërblimit të performancës së lartë;
- Nuk do të jetë më e lartë se: 16 përqind e pagës bazë vjetore për të gjitha pozicionet që janë të përfshira në bonusin vjetor;
- Nëse shuma totale e Kompensimit Variabël në terma vjetore tejkalon nivelin e 50'000 Euro si dhe një të tretën e shpërblimit total vjetor, për kategorinë "Identified Staff" do të aplikohet një skemë e ndryshme pagese.

Në rastet e një performace financiare negative, bonusi vjetor mund të reduktohet apo anulohet.

Paga Variabël (Skemat Nxitëse me Risk të ulët)

- Është e lidhur ngushtë me rezultatet e performancës së Individit (mbi 70 përqind realizim objektiv);
- Ka një kufi, në mënyrë që të sigurohet një menaxhim i buxhetit brenda parametrave të arsyeshëm, pa shkelur parimin e shpërblimit të performancës së lartë.
- Nuk do të jetë më e lartë se: 30 përqind e pagës bazë 3-mujore për të gjitha pozicionet që janë të përfshira në skemat nxitëse (shitëse dhe mbështetëse).

Tabelë 19:** Format dhe elementët e shpërblimit për Këshillin Drejtues (çdo fund viti)
(shumat në lekë '000)

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin aktual fiskal	E menjëhershme/ për periudhën aktuale Viti 2022	Për periudha të kaluara Viti 2021
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	12,270	12,497
Cash/bonus	12,270	12,497
Aksione		
Të tjera		
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit		
Cash/bonus		
Aksione		
Të tjera		

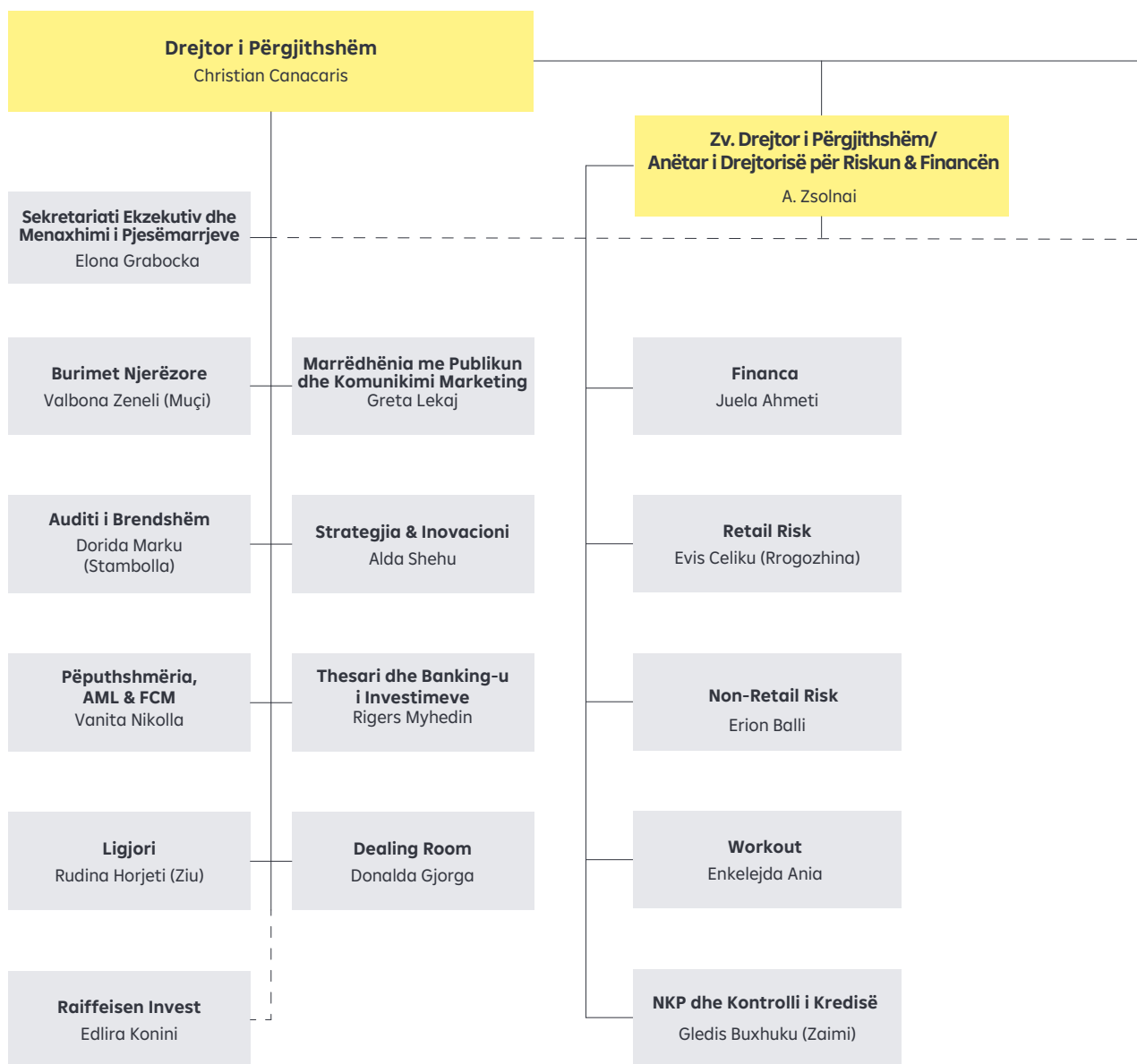
** Kjo tabelë do të plotësohet më vete për a) Këshillin Drejtues dhe b) drejtuesit ekzekutivë.

Tabelë 19:** Format dhe elementët e shpërblimit për Drejtuesit Ekzekutivë (çdo fund viti)
(shumat në lekë '000)

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin aktual fiskal	E menjëhershme/ për periudhën aktuale Viti 2022	Për periudha të kaluara Viti 2021
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	182,164	186,800
Cash/bonus	160,329	165,127
Aksione		
Të tjera	21,835	21,673
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit	34,544	27,702
Cash/bonus	34,544	27,702
Aksione		
Të tjera	0	0

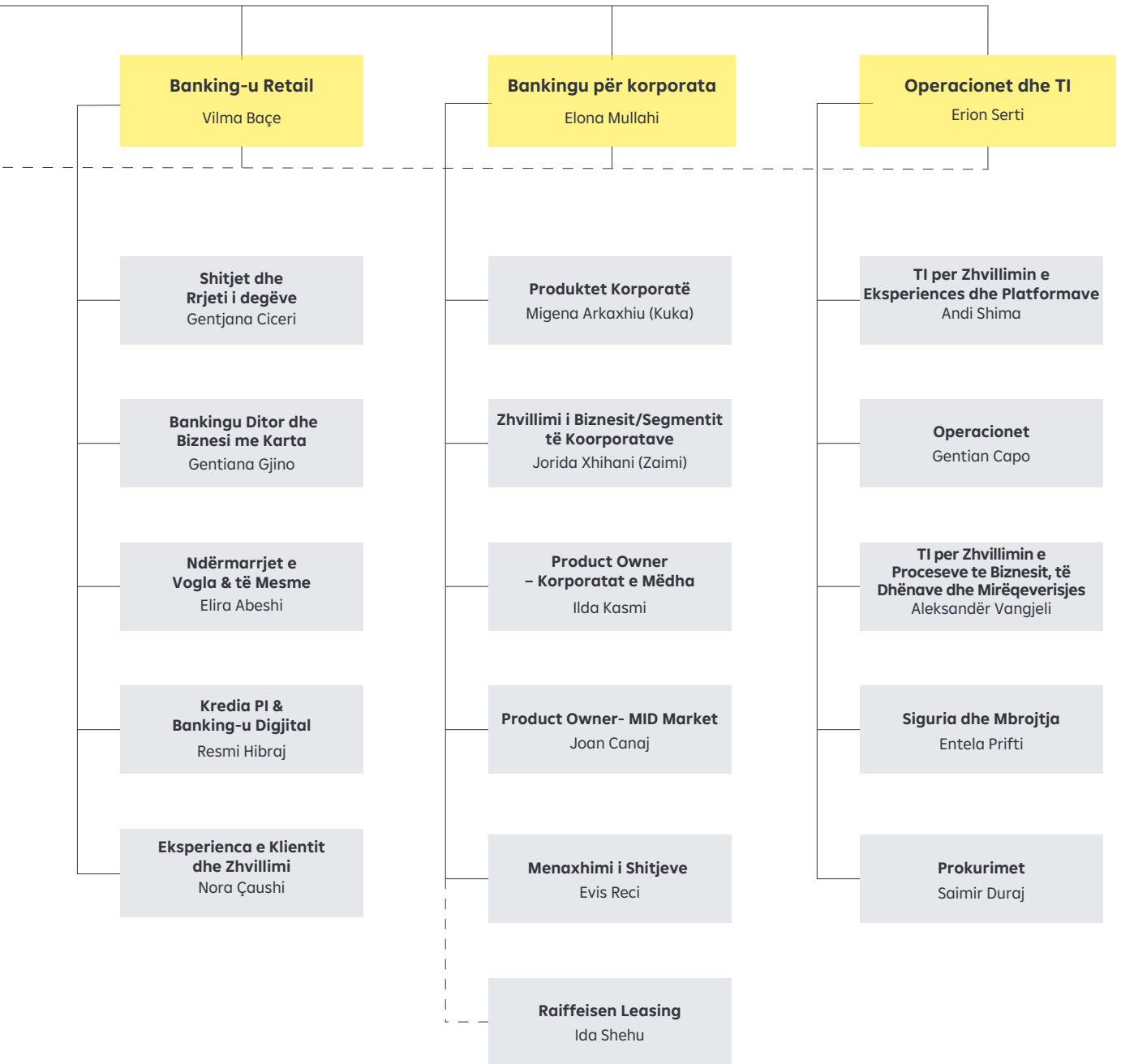
** Kjo tabelë do të plotësohet më vete për a) Këshillin Drejtues dhe b) Drejtuesit Ekzekutivë.

Struktura Organizative e Raiffeisen Bank



Struktura organizative e bankës siguron një ndarje të qartë të detyrave, përgjegjësi dhe raportimit, sipas modelit të tre linjave të kontrollit:

- i. Linja e pare e frontit (Biznesi)
- ii. Rreziku Operacional, Funksonet e Pëputhshmërisë, Kontrolltet financiare, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm, etj.
- iii. Auditi i Brendshëm



Struktura e Rrezikut është e pavarur nga linjat e biznesit dhe njësite e tjera të brendshme që kontrollojnë. Struktura e Përputhshmërisë është e pavarur nga linjat e biznesit dhe njësite e tjera të brendshme që kontrollojnë.

Raiffeisen Bank sh.a. vepron në përputhje me parimet bazë të drejtimit të përgjegjshëm dhe efektiv sipas kërkesave të rregullores së Bankës së Shqipërisë “Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret për miratimin e administratoreve të tyre”.

Përmbajtje

Raiffeisen Bank Sh.a.
Pasqyrat financiare të konsoliduara
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(me raportin e audituesve të pavarur)

RAPORTI I AUDITUESVE TË PAVARUR	42
PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR	45
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	46
PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	47
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSEVE MONETARE	48
SHENIME SHPJEGUESE	49
NGJARJE PAS DATES SË RAPORTIMIT	126

Informacion i përgjithshëm

Drejtuesit dhe Administratorët më 31 Dhjetor 2022

Bordi i Drejtorëve (Bordi Mbikëqyrës)

Peter Lennkh	Kryetar
Heinz Wiedner	Zëvendëskryetar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Thomas Matejka	Anëtar
Petro Merkulov	Anëtar

Komiteti i Auditimit

Heinz Wiedner	Kryetar
Ulf Leichsenring	Zëvendëskryetar
Johannes Kellner	Anëtar

Bordi Drejtues

Christian Canacaris	Drejtor i Përgjithshëm
Alexander Zsolnai	Zëvendësdrejtor i Përgjithshëm
Elona Mullahi (Koçi)	Anëtare e Drejtorisë
Erion Serti	Anëtar i Drejtorisë
Vilma Baçe	Anëtare e Drejtorisë

Selia e regjistruar

Rruga e Kavajës , Pallati 71, Ap. 4
Tiranë, Shqipëri
Telefoni: +355 4 2381 381
Faksimile +355 4 2275 599
Raiffeisen Bank International
Am Stadtpark 9 1030 Vienna
Telefoni: +43-1-71707-0

Auditues

Deloitte Audit Albania sh. pk

Rruga e Kavajës , Ish parku i mallrave , Kompleksi Delijorgji ,
Godina H, Kati 2 Tirana, Albania
Telefoni: +355 (4) 451 7920/ 451 7954
Facsimile: +355 (4) 451 7990

**Deloitte Audit Albania sh.p.k**Rruga e Kavajes , ish parku i mallrave,
Kompleksi Delijorgji , Godina H, kati 2

Tirana, Albania

Tel: +355 4 45 17 920

Fax: +355 4 45 17 990

www.deloitte.al

Raporti i Audituesve të Pavarur

Aksionarëve dhe Drejtimit të Raiffeisen Bank Albania SHA,

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit Raiffeisen. ("Grupi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2022 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të konsoliduara paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Grupit më 31 dhjetor 2022 si dhe performancën e tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar "Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Grupi në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi "BKSNE") dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimi i Grupit në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar dhe me Nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25/2018, "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më lart kur të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Grupit për të vazhduar aktivitetin e tij në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënimet shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Grupit, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Grupit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i mos zbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm..
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Grupit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Grupit për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Marrja e mjaftueshme e evidencave të përshtatshme auditimi në lidhje me informacionin financiar të entiteteve ose aktiviteteve të biznesit brenda Grupit për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare të konsoliduara. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe kryerjen e auditimit të grupit. Ne mbetemi përgjegjës vetëm për opinionin tonë të auditimit.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Grupit, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania SHPK

Deloitte Audit Albania SHPK

Rruga e Kavajes, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina L, Tiranë, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara

Partner Angazhimi

Auditues ligjor

5 Qershor 2023

Tiranë, Shqipëri



Grupi

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 për Raiffeisen Bank sh.a. dhe filialet e tij ("Grupi"). Grupi përfshin shoqërinë mëmë – Raiffeisen Bank Sh.a. (në tekstin e mëtejshëm edhe "Banka" ose "Shoqëria Mëmë") dhe 2 filialet e saj në pronësi të plotë Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST").

Raiffeisen Bank Sh.a. është një institucion bankar që vepron në përputhje me dispozitat e ligjit 9901, datë 14 prill 2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare", dhe ligjit 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë", si dhe ligjeve të tjera përkatëse. . Banka është e themeluar dhe me seli në Shqipëri dhe operon në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një filial në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese përfundimtare.

Aktivitetet kryesore të biznesit të Grupit janë operacionet bankare me pakicë, ofrimi i qirasë financiare për kompanitë dhe individët dhe grumbullimi dhe investimi i fondeve të pensioneve vullnetare, brenda Republikës së Shqipërisë. Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 74 pikash shërbimi, që nga data 31 dhjetor 2022 (31 dhjetor 2021: 74 pika shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen përmes 3 rretheve dhe nuk operojnë jashtë shtetit.

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar

Aktivet

në mijë LEK	Shënim	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[6]	37,491,482	42,813,051
<i>Letra me vlerë të borxhit</i>		82,062,360	80,394,977
<i>Hua dhe paradhënie për institucionet financiare</i>		38,265,013	36,728,182
<i>Hua dhe paradhënie për klientët</i>		117,050,532	107,036,227
Aktive financiare – me kosto të amortizuara	[7]	237,377,905	224,159,386
Aktive financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[8]	2,003	12,222
Investime në filiale	[9]	92,783	92,783
Aktive tatimore aktuale	[10]	3,450,717	3,163,777
Aktive afatgjata materiale	[10]	2,045,274	1,623,371
Aktive afatgjata jomateriale	[11]	556,451	712,457
Aktive të riposeduara	[12]	942,545	822,832
Aktive totale		281,959,160	273,399,879

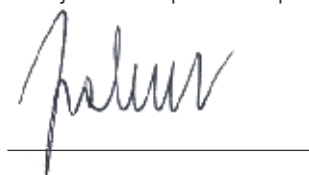
Detyrime dhe kapitali aksionar

në mijë LEK	Shënim	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Detyrime			
<i>Depozitat nga bankat</i>		1,937,648	13,808,180
<i>Borxh i varur</i>		245,156,536	225,130,048
<i>Depozitat nga klientët</i>		2,988,267	3,096,467
<i>Detyrime të tjera financiare</i>	[13]	250,082,451	242,034,695
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuara		9,342	
Detyrimet financiare të mbajtura për tregtim (derivative)	[14]	407,921	346,639
Provizione për detyrimet	[15]	46,296	26,314
Detyrime tatimore të shtyra	[16]	200,105	147,831
Detyrime tatimore aktuale	[17]	983,992	639,920
Totali i detyrimeve		251,730,107	243,249,399
Kapitali			
Kapitali aksionar	[18]	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	[18]	3,306,190	3,306,190
Fitimi i pashpërndarë	[18]	12,744,270	12,665,697
Totali i kapitalit aksionar		30,229,053	30,150,480
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		281,959,160	273,399,879

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit më 8 qershor 2023 dhe janë nënshkruar në emër të tij nga:



Christian Canacaris
Drejtor Ekzekutiv



Alexander Zsolnai
Zëvendës CEO

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

në mijë LEK	Shënim	2022	2021
Të ardhura nga interesat me norme efektive të interesit		8,787,980	7,060,570
Të ardhura të tjera nga interesat		1,783	556
Shpenzime për interesat		(233,001)	(264,793)
Të ardhura nga interesat, neto	[19]	8,556,762	6,796,333
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet		4,209,160	3 840 073
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve		(1,652,600)	(1,374,019)
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto	[20]	2,556,560	2,466,054
Të ardhura nga dividendi	[21]	4,228	225,705
Të ardhura nga tarifa dhe komisione		59,307	40,970
Shpenzime për tarifa dhe komisione		(236,369)	(286,255)
Humbje të tjera neto operative	[22]	(177,062)	(245,285)
Të ardhurat operative		10,940,488	9,242,807
Shpenzimet e përgjithshme administrative	[23]	(5,508,596)	(5,170,001)
Masat e veçanta të qeveritare	[24]	(735,099)	(693,141)
Shpenzime zhvlerësimi (rikuperime) të aktiveve financiare	[25]	(186,614)	757,124
Fitimi para tatimit		4,510,179	4,136,789
Taksa mbi të ardhurat	[26]	(808,132)	(724,534)
Fitimi për vitin		3,702,047	3,412,255
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
Të ardhurat totale të përgjithshme		3,702,047	3,412,255

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital

në mijë LEK	Kapitali aksionar	Rezerva të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Kapitali Aksionar
Kapitali më 1 janar 2021	14,178,593	3,306,190	12,941,589	30,426,372
Pagesat e Dividendëve	-	-	(3,688,147)	(3,688,147)
Fitimi për vitin	-	-	3,412,255	3,412,255
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin	-	-	3,412,255	3,412,255
Kapitali më 31 dhjetor 2021	14,178,593	3,306,190	12,665,697	30,150,480
Kapitali më 1 janar 2022				
Pagesat e Dividendëve	-	-	(3,623,474)	(3,623,474)
Fitimi për vitin	-	-	3,702,047	3,702,047
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin	-	-	3,702,047	3,702,047
Kapitali më 31 dhjetor 2022	14,178,593	3,306,190	12,744,270	30 229,053

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave finan-ciare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

Pasqyra e konsoliduar e flukseve monetare

në mijë LEK	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Paratë e gatshme, gjendjet e parave të gatshme në bankat qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[6]	59,287,605	64,799,985
Aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit		4,510,180	4,136,789
Rregullimet për rakordimin e fitimit/humbjes para tatimit me fluksin e mjeteve monetare nga aktivitetet operative:			
Zhvlrësimi i aktiveve fikse materiale dhe jomateriale	[10]	792,709	709,958
Zhvlrësimi dhe anulimi i zhvlrësimit të aktiveve	[11]	168,885	(831,111)
Provizionet neto për detyrimet dhe humbjet nga zhvlrësimi		17,729	73,986
Të ardhurat nga interesi,neto	[19]	(8,556,409)	(6,795,264)
Interesi i arkëtuar		9,516,556	6,264,157
Interesi i paguar		(756,772)	(1,173,230)
Tatimet mbi të ardhurat e paguara		(723,878)	(351,835)
Efkti nga ndryshimi i kursit të këmbimit		17,459	(246,708)
Fitimi nga shitja e aktiveve afatgjata materiale dhe jo-materiale		(7,649)	(24,414)
Ndryshimet në aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet operative pas korrigjimeve për pozicionet jo-monetare:			
Paksimi i balanceve të kushtëzuara	[6]	3,720,501	(2,071,895)
Aktivitetet financiare me kosto të amortizuara	[7]	(10,741,486)	(18,212,389)
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[8]	9,571	(7,207)
Aktivitetet tjera	[12]	15,267	339,982
Detyrimet financiare me kosto të amortizuara	[13]	8,277,222	37,318,481
Provizionet për detyrimet dhe detyrimet	[14]	44,665	18,525
Detyrime të tjera	[17]	295,970	59,737
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet operative		6,600,520	19,207,562
Aktivitetet investuese:			
Blerja e investimeve në letra me vlerë dhe aksione		(30,167,447)	(42,159,321)
Blerja e aktiveve afatgjata materiale dhe jomateriale		(1,501,551)	(1,118,175)
Të ardhurat nga investime në letra me vlerë dhe aksione të maturuara		27,169,075	21,675,762
Të ardhurat nga aktivet afatgjata materiale dhe jo-materiale		7,649	12,761
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet investuese		(4,492,274)	(21,588,973)
Aktivitetet financiare:			
Pagesat e dividendëve		(3,623,474)	(3,688,147)
Flukse dalese të borxhit të varur		(242,933)	(266,796)
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet e financimit		(3,866,407)	(3,954,943)
Efkti i ndryshimeve të kursit të këmbimit		(17,459)	246,708
Rënia neto gjatë vitit		(1,758,161)	(6,336,354)
Paraja dhe ekuivalentet e saj më 31 dhjetor	[6]	57,511,985	58,710,339

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

1. HYRJE

Parimet e përgatitjes

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 për Raiffeisen Bank sh.a. dhe filialet e tij ("Grupi"). Grupi përfshin shoqërinë mëmë – Raiffeisen Bank Sh.a. (në tekstin e mëtejshëm edhe "Banka" ose "Shoqëria Mëmë") dhe 2 filialet e saj në pronësi të plotë Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Inves-timeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST").

Raiffeisen Bank Sh.a. është një institucion bankar që vepron në përputhje me dispozitat e ligjit 9901, datë 14 prill 2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare", dhe ligjit 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë", si dhe ligjeve të tjera përkatëse. Banka është e themeluar dhe me seli në Shqipëri dhe operon në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një filial në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese përfundim-tare.

Aktiviteti kryesor

Aktivitetet kryesorë të biznesit të Bankës janë operacionet bankare dhe financiare me pakicë dhe aktivitete të tjera të lidhura me to, brenda Republikës së Shqipërisë. Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 74 vendodhje shërbimi, që nga data 31 dhjetor 2022 (31 dhjetor 2021: 74 vendodhje shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen përmes 3 rretheve dhe nuk kanë operojnë jashtë shtetit.

Monedha e prezantimit

Këto pasqyra financiare të konsoliduara paraqiten në lekë ("LEK"), përveç rasteve kur shprehet ndryshe. Përveç rasteve të treguara, informacioni financiar i paraqitur në lekë është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt

2. MJEDISI OPERATIV I BANKËS

Ekonomia shqiptare është rikuperuar plotësisht nga tërmeti dhe pandemia. PBB-ja tregoi një rritje prej 8.5% në vitin 2021, për shkak të prodhimit të energjisë që ishte komponenti kryesor i industrisë që shënoi një rritje të ndjeshme për shkak të reshjeve të dendura që nxitën prodhimin e energjisë hidroelektrike. Ndërtimi gjithashtu kontribuoi ndjeshëm në rritjen e PBB-së, pasi rindërtimi pas tërmetit fitoi shpejtësi dhe investimet publike parazgjedhore u rritën.

Megjithatë, me fillimin e luftës në Ukrainë dhe të gjitha pasiguritë që sollin më pas, ndaloj vullin ekonomik të vendit. Ekonomia shqiptare ka ekzpozim të ulët direkt me Ukrainën dhe Rusinë, pasi tregtia me këto vende kontribuon në më pak se 2% të totalit. Megjithatë, ajo ndjeu qartë efektet nëpërmjet rritjes së çmimeve të energjisë dhe ushqimeve. Norma e inflacionit arriti në 6.7% mesatarisht në vitin 2022 nga 1.3%-2% në 10 vitet e fundit, duke dobësuar fuqinë blerëse të konsumatorëve dhe duke lënë gjurmë në aktivitetin ekonomik. Megjithatë, ekonomia ruajti një vull pozitiv në anën e turizmit të fuqishëm, pasurive të paluajtshme dhe shërbimeve. Prandaj, ne presim që PBB-ja reale të zgjerohet mesatarisht me 3.9% në terma vjetorë në vitin 2022, por më pak se gjysma e rritjes së PBB-së në vitin 2021.

Inflacioni i lartë i vazhdueshëm dhe pritshmëritë rritëse të agjentëve ekonomikë, si pasojë e luftës në Ukrainë, e detyruan Bankën e Shqipërisë të hyjë për herë të parë në një cikël shtrëngues të politikës monetare. Në përpjekje për të luftuar normën e ngritur të inflacionit, ajo ka ecur përpara drejt normalizimit të politikës monetare. Norma bazë ka arritur në 2.75% ose një kërcim 225 bp në përgjithësi nga marsi 2022 deri në nëntor 2022. Edhe pse norma totale e inflacionit ka filluar ngadalësimin në tre muajt e fundit në 7.2% në janar 2023, inflacioni bazë rritet, duke arritur kulmin në 8.7% në janar 2023..

Shqipëria, ndryshe nga vendet e tjera evropiane, është një eksportues neto i energjisë, prandaj nuk është ndikuar nga kriza energjetike që pasoi konfliktin në Ukrainë. Megjithatë, përballë sfidës së rritjes së çmimeve të konsumit, mbështetja e qeverisë ishte rreth 509 milionë euro ose 2.8% e PBB-së së vlerësuar në 2022 (18.1 miliardë euro) për të ndihmuar pjesën më të cënueshme të popullsisë që përpiqet të zbusë inflacionin dhe kostot e rritura të energjisë. Subvencionimi i rritjes së çmimit të energjisë elektrike shkoi në rreth 1.3% të PBB-së për familjet dhe bizneset.

Efektet afatgjata të situatës aktuale ekonomike janë të vështira për t'u parashikuar dhe pritjet dhe vlerësimet aktuale të drejtimit mund të ndryshojnë nga rezultatet aktuale.

Për qëllimin e matjes së humbjeve të pritshme të kredisë ("HPK") Banka përdor informacione të mbështetshme për të ardhmen, duke përfshirë parashikimet e variablave makroekonomikë. Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, megjithatë, parashikimet dhe gjasat e shfaqjes së tyre i nënshtrohen një shkalle të lartë pasigurie të qenësishme dhe për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara. Shënimet 3 dhe 32 ofrojnë më shumë informacion se si Grupi ka inkorporuar informacionin e ardhshëm në modelet HPK.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI

Deklarata e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas konventës së kostos historike, të modifikuar nga njohja fillestare e instrumenteve financiare bazuar në vlerën e drejtë dhe nga rivlerësimi i të disponueshme për- shitja e aktiveve financiare dhe instrumenteve financiare të kategorizuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme për të gjitha periudhat e paraqitura, përveç rasteve kur deklarohet ndryshe.

Grupi ka përgatitur gjithashtu pasqyra financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF për Bankën dhe filialet e saj ("Grupi"). Në pasqyrat financiare të konsoliduara, ndërmarrjet e varura – të cilat janë ato kompani në të cilat grupi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, ka një interes prej më shumë se gjysmën e të drejtave të votës ose ndryshe ka fuqi për të ushtruar kontroll mbi operacionet – janë konsoliduar plotësisht. Pasqyrat financiare të konsoliduara mund të merren në <http://www.raiffeisen.al/>. Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara duhet t'i lexojnë ato së bashku me pasqyrat financiare të veçanta të grupit më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 në mënyrë që të marrin informacion të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet e operacioneve dhe ndryshimet në pozicionin financiar të grupit në tërësi.

a) Transaksionet në valutë të huaj

Pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit u përgatitën në LEK që është monedha funksionale e të gjithë anëtarëve të Grupit. Monedha funksionale është monedha e mjedisit kryesor ekonomik në të cilin operon kompania.

Transaksionet në valuta të huaja përkthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datat e transaksioneve. Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit kthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë.

Fitimet ose humbjet në valutë të huaj nga zërat monetarë janë diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedhë të huaj që maten me vlerën e drejtë, ritransferohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Diferencat në valutë të huaj që lindin nga rikthimi njihen në fitim ose humbje.

Normat zyrtare të Grupit të aplikueshëm (LEK ndaj njësisë valutore) për monedhat kryesore më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 ishin si më poshtë:

Normat në LEK për njësitë	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	Fundi i periudhës	Mesatare	Fundi i periudhës	Mesatare
Dollari amerikan (USD)	107.05	112.53	106.54	103.49
Njësia e monedhës së Bashkimit Evropian (EUR)	114.23	118.87	120.76	122.55

b) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma që skanton saktësisht pagesat dhe arkëtimet e ardhshme të parave të gatshme gjatë jetës së pritshme të aktivitet ose detyrimit financiar (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër) në vlerën kontabël të aktivitet ose detyrimit financiar. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Grupi vlerëson flukset e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot e transaksionit dhe tarifat dhe pikët e paguara ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave përfshijnë:

- Interesin mbi aktivitet dhe detyrimet financiare me kosto të amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv
- Interesin për letrat me vlerë të investimit të disponueshëm për shitje i llogaritur mbi bazën e interesit efektiv.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme konsiderohen si të rastësishme për operacionet tregtare të Bankës dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve të tregtueshme në të ardhurat neto nga tregtimi.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifrat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një aktiv ose detyrim financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Të ardhura të tjera nga tarifa dhe komisione, duke përfshirë tarifrat e shërbimit të llogarisë, komisionet e shitjeve, tarifrat e depozitave, njihen kur shërbimet përkatëse kryhen. Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve lidhen kryesisht me tarifrat e transaksioneve dhe shërbimeve, të cilat shpenzohen me marrjen e shërbimeve

d) Të ardhurat neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përfshijnë fitimet minus humbjet në lidhje me aktivet dhe detyrimet e tregtimit, dhe përfshijnë të gjitha ndryshimet e realizuara dhe të perealizuara në vlerën e drejtë, interesat dhe diferencat e këmbimit valutor.

e) Shpenzimet e stafit

Kostot e personelit dhe kontributet e lidhura me to. Pagat, mëditjet, kontributet në fondet shtetërore të pensioneve dhe sigurimeve shoqërore, pushimet vjetore të paguara dhe të sëmurët, shpërblimet dhe përfitimet jomonetare llogariten në vitin në të cilin shërbimet e lidhura kryhen nga punonjësit e Grupit.

f) Pagesat e qirasë operative dhe shpenzimet e tjera operative

Pagesat e bëra për qiratë operative njihen në fitim ose humbje në bazë lineare gjatë kohëzgjatjes së qirasë. Stimujt e qirasë të marra njihen si pjesë përbërëse e shpenzimeve totale të qirasë, gjatë kohëzgjatjes së qirasë. Shpenzimet operative njihen kur ndodhin.

g) Përfitimet e punonjësve

Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato duhet të paguhen. Banka paguan contribute për sigurime shoqërore të detyrueshme për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet vendore janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributësh të përcaktuar për pensione.

Leja vjetore e paguar

Banka njih si detyrim vlerën e pa aktualizuar të kostos së vlerësuar në lidhje me lejen vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën

Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet e përfitimeve afatshkurtra të punonjësve maten mbi një bazë të paskontuar dhe shpenzohen kur ofrohet shërbimi përkatës.

Njihet një provizion për shumën që pritet të paguhet sipas bonusit afatshkurtër të parave të gatshme ose planeve të ndarjes së fitimit nëse banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimit të kaluar të ofruar nga punonjësi dhe detyrimi mund të të vlerësohet në mënyrë të besueshme.

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës

Për përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës, banka specifikoi se shumata e pagueshme njihen kur dhe vetëm kur kompania:

- Ndërpret punësimin të një punonjësi përpara datës normale të daljes në pension, ose
- Si rezultat i një oferte të bërë për të inkurajuar largimin vullnetar.

Banka është demonstruar e përkushtuar për një përfundim kur, dhe kur, ka një plan formal të detajuar për përfundimin dhe është pa tërheqje të mundshme.

h) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat njihen në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave gjithëpërfshirëse, me përjashtim të masës që lidhet me zërat e njohur drejtpërdrejt në kapital, në të cilin rast ai njihet në kapital. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose substancialisht të miratuara në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme. Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat sigurohet duke përdorur metodën e detyrimit të bilancit për humbjet tatimore të bartura dhe diferencat e përkohshme që lindin ndërmjet bazës tatimore të aktiveve dhe detyrimeve dhe vlerës së tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar. Në përputhje me përjashtimin nga njohja fillestare, tatimet e shtyra nuk regjistrohen për diferencat e përkohshme në njohjen fillestare të një aktivi ose një pasivi në një transaksion të ndryshëm nga një kombinim biznesi, nëse transaksioni, kur regjistrohet fillimisht, nuk ndikon as në fitimin kontabël dhe as të tatueshëm. Detyrimet tatimore të shtyra nuk regjistrohen për diferencat e përkohshme në njohjen fillestare të emrit të mirë, dhe më pas për emrin e mirë i cili nuk është i zbritshëm për qëllime tatimore. Tepricat tatimore të shtyra maten me normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM) H) TATIM FITIMI (VAZHDIM)

të zbatohen për periudhën kur diferencat e përkohshme do të anulohen ose kur do të përdoren humbjet tatimore të bartura. Aktivitet dhe detyrimet tatimore të shtyra janë neto vetëm brenda kompanive individuale të Grupit. Aktivitet tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme dhe humbjet tatimore të bartura regjistrohen vetëm në masën që është e mundshme që fitimi i tatueshëm në të ardhmen do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet. Tatimi i shtyrë mbi fitimin nuk njihet në fitimet e pashpërndara pas blerjes dhe lëvizjet e tjera pas blerjes në rezervat e filialeve ku Grupi kontrollon politikën e dividendit të filialit dhe ka të ngjarë që diferenca të mos kthehet nëpërmjet dividendëve ose ndryshe në të ardhmen e parashikueshme.

(i) Instrumentet financiare

Termet kyçe të matjes

Në varësi të klasifikimit të tyre, instrumentet financiare mbahen me vlerën e drejtë ose me kosto të amortizuar siç përshkruhet më poshtë.

Vlera e drejtë është çmimi që do të marrë për të shitur një aktiv ose për të paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg aktiv është ai në të cilin transaksionet të aktivitet ose pasivitet të ndodhin me frekuencë të mjaftueshme dhe të vëllimit të sigurojë informata të çmimeve në baza të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin individual ose pasivin dhe sasinë e mbajtura nga njësi ekonomike. Ky është rasti edhe në qoftë se vëllimi normal i përditshëm i një tregu nuk është i mjaftueshëm për të absorbuar sasi të mbajtur dhe urdhra të pozicionimit për të shitur në një transaksion të vetëm mund të ndikojnë në çmimin e cituar.

Një portofol i derivateve financiare ose aktivitet dhe detyrimet të cilat nuk tregtohen në një treg aktiv maten me vlerën e drejtë të një grupi aktivesh financiare dhe pasiveve financiare në bazë të çmimit që do të marrë për të shitur një pozicion neto të gjatë (dmth një pasuri) për një ekspozim të caktuar të rrezikut ose të paguar për të transferuar një pozicion neto të shkurtër (p.sh. një përgjegjësi) për një ekspozim të veçantë të rrezikut në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo është e zbatueshme për aktivitet e mbajtura me vlerë të drejtë mbi një bazë përsëritëse nëse Banka: (a) menaxhon grupin e aktiveve financiare dhe pasiveve financiare në bazë të ekspozimit neto të njësisë ekonomike në një rrezik të veçantë të tregut (ose rreziqe) ose me rreziku i kredisë i një palë të veçantë në përputhje me menaxhimin e rrezikut të dokumentuar të njësisë ekonomike ose strategjinë e investimit; (b) ajo ofron informacion mbi këtë bazë për grupin e aktiveve dhe detyrimeve ndaj personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike; dhe (c) rreziqet e tregut, duke përfshirë edhe kohëzgjatjen e ekspozimit të njësisë ekonomike ndaj një rreziku të veçantë të tregut (ose rreziqeve) që vijnë nga aktivitet financiare dhe pasivitet financiare është në thelb i njëjtë. Teknikat e vlerësimit siç janë modelet e aktualizuara të flukseve të parasë apo modelet e bazuara në transaksionet e palëve të palidhura të fundit të apo konsideratë e të dhënave financiare të të investuarit, janë përdorur për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuara financiare për të cilat informacioni çmimi i tregut të jashtëm nuk është në dispozicion. Matjet e vlerës së drejtë janë analizuar nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si vijon: (i) Niveli i një matje janë me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose pasive identike, (ii) Niveli dy i matjeve janë vlerësimet teknikat me të gjitha inputet materiale vëzhgueshme për të aktivitet ose detyrimet, qoftë drejtpërdrejt (që është, si çmimet) ose tërthorazi (që është, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) Niveli tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme të tregut të vetëm (që është, matje kërkon inputet e rëndësishme jo të vëzhgueshme). Referojuni shënimit 28.

Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo që nuk do të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk kishte ndodhur. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifatat dhe komisionet e paguara agjentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agjentë të shitjes), këshilltarë, agjentët dhe tregtarët, taksat e agjensive rregullatore dhe shkëmbyesit e letrave me vlerë, dhe taksat e transferimit dhe detyrave. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet ose zbritjet e borxheve, kostot e financimit ose të brendshme administrative ose që mbajnë

Kostoja e amortizuar është vlera me të cilën instrumenti financiar është njohur në njohjen fillestare më pak se shlyerjet e principalit, plus interesin e përlogaritur, dhe për aktivitet financiare më pak se zhvlerësimi për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi. Interesi i përlogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe e çdo primi apo zbritje të vlerës në maturim, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përlogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përlogaritura nga interesi, duke përfshirë të dy kupon të përlogaritur dhe zbritjen ose primin e amortizuar (duke përfshirë tarifatat e shtyra në lindje, në qoftë se ka), nuk janë paraqitur veçmas dhe janë të përfshira në vlerat e mbartura të artikujve të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimeve të interesit në periudhën përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante periodike të interesit (norma e interesit efektiv) në vlerën kontabël.

Norma e interesit efektiv është norma që aktualizon pagesat e vlerësuar të ardhshme monetare ose arkëtimet (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) përmes jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme, në vlerën bartëse neto të instrumentit financiar. Flukset e parasë të aktualizuara të normave efektive të interesit të instrumentave të ndrzhueshme në datën tjetër të interesit të rivlerësimit, me përjashtim të primit apo të zbritjes e cila reflekton përhapjen kredisë mbi normën e luhatshme të specifikuar në instrumentin, ose variabla të tjera që nuk janë rivendosur në normat e tregut. Këto prime ose zbritje amortizohen gjatë gjithë jetës së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra midis palëve të kontratës që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM) I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

Njohja fillestare e instrumenteve financiare. Letrat me vlerë të tregtueshme, derivatet dhe instrumente të tjera financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë regjistruar fillimisht me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjera financiare regjistrohen fillimisht në vlerë të transaksioneve plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare është regjistruar vetëm në qoftë se ka një dallim në mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të dëshmohet nga transaksione të tregut aktual të të njëjtit instrument ose nga një teknikë vlerësimi inputeve të cilës përfshijnë vetëm të dhëna nga tregje të mbikëqyruara.

Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin brenda kuadrit kohor të vendosur nga rregullorja ose marrëveshja e tregut ("Mënyra e rregullt" e blerjeve dhe shitjeve) janë të regjistruara në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën Banka angazhohet për të ofruar një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur njësi ekonomike bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Banka përdor teknika të vlerësimit të aktualizuar të flukseve të parasë për të përcaktuar vlerën e drejtë të kredive për palët e lidhura që nuk tregtohen në një treg aktiv. Dallimet mund të lindin mes vlerës së drejtë në njohjen fillestare, e cila konsiderohet të jetë çmimi i transaksionit, dhe shumës së përcaktuar në njohjen fillestare duke përdorur një teknikë vlerësimi me nivel 3 inpuatsh. Diferenca të tilla janë njohur fillimisht në aktive të tjera ose detyrimeve të tjera dhe më pas amortizohen mbi një bazë lineare përgjatë afatit të kredive ndaj palëve të lidhura. Dallimet njihen menjëherë në fitim ose humbje, nëse vlerësimi përdor vetëm nivelin 1 ose nivelin 2 të inpuatsh.

Klasifikimi dhe matja e aktiveve dhe detyrimeve financiare

Të gjitha aktivet financiare, detyrimet financiare dhe instrumentet financiare derivative duhet të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Një instrument financiar përkufizohet si çdo kontratë që krijon një aktiv financiar të një njësie ekonomike dhe një detyrim financiar ose instrument të kapitalit neto të një njësie tjetër. Në njohjen fillestare, instrumentet financiare duhet të maten me vlerën e drejtë, e cila në përgjithësi korrespondon me çmimin e transaksionit në kohën e blerjes ose emetimit. Sipas SNRF 13, vlera e drejtë përcaktohet si çmimi i daljes. Ky është çmimi që do të merrej nga shitja e një aktivi ose do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Për matjen e mëvonshme, instrumentet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar sipas kategorisë përkatëse të matjes sipas SNRF 9, ose me kosto (të amortizuar) ose me vlerë të drejtë.

Klasifikimi i aktiveve financiare sipas SNRF 9 së pari bazohet në modelin e biznesit sipas të cilit menaxhohen aktivet dhe së dyti në karakteristikat e fluksit monetar të aktiveve. Për bankën, kjo rezulton në pesë kategori klasifikimi për aktivet financiare

- Aktivet financiare të matura me kosto të amortizuar (KA)
- Aktivet financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH)

Në Bankë, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse objektivi është mbajtja e aktivit për të mbledhur flukset e parasë kontraktuale dhe nëse kushtet kontraktuale të aktivit financiar krijojnë flukse të parasë në data të specifikuar që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesi mbi shumën e principalit të papaguar. Një aktiv matet më pas me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse nëse mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit është mbledhja e flukseve të parasë kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare. Për më tepër, kushtet kontraktuale të aktivit financiar krijojnë në data të specifikuar flukse të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesi mbi shumën e papaguar të principalit.

Në njohjen fillestare të një instrumenti të kapitalit neto që nuk është për tregtim, banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme të paraqesë ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë në të ardhurat e tjera përmbledhëse. Kjo zgjedhje bëhet mbi bazën investim pas investimi për çdo investim dhe në thelb mbulon interesa strategjike që nuk janë plotësisht të ndara.

Të gjitha aktivet e tjera financiare - d.m.th. aktivet financiare që nuk plotësojnë kriteret për klasifikim si të matura më pas me koston e amortizuar ose VDAGJ - klasifikohen si të matura më pas me vlerën e drejtë, me ndryshimet në vlerën e drejtë të njohura në fitim ose humbje. Për më tepër, Banka ka opsionin që në njohjen fillestare të caktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar si në VDFH nëse duke e bërë këtë eliminon ose redukton ndjeshëm një mospërputhje matjeje ose njohjeje - p.sh. një mospërputhje kontabël - që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose njohja fitimit dhe humbjet mbi to, mbi baza të ndryshme.

Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen fillestare.

Detyrimet financiare përgjithësisht njihen sipas SNRF 9 me kosto (të amortizuar) (detyrimet financiare - kosto e amortizuar) duke zbatuar metodën e interesit efektiv, përveç rasteve kur ato maten me vlerën e drejtë. Kjo përfshin detyrimet financiare që mbahen për tregtim (detyrimet financiare - të mbajtura për tregtim) dhe të përcaktuara si VDFH (detyrimet financiare - vlera e drejtë e përcaktuar përmes fitimit/humbjes). Ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, të shkaktuara nga ndryshimet në rrezikun e mospagimit të vetë bankave duhet të regjistrohen në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse.

Derivatët e përfshirë nuk ndahen nga kontrata bazë e një aktivi financiar. Në vend të kësaj, aktivet financiare klasifikohen në përfuthe me modelin e biznesit dhe karakteristikat e tyre kontraktuale siç shpjegohet në kapitullin e vlerësimit të modelit të biznesit dhe në kapitullin e analizës së karakteristikave të fluksit monetar kontraktual. Kur njihen pasivet financiare, derivativët e përfshirë veçohen nga instrumenti bazë dhe kontabilizohen veçmas si derivativë nëse karakteristikat dhe rreziqet e tyre ekonomike nuk janë të lidhura ngushtë me karakteristikat ekonomike dhe rreziqet e kontratës bazë, derivativi i përfshirë plotëson përkufizimin e një derivativi dhe instrumenti financiar hibrid nuk është i lidhur me një zë pasivi financiar që mbahet për tregtim ose i përcaktuar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

Vlerësimi i Modelit të Biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivit të modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në një nivel portofoli, sepse kjo pasqyron më së miri mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe i jepet informacion grupit drejtues. Faktorët e mëposhtëm konsiderohen si dëshmi kur vlerësohet se cili model biznesi është i rëndësishëm:

- Si vlerësohet performanca e modelit të biznesit (dhe aktivet financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe i raportohet personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike;
- Rreziqet që ndikojnë në performancën e modelit të biznesit (dhe aktivet financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe mënyra se si menaxhohen ato rreziqe;
- Si kompensohen menaxherët e biznesit – p.sh. Nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara ose në flukset e parasë kontraktuale të mbledhura;
- Frekuenca, vlera dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet e shitjeve të tilla dhe pritshmëritë për aktivitetin e shitjeve në të ardhmen; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjes dhe mbledhja e flukseve të parasë kontraktuale janë secila integrale ose e rastësishme për modelin e biznesit (modeli i biznesit "mbaj për të mbledhur" kundrejt "mbajtjes dhe shitjes").

Aktivitetet financiare që mbahen për tregtim dhe ato që menaxhohen dhe performanca e të cilave vlerësohet mbi bazën e vlerës së drejtë do të maten me VDFH. Objektivit i një modeli biznesi mund të jetë të mbajë aktive financiare për të mbledhur flukse të parasë kontraktuale edhe kur disa shitje të aktiveve financiare kanë ndodhur ose pritet të ndodhin. Për bankën, shitjet e mëposhtme mund të jenë në përputhje me modelin e biznesit të mbajtur për të mbledhur: Për të gjitha aktivet e bankës të njohura si të mbajtura për të mbledhur modelin e biznesit, shitja e më pak se 10 për qind të portofolit (vlerës kontabël) gjatë një periudhe trevjeçare do të konsiderohet potencialisht "më se e rrallë".

- Shitjet janë për shkak të rritjes së rrezikut të kredisë të një aktivi financiar;
- Shitjet janë të rralla (edhe nëse janë të rëndësishme), ose janë të parëndësishme individualisht dhe në total (edhe nëse janë të shpeshta);
- Shitjet kryhen afër maturimit të aktivitetit financiar dhe të ardhurat nga shitjet përafrojnë mbledhjen e flukseve të parasë të mbetura kontraktuale.

Për të gjitha aktivet e bankës të njohura si të mbajtura për të mbledhur modelin e biznesit, shitja e më pak se 10 për qind të portofolit (vlerës kontabël) gjatë një periudhe trevjeçare do të konsiderohet potencialisht "më se e rrallë".

Analiza e kontraktuale Rrjedha e parasë Karakteristikat

Analiza kontraktuale e karakteristikave të Fluksit të Parasë

Pasi banka të përcaktojë se modeli i biznesit i një portofoli specifik është që të mbajë aktivet financiare për të mbledhur flukset e parasë kontraktuale (ose për të mbledhur flukse të parasë kontraktuale dhe për të shitur aktive financiare), atëherë duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar lindin në data specifike flukse të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e principalit të papaguar. Për këtë qëllim, interesi përkufizohet si kompensim për vlerën në kohë të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të huadhënies, si dhe një marzh fitimi. Ky vlerësim do të kryhet mbi bazën instrument pas instrumenti në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Në vlerësimin nëse flukset e parasë kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, Banka merr parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të parasë kontraktuale në mënyrë që të mos e plotësojë më këtë kusht. Banka kon-sideron:

- Parapagim, afatet e zgjatjes
- Efektet e Levës
- Kërkesa është e kufizuar në aktive ose flukse të parasë të specifikuar
- Instrumente të lidhura me kontratë
- Opsionet e konvertimit
- Karakteristika të monedhës të dyfishtë

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testi i standardeve

Vlera në kohë e parasë është elementi i interesit që siguron konsideratë vetëm për kalimin e kohës. Ai nuk merr parasysh rreziqe të tjera (kredi, likuiditet etj.) ose kosto (administrative etj.) që lidhen me mbajtjen e një aktivi financiar. Në disa raste, elementi i vlerës në kohë të parasë mund të modifikohet (i papërsosur). Ky do të ishte rasti, për shembull, nëse norma e interesit e një aktivi financiar rivendoset periodikisht, por frekuenca e atij rivendosjeje nuk përputhet me afatin e normës së interesit. Në këtë rast, njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin nëse flukset e parasë kontraktuale përfaqësojnë ende vetëm pagesa të principalit dhe interesit, d.m.th. termi i modifikimit nuk i ndryshon ndjeshëm

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

MODIFIKIMI I VLERËS KOHORE TË PARASË DHE TESTI I STANDARDEVE (VAZHDIM)

flukset e parasë nga një instrument standard "i përsosur". Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël dhe nuk mund të shmanget thjesht duke arri-tur në përfundimin se një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë.

Një test standard zbatohet për tiparet kryesore kontraktuale të mëposhtme që mund të modifikojnë vlerën në kohë të parasë:

- Frekuenca e normës së rivendosjes nuk përputhet me afatin e interesit
- Treguesi i vonesës
- Klauzola zbutëse
- Periudha e mospagimit
- Referenca e rendimentit të tregut sekondar

Nuk ka raste të modifikimit të vlerës kohore të parasë në bankë.

Mjetet financiare – kosto e amortizuar

Në bankë, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar (KA) nëse plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

- Aktivi mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit është të mbajë aktive për të mbledhur flukse të parasë kontraktuale
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar krijojnë në data të specifikuar flukse të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e papaguar të principalit.

Këto kushte shpjegohen më në detaje në kapitujt Vlerësimi i modelit të biznesit, Analiza e karakteristikave të fluksit monetar kontraktual dhe Modifikimi i vlerës në kohë të parasë dhe testi i standardit.

Aktivet financiare – kostoja e amortizuar përfshin letrat me vlerë të borxhit, huatë dhe paradhëniet ndaj institucioneve financiare dhe huatë dhe paradhëniet për klientët, fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit në rritje, dhe më pas me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Të ardhurat nga operacionet bankare, duke përfshirë të ardhurat nga huatë dhe paradhëniet për klientët, të ardhurat nga bankat dhe institucionet e tjera financiare, njihen në fitim ose humbje duke aplikuar EIR në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare të ndryshme nga aktivet e zhvlerësuara nga kredia. Kur një aktiv financiar zhvlerësohet nga kredia dhe, për rrjedhojë, konsiderohet si "Faza 3", banka llogarit të ardhurat nga interesi duke aplikuar EIR në koston neto të amortizuar të aktivitetit financiar. Nëse aktivet financiare nuk janë më të zhvlerësuara nga kredia, banka i rikthehet llogaritjes së të ardhurave nga interesi mbi bazën bruto.

Aktivet dhe detyrimet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes

Aktivet dhe detyrimet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes blihen ose krijohen kryesisht me qëllim të gjenerimit të fitimit nga luhatjet afatshkurtra në çmimet e tregut. Letrat me vlerë të mbajtura brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit arrihet duke shitur aktivet financiare maten me vlerat e tyre të drejta. Nëse letrat me vlerë janë të listuara, vlera e drejtë bazohet në çmimet e bursës.

Vlerat e drejta pozitive paraqiten nën aktivet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Vlera e drejtë negative paraqitet nën detyrimet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Ndryshimet në vlerën e drejtë tregohen në të ardhurat neto nga tregtimi.

Të ardhurat nga interesi tregohen në të ardhurat e tjera nga interesi, rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga nxjerrja jashtë përdorimit tregohen në të ardhurat neto nga tregtimi/(humbja).

Aktivet dhe detyrimet financiare – vlera e drejtë e përcaktuar përmes fitimit ose humbjes

Kjo kategori përfshin vetëm të gjitha ato aktive financiare që janë përcaktuar në mënyrë të pakthyeshme si instrumente financiare me vlerën e drejtë (i ashtuquajtur i opsionit të vlerës së drejtë) me njohjen fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Një njësi ekonomike mund ta përdorë këtë përcaktim vetëm kur e bën këtë, eliminon ose redukton ndjeshëm mospërputhjet në matje ose njohje. Këto linden nëse matja e aktiveve financiare ose njohja e fitimeve ose humbjeve që rezultojnë ka një bazë të ndryshme.

Detyrimet financiare përcaktohen gjithashtu si instrumente financiare me vlerën e drejtë për të shmangur mospërputhjet e vlerësimit me derivativët përkatës. Vlera e drejtë e detyrimeve financiare sipas opsionit të vlerës së drejtë në këtë kategori pasqyron të gjithë faktorët e rrezikut të tregut, përfshirë ata që lidhen me rrezikun e kredisë të emetuesit.

Në vitin raportues, ashtu si në vitin e krahasimit, çmimet e vëzhgueshme të tregut janë përdorur për vlerësimin e detyrimeve të emetimeve të varura të matura me vlerën e drejtë. Detyrimet financiare janë kryesisht obligacione të strukturuar. Vlera e drejtë e këtyre detyrimeve financiare llogaritet duke skontuar flukset e parasë kontraktuale me një kurbë yield-i të rregulluar nga rreziku i kredisë, e cila pasqyron nivelin në të cilin Grupi mund të emetojë instrumente të ngjashme financiare në datën e raportimit. Parametrat e rrezikut të tregut përcaktohen bazuar në instrumente të

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

AKTIVET DHE DETYRIMET FINANCIARE – VLERA E DREJTË E PËRCAKTUAR PËRMES FITIMIT OSE HUMBJES (VAZHDIM)

ngjashme financiare. Rezultatet e vlerësimit për detyrimet që përcaktohen si instrument financiar me vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto të tregtimit dhe në rezultatin e vlerës së drejtë.

Këto instrumente financiare maten me vlerën e drejtë. Të ardhurat nga interesi tregohen në të ardhurat neto nga interesi; rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga nxjerrja jashtë përdorimit tregohen në të ardhurat neto nga tregtimi dhe në rezultatin e vlerës së drejtë. Për detyrimet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, ndryshimet në vlerën e drejtë që i atribuohen një ndryshimi në rrezikun e kredisë së vet nuk raportohen në pasqyrën e të ardhurave, por në të ardhurat e tjera përmbledhëse.

Detyrimet financiare – kosto e amortizuar

Detyrimet njihen kryesisht me kosto të amortizuar. Përveç shpenzimit të interesit, nëse ka diferenca midis shumës së paguar dhe vlerës nominale, zbatohet metoda e interesit efektiv dhe shumat shfaqen në të ardhurat neto nga interesi. Kjo kategori përfshin kryesisht depozitat e klientëve dhe emetimet e letrave me vlerë për qëllime rifinancimi.

Marrëdhëniet ndërmjet aktiveve/detyrimeve, kritereve të matjes dhe kategorisë sipas SNRF 9

Aktivitet / Detyrimet	Vlera e drejtë	Kostoja e amortizuar	Kategoria sipas IFRS 9
<i>Klasa e aktiveve</i>			
Arka, Banka qendrore dhe llogaritë pa afat		X	KA
Aktivitet financiar – me kosto të amortizuar		X	KA
Aktivitet financiar – me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera përmbledhëse	X		VDAGJ
Aktivitet financiar jo-tregtare – me vlerë të drejtë e detyrueshme përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivitet financiar - të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivitet financiar - të mbajtura për tregtim	X		VDFH
<i>Klasat e detyrimeve</i>			
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Detyrimet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH

KA: Kosto të amortizuar

VDAGJ: Vlerë e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

VDFH: Vlerë e drejtë përmes fitimit ose humbjes

Kosto të amortizuar

Metoda e normës efektive të interesit është një metodë e llogaritjes së kostonë së amortizuar të një instrumenti financiar dhe shpërndarjes së shpenzimeve nga interesi dhe të ardhurave nga interesi në periudhat përkatëse. Norma efektive e interesit është norma e interesit e përdorur për të skontuar flukset hyrëse dhe dalëse të parave në të ardhmen (duke përfshirë të gjitha tarifat që janë pjesë e normës efektive të interesit, kostot e transaksionit dhe primet dhe zbritjet e tjera) gjatë afatit të pritshëm të instrumentit financiar ose periudhë më të shkurtër, kur është e zbatueshme, për të arritur në vlerën kontabël neto nga njohja fillestare.

Çregjistrimi i aktiveve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet kur të drejtat kontraktuale për flukset e parasë që rrjedhin nga një aktiv financiar kanë skaduar, kur Banka ka transferuar të drejtat mbi flukset e parasë, ose nëse Banka ka detyrimin, në rast se ndodhin disa kritere, të transferojë flukset e parasë në një ose më shumë marrës. Një aktiv i transferuar gjithashtu çregjistrohet nëse trans-ferohen të gjitha rreziqet materiale dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve. Banka ka një politikë shlyerjeje të bazuar në parimin që banka që është kreditore e huave nuk pret asnjë rikuperim/pagesë as për të gjithë ekspozimin (shlyerje e plotë) ose për një pjesë të ekspozimit (shlyerje e pjesshme). Për më tepër, kreditë duhet të jenë ose të zhvlerësuar plotësisht në shumën e të gjithë ekspozimit ose, në rast të huave të kolateralizuara, ato zhvlerësohen në masën që nuk janë të kolaterali-zuara. Informacione të mëtejshme për fshirjet janë dhënë në (36) Humbjet e pritshme të kredisë.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

Modifikimi i mjeteve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet për shkak të një modifikimi nëse kontrata bazë modifikohet në mënyrë thelbësore. Në bankë, kushtet modifikohen në mënyrë thelbësore nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë sipas kushteve të reja duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv ndryshon me të paktën 10 përqind nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë të mbetura të aktivitetit financiar origjinal (testi i vlerës aktuale). Përveç testit të vlerës aktuale, kriteret e mëtejshme sasiore dhe cilësore janë marrë në konsideratë për të vlerësuar nëse zbatohet një modifikim thelbësor. Kriteret e tjera sasiore konsiderojnë kryesisht zgjatjen e afatit mesatar të mbetur. Huatë e fazës 3 shpesh ristrukturohen për të përm-bushur pagesat maksimale të pritura nga klienti. Nëse është kështu, atëherë kërkohet një gjykim shtesë për të përcaktuar nëse ndryshimi kontraktual është një instrument i ri në aspektin ekonomik. Banka ka përcaktuar kriteret cilësore për një ndryshim të rëndësishëm në kushtet e kontratës si një ndryshim në monedhën bazë dhe gjithashtu futjen e klauzolave që normalisht do të shkaktonin dështimin e kriterëve kontraktuale të fluksit monetar sipas SNRF 9, ose një ndryshim në llojin e instrumentit (p.sh. një obligacion konvertohet në hua).

Çregjistrimi i detyrimeve financiare

Banka çregjistron një detyrim financiar nëse detyrimet e bankës janë paguar, skaduar ose revokuar. Të ardhurat ose shpenzimet nga riblerja e detyrimeve të veta tregohen në shënimet nën (5) Të ardhura të tjera neto operative. Edhe riblerja e obligacioneve të veta bie nën çregjistrimin e detyrimeve financiare. Diferencat në riblerjen ndërmjet vlerës kontabël të detyrimit (duke përfshirë primet dhe zbritjet) dhe çmimit të blerjes raportohen në pasqyrën e të ardhurave, në të ardhura të tjera neto operative.

Një shkëmbim midis bankës dhe huadhënësve të saj fillestar të instrumenteve të borxhit me kushte thelbësisht të ndryshme, si dhe modifikimet thelbësore të kushteve dhe kushteve të detyrimeve financiare ekzistuese, llogariten si një shuarje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje e një detyrimi të ri financiar. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë sipas kushteve të reja, duke përfshirë çdo tarifë të paguar neto nga çdo tarifë e marrë dhe e skontuar duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% e ndryshme nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Gjithashtu, merren parasysh edhe faktorë të tjerë cilësorë, si monedha në të cilën është shprehur instrumenti, ndryshimet në llojin e normës së interesit dhe ndryshimet në marrëveshjet e kredisë. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose një modifikim i kushteve kontabilizohet si një shuarje, çdo kosto ose tarifë e shkaktuar njihet si pjesë e fitimit ose humbjes nga shuarja. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk llogaritet si një shuarje, çdo kosto ose tarifë e shkaktuar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet gjatë periudhës së mbetur të detyrimit të modifikuar.

Riklasifikimi i aktiveve financiare

Riklasifikimi është i mundur vetëm për aktivet financiare, jo për detyrimet financiare. Në bankë një ndryshim në kategorinë e matjes është i mundur vetëm nëse ka një ndryshim në modelin e biznesit të përdorur për të menaxhuar një aktiv financiar. Riklasifikimi është atëherë i detyrueshëm në raste të tilla. Ndryshime të tilla duhet të përcaktohen nga Bordi Drejtues dhe të jenë të rëndësishme për aktivitetet e korporatës. Nëse një riklasifikim i tillë është i nevojshëm, ai duhet të kryhet prospek-tivisht nga data e riklasifikimit dhe të miratohet nga Bordi Drejtues i Bankës.

Vlera e drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për shitjen e një aktivi ose do të paguhej për transferimin e një pasivi, në një transaksion të rregullt biznesi midis pjesëmarrësve të tregut në datën e referencës së matjes. Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi është drejtpërdrejt i vëzhgueshëm ose është vlerësuar duke përdorur një metodë vlerësimi. Në përputhje me SNRF13, banka përdor hierarkinë e mëposhtme për të përcaktuar dhe raportuar vlerën e drejtë për instrumentet financiare.

Kuotim në një treg aktiv (Niveli I)

Nëse çmimet e tregut janë të disponueshme, vlera e drejtë reflektohet më së miri nga çmimi i tregut. Kjo kategori përmban instrumente të kapitalit të tregtuar në bursë, instrumente borxhi të tregtuara në tregun ndërbankar dhe derivativë të tregtuar në bursë. Vlerësimi bazohet kryesisht në burime të jashtme të të dhënave (çmimet e bursës ose kuotat e ndërmjetësve në segmentet likuide të tregut). Në një treg aktiv, transaksionet që përfshijnë aktive dhe detyrime financiare tregtohen në frek- uencë dhe vëllime të mjaftueshme, në mënyrë që informacioni i çmimeve të jetë vazhdimisht i disponueshëm. Treguesit për tregjet aktive janë numri, shpeshtësia e përditësimit ose cilësia e kuotimeve (p.sh. bankat ose bursat). Për më tepër, diferen- cat e ngushta të ofertës/kërkesës dhe kuotimet nga pjesëmarrësit e tregut brenda një korridorit të caktuar janë gjithashtu tregues të një tregu aktiv likuid.

Teknikat e matjes bazuar në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli II)

Kur çmimet e kuotuar për instrumentet financiare nuk janë të disponueshme, çmimet e instrumenteve financiare të ngjashme përdoren për të përcaktuar vlerën e drejtë aktuale ose përdoren metodat e pranuar të matjes duke përdorur çmime ose parametra të vëzhgueshëm (në veçanti llogaritjet e vlerës aktuale ose modelet e çmimeve të opsionit). Këto metoda kanë të bëjnë me shumicën e derivateve OTC dhe instrumenteve të borxhit të pakuotuar.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

VLERA E DREJTË (VAZHDIM)

Teknikat e matjes që nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli III)

Nëse nuk disponohen të dhëna të mjaftueshme aktuale të verifikueshme të tregut për matjen me modele matëse, përdoren gjithashtu parametra që nuk janë të vëzhgueshëm në treg. Këto parametra hyrëse mund të përfshijnë të dhëna të cilat lloga-riten në terma të vlerave të përafërta nga të dhënat historike midis faktorëve të tjerë (niveli III i hierarkisë së vlerës së drejtë). Përdorimi i këtyre modeleve kërkon supozime dhe vlerësime të grupit drejtues. Shtrirja e supozimeve dhe vlerësimeve varet nga transparencja e çmimit të instrumentit financiar, tregu i tij dhe kompleksiteti i instrumentit.

Për instrumentet financiare të vlerësuara me kosto të amortizuara (kjo përfshin huatë dhe paradhëniet, depozitat, huamarrjet e tjera afatshkurtra dhe detyrimet afatgjata), banka publikon vlerën e drejtë. Në parim, ka një aktivitet tregtar të ulët ose aspak për këto instrumente, prandaj një shkallë e konsiderueshme e vlerësimit nga grupi drejtues është e nevojshme për përcaktimin e vlerës së drejtë.

Garancitë financiare

Garancia financiare është një kontratë sipas së cilës garantuesi është i detyruar të kryejë pagesa të caktuara. Këto pagesa kompensojnë palën së cilës i është dhënë garancia për humbjet që lindin në rast se një debitor i caktuar nuk i përmbush detyrimet e pagesës në kohë siç përcaktohet në kushtet origjinale të një instrumenti borxhi.

Garancitë financiare njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shumata e tarifave të marra. Kjo shumë amortizohet në bazë lineare gjatë jetës së garancisë. Në fund të çdo periudhe raportuese, garancitë maten me vlerën më të lartë prej (i) shumës së provizionit të humbjes për ekspozimin e garantuar të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme dhe (ii) tepicës së mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare. Për më tepër, një provizion për humbje HPK njihet për tarifën e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Detyrimet dhe zotimet e kushtëzuara

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet e kushtëzuara nga zotimet e patërhequra të huasë. Angazhimet e huasë duhet të raportohen kur mund të ndodhë një rrezik kredie. Këto përfshijnë angazhimet për të dhënë kredi, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe pranime.

Provizionet për humbjet nga kreditë për zotimet për hua raportohen sipas provizioneve për detyrimet dhe ngarkesat. Shpesh, zotimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe për këtë arsye përfshijnë një angazhim të tërhequr dhe një angazhim të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato për një angazhim të patërhequr, këto shfaqen së bashku me zhvlerësimet e aktivitetit financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë paraqiten si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

Zhvlerësimi

Ky seksion ofron një përmbledhje të atyre aspekteve të rregullave për zhvlerësimin që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti dhe burime kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe që rezultuan në një rregullim material në vitin financiar. Informacioni sasior për secilën prej këtyre vlerësimeve dhe gjykimeve përfshihet në shënimet përkatëse së bashku me informacionin në lidhje me bazën e llogaritjes për secilin zë të prekur në pasqyrat financiare të konsoliduara.

Vështrim i përgjithshëm i zhvlerësimit

Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiare është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë periudhës (të mbetur). Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiare nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e vlerës aktuale të një humbjeje të pritshme dymbëdhjetëmujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetëmujore është ajo pjesë e humbjeve të kredisë të pritshme gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e mospagimit të mundshme për një instrument financiar brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit.

Banka ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më sipër, banka i klasifikon instrumentet e saj financiare në Fazën 1, Fazën 2, Fazën 3 dhe POCI si më poshtë:

- Faza 1 përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiare, rreziku i mospagimit të kredisë së të cilëve nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Faza 1 përfshin gjithashtu të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët kredie në datën e raportimit, ku banka ka përdorur opsionin e disponueshëm për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët krediti për të gjitha instrumentet financiare, vlerësimi i brendshëm i kredisë së të cilëve në datën e raportimit është brenda intervalit të shkallës së investimit (korrespondon të paktën me Standard & Poor's BBB-, Moody's Baa3 ose Fitch BBB-). Në

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

VËSHTRIM I PËRGJITHSHËM I ZHVLERËSIMIT (VAZHDIM)

njojnë fillestare të huave, banka regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetëmujore. Faza 1 përfshin gjithashtu kreditë ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe të cilat janë riklasifikuar kështu nga Faza 2.

- Faza 2 përfshin ato instrumente financiare, rreziku i kredisë i të cilëve është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe të cilat, në datën e raportimit, nuk janë klasifikuar si transaksione me rrezik të kufizuar kredie. Zhvlerësimet në Fazën 2 njihen në shumën e humbjes së pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës së instrumentit financiar. Faza 2 përfshin gjithashtu kreditë ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe të cilat në këtë mënyrë janë riklasifikuar nga Faza 3.
- Faza 3 përfshin instrumentet financiare të cilat klasifikohen si të zhvlerësuar në datën e raportimit. Kriteri i bankës për këtë klasifikim është përcaktimi i një mospëmbushjeje në përputhje me nenin 178 të CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar do të përdoret gjithashtu si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të Fazës 3 në mospagim.

POCI: Aktivet e blera të zhvlerësuar nga kredia janë aktive financiare të cilat tashmë ishin zhvlerësuar në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktivi regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë interesi efektive që rregullohet për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat pasuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë gjatë jetës së instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

Parimet e njohjes dhe matjes për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohen në shënimet (32) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë. Parimet e njohjes dhe matjes për përcaktimin e një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përcaktohen në (26) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë. Humbjet e pritshme të kredisë maten në baza kolektive ose individuale. Kërkesat për matjen kolektive janë përcaktuar në (26) Humbjet e pritshme të kredisë në seksionin karakteristikat e përbashkëta të rrezikut të kredisë.

Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë

Banka llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritshme të ponderuar sipas probabilitetit të të gjitha mospagesave duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm gjatë jetëgjatësisë së pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit që ishte përcaktuar fillimisht. Mospagesa është diferenca midis flukseve të pagesave të kontraktuara dhe të pritshme reale.

Humbja dymbëdhjetëmujore e përdorur për njohjen e zhvlerësimeve në Fazën 1 është pjesa e humbjes së pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës për instrumentin financiar që rezulton nga ngjarjet e mospagimit të cilat pritet të ndodhin brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. HM për Fazën 1 dhe Fazën 2, si dhe për instrumentet financiare të parëndësishme në Fazën 3, përcaktohet mbi baza individuale të transaksionit duke marrë parasysh parametrat statistikorë të rrezikut. Këta parametra janë nxjerrë nga qasja IRB e Bazelit dhe janë modifikuar për të përmbushur kërkesat e SNRF-ve. Parametrat më të rëndësishëm hyrës të përdorur nga banka për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- PM: Në bankë, probabiliteti i mospagimit është probabiliteti që një huamarrës të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e tij të pagesës brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit.
- Ekspozimi në mospagim (EM): Ekspozimi në mospagim është shuma që banka pret të zotërojë në kohën e mospagimit, gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës.
- Humbja e dhënë në mospagim (HM): Humbja e dhënë paraqet pritshmërinë e bankës për shkallën e humbjes në një ekspozim të dështuar.

Të gjithë parametrat e rrezikut të përdorur nga modelet e brendshme të bankës janë përshtatur për të përmbushur kërkesat specifike të SNRF-ve dhe horizonti i parashikimit është zgjeruar në përputhje me rrethanat për të mbuluar të gjithë afatin e instrumenteve financiare. Për shembull, parashikimi për zhvillimin e ekspozimit gjatë gjithë afatit të instrumentit financiar përfshin gjithashtu, në veçanti, të drejtat e përfundimit kontraktual dhe ligjor.

Detaje të mëtejshme mbi përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë jepen në shënimet (32) Humbjet e pritshme të kredisë.

Informacione largpamëse

Si rregull, parametrat e rrezikut vlerësohen jo vetëm mbi informacionin historik të mospagimit, por gjithashtu, në veçanti, mbi mjedisin aktual ekonomik (perspektiva e momentit në kohë) dhe informacionin e largët. Ky vlerësim përfshin kryesisht rishikimin e rregullt të efekteve që do të kenë parashikimet makroekonomike të bankës në lidhje me shumën e HPK-së dhe përfshirjen e këtyre efekteve në përcaktimin e HPK. Për këtë qëllim përdoret një skenar bazë, i cili mbështetet në konsensusin përkatës të zbatueshëm (parashikimet e Raiffeisen Research mbi faktorë të rëndësishëm

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) INSTRUMENTET FINANCIARE (VAZHDIM)

INFORMACIONE LARGPAMËSE (VAZHDIM)

makroekonomikë, si PBB-ja reale, norma e papunësisë, normat e interesit referencë dhe informacioni për gjendjen e supozuar aktualisht të ciklit të kredisë. Ky skenar bazë plotësohet më pas me parametra makroekonomikë shtesë që janë të rëndësishëm për modelin. Rre-ziqet e tjera që nuk mund të përshkruhen në modelin standard dhe humbjet e pritshme të lidhura me to janë marrë gjithashtu parasysht.

Detaje të mëtejshme mbi informacionin e të ardhmes jepen në shënimet (32) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin informacione për të ardhmen.

(i) Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Sistemet e vlerësimit të bankës kombinojnë në PD të gjithë informacionin sasior dhe cilësor të disponueshëm të rëndësishëm për parashikimin e rrezikut të kredisë. Kjo metrikë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe peshim të të gjithë treguesve të disponueshëm. Gjithashtu, rregullimi i PD-së merr parasysht jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacione largpamëse si parashikimi për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, banka përdor PD-në vetëm si një kornizë referimi për të vlerësuar nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes fillestare të tij. Duke ankoruar rishikimin e kriterit relativ të transfertave në proceset dhe procedurat e fuqishme të kuadrit të administrimit të rrezikut të kredisë në të gjithë bankën, banka siguron që një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në mënyrë të besueshme dhe në kohë, bazuar në kriteret objektive. Rishikimi për të përcaktuar nëse rreziku i mospagimit të kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës, kryhet në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vëzhguar të mospagimit gjatë maturimit të mbetur të instrumentit financiar (Lifetime-PD) kundrejt PD-së gjatë gjithë jetës për të njëjtën periudhë siç pritej në datën e njohjes. Detaje të mëtejshme mbi informacionin e të ardhmes jepen në shënimet (32) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë.

Kolaterali

Për të zbutur rreziqet e kredisë për aktivet financiare, banka përpiqet të përdorë kolateralin kudo që të jetë e mundur. Ky kolateral mund të marrë forma të ndryshme, të tilla si para në dorë, letra me vlerë, letra krediti/garanci, pasuri të paluajtshme, të arkëtueshme, inventarë dhe aktive të tjera jofinanciare dhe përmirësime kreditore si marrëveshjet neto. Parimet e kontabilitetit për kolateralin mbeten të pandryshuara në krahasim me SNK39. Kolaterali nuk regjistrohet në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës nëse nuk riposedohet. Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e HPKs. Në përgjithësi, ai vlerësohet të paktën në fillim dhe i nënshtrohet rishikimeve gjashtëmujore. Disa kolaterale të tilla si mjete monetare ose letra me vlerë vlerësohen çdo ditë në lidhje me kërkesat e marzhit. Detaje të mëtejshme jepen në shënimet (31) Kolaterali dhe rreziku maksimal i kredisë.

Një rast i veçantë është klasifikimi i tokës dhe ndërtesave nga blerjet e ndihmës brenda kuadrit të realizimit të kolateralit, pasi këto pasuri të paluajtshme ose aktive të tjera janë blerë kryesisht për të shmangur humbjet nga biznesi i huadhënies dhe në përgjithësi synohen të rishiten. Në hapin e parë, banka vlerëson nëse një aktiv që është marrë mbrapsht mund të përdoret ose jo për operacionet e saj të biznesit. Aktivet që konsiderohen të dobishme për operacionet e biznesit të vet transferohen në aktivet afatgjata materiale të bankës në vlerën më të ulët të vlerës së ripokurimit ose vlerës kontabël të aktivit të kolateralizuar fillimisht. Aktivet që planifikohen të shiten njihen në inventarët e bankës me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes për aktivet jofinanciare në momentin e riposedimit, në përputhje me udhëzimet e bankës. Megjithatë, kur realizon kolateralin, banka në përgjithësi nuk merr në zotërim fizik të aktiveve, por komisionon agjentë të jashtëm për të marrë fonde nëpërmjet ankandeve për të shlyer borxhet e papaguara të klientit. Çdo fond i tepërt u kthehet klientëve. Për shkak të kësaj praktike, pasuritë e paluajtshme banesore nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës në kuadër të realizimit të kolateralit.

Marrëveshje të vërteta të shitjes dhe riblerjes

Në një transaksion të vërtetë shitjeje dhe riblerjeje, banka ia shet aktivet një pale të tretë dhe në të njëjtën kohë bie dakord t'i riblejë këto aktive me një çmim dhe kohë të rënë dakord. Aktivet mbeten në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës dhe maten sipas standardeve të aplikuara për zërin në pasqyrën e pozicionit financiar "Kredi dhe paradhënie për institucionet financiare". Letrat me vlerë nuk çregjistrohen pasi të gjitha rreziqet dhe përfitimet e bankës që lidhen me pronësinë e letrave me vlerë të riblera ruhen. Flukset hyrëse të mjeteve monetare që vijnë nga një transaksion shitjeje dhe riblerjeje njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si detyrime financiare – kosto e amortizuar. Sipas marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes, aktivet blihen nga banka me detyrimin për t'i shitur ato në të ardhmen. Letrat me vlerë të blera mbi të cilat bazohet transaksioni financiar nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës dhe rrjedhimisht nuk maten. Daljet e mjeteve monetare që vijnë nga marrëveshjet e anasjellta të riblerjes regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar nën zërin aktive financiare – kosto e amortizuar.

Shpenzimet e interesit nga marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes dhe të ardhurat nga interesat nga marrëveshjet e anasjellta të shitjes dhe riblerjes përlogariten në vijë të drejtë gjatë afatit të tyre deri në maturim dhe tregohen nën të ardhurat neto nga interesi të bankës.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

I) RITJE E NDJESHME E RREZIKUT TË KREDISË (VAZHDIM)

MARRËVESHJE TË VËRTETA TË SHITJES DHE RIBLERJES (VAZHDIM)

Huadhënia e letrave me vlerë

Banka kryen transaksione të huadhënies së letrave me vlerë me banka ose klientë për të përmbushur detyrimet e dorëzimit ose për të kryer marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes së letrave me vlerë. Në bankë, transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë tregohen në të njëjtën mënyrë si marrëveshjet e vërteta të shitjes dhe riblerjes. Kjo do të thotë se letrat me vlerë të huazuara vazhdojnë të mbeten në portofolin e letrave me vlerë. Letrat me vlerë të huazuara nuk njihen dhe nuk vlerësohen në bankë. Kolaterali në mjete monetare i ofruar nga banka për transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqitet si pretendim nën zërin aktive financiare – kosto e amortizuar ndërsa kolaterali i marrë paraqitet si detyrime financiare – kosto e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

j) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat dhe monedhat në dorë, bilancet e pakufizuara të mbajtura në Bankën Qendrore dhe aktivet financiare me likuiditet të lartë me maturim fillestar më pak se tre muaj, të cilat janë subjekt i rrezikut të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga banka në menaxhimin e angazhimeve të saj afatshkurtra.

Gjendjet e detyrueshme të parave të gatshme me Bankën Qendrore. Tepriçat e detyrueshme të parave të gatshme me Bankën Qendrore mbahen me koston e amortizuar dhe përfaqësojnë depozita rezervë të detyrueshme pa interes, të cilat nuk janë të disponueshme për të financuar operacionet e përditshme të bankës, dhe për këtë arsye nuk konsiderohen si pjesë e parave të gatshme dhe ekuivalentëve të saj për qëllime të pasqyrës së konsoliduar të flukseve monetare.

k) Detyrimet nga bankat e tjera

Detyrimet nga bankat e tjera. Shumat e detyrimeve nga bankat e tjera regjistrohen kur banka u jep para bankave të palës tjetër. Shumat e detyrimeve nga bankat e tjera mbahen në KA kur: (i) ato mbahen për qëllime të mbledhjes së flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse të parasë përfaqësojnë SPPI, dhe (ii) ato nuk janë përcaktuar në VDFH.

l) Letrat me vlerë të borxhit

Investimet në letrat me vlerë të borxhit. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit monetar, banka klasifikon investimet në letrat me vlerë të borxhit si të mbajtura në KA ose VDAGJ. Letrat me vlerë të borxhit mbahen në KA, nëse mbahen për mbledhjen e flukseve të parasë kontraktuale dhe ku ato flukse të parasë përfaqësojnë SPPI, dhe nëse ato nuk janë përcaktuar vullnetarisht në VDFH në mënyrë që të reduktohet ndjeshëm një mospërputhje kontabël.

Letrat me vlerë të borxhit mbahen në VDAGJ nëse mbahen për mbledhjen e flukseve të parasë kontraktuale dhe për shitje, ku ato flukse të parasë përfaqësojnë SPPI, dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara në VDFH. Të ardhurat nga interesi nga këto aktive llogariten duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe njihen në fitim ose humbje. Një provizion për zhvlerësim i vlerësuar duke përdorur modelin e humbjes së pritshme të kredisë njihet në fitim ose humbje për vitin. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në AGJ. Kur letra me vlerë e borxhit çregjistrohet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në AGJ riklasifikohet nga AGJ në fitim ose humbje.

m) Tregtimi i aktiveve dhe detyrimeve

Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme janë ato aktive dhe detyrime që banka i blen ose i lind kryesisht për qëllime të shitjes ose riblerjes në afatin e afërt, ose i mban si pjesë e portofolit që menaxhohet së bashku për fitimin ose marrjen e pozicionit afatshkurtër.

Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme fillimisht njihen dhe maten më pas me vlerën e drejtë në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar me koston e transaksionit të marra drejtpërdrejt në fitim ose humbje. Të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë njihen si pjesë e të ardhurave nga tregtimi në fitim ose humbje. Aktivët dhe detyrimet e tregtueshme nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare të tyre.

n) Instrumentet financiare derivative

Instrumentet financiare derivative, duke përfshirë kontratat e këmbimit valutor, kontratat e së ardhmes për normat e interesit, marrëveshjet e ardhshme të normës së interesit, shkëmbimet e monedhës dhe normave të interesit, dhe opsionet e monedhës dhe normave të interesit mbahen me vlerën e tyre të drejtë. Të gjithë instrumentet derivativë mbahen si aktive kur vlera e drejtë është pozitive dhe si pasive kur vlera e drejtë është negative. Ndryshimet në vlerën e drejtë të instrumenteve derivative përfshihen në fitim ose humbje për vitin (fitimet minus humbjet nga derivativët). Banka nuk aplikon kontabilitet mbrojtës. Disa instrumenta derivativë të përfshirë në instrumente të tjera financiare trajtohen si instrumente derivativë të veçantë kur rreziqet dhe karakteristikat e tyre nuk janë të lidhura ngushtë me ato të kontratës bazë.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

o) Kredi dhe paradhënie për klientët

Huatë dhe paradhëniet për klientët regjistrohen kur banka jep para për të blerë ose për të krijuar një llogari të arkëtueshme jo-derivative të pakuotuar nga një klient që duhet të paguhet në data fikse ose të përcaktueshme, dhe nuk ka ndërmend të tregtojë të arkëtueshmet. Huatë dhe paradhëniet për klientët mbahen me kosto të amortizuar.

Legjislacionet për zhvlerësim përcaktohen në bazë të modeleve të HPK-së largpamëse. Shënimi 32 jep informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit të përdorura në matjen e HPK, duke përfshirë një shpjegim se si banka inkorporon informacionin e ardhshëm në modelet HPK.

p) E drejta e përdorimit dhe detyrimet e qirasë

Në fillimin e një kontrate, Banka vlerëson nëse kontrata është ose përmban një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohore në këmbim të shumës. Për të vlerësuar nëse një kontratë përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar, Grupi vlerëson nëse:

- Kontrata përfshin përdorimin e një aktivi të identifikuar - ky është rasti nëse asetit specifikohet në mënyrë të qartë në kontratë ose aktivi specifikohet në mënyrë implicite në kohën kur është vënë në dispozicion për përdorim nga klienti që është i aftë të përdoret për të përmbushur kushtet e kontratës. Nëse furnizuesi ka një të drejtë substanciale zëvendësimi, atëherë aktivi nuk identifikohet;
- Banka ka të drejtë të marrë në mënyrë thelbësore të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivitetit gjatë gjithë periudhës së përdorimit; dhe
- Banka ka të drejtë të drejtojë se si dhe për çfarë qëllimi aktivi përdoret në të gjithë periudhën e përdorimit ose vendimet përkatëse se si dhe për çfarë qëllimi përdoret aktivi të paracaktuar.

Banka si qiramarrëse

Banka njih një aktiv të përdorimit të së drejtës dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë që është data në të cilën qiradhënësi (një furnizues) e vë një aktiv nën themel të disponueshëm për t'u përdorur nga Banka. Aseti i përdorimit të së drejtës matet me koston në datën e fillimit. Kostoja e aktivitetit të së drejtës së përdorimit përfshin shumën e barabartë me detyrimin e qirasë në njohjen e saj fillestare të rregulluar për çdo pagesa të qirasë të bërë në ose para fillimit të qirasë plus çdo kosto fillestare direkte të ndodhur dhe një vlerësim të kostove për çmontimin dhe hiqni aktivin themelor ose për të rivendosur aktivin themelor ose sitin në të cilin është vendosur, më pak stimulim qeraje. Pasuria e përdorimit të së drejtës zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën e linjës së drejtpërdrejtë në përputhje me SNK 16 nga data e fillimit deri në fillim të fundit të jetës së dobishme ose mbarimit të afatit të qirasë së aktivitetit të përdorimit të duhur. Aseti i përdorimit të së drejtës zvogëlohet nga zhvlerësimet, nëse ka, dhe rregullohet për rivlerësime të caktuara të detyrimit të qirasë. Në datën e fillimit, Banka mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në atë datë. Pagesat e qirasë zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira, nëse kjo normë mund të përcaktohet me lehtësi. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e huamarrjes në rritje. Banka ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur metodën e thjeshtuar, duke filluar nga 1 janari 2019.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse përfshirë pagesa fikse në substancë
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhet nga qiramarrësi nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Banka është me siguri të arsyeshme për të ushtruar atë mundësi; dhe
- pagesa e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron qiramarrësin që ushtron një mundësi për të përfunduar qiranë.

Detyrimi i qirasë matet në bazë të vazhdueshme në mënyrë të ngjashme me detyrimet e tjera financiare, duke përdorur një metodë efektive të interesit, në mënyrë që vlera kontabël e detyrimit të qirasë të matet në bazë të koston së amortizuar dhe shpenzimi i interesit të ndahet gjatë afatit të qirasë. Rivlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Bankës për shumën që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur, ose nëse Banka ndryshon vlerësimin i saj nëse do të ushtronte një mundësi blerjeje, zgjatjeje ose përfundimi. Kur detyrimi i qirasë është rivlerësuar në këtë mënyrë, bëhet një rregullim përkatës në vlerën kontabël të aktivitetit të së drejtës së përdorimit ose është regjistruar në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e aktivitetit të së drejtës së përdorimit është zvogëluar në zero. Banka ka zgjedhur të mos njohë aktivitetin e përdorimit të së drejtës së detyrimit të qirasë për qira afatshkurtra të pajisjeve që kanë një afat qiraje prej dymbëdhjetë muaj ose më pak dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët, përfshirë pajisjet IT. Banka njih pagesat e qirasë që lidhen me këto qira si një shpenzim në bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Banka ka zgjedhur të paraqesë aktivitetin e së drejtës së përdorimit së bashku me aktivitetin e prekshme (ju lutemi referojuni shënimit 10) dhe detyrimin e qirasë së bashku me detyrimet financiare (ju lutemi referojuni shënimit 13).

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM) P) E DREJTA E PËRDORIMIT DHE DETYRIMET E QIRASË (VAZHDIM)

Banka si qiradhënës

Si qiradhënës, Banka i klasifikon qiratë e tij si qira financiare. Një qira klasifikohet si qira financiare nëse transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet që lidhen me pronësinë e aktivitet bazë dhe klasifikohet si qira operative nëse nuk e bën këtë.

Në datën e fillimit, Banka njeh aktivet e mbajtura nën një qira financiare në pasqyrën e pozicionit financiar dhe i paraqet ato si të arkëtueshme në një shumë të barabartë me investimin neto në qira. Për qiratë financiare, kostot filles-tare direkte përfshihen në matjen fillestare të investimit neto.

Investimi neto në qira matet si investimi bruto në qira, i skontuar me normën e interesit të nënkuptuar në qira.

Praktika e Bankës është që pagesat e qirasë që formojnë investimin bruto në qira mbulojnë të gjithë vlerën e drejtë të aktiveve të qirasë të përcaktuar në fillimin e qirasë.

Matja e mëvonshme

Pas fillimit të qirasë, Banka kontabilizon një qira financiare, si më poshtë:

- Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje gjatë afatit të qirasë në një shumë që prodhon një normë periodike konstante kthimi në tepricën e mbetur të investimit neto në qira.
- Investimi neto në qira është zvogëluar për pagesat e qirasë të marra;
- Banka zbaton kërkesat e zhvlerësimit të SNRF 9, duke njohur një provizion për humbjet e pritshme të kredisë për qiranë e arkëtueshme

Pas fillimit të qirasë, investimi neto në një qira nuk rimatet nga kompania, përveç nëse në njërin nga situatat e mëposhtme:

- Qiraja është modifikuar dhe qiraja e modifikuar nuk llogaritet si një kontratë e veçantë.
- Afati i qirasë rishikohet kur ka një ndryshim në periudhën e paanullueshme të qirasë.

HPK Matja e qirave

Inputet kryesore në matjen e HPK janë struktura e termave të variablave të mëposhtëm:

- probabiliteti i mospagimit (PM);
- humbja në rast mospagese (HM);
- faktori i zbritjes; dhe
- ekspozimi në rast mospagese (EM).

HPK për ekspozimet në Fazën 1 llogaritet duke shumëzuar PM-në 12-mujore me HM dhe EM. HPK e jetëgjatësisë llogaritet duke shumëzuar PM-në e jetës me HM dhe EM.

Probabiliteti i mospagimit (PM) përfaqëson mundësinë që një qiramarrës të mos përmbushë detyrimin e tij financiar ose gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetëgjatësisë së mbetur të detyrimit. Në përgjithësi, probabiliteti i mospagimit gjatë gjithë jetës llogaritet duke përdorur probabilitetin rregullator 12-mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo kufi konservatorizmi, si pikënisje. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i paracaktuar nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së portofolit të qira-dhënies ose qirasë. Profili bazohet në të dhënat e vëzhguara historike dhe funksionet parametrike

HM është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një mospagim. Kompania vlerëson parametrat e HM bazuar në historikun e normave të rikuperimit të pretendimeve ndaj palëve të papaguara. Modelet HM marrin në konsideratë strukturën, kolateralin, vjetërsinë e pretendimit, industrinë e palës tjetër dhe kostot e rikuperimit të çdo kolaterali që është pjesë përbërëse e aktivitet financiar. Ato llogariten në bazë të fluksit monetar të skontuar duke përdorur normën efektive të interesit si faktor skontimi.

EM përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të mospagimit. Kompania nxjerr EM-në nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës dhe që rrjedhin nga amortizimi. EM e një aktivi financiar është vlera kontabël bruto e tij në kohën e mospagesës.

Ndonjëherë Grupi është një qiradhënës i ndërmjetëm që do të thotë se Grupi vepron si qiramarrës dhe qiradhënës i të njëjtit aktiv themelor dhe merr parasysh interesin e tij në qiranë kryesore dhe në nënqira veçmas. Kur qiraja kryesore është një qira afatshkurtër, nënqiraja klasifikohet si qira operative. Përndryshe, Grupi vlerëson klasifikimin e një nënqiraje duke iu referuar aktivitet të së drejtës së përdorimit në qiranë kryesore dhe jo duke iu referuar aktivitet bazë të qirasë kryesore. Grupi njeh pagesat e qirave të lidhura me qiranë operative si të ardhura në bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(q) Asetet fikse të prekshme

i Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve materiale dhe fikse maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet nga rënia në vlerë. Kostoja përfshin shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së aktivitetit. Kostoja e aseteve të ndërtuara vetë përfshin koston e materialeve dhe punës direkte, çdo kosto tjetër që i atribuohet drejtpërdrejt sjelljes së aktivitetit në një gjendje pune për përdorimin e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe heqjes së artikujve dhe restaurimit të vendit në të cilin ato ndodhen. Kur pjesët e një zëri të pronës ose pajisjes kanë jetëgjatësi të ndryshme të dobishme, ato llogariten si zëra të veçantë (përbërësit kryesorë) të ambienteve dhe pajisjeve.

ii Kostot e mëvonshme

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një zëri të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën kontabël të elementit nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të mishëruara brenda pjesës do të rrjedhin në grup dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimit të përditshëm të ambienteve dhe pajisjeve njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

iii amortizimi

Amortizimi njihet në fitim ose humbje mbi bazën lineare gjatë jetëgjatësisë së dobishme të vlerësuar të secilës pjesë të një zëri të objekteve dhe pajisjeve. Aktivitetet e marra me qira zhvlerësohen gjatë periudhës më të shkurtër të qirasë dhe jetëgjatësisë së tyre të dobishme. Toka dhe punimet në vazhdim nuk amortizohen. Jetët e dobishme të vlerësuara për periudhat aktuale dhe ato krahasuese janë si më poshtë:

	2022 (në vite)	2021 (në vite)
Godinat	20	20
Automjetet	7	5
Kompjuterë dhe pajisje IT	4 deri në 7	4
Software dhe Licenca	8	8
Makineri dhe sisteme	7	5
Pajisje dhe Mobilje Zyre	5 deri në 7	5
Përmirësimet e qirasë	1 deri në 10	1 deri në 10

Jetët e dobishme dhe vlerat e mbetura rivlerësohen çdo datë raportimi.

(r) Asetet fikse jomateriale

Aktive afatgjata jo-materiale të blera

Në Bankë, aktivitet afatgjata jo-materiale të blera veçmas, d.m.th. ato me një jetë të dobishme të caktuar që nuk janë blerë në një kombinim biznesi, kapitalizohen me koston e blerjes minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar. Amortizimi përl-logaritet në vijë të drejtë gjatë jetës së dobishme të pritshme dhe raportohet si shpenzim në pasqyrën e të ardhurave. Jeta e dobishme e pritshme dhe metoda e amortizimit rishikohen në çdo datë raportimi dhe çdo ndryshim i mundshëm në matje merret parasysh në mënyrë prospektive. Aktivitet afatgjata jo-materiale të blera veçmas me një jetë të dobishme të pacaktuar kapitalizohen me koston e blerjes minus zhvlerësimin e akumuluar. Jetëgjatësia normale e përdorimit të softuerit është nga katër deri në gjashtë vjet. Jeta normale e dobishme për projektet e mëdha softuerike mund të zgjasë për një periudhë më të gjatë.

Metoda lineare përdoret për amortizimin dhe bazohet në shifrat e mëposhtme të jetëgjatësisë:

Jetë e dobishme	Vite
Software	8

Aktive afatgjata jo-materiale të zhvilluara brenda - kostot e kërkimit dhe zhvillimit

Aktivitet jo-materiale të zhvilluara brenda saj përfshijnë ekskluzivisht softuer dhe kapitalizohen nëse ka të ngjarë që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen aktivitetit do t'i grumbullohen bankës dhe kostoja e aktivitetit mund të matet me besueshmëri. Shpenzimet për kërkime njihen si shpenzim kur ato kryhen.

Një aktiv afatgjatë jo-material i zhvilluar brenda vendit që rezulton nga aktivitetet e zhvillimit ose nga faza e zhvillimit të një projekti të brendshëm kapitalizohet kur sigurohen provat e mëposhtme:

- Përfundimi përfundimtar i asetit fiks jo-material është teknikisht i realizueshëm në mënyrë që ai të jetë i disponueshëm për përdorim ose shitje
- Synohet që përfundimisht të kompletohet aktivi fiks jo-material dhe të mund të përdoret ose të shitet.
- Aftësia ekziston për të përdorur ose për të shitur aktivin fiks jo-material. Aktivi fiks jo-material ka të ngjarë të gjenerojë përfitim ekonomik në të ardhmen

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM) R) ASETET FIKSE JOMATERIALE (VAZHDIM)

- Sigurohet disponueshmëria e burimeve të duhura teknike, financiare dhe burimeve të tjera të nevojshme për të përfunduar zhvillimin dhe për të përdorur ose shitur aktivin fikse jo-material.
- Ekziston aftësia për të përcaktuar me besueshmëri shpenzimet e bëra gjatë zhvillimit të aktivit fikse jo-material.

Shuma me të cilën kapitalizohet fillimisht një aktiv fikse jo-material i zhvilluar brenda vendit është shuma e të gjitha shpenzimeve të bëra duke filluar nga dita në të cilën kushtet e sipërpërmendura janë plotësuar fillimisht. Nëse një aktiv fikse jo-material i zhvilluar brenda vendit nuk mund të kapitalizohet, ose nëse ende nuk ka asnjë aktiv fikse jo-material, kostot e zhvillimit raportohen në pasqyrën e të ardhurave për periudhën raportuese në të cilën ato janë shkaktuar.

Kostot e kapitalizuara të zhvillimit në përgjithësi amortizohen në Bankë në vijë të drejtë gjatë një jete të dobishme prej pesë vjetësh. Jeta normale e përdorimit të softuerit është nga katër deri në gjashtë vjet. Jeta normale e dobishme për projektet e mëdha softuerike mund të zgjasë për një periudhë më të gjatë.

(s) Pasuritë e riposeduara

Në rrethana të caktuara, aktivet riposedohen pas konfiskimit të huave që janë në mospagim. Aktivet e riposeduara maten me vlerën më të ulët midis vlerës së ankandit dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes, të njohura në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar nën "Aktive të tjera". Synimi i menaxhmentit për aktivin e riposeduar është të shitet sa më shpejt që të jetë e mundur, me të ardhurat që përdoren për të reduktuar borxhin e ripaguar.

(t) Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare

Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare janë burimet kryesore të financimit të borxhit të Bankës. Banka i klasifikon instrumetet kapitale si detyrime financiare ose instrumente të kapitalit neto në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(u) Detyrime ndaj bankave

Detyrime ndaj bankave të tjera. Shumat e detyrimeve ndaj bankave të tjera regjistrohen kur paratë ose aktivet e tjera i jepen Grupit nga bankat e palës tjetër. Detyrimi jo-derivativ bartet në KA. Nëse Grupi blen borxhin e vet, detyrimi hiqet nga pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar dhe diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit dhe shumës së paguar përfshi-het në fitimet ose humbjet që rrjedhin nga tërheqja [e hershme] e borxhit.

(v) Marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes dhe huadhënien e letrave me vlerë.

Marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes ("marrëveshjet repo"), të cilat efektivisht sigurojnë kthimin e një huadhënësi tek pala tjetër, trajtohen si transaksione financimi të siguruara. Letrat me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve të tilla të shitjes dhe riblerjes nuk çregjistrohen. Letrat me vlerë nuk riklasifikohen në pasqyrën e pozicionit financiar, përveç rastit kur marrësi ka të drejtë me kontratë ose zakon të shesë ose të rimbusjë letrat me vlerë, në këtë rast ato riklasifikohen si të arkëtueshme të riblerjes. Detyrimi përkatës paraqitet brenda shumave që i detyrohen bankave të tjera ose fondeve të tjera të huazuara.

Letrat me vlerë të blera sipas marrëveshjeve për t'u rishitur ("marrëveshjet e anasjellta të repove"), të cilat efektivisht sigurojnë kthimin e një huadhënësi në Bankë, regjistrohen si detyrim nga bankat e tjera ose huatë dhe paradhëniet për klientët, sipas rastit. Diferenca midis çmimit të shitjes dhe riblerjes, e rregulluar nga të ardhurat nga interesi dhe dividendi i mbledhur nga pala tjetër, trajtohet si e ardhur nga interesi dhe përlogaritet gjatë jetës së marrëveshjeve repo duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Letrat me vlerë të dhëna palëve me vlerë për një tarifë fikse mbahen në pasqyrat financiare të konsoliduara në kategorinë e tyre origjinale në pasqyrën e pozicionit financiar, përveç rastit kur pala tjetër ka të drejtën me kontratë ose zakon të shesë ose të rimbusjë letrat me vlerë, në këtë rast ato riklasifikohen dhe paraqiten veçmas. Letrat me vlerë të marra nga për një tarifë fikse nuk regjistrohen në pasqyrat financiare të konsoliduara, përveç rasteve kur ato u shiten palëve të treta, në të cilin rast blerja dhe shitja regjistrohen në fitim ose humbje për vitin brenda fitimeve minus humbjet që vijnë nga tregtimi i letrave me vlerë. Detyrimi për kthimin e letrave me vlerë regjistrohet me vlerën e drejtë në fondet e tjera të huazuara.

(w) Zhvlerësimi i aktiveve jofinanciare

Vlera kontabël e aktiveve jofinanciare të Grupit, përveç aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, atëherë vlerësohet shuma e rikuperueshme e aktivit. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivit ose e njësisë së tij gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon shumën e rikuperueshme të tij. Një njësi gjeneruese të mjeteve monetare është grupi më i vogël i aktiveve të identifikueshëm që gjeneron flukse monetare që kryesisht janë të pavarura nga aktivet e tjera dhe bankat. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

Shuma e rikuperueshme e një aktivit ose një njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja midis vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të parasë skontojnë në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin.

Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për çdo tregues që

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM) W) ZHVLERËSIMI I AKTIVEVE JOFINANCIARE (VAZHDIM)

humbja është ulur ose nuk ekziston më. Një humbje nga zhvlerësimi anulohet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme.

Një humbje nga zhvlerësimi anulohet vetëm në masën që vlera kontabël e aktivitetit nuk e kalon vlerën kontabël që do të ishte përcaktuar, neto nga amortizimi ose amortizimi, nëse nuk do të ishte njohur asnjë humbje nga zhvlerësimi.

(x) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, Grupi ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe është e mundshme që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset monetare të ardhshme të pritura me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe, kur është e përshtatshme, rreziqet specifike për detyrimin.

Provizionet për humbjen e huasë për detyrimet dhe angazhimet e kushtëzuara.

Angazhimet dhe kontingjentet janë detyrime të tilla si marrëveshjet e patërhequra për të dhënë hua në rast se ato janë formalisht të detyrueshme dhe jo vetëm kufij të brendshëm. Detyrimet e kushtëzuara mund të zhvillohen në një mënyrë që nuk pritej fillimisht. Prandaj, ato vlerësohen vazhdimisht për të përcaktuar nëse një dalje e burimeve që përfshijnë përfitime ekonomike është bërë e mundshme. Në rast se pasivi i kushtëzuar rezulton në një detyrim aktual që mund të matet me besueshmëri, regjistrohet një provizion. Vetëm angazhimet e parevokueshme sjellin rrezik kredie, prandaj vetëm kontingjentet dhe angazhimet e parevokueshme mund të jenë subjekt i provizionimit. Për ekspozimet e rëndësishme, vlerësimi bëhet individualisht. Në rast të vlerësimit të bazuar në portofol, ndërtimi i portofolit dhe llogaritja e provizioneve të bazuara në portofol duhet të bëhet siç tregohet në zhvlerësimin e Huave dhe Paradhënive për klientët.

(y) Kapitali aksionar

Aksionet e zakonshme dhe aksionet preferenciale jo riblerëse me dividendë diskrecionalë klasifikohen të dyja si kapital. Kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve ose opsioneve të reja paraqiten në kapital si një zbritje, neto nga tatimi, nga të ardhurat. Çdo tejkallim i vlerës së drejtë të shumës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si premium i aksioneve në kapital.

Dividentët. Dividentët regjistrohen në kapital në periudhën në të cilën janë deklaruar. Çdo dividend i deklaruar pas përfundimit të periudhës raportuese dhe përpara se pasqyrat financiare të veçanta të autorizohen për emetim, janë shpalosur në shënimin e ngjarjeve pasuese. Raportet kontabël statutores të bankës janë baza për shpërndarjen e fitimit dhe ndarjeve të tjera. Legjislacioni shqiptar e identifikon bazën e shpërndarjes si fitimin neto të vitit aktual.

Fitimet për aksion. Fitimet për aksion përcaktohen duke pjestuar fitimin ose humbjen që i atribuohet pronarëve të bankës me numrin mesatar të ponderuar të aksioneve pjesëmarrëse në qarkullim gjatë vitit raportues.

(z) Angazhimet lidhur me kredinë

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet kontingjente nga zotimet e patërhequra të huasë. Angazhimet e huasë duhet të raportohen kur mund të ndodhë një rrezik kredie. Këto përfshijnë angazhimet për të dhënë kredi, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe pranime. Provizionet për humbjet nga kreditë për zotimet për hua raportohen sipas provizion-eve për detyrimet dhe ngarkesat. Shpesh, zotimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe për këtë arsye përfshijnë një angazhim të tërhequr dhe një angazhim të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato për një angazhim të patërhequr, këto shfaqen së bashku me zhvlerësimet e aktivitetit financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë paraqiten si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

(aa) Kompensimi

Aktivitetet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë e zbatueshme ligjërish për të kompensuar shumën e njohura, dhe ka një qëllim që ose të shlyhet në bazë neto, ose të realizohet aktivi dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë. Një e drejtë e tillë kompensimi (a) nuk duhet të jetë e kushtëzuar nga një ngjarje e ardhshme dhe (b) duhet të jetë ligjërish e zbatueshme në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) ngjarja e dështimit dhe (iii) rasti i falimentimit.

(bb) Paraqitja e pasqyrës së pozicionit financiar sipas rendit të likuiditetit.

Banka nuk ka një cikël operativ qartësisht të identifikueshëm dhe për këtë arsye nuk paraqet aktivitetet dhe detyrimet korrente dhe afatgjata në pasqyrën e pozicionit financiar. Në vend të kësaj, analiza e aktiveve dhe detyrimeve sipas maturitetit të tyre të pritshëm është paraqitur në shënimin 34.

(cc) Krahasueshmëria

Të gjitha shumën raportohen ose shpalosen me informacion krahasues.

4. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABILITET

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta, dhe në vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e grupit drejtues dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjeve të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Grupi drejtues gjithashtu bën disa gjykime, përveç atyre që përfshijnë vlerësime, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Gjykimet që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta dhe vlerësimet që mund të shkaktojnë një rregullim të rëndësishëm në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

Parimi i vijimësisë

Banka konsideron rrezikun e likuiditetit në planet e rimëkëmbjes, në procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm, duke vendosur kufij të përcaktuar mirë për kërkesën e saj për rrezik. Banka vlerëson se burimet e saj kapitale janë të disponueshme.

Banka kryen rregullisht analiza të stress-testeve, për të testuar ndikimin e mundshëm të treguesve makroekonomikë në pozicionin financiar të saj, performancën dhe plotësimin e kërkesave rregullore. Këto stress-teste janë të përqendruara kryesisht në ndikimin që disa skenarë makro dhe mikroekonomikë mund të kenë në portofolin e kredisë, duke qenë burimi kryesor i të ardhurave në pozicionin financiar të Bankës, përfshirë edhe rrezikun e tregut.

Ato bazohen në përvojat e kaluara dhe faktorë të tjerë, si planifikimi dhe pritshmëritë ose parashikimet e ngjarjeve të ardhshme që duken të mundshme, bazuar në gjykimin aktual. Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Ndryshimet në vlerësimet që prekin vetëm një periudhë do të merren parasysh vetëm në atë periudhë. Nëse preken edhe periudhat e mëposhtme të raportimit, ndryshimet do të merren parasysh në periudhën aktuale dhe në vijim. Supozimet kritike, vlerësimet dhe gjykimet kontabël janë si më poshtë:

Zhvlërësimi ne biznesin e kreditimit

Zbatimi i politikave kontabël të Bankës kërkon gjykime kontabël të drejtimit. Banka vlerëson mbi një bazë largpamëse humbjet e pritshme të kredisë që lidhen me aktivet e saj të instrumentit të borxhit të mbajtura me kosto të amortizuar dhe me ekspozimin që rrjedh nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Llogaritja e humbjeve të pritshme të kredisë (HPK) kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël që mund të mos përputhen domosdoshmërisht me rezultatet aktuale. Për të përcaktuar shumën e zhvlërësimit, duhet të përcaktohen parametra të rëndësishëm të rrezikut të kredisë si PM (Probabiliteti i mospagesës), HM (Humbja ne rast mospagese) dhe EM (Ekspozimi në rast mospagese), si dhe informacioni i orientuar drejt së ardhmes (parashikimet ekonomike). Vlerësuar nga drejtimi. Legjislacioni për rreziqet e kredisë rregullohet për këtë humbje të pritshme në çdo datë raportimi. Metodot për përcaktimin e shumës së zhvlërësimit shpjegohen në seksionin Zhvlërësimi i përgjithshëm nën parimet e njohjes dhe matjes. Për dhënie informacionesh shpjeguese shtesë mbi zhvlërësimin e aktiveve financiare, referojuni shënimit 31 Humbjet e pritshme të kredisë dhe shënimit 36 Risqet e kredisë.

Testet dinamike kryhen për të vlerësuar efektin që një rritje/ulje e ngjashme në goditjen e klientit do të kishte në secilin nga zërat e bilancit, detyrimit dhe fitimit dhe humbjes, për një periudhë të caktuar kDrejtimi i Bankës ka bërë një vlerësim të aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin duke marrë parasysh të gjithë faktorët e përmendur më sipër dhe është i kënaqur që Banka ka burimet për të vazhduar biznesin për të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, drejtimi nuk është në dijeni të ndonjë pasigurie materiale që mund të ngrejë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar si vijimësi. Prandaj, Pasqyrat Financiare të Veçanta vazhdojnë të përgatiten mbi bazën e vazhdimësisë. Për dhënie informacionesh shpjeguese shtesë mbi menaxhimin e kapitalit, referojuni shënimit 37.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë është çmimi i marrë për shitjen e një aktivi ose i paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi mund të vëzhgohet drejtpërdrejt apo është vlerësuar në bazë të një metode matjeje. Në përcaktimin e vlerës së drejtë të një aktivi ose pasivi, Banka merr në konsideratë disa veçori të aktivitetit ose detyrimit (p.sh. gjendja dhe vendndodhja e aktivitetit, ose kufizimet në shitjen dhe përdorimin e një aktivi) nëse pjesëmarrësit e tregut do t'i konsideronin gjithashtu këto veçori në përcaktimin e çmimit për blerjen e aktivitetit përkatës ose për transferimin e detyrimit në datën e matjes. Kur tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur një teknikë vlerësimi ose model çmimi. Për metodat dhe modelet e vlerësimit, vlerësimet përdoren përgjithësisht në varësi të kompleksitetit të instrumentit dhe disponueshmërisë së të dhënave të bazuara në treg. Inputet për këto modele rrjedhin nga të dhënat e vëzhgueshme të tregut kur është e mundur. Në rrethana të caktuara, rregullimet e vlerësimit janë të nevojshme për të llogaritur faktorë të tjerë si rreziku i modelit, rreziku i likuiditetit

4. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABILITET (VAZHDIM)

VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

ose rreziku i kredisë. Modelet e vlerësimit përshkruhen në shënimet në seksionin mbi instrumentet financiare – sipas parimeve të njohjes dhe matjes. Gjithashtu, vlerat e drejta të instrumenteve financiare janë shpалosur në shënimin (27) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të riposeduara

Kolateralet e riposeduara përfaqësojnë pasuri të paluajtshme të blera nga Banka për shlyerjen e huave të vonuara të cilat klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivet fillimisht u njohën me vlerën e drejtë kur bliheshin dhe maten me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme dhe çdo zhvlerësim njihet në fitim ose humbje. Banka i rivlerëson këto aktive në baza vjetore duke përdorur një ekip vlerësues të jashtëm të pavarur dhe vlerësues të brendshëm të certifikuar, të cilët kanë kualifikime të duhura të njohura profesionale dhe përvojë të kohëve të fundit në vendndodhjen dhe kategorinë e pronës që vlerësohet.

Aktivitet dhe detyrimet tatimore të shtyra

Aktivitet tatimore të shtyra njihen vetëm në masën që është e mundur që në të ardhmen do të jetë i disponueshëm fitim i mjaftueshëm i tatueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren këto humbje tatimore të bartura, kreditime tatimore ose diferenca të përkohshme të zbritshme. Për këtë qëllim përdoret një periudhë planifikimi prej pesë vitesh. Ky vlerësim kërkon gjykimet dhe supozime të rëndësishme që duhen bërë nga grupi drejtues. Në përcaktimin e shumës së aktiveve tatimore të shtyra, grupi drejtues përdor informacionin historik të kapacitetit tatimor dhe rentabilitetit dhe, nëse është e nevojshme, rezultatet e parashikuara të operimit bazuar në planet e aprovuara të biznesit, duke përfshirë një rishikim të periudhës së pranueshme të bartjes..

Tatimet e shtyra nuk raportohen veçmas në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe janë shpалosur nën (26) Tatimet mbi të ardhurat. Në të kundërt, tatimet e shtyra tregohen veçmas në pasqyrën e pozicionit financiar dhe në shënimet nën (15) Detyrimet tatimore të shtyra

5. APLIKIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUARA

Me përjashtim të ndryshimeve më poshtë, Banka ka zbatuar vazhdimisht politikat e kontabilitetit në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare të ndara.

Standardet e reja të hyra në fuqi më 1 janar 2022

Standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i lëshuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë në fuqi për periudhën aktuale të raportimit:

- Ndryshimet në dispozitat e SNK 37- Provizionet, Detyrimet dhe Aktivitet e Kushtëzuara—Kontratat e rëndësishme—Kostoja e përmbushjes së një kontrate- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar.
- Përmirësimet vjetore në standardet e SNRF 2018-2020- Ndryshimet në SNRF 1, Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për Herë të Parë, SNRF 9 Instrumente financiare, SNRF 16 Qiratë, dhe SNK 41 Bujqësia- Data efektive fillon në ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 3- Kombinimet e Biznesit- Referencë për Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar . Efektive duke filluar nga ose pas 1 janarit 2022- me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 16- Aktivitet Afatgjata Materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje) — Të ardhurat para përdorimit të synuar. Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 1- Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për Herë të Parë, SNRF 9 Instrumentet Financiare, SNRF 16 Qiratë dhe SNK 41 Bujqësia- Data e hyrjes në fuqi fillon më 1 janar 2022 ose pas saj, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet financiare"- Ndryshimi sqaron se me zbatimin e testit '10 për qind' për të vlerësuar nëse duhet të çregjistrohet një detyrim financiar, një njësi ekonomike përfshin vetëm tarifën e paguara ose të marra ndërmjet njësisë ekonomike (huamarrësit) dhe huadhënësit, duke përfshirë tarifën e paguara ose të marra nga njësi ekonomike ose huadhënësi në emër të tjetrit.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë deklarimet.

5. APLIKIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUARA (VAZHDIM)

Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje. Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar më herët nga Grupi.

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja ishin në fuqi, por nuk janë ende efektive:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit - Në fuqi për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023
- Ndryshimet në SNRF 10 Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe SNK 28 Investimet në Pjesëmarrësit dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta - Shitja ose Kontributi i Aseteve ndërmjet një Investitori dhe Shoqëruesit të tij ose Sipërmarrjeve të Përbashkëta - Data e hyrjes në fuqi nuk është caktuar ende
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare-Klasifikimi i Detyrimeve si Aktuale ose Jo-Aktuale-Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas datës 1 janar 2023
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës SNRF 2 Marrja e gjykimeve materiale—Shpalosja e politikave kontabël- Ndryshimet në SNK 1 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023, me aplikim më të hershëm të lejuar dhe aplikohen në mënyrë prospektive.
- Ndryshimet në SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet—Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 për ndryshimet në politikat kontabël dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe, me aplikimin më të hershëm të lejuar.
- Ndryshime në SNK 12 Tatimet mbi të Ardhurat – Tatimi i Shtyrë në lidhje me Aktivitetet dhe Detyrimet që rrjedhin nga një Transaksion i Vetëm – në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023, me aplikim më të hershëm të lejuar.

Menaxhmenti parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit.

6. ARKA, BANKA QENDRORE DHE DEPOZITA TË TJERA PA AFAT

Paraaja dhe ekuivalentet e saj më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë :

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Arka	18,559,589	8,189,459
Balancat në bankat qendrore:	17,483,494	32,327,265
nga e cila, balancat e kufizuara - Rezerva e detyrueshme	16,929,127	20,644,479
Depozita të tjera pa afat në bankë	1,448,399	2,296,327
nga e cila, balancat e kufizuar si garanci bankare	174,829	179,978
Total	37,491,482	42,813,051

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë para në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe rezervat e detyrueshme në Bankën Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në bankat që paguhen menjëherë.

Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk është për përdorim të përditshëm nga Banka dhe përfaqëson një rezervë minimale depozite, të kërkuar nga Banka Qendrore. Kjo rezervë llogaritet si një përqindje e caktuar ndaj depozitave të klientëve që ndryshon sipas valutës apo afatit të maturimit. Norma e rezervës së detyruar në Lek është përkatësisht 7.5% dhe 5% e depozitave të klientëve në Lek me afat maturimi jo më të gjatë se 12 muaj dhe nga 12 muaj deri në 2 vjet. Norma e rezervës së detyruar në valutë është përkatësisht 12.5% dhe 20% e depozitave të klientëve në valutë kur ato janë nën 50% dhe mbi 50% e depozitave të klientëve gjithsej.

Paraaja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitet fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes që i nënshtrohen një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Një pasqyrë e parasë dhe ekuivalentëve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve të parasë paraqitet më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Arka	18,559,589	8,189,459
Balancat në bankën qendrore, pa përfshirë rezervën e detyrueshme	554,367	11,682,786
Depozita të tjera pa afat, pa përfshirë balancat e kufizuara	1,273,573	2,116,349
Hua dhe paradhënie ndaj bankës qendrore	1,850,857	6,035,130
Hua dhe paradhënie të tjera ndaj bankave të tjera	35,273,599	30,686,615
Totali i parasë dhe ekuivalenteve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve të parasë	57,511,985	58,710,339

7. AKTIVE FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Aktivet financiare me kosto të amortizuar përbëhen nga letrat me vlerë të borxhit dhe huatë dhe paradhëniet, si më poshtë:

Në mijë LEK	Më 31 dhjetor 2022		Më 31 dhjetor 2021		
	Vlera kontabël bruto	Zhvlrësimi i aku- muluar	Vlera kontabël	Zhvlrësimi i akumuluar	Vlera kontabël
Letrat me vlerë të borxhit	82,149,054	(86,694)	82,062,360	(28,415)	80,394,977
Institucione qeveritare	82,149,054	(86,694)	82,062,360	(28,199)	76,769,612
Bankat	-	-	-	(216)	3,625,365
Hua dhe paradhënie	164,550,727	(9,235,182)	155,315,545	(9,591,777)	143,764,409
Bankat qendrore	1,850,903	(45)	1,850,858	(55)	6,035,130
Qeveritë e përgjithshme	293	(3)	290	(2)	238
Bankat	35,273,703	(104)	35,273,599	(330)	30,686,616
Korporata të tjera financiare	1,143,754	(3,198)	1,140,556	-	6,438
Korporatat jo-financiare	73,886,779	(6,238,854)	67,647,925	(6,659,868)	62,518,453
Personale	52,395,295	(2,992,978)	49,402,317	(2,931,522)	44,517,534
Totali	246,699,781	(9,321,876)	237,377,905	(9,620,192)	224,159,386

8. AKTIVE FINANCIARE - TË PËRCAKTUARA ME VLERË TË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES

Aktivet financiare- Me vlerë të drejtë përmes fitimit dhe humbjes më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 detajohen si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
letrat me vlerë të borxhit	2,003	12,222
Total	2,003	12,222

9. EMRI I MIRË

Gjatë vitit 2009, Raiffeisen Bank bleu 100% të aksioneve të Raiffeisen INVEST – Shoqëri. Administruese e Fondeve të Pensionist dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST"), për një shumë prej 109,648 mijë lekë. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare në bazë të vendimit Nr.30, datë 26.03.2009, i regjistruar në Regjistrin Kombëtar Shqiptar më 23 Prill. Raiffeisen INVEST ka një kapital të paguar prej 90 milionë lekë më 31 dhjetor 2022 (2021: 90 milionë lekë).

Në datën e blerjes Emri i mirë u llogarit si tejkalimi i kostos së kombinimit të biznesit mbi aktivet neto të identifikuar të njësisë ekonomike të blerë, duke rezultuar në një shumë prej 92,783 mijë Lek. Aktivet neto të identifikuar të njësisë ekonomike të blerë në datën e blerjes përafrojnë vlerën e tyre të drejtë në një shumë prej 16,865 mijë Lek.

Emri i mirë testohet për zhvlerësim të paktën çdo vit ose sa herë që ka indikacione se emri i mirë mund të zhvlerësohet. Më 31 dhjetor 2022, vlera kontabël e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare, së cilës i është ndarë emri i mirë, nuk e kalon shumën e saj të rikuperueshme dhe për këtë arsye emri i mirë konsiderohet të mos jetë i zhvlerësuar. Asnjë humbje nga zhvlerësimi nuk është njohur në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 (2021: zero).

10. AKTIVE AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE

Aktivt afatgjata materiale dhe jo-materiale më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive materiale afatgjatë	3,450,717	3,163,777
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	657,789	627,560
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	76,158	85,124
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	1,066,447	984,882
E Drejta e perdorimit	1,650,323	1,466,211
Aktive jo-materiale afatgjatë	2,045,274	1,623,371
Programe dhe licenca	2,045,274	1,623,371
Totali	5,495,991	4,787,148

Softueri i zërit përfshin softuer të zhvilluar nga brenda në vlerën 108,608 mijë Lek (2021: 89,316). Vlera e drejtë e pronave të investuara të mbartura me modelin e kostos më 31 dhjetor 2022 është 64,684 mijë lekë, 31 dhjetor 2021 është 51,994 mijë lekë.

Të ardhurat nga qiratë nga investimi i aktiveve afatgjata materiale prej 4,956 mijë Lek (2021: 5,174 mijë Lek) janë njohur në të ardhura të tjera neto operative (ju lutemi referojuni shënimit 22).

Në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31 dhjetor 2022
	Në 1 janar 2022	Shtesat	Asgjesimet	Transfertat	
Aktive afatgjata materiale	6,859,633	842,268	(733,283)	-	6,968,618
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	1,153,672	68,536	-	-	1,222,208
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	118,549	-	(9,304)	-	109,245
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,646,553	354,699	(583,490)	-	3,417,762
E drejta e perdorimit të pasurisë	1,940,859	419,033	(140,489)	-	2,219,403
Aktive afatgjata jo-materiale	3,830,203	672,420	(305,889)	-	4,196,734
Programe dhe licenca	3,830,203	672,420	(305,889)	-	4,196,734
Total	10,689,836	1,514,688	(1,039,172)	-	11,165,352

Banka njohu më 31 dhjetor 2022 "aktive jo-materiale të gjeneruara nga brenda" në përputhje me SNK 38 në shumën 108,608 mijë Lek. Ato janë kosto e personelit dhe kosto të tjera përkatëse që lidhen me zhvillimin e softuerit të përdorur brenda vendit gjatë vitit kalendarik 2021.

10. AKTIVE AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE (VAZHDIM)

Aktivet afatgjata materiale janë zhvilluar si më poshtë:

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet			Vlera kontabël më	
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Amortizimet	Riklasi-fikimi	Më 31 dhjetor 2022
Aktive afatgjata materiale	(3,695,855)	720,151	(542,197)	-	3,450,717
Toka dhe ndërtesa të përdorura nga Grupi për qëllime vetjake	(526,112)	-	(38,307)	-	657,789
Toka dhe ndërtesa të tjera (prona investuese)	(33,425)	2,774	(2,436)	-	76,158
Mobilje zyre, pajisje dhe mjete të tjera fikse materiale	(2,661,671)	573,976	(263,620)	-	1,066,447
E drejta e përdorimit të aktiveve (RoU)	(474,647)	143,401	(237,834)	-	1,650,323
Aktive afatgjata jomateriale	(2,206,832)	305,884	(250,512)	-	2,045,274
Programe	(2,206,832)	305,884	(250,512)	-	2,045,274
Total	(5,902,687)	1,026,035	(792,709)	-	5,495,991

në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31 dhjetor 2021
	Që nga 1 janari 2021	Shtesa	Pakesime	Transferime	
Aktive afatgjata materiale	6,594,534	1,224,851	(955,800)	-	6,863,585
Toka dhe ndërtesa të përdorura nga Grupi për qëllime vetjake	1,109,926	86,486	(42,740)	-	1,153,672
Toka dhe ndërtesa të tjera (prona investuese)	126,269	-	(7,721)	-	118,548
Mobilje zyre, pajisje dhe asete të tjera fikse të prekshme	3,551,755	317,711	(222,914)	-	3,646,552
E drejta e përdorimit të aktiveve (RoU)	1,806,584	820,654	(682,425)	-	1,806,584
Asetet fikse jomateriale	3,466,589	365,942	(2,327)	-	1,944,813
Programe dhe licenca	3,466,589	365,942	(2,327)	-	3,830,204
Total	10,061,123	1,590,793	(958,127)	-	10,693,789

Aktivet afatgjata materiale janë zhvilluar si më poshtë:

	Shkrime, amortizimi, amortizimi, zhvlerësimi			Shuma mba- jtëse	
	Kumulative	Zhvlerësimi i akumuluar në shitje	Amortizimi	Riklasifikim	Më 31 dhjetor 2021
Asetet fikse të prekshme	(3,714,407)	497,546	(482,947)	-	3,163,777
Toka dhe ndërtesa të përdorura nga Banka për qëllime vetjake	(527,166)	40,286	(39,232)	-	627,560
Toka dhe ndërtesa të tjera (prona investuese)	(30,380)	2,277	(5,321)	-	85,124
Mobilje zyre, pajisje dhe asete të tjera fikse të prekshme	(2,621,467)	204,435	(244,638)	-	984,882
E drejta e përdorimit të aktiveve (RoU)	(535,394)	250,548	(193,756)	-	1,466,211
Asetet fikse jomateriale	(1,996,330)	1,598	(212,101)	-	1,623,371
Programe	(1,996,330)	1,598	(212,101)	-	1,623,371
Total	(5,710,737)	499,144	(695,048)	-	4,787,148

10. AKTIVE AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE (VAZHDIM)

Banka jep me qira zyra të ndryshme, kontrata IT dhe ATM. Kontratat e qirasë zakonisht perpilohen për periudha fikse nga 1 vit deri në 5 vjet, por kanë mundësi zgjatjeje. Të gjitha qiratë njihen si një aktiv me të drejtë përdorimi dhe një detyrim përkatës që nga data kur aktivi i marrë me qira bëhet i disponueshëm për përdorim.

E drejta e përdorimit të aktiveve sipas kategorive të artikujve bazë analizohet si më poshtë:

Në mijë LEK	Ndërtesat	Kontratat e IT	ATM	Total
Vlera kontabël më 31 dhjetor 2021	1,444,962	2,245	19,004	1,466,211
Shtesat	402,484	3,578	12,972	419,034
Ndërprerja e parakohshme	(140,489)	-	-	(140,489)
Shpenzimi i amortizimit	(83,278)	(1,717)	(9,438)	(94,433)
Vlera kontabël më 31 dhjetor 2022	1,623,679	4,106	22,538	1,650,323

Dalja totale e parave për qiratë në vitin 2022 ishte 242,933 mijë LEK (2021: 266,796 mijë LEK). Ju lutemi shikoni shënimin 3 dhe 13 për shpalosjet e detyrimeve të qirasë. Ju lutemi shikoni shënimin 24.3 për dhënien e informacioneve shpjeguese të shpenzimeve në lidhje me qiratë afatshkurtra të kontabilizuara për zbatimin e SNRF 16.

11. AKTIVE TË RIPOSEDUARA

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë pasuri të paluajtshme të blera nga Banka për shlyerjen e kredive të papaguara. Banka pret të shesë aktivet në të ardhmen e afërt. Aktivet nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Kolaterale fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur blihen.

Kolaterali i riposeduar më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 është i detajuar si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Kolaterale të riposeduara	1,410,399	1,405,851
Zhvlerësimi kolateralit të riposeduar	(853,948)	(693,394)
Total	556,451	712,457

Lëvizjet në zhvlerësimin e kolateraleve të riposeduara janë si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Balancë në fillim të vitit	693,394	588,372
Shtesa në zhvlerësim	193,246	169,037
Rimarrje e zhvlerësimit	(32,692)	(64,015)
Balancë në fund të vitit	853,948	693,394

12. AKTIVE TË TJERA

Aktivitet të tjera më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Parapagimet dhe të tjera të shtyra	355,455	260,732
Aktive të tjera	587,091	562,100
Totali	942,545	822,832

Parapagimet dhe shtyrjet e tjera lidhen me shpenzimet e parapaguara për shërbimet që do të kryhen në periudhat e ardhshme. Shpenzimet e parapaguara në vitin 2022 ishin 355,455 mijë lekë (2021: 260,732 mijë lekë). Asetet e tjera janë të lidhura me debitorët e Bankes.

13. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Detyrimet financiare më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrime ndaj bankave	1,937,649	13,808,180
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / të shlyeshme me njoftim	1,776,557	9,825,558
Depozitat me afat maturimi	161,092	3,982,622
Detyrimet financiare të varura	-	-
Depozitat nga klientët	245,156,535	225,130,048
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / e shlyeshme me njoftim	211,351,367	186,904,258
Depozitat me afat maturimi	33,805,168	38,225,790
Detyrime të tjera financiare	1,436,184	1,668,497
Detyrimet e qirasë	1 552 083	1,427,970
Totali	250,082,451	242,034,695

Tabela e mësipërme jep një ndarje të depozitave nga bankat dhe klientët sipas produktit.

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	Flukset hyrëse	Qira të reja	Dividend i deklaruar	Daljet	Interesi i përlogarit	Ndryshime të tjera (p.sh. ndryshime në FX)	31 dhjetor 2022
Detyrimet e qirasë	1,301,143	-	415,851	-	(242,933)	27638	(76,443)	1,552,083
Dividend i pagueshëm	-	-	-	3,623,474	(3,623,474)	-	-	-
Total	1,301,143	-	415,851	3,623,474	(3,866,407)	27,638	(76,443)	1,552,083

Tabela e mëposhtme tregon efektet monetare dhe jo-monetare për detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet financiare sipas SNK 7 më 31 dhjetor 2021:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Flukset hyrëse	Qira të reja	Dividend i deklaruar	Daljet	Interesi i përlogarit	Ndryshime të tjera (p.sh. ndryshime në FX)	31 dhjetor 2021
Detyrimet e qirasë	1,427,970	-	397,915	-	(266,796)	20,352	(24,644)	1,427,970
Dividend i pagueshëm	-	-	-	3,688,147	(3,688,147)	-	-	-
Total	1,427,970	-	397,915	3,688,147	(3,954,943)	20,352	(24,644)	1,427,970

Tabela në vijim paraqet ndarjen e balancave me bankat dhe klientët sipas segmenteve të biznesit dhe borxhit të varur:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Institucione qeveritare	7,695,315	6,806,812
Bankat	(506,640)	3,201,236
Korporata të tjera financiare	2,444,288	10,606,944
Korporata jo-financiare	47,991,285	44,446,843
Individët	189,469,936	173,876,393
Totali	247,094,184	238,938,228

13. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon analizën e maturimit të detyrimeve të qirasë, duke treguar pagesat e qirave të paskontuara për t'u paguar pas datës së raportimit; vlerat kontabël përkatëse paraqiten nën detyrimet financiare – kosto e amortizuar:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Deri në 1 vit	225,542	243,476
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	819,778	847,500
Më shumë se 5 vjet	603,393	410,994
Totali	1,648,713	1,501,970

14. PROVIZIONE PËR DETYRIMET

Provizionet për detyrimet dhe tarifatat më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Provizione për zërat jashtë bilancit	215,726	199,048
Provizione për detyrimet dhe angazhimet jashtë bilancit	215,726	199,048
Shpenzime të përlogaritura për stafin	127,273	113,799
Pagesa bonusu	127,273	113,799
Provizione të tjera	64,922	33,792
Çështje ligjore dhe tatimore	64,822	33,692
Provizione të tjera	100	100
Totali	407,921	346,639

Tabela e mëposhtme tregon ndryshimet në provizionet për detyrimet dhe tarifatat në vitin raportues, megjithëse nuk përfshihen provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9 prej 215,726 mijë lekë. Këto janë paraqitur në (31) Humbjet e pritshme të kredisë.

Në mijë LEK	1 janar 2022	Alokimet	Lirimi	Përdorimi	Transferta,	31 dhjetor 2022
Shpenzime të përlogaritura për stafin	113,799	94,652	-	(81,178)	-	127,273
Pagesa bonusu	113,799	94,652	-	(81,178)	-	127,273
Provizione të tjera	33,792	35,150	(4,020)	-	-	64,922
Çështje ligjore dhe tatimore	33,692	35,150	-	-	-	64,822
Provizione të tjera	100	-	-	-	-	100
Totali	147,591	129,802	(4,020)	(81,178)	-	192,195

15. AKTIVET / DETYRIMET TATIMORE TË SHTYRA

Aktivitet/detyrimet tatimore të shtyra që rrjedhin nga zërat e mëposhtëm:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Njihet në fitim ose humbje	31 dhjetor 2022
Aktive afatgjata materiale dhe jo-materiale	(26,314)	(19,982)	(46,296)
Total	(26,314)	(19,982)	(46,296)

Në mijë LEK	31 dhjetor 2020	Njihet në fitim ose humbje	31 dhjetor 2021
Aktive afatgjata materiale dhe jo-materiale	(23,666)	(2,648)	(26,314)
Total	(23,666)	(2,648)	(26,314)

16. DETYRIMET TATIMORE AKTUALE

Detyrimet aktuale tatimore lidhen me tatimin që duhet t'i paguhen organeve tatimore në lidhje me tatimin mbi të ardhurat (për më shumë detaje referojuni shënimit 26).

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrimet tatimore aktuale	200,105	147,831
Total	200,105	147,831

17. DETYRIME TË TJERA

Detyrimet e tjera më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhurat e shtyra dhe shpenzimet e përlogaritura	295,671	238,218
Detyrime ndaj punonjësve	98,105	55,678
Detyrime të tjera tatimore	315,535	95,829
Detyrime të ndryshme	247,799	267,387
Pushimet e pa marra	26,882	36,808
Totali	983,992	693,920

Shpenzimet e përlogaritura lidhen me pagat e personelit, fushatat e marketingut, qiranë, sigurinë e ndërtesës, IT, shpenzimet ligjore dhe shpenzime të tjera operative të periudhës për të cilën ende nuk është marrë një faturë.. Shuma e shpenzimeve të përlogaritura në vitin 2022 është mijë LEK 290,838 (2021: mijë LEK 151,256). Rritja e detyrimeve krahasuar me periudhën paraprake ka ardhur si pasojë e rritjes së shpenzimeve për mirëmbajtjen e TIsë, shpenzimet ligjore dhe sigurinë e ndërtesave.

Të ardhurat e shtyra lidhen me tarifat administrative të parapaguara për letrën kreditore dhe garancitë nga klientët.

18. KAPITALI AKSIONAR

Kapitali në 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 detajohet si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Kapitali aksionar	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	3,306,190	3,306,190
Fitimet të pashpërndara	12,744,270	12,665,697
nga të cilat, fitimi për vitin	3,702,046	3,412,255
Total	30,229,053	30,150,480

Zhvillimi i kapitalit neto tregohet nën pasqyrën e ndryshimeve në seksionin e kapitalit neto.

Kapitali i nënshkruar

Kapitali i Bankës është 14,178,593 mijë LEK, i përbërë nga 7,000 aksione (2021: 7,000 aksione). Kapitali i shoqërisë mëmë është i barabartë me 14,178,593 mijë LEK dhe vlera nominale e çdo aksioni është 2,025,513 LEK (2021: 14,178,593 mijë LEK, i përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale 2,025,513 LEK secila).

Rezerva të tjera

Rezerva ligjore përcaktohet nga shpërndarja e fitimit neto pas tatimit në përputhje me ligjin nr.9901, datë 14.04.2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva rregullatore përcaktohet në përputhje me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014.

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Rezervat rregullative	1,852,979	1,852,979
Rezervat ligjore	1,453,211	1,453,211
Total	3,306,190	3,306,190

19. TË ARDHURAT NGA INTERESAT, NETO

Të ardhurat neto nga interesi për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhura nga interesi		
Aktive financiare - kosto e amortizuar	8,746,412	7,015,387
Aktive të tjera	41,284	43,818
Të ardhura nga interesat mbi detyrimet financiare	284	1,365
Të ardhurat nga interesat me metodën e interesit efektiv	8,787,980	7,060,570
Të ardhura të tjera nga interesat	1,783	556
Totali i të ardhurave nga interesi	8,789,763	7,061,126
Shpenzime për interesat		
Detyrimet financiare - kosto e amortizuar	(84,116)	(49,900)
Shpenzimet e interesit për aktivet financiare	(124,165)	(194,494)
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qerasë	(24,720)	(20,399)
Shpenzimet totale të interesit	(233,001)	(264,793)
Të ardhura nga interesat, neto	8,556,762	6,796,333

Të ardhurat nga interesi duke përdorur normën efektive të interesit të njohur për Huatë dhe paradhëniet në vitin 2022 janë 6,677 milionë LEK (2021: 5,149 milionë LEK)

Shpenzimet e interesit nga aktivet financiare janë interesi negativ i vendosjeve. Rritja e shpenzimeve të in-teresit për aktivet financiare lidhet me rritjen e plasmaneve gjatë vitit 2022 (për më shumë detaje referojuni shënimit 19).

20. TË ARDHURAT NETO TË TARIFAVE DHE KOMISIONET

Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Kliringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	2,814,838	2,406,877
Kredi për biznesin	102,391	128,364
Letrat me vlerë	41,198	12,848
Transaksionet në valutë të huaj	293,434	209,587
Të tjera	939,329	1,065,743
Të ardhurat totale nga komisionet nga kontratat me klientët	4,191,190	3,823,419
Kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë	17,970	16,654
Të ardhurat totale nga komisionet	4,209,160	3,840,073
Kliringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	(1,155,762)	(940,441)
Kredi dhe garanci për biznesin	(187,544)	(143,092)
Të tjera	(309,294)	(290,486)
Totali i shpenzimeve të komisioneve nga kontratat me klientët	(1,652,600)	(1,374,019)
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto	2,556,560	2,466,054

Komisionet nuk përfshijnë tarifat e marra për huatë dhe paradhëniet për klientët (kostot e transaksionit), të cilat janë përshtatur në njohjen fillestare për vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare sipas metodës së normës efektive të interesit. Të ardhurat nga komisionet nga kontratat me klientet maten në bazë të shumës së specifikuar në një kontratë me një klient. Banka njeh të ardhurat kur transferon kontrollin mbi një shërbim vetëm për një klient.

20. TË ARDHURAT NETO TË TARIFAVE DHE KOMISIONET (VAZHDIM)

Grupi ofron shërbime bankare vetëm për klientët me pakicë dhe korporata, duke përfshirë menaxhimin e llogarisë, ofrimin e lehtësive të mbitërheqjes, transaksionet e këmbimit valutor, kartën e kreditit dhe tarifën e shërbimit. Tarifën për menaxhimin e vazhdueshëm të llogarisë ngarkohen në llogarinë e klientit në baza mujore . Grupi përcakton normat veçmas për klientët bankar me pakicë dhe korporata në baza të rregullta. Në të tjerat të ardhura është përfshirë të ardhurat e administratës , të cilat përfaqëson aktiv menaxhimit tarifën dhe është konsiderohen si Të ardhurat nga shërbimet e ofruara te Pensionet /Fondet e Investimeve nën administrata . Këto të ardhura është njohur me kalimin e kohës. Pothuajse të gjitha të tjerat pjesë e tjera të ardhura është të përbëra e të ndërmjetësi tarifën të mbledhura nga të sigurimi shërbimet me kusht te të klientët . Grupi ka _ qenë e licencuar nga të financiare mbikëqyrëse autoritet në Shqipëri te oferta të sigurimi ndërmjetësi shërbimet te klientët e cila kërkoni atë. Grupi punon _ me disa sigurimi kompanitë si e tyre agjent te ofrojnë shërbime të tilla dhe mbledh një tarifë nga ato mujore . Tarifën e bazuar në transaksione për shkëmbime, transaksione të këmbimit valutor dhe mbitërheqje ngarkohen në llogarinë e klientit kur kryhet transaksioni. Grupi nuk ka shpallur informacion në lidhje me shpërndarjen e çmimit të transaksionit për detyrimet e mbetura të performancës në kontrata. Kjo është për shkak se periudhat e kontratës janë zakonisht më pak se një vit në kohëzgjatje. Kur kontratat kanë një kohëzgjatje më të gjatë, ato i nënshtrohen kufizimit të konsideratës së ndryshueshme dhe, për rrjedhojë, nuk përfshihen në çmimin e transaksionit. Tarifën e shërbimit ngarkohen në baza mujore dhe bazohen në tarifën fikse të rishikuara rregullisht nga Grupi. Të ardhurat nga shërbimet e llogarisë dhe tarifën e shërbimit njihen me kalimin e kohës kur ofrohen shërbimet. Të ardhurat e lidhura me transaksionet njihen në momentin kur kryhet transaksioni.

21. FITIMI TREGËTAR NETO

Tregtimi neto për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Fitimet / (humbjet) neto të aktiveve dhe pasiveve financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	(28,655)	8,780
Letrat me vlerë të borxhit	(28,655)	8,780
Diferencat e këmbimit, neto	32,883	216,925
Totali	4,228	225,705

22. HUMBJE TË TJERA OPERATIVE NETO

Operimet e tjera neto për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhura të ndryshme operative	54,351	35,796
Të ardhurat nga qiraja nga prona e investuar përfshirë. Qiraja operative (pasuri e paluajtshme)	4,956	5,174
Të ardhura të tjera operative	59,307	40,970
Fshirja e kolateralit të riposeduar	(193,246)	(169,037)
Shpenzimet nga shpërndarja dhe lëshimi i provizioneve të tjera	(23,847)	(8247)
Humbje nga mosnjohja e aktiveve jofinanciare	(8,891)	(1,858)
Shpenzime të ndryshme operative	(10,385)	(107,113)
Shpenzime të tjera operative	(236,369)	(286,255)
Totali	(177,062)	(245,285)

Bilanci i shpenzimeve të ndryshme operative lidhet me rezultatin nga aktivitetet e tjera operative të bankës. Më së shumti lidhet me shpenzimet nga përfundimi i kontratës së qirasë së ndërtesës, shpenzimet humbje nga shlyerja e debitorëve, humbjet nga mashtrimi, humbjet nga operacionet në cash, humbjet në transaksionet ATM-POS. Gjatë vitit 2022 ka një rënie në shpenzimet e ndryshme operative për faktin se humbjet nga shitja e aktiveve të riposeduara janë 13 milionë lekë (2021: 80 milionë lekë).

23. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e përgjithshme administrative për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Shpenzimet e personelit	(2,651,407)	(2,393,924)
Shpenzime të tjera administrative	(2,064,480)	(2,066,118)
Amortizimi i mjeteve fikse materiale dhe jo-materiale	(792,709)	(709,959)
Total	(5,508,596)	(5,170,001)

23.1 Shpenzime stafi

Shpenzimet e stafit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Paga	(2,288,754)	(2,062,591)
Kostot e sigurimeve shoqërore dhe taksat e lidhura me stafit	(261,133)	(233,616)
Shpenzime të tjera shoqërore vullnetare	(45,310)	(42,080)
Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara	(35,607)	(37,146)
Shpenzime stafi nën programin e shpërblimit të shtyrë	(16,971)	(16,871)
Përfitimet e ndërprerjes së punës	(3,632)	(1,620)
Totali	(2,651,407)	(2,393,924)

23.1.1 Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara

Shpenzimet për planet pensionale me kontribute të përcaktuara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Anëtarët e bordit menaxhues dhe stafi i lartë	(7,536)	(8,656)
Punonjës të tjerë	(13,067)	(9,835)
Total	(20,603)	(18,491)

23.2 Shpenzime të tjera administrative

Shpenzimet e tjera administrative për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Shpenzime per IT	(911,449)	(820,682)
Shpenzime ligjore, konsultime dhe këshilluese	(214,121)	(248,196)
Shpenzime për zyrat	(201,489)	(235,172)
Reklamim, PR dhe shpenzime promovionale	(277,519)	(247,948)
Shpenzime të sigurisë	(124,999)	(109,631)
Shpenzime të makinave	(47,250)	(38,630)
Taksat e tjera	(45,961)	(44,296)
Shpenzimet në lidhje me rrezikun e kredisë	(31,004)	(51,128)
Shpenzime të trajnimit për stafin	(25,208)	(20,063)
Shpenzime të udhëtimit	(21,640)	(6,120)
Shpenzimet për qira	(13,943)	(10,255)
Shpenzime komunikimi	(13,394)	(17,866)
Furnizime të zyrës	(12,753)	(15,448)
Shpenzime të ndryshme administrative	(123,750)	(200,683)
Totali	(2,064,480)	(2,066,118)

23. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE(VAZHDIM)

23.3 Amortizimi i aktiveve afatgjata materiale dhe jo-materiale

Amortizimi aktiveve materiale dhe jo-materiale për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 detajohet si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktivet afatgjata materiale	(542,197)	(497,858)
Aktivet afatgjata jo-materiale	(250,512)	(212,101)
Totali	(792,709)	(709,959)

24. MASAT E VEÇANTA QEVERTARE

Masat e veçanta qeveritare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

në mijë lekë	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Primi i sigurimit të depozitave	(110,702)	(102,538)
Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme	(624,397)	(590,603)
Total	(735,099)	(693,141)

Kontributi për fondin e zgjidhjes është në përputhje me ligjin "Për rikuperimin dhe ndërhyrjen në grupe në Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme është në përputhje me ligjin "Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen në banka në Republikën e Shqipërisë" dhe aktet nënligjore përkatëse, ku secila bankë në Shqipëri paguan një kontribut vjetor të llogaritur në mënyrë ndarje proporcionale me tregun përkatës, për krijimin e një niveli të caktuar të fondit të ndërhyrjes emergjente. Ky fond llogaritet nga Banka e Shqipërisë dhe menaxhohet nga Agjencia e Sigurimit të Depozitave (ASD) në përputhje me politikën e investimeve të instrumenteve financiare të fondit. Llogaritja e primit të sigurimit të depozitave bazohet në rregulloren nr. 53/2014 datë 22.05.2014 "Për Sigurimin e Depozitave".

25. SHPENZIME ZHVLERËSIMI TË AKTIVEVE FINANCIARE

Shpenzimet /rikuperimet e zhvlerësimit të aktiveve financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Huate dhe paradheniet	(110,606)	714,462
Letrat me vlerë të borxhit	(58,279)	116,648
Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna	(17,729)	(73,986)
Totali	(186,614)	757,124

26. TAKSA MBI FITIMIN

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri është vlerësuar në masën 15 % (2021: 15%) të e tatueshme të ardhurat :

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Tatimet aktual mbi të ardhurat	(788,150)	(721,885)
Aktive tatimore të shtyra	(19,982)	(2,649)
Totali	(808,133)	(724,534)

Rakordimi i mëposhtëm analizon lidhjen ndërmjet fitimit përpara tatimit dhe barrës tatimore:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Fitimi para tatimit	4,510,179	4,136,789
Shpenzimet teorike të tatimit mbi të ardhurat duke përdorur normën tatimore 15%	676,527	620,518
Efekt i tatimit:		
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	(8,117)	(9,063)
Shpenzimet jo të zbritshme	143,785	124,824
Pakësimi tatimit nga humbjet e mbartura	(4063)	(11,745)
Barra efektive e taksave	808,132	724,534
Shkalla e taksës në përqindje	17,92%	14,92%

Pozicionet e pasigurta tatimore të Bankës rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi fitimin që përcaktohen nga drejtimi si më shumë gjasa që të rezultojnë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar deri në fund të periudhës raportuese, dhe çdo vendim të njohur gjykatë ose vendim tjetër për çështje të tilla. Detyrimet për gjokat, interesat dhe taksat, të ndryshme nga të ardhurat, njihen bazuar në vlerësimin e drejtimit për shpenzimet e nevojshme për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

27. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE

Matja e vlerës së drejtë në Bankë bazohet në burimet e jashtme të të dhënave. Instrumentet financiare të matura në bazë të çmimeve të kuotuar të tregut janë kryesisht letra me vlerë të listuara. Këto instrumente financiare janë caktuar në Nivelin I të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Nëse përdoret një vlerë e tregut dhe tregu nuk mund të konsiderohet të jetë një treg aktiv në funksion të likuiditetit të kufizuar, instrumenti financiar themelor i caktohet Nivelit II të hierarkisë së vlerës së drejtë. Nëse nuk janë në dispozicion çmime të tregut, modelet e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut të vëzhgueshme përdoren për matjen e këtyre instrumenteve financiare. Këto të dhëna të vëzhgueshme të tregut janë kryesisht përsëritja e kurbës së kthimeve, përhapja dhe luhatshmëria e kreditit.

Nëse vlera e drejtë nuk mund të matet duke përdorur çmime mjaft të rregullta të tregut (Niveli I) ose duke përdorur modele vlerësimi të bazuara tërësisht në çmimet e tregut të vëzhgueshëm (Niveli II), atëherë parametrat individuale të inputeve të cilat nuk janë të vëzhgueshme në treg vlerësohen duke përdorur supozime të përshtatshme. Nëse parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg kanë një ndikim të rëndësishëm në matjen e instrumentit financiar themelor, ajo i caktohet Nivelit III i hierarkisë së vlerës së drejtë. Këto parametra matjeje, të cilat nuk janë të vëzhgueshme rregullisht, janë kryesisht përhapjet e kreditit të nxjerra nga vlerësimet e brendshme.

Caktimi i instrumenteve të caktuara financiare në kategoritë e nivelit kërkon vlerësim të rregullt, veçanërisht nëse matja bazohet në të dy parametrat e vëzhgueshëm dhe gjithashtu në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg. Klasifikimi i një instrumenti mund gjithashtu të ndryshojë me kalimin e kohës për të marrë parasysh ndryshimet në likuiditetin e tregut dhe kështu transparencën e çmimeve.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara

Në tabelat e mëposhtme, instrumentet financiare të raportuara me vlerë e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar janë grupuar sipas zërave në pasqyrën e pozicionit financiar dhe klasifikohen sipas kategorive të matjes. Një dallim është bërë nëse matja bazohet në çmimet e kuotuar të tregut (Niveli I), ose nëse modelet e vlerësimit bazohen në të dhënat e tregut të vëzhgueshme (Niveli II) ose në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg (Niveli III). Zërat janë caktuar në nivele në fund të periudhës raportuese.

27. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Aktivet	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Niveli I	Niveli II	Niveli III
Në mijë Lek						
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes			2,003			12,222
Letrat me vlerë të borxhit			2,003			12,222

Informacion cilësor për të vlerësimin e financiare instrumentet në nivelin III

Aktivet 2021	Vlera e drejtë në mijë LEK	Teknika e vlerësimit	Te dhena të rëndësishme jo të vëzhgueshme	Diapazoni i të dhënave jo të vëzhgueshme
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-			
Bonot e thesarit, obligacione me kupone fikse	2,003	Metoda e skontimit së flukseve të parasë (SFP)	Normat bazë të LEK- yieldet e ankandevë -B.Thesari	2.94% - 4.58%
Totali	2,003			

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare që nuk janë raportuar me vlerën e drejtë

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare që nuk janë raportuar me vlerën e drejtë

Instrumentet financiare në tabelën në vijim nuk menaxhohen në bazë të vlerës së drejtë dhe për këtë arsye nuk maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Për këto instrumente vlera e drejtë llogaritet vetëm për qëllimet e dhënies së informacionit në shënime dhe nuk ka ndikim në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar ose në pasqyrën e të ardhurave të veçanta. Llogaritja e vlerës së drejtë të llogarive të arkëtueshme dhe detyrimeve të pa raportuara me vlerën e drejtë u riklasifikua dhe, ndër të tjera, faktorët e inputeve përdoren gjithashtu edhe në modelet që nuk janë të vëzhgueshme në treg por që kanë një ndikim të rëndësishëm në vlerën e llogaritur. Një metodë e thjeshtuar e llogaritjes së vlerës së drejtë për portofolet me pakicë dhe jo pakicë aplikohet për të gjitha transaksionet afatshkurtra (transaksionet me afat maturimi deri në 3 muaj). Vlera e drejtë e këtyre transaksioneve afatshkurtra do të jetë e barabartë me vlerën kontabël të produktit. Për transaksionet e tjera aplikohet metodologjia e përshkruar në seksionin e titulluar Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë.

2022 Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivet						
Paraja, banka qendrore dhe depozitat e tjera pa afat	-	37,491,482	-	37,491,482	37,491,482	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	66,151,560	78,896,155	82,062,360	(3,166,205)
Hua dhe paradhanie	-	-	155,315,545	155,315,545	155,315,545	-
Detyrimet						
Detyrime derivative të mbajtura për tregtim	-	-	247,076,521	247,076,521	247,094,184	(17,663)
Depozitat dhe Borxhi i varur	-	-	2,988,267	2,988,267	2,988,267	-

27. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE QË NUK JANË RAPORTUAR ME VLERËN E DREJTË (VAZHDIM)

2021 Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera konta- bël	Diferencat
Aktivët						
Paraja, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat	-	42,813,051	-	42,813,051	42,813,051	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	80,744,137	80,744,137	80,394,977	349,160
Hua dhe paradhenie	-	-	143,764,409	143,764,409	143,764,409	-
Detyrimët						
Depozitat dhe Borxhi i varur	-	-	238,926,355	238,926,355	238,938,228	(11,873)
Detyrime të tjera financiare	-	-	3,096,467	3,096,467	3,096,467	-

Niveli I Çmimet e tregut të kuotuar

Niveli II Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut

Niveli III Teknikat e vlerësimit nuk bazohen në të dhënat e tregut

28. ANGAZHIMET E HUASË, GARANCITË FINANCIARE DHE ANGAZHIMET E TJERA

Tabela e mëposhtme tregon angazhimet e dhëna për kredinë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Angazhimet per kredi të dhëna	20,579,312	17,498,943
Garancitë financiare të dhëna dhe zotimet e tjera të dhëna	9,876,434	7,948,185
Totali	30,455,746	25,447,128
Humbjet e pritshme të kredisë për zërat jashtë bilancit	(215,726)	(199,048)

Tabela e mëposhtme tregon shumën nominale dhe provizionet për detyrimet jashtë bilancit nga angazhimet dhe garancitë financiare.

2022 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat	3,262,567	-	-	20	-	-
Korporata të tjera financiare	366,000	-	-	53	-	-
Korporatat jofinanciare	21,198,844	1,884,568	57,981	80,983	16,893	57,535
Individuale	3,643,856	20,011	21,919	40,064	1,200	18,978
Totali	28,471,267	1,904,579	79,900	121,120	18,093	76,513

2021 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat	2,523,959	-	-	11	-	-
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporatat jofinanciare	17,905,415	1,218,125	70,073	68,519	17,904	69,865
Individuale	3,679,702	25,364	24,490	20,059	2,063	20,627
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	88,589	19,967	90,492

Ligjore

Në rrjedhën normale të biznesit Grupi mund të ngrejë çështje ligjore. Më 31 dhjetor 2022 Grupi kishte çështje të pazgjidhura ligjore të konsideruara normale gjatë rrjedhës së biznesit, duke mos pasur asnjë ndikim material në vepërmatarinë e Grupit.

29. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË

Analiza e cilësisë së kredive të aktiveve financiare është vlerësimi i probabilitetit të mospagimit të aktiveve në një çast kohor. Duhet të theksohet se për aktivet financiare në fazën 1 dhe 2, për shkak të natyrës relative të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë, nuk është domosdoshmërisht rasti që aktivet e fazës 2 kanë një vlerësim më të ulët të kredisë sesa aktivet e fazës 1, edhe pse është zakonisht ky rast. Lista e mëposhtme jep një përshkrim të aktiveve të Grupit së sipas probabilitetit të mospagesës:

- Shkëlqyeshëm janë ekspozimet që tregojnë një aftësi të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose zero (PM 0.0000 - 0.0300 për qind).
- Të fortë janë ekspozimet që tregojnë një kapacitet të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose të ulët (vargu me PM 0.0300 - 0.1878 për qind).
- Mirë janë ekspozimet të cilat demonstrojnë një kapacitet të mirë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të ulët (PM 0.1878 - 1.1735 për qind).
- Kënaqshëm janë ekspozimet të cilat kërkojnë një monitorim më të afërt dhe tregojnë një aftësi me-satare dhe të drejtë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të moderuar (PM 1.1735 - 7.3344 për qind).
- Nën standardet janë ekspozime të cilat kërkojnë shkallë të ndryshme të vëmendjes së veçantë dhe rre-ziku i mospagesës është më shqetësues (vargu i PM 7.3344 <=100.0 për qind).
- Kredia e zhvlerësuar është ekspozime të cilat janë vlerësuar si të zhvlerësuara (PM 100.0 për qind).

Tabela në vijim tregon vlerat kontabël të aktiveve financiare - kostoja e amortizuar sipas kategorive të klasifikimit dhe niveleve:

2022	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	18,014,896	-	-	18,014,896
i fortë	30,121,342	225,628	-	30,346,970
i mirë	114,999,298	7,712,100	-	122,711,398
i kënaqshëm	42,738,908	5,956,970	-	48,695,878
nënstandarde	4,594,166	7,010,867	-	11,605,033
Kredia e zhvlerësuar	-	-	8,379,245	8,379,245
Të pa klasifikuar	6,574,662	309,868	61,831	6,946,361
Vlera kontabël bruto	217,043,272	21,215,433	8,441,076	246,699,781
Zhvlerësimi i akumuluar	(1,263,661)	(1,479,772)	(6,578,443)	(9,321,876)
Vlera kontabël	215,779,611	19,735,661	1,862,633	237,377,905

2021	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	2,316,362	-	-	2,316,362
i fortë	35,086,519	17,332	-	35,103,851
i mirë	117,345,678	758,286	-	118,103,964
i kënaqshëm	50,374,949	2,580,164	-	52,955,113
nënstandarde	5,060,329	4,509,475	-	9,569,804
Kredia e zhvlerësuar	-	-	9,861,541	9,861,541
Të pa klasifikuar	5,479,218	389,725	-	5,868,943
Vlera kontabël bruto	215,663,055	8,254,982	9,861,541	233,779,578
Zhvlerësimi i akumuluar	(856,481)	(1,097,688)	(7,666,023)	(9,620,192)
Vlera kontabël	214,806,574	7,157,294	2,195,518	224,159,386

29. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË (VAZHDIM)

Tabela në vijim tregon vlerat nominale të angazhimeve jashtë bilancit sipas kategorive dhe niveleve të klasifikimit:

2022 Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	HPK 12 mujore	HPK gjatë gjithë jetës	HPK gjatë gjithë jetës	HPK 12 mujore
i shkëlqyer	49,529	45,692	-	95,221
i fortë	3,529,419	120,177	-	3,649,596
i mirë	11,605,971	500,982	-	12,106,953
i kënaqshëm	9,409,994	736,568	-	10,146,562
Nënstandarde	16,164	488,189	-	504,353
Kredia e dëmtuar	-	-	79,900	79,900
Pa klasifikuar	3,860,190	12,971	-	3,873,161
Totali	28,471,267	1,904,579	79,900	30,455,746
Provigjonet për zërat jashtë bilancit	(121,120)	(18,093)	(76,513)	(215,726)

Kategoria e pa klasifikuar përfshin angazhime jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka asnjë ratings. Vlerësimi është i bazuar në faktorë cilësorë.

2021 Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	HPK 12 mujore	HPK gjatë gjithë jetës	HPK gjatë gjithë jetës	HPK 12 mujore
i shkëlqyer	127,226	-	-	127,226
i fortë	2,514,980	2,139	-	2,517,119
i mirë	9,670,524	174,018	-	9,844,542
i kënaqshëm	7,463,025	391,261	-	7,854,286
Nënstandarde	452,914	609,268	-	1,062,182
Kredia e dëmtuar	-	-	94,563	94,563
Pa klasifikuar	3,880,407	66,803	-	3,947,210
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	25,447,128
Provigjonet për zërat jashtë bilancit	(88,589)	(19,967)	(90,492)	(199,048)

Kategoria e papërcaktuar përfshin angazhimet jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka vlerësim të disponueshme. Prandaj, vlerësimi bazohet në faktorë cilësorë.

30. KOLATERALI DHE EKSPOZIMI MAKSIMAL NDAJ RREZIKUT TË KREDISË

Duhet të theksohet se vlerat e kolateralit të paraqitur në tabela kufizohen në vlerën maksimale të vlerës kontabël bruto të aktivitetit financiar. Tabela në vijim tregon aktivitetet financiare me koston e amortizuar që i nënshtrohen zhvlerësimit:

2022 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	1,850,857	-	1,850,857
Qeveritë Qëndrore	82,040,423	-	82,040,423
Bankat	35,273,599	-	35,273,599
Institucione të tjera financiare	4,861,828	-	4,861,828
Korporatat jofinanciare	67,647,925	22,680,698	44,967,227
Individët	49,402,317	20,192,185	29,210,132
Angazhimet /garancitë e lëshuara	31,062,183	5,291,485	25,770,698
Totali	272,139,132	48,164,368	223,974,764

30. KOLATERALI DHE EKSPOZIMI MAKSIMAL NDAJ RREZIKUT TË KREDISË (VAZHDIM)

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,035,130	-	6,035,130
Qeveritë Qëndrore	76,747,623	-	76,747,623
Bankat	34,311,980	-	34,311,980
Institucione të tjera financiare	3,683,965	-	3,683,965
Korporatat jofinanciare	62,105,916	24,392,349	37,713,567
Individët	45,198,894	18,694,551	26,504,343
Angazhimet /garancitë e lëshuara	25,735,675	5,581,419	20,154,256
Totali	253,819,183	48,668,319	205,150,864

Tabela në vijim përmban detajet e ekspozimit maksimal nga aktivet financiare në Fazën 3 dhe kolateralin për-katës:

2022 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolateralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvleresimi
Korporatat jofinanciare	1,426,287	1,088,755	337,532	(4,786,450)
Individët	639,702	220,492	419,211	(1,791,993)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	79,901	553	79,347	(76,513)
Totali	2,145,890	1,309,800	836,090	(6,654,956)

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolat- eralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvleresimi
Korporatat jofinanciare	1,643,830	1,246,597	397,233	(5,666,220)
Individët	750,132	256,264	493,867	(1,999,804)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	94,562	460	94,103	(90,492)
Totali	2,488,524	1,503,321	985,203	(7,756,516)

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË

Humbjet nga zhvlerësimi për të gjitha instrumentet e borxhit të cilat nuk maten me vlerën e drejtë dhe për angazhimet e huasë dhe garancitë financiare (në tekstin e mëtejme referuar si në këtë pjesë si instrumente financiare) regjistrohen në shumën e humbjes së pritshme të kredisë. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i rregullave të zhvlerësimit të SNRF 9.

Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë afatit të mbetur. Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë nuk është zvogëluar ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në vlerën aktuale të humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetë mujore është ajo pjesë e humbjeve të kreditit të parashikuara gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e falimentuara të mundshme për një instrument financiar në dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. Grupi ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më lart, Grupi klasifikon instrumentet financiare në Fazën 1, Fazën 2, Fazën 3 dhe POCl si në vijim:

- Faza 1 përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiarë, për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Faza 1 gjithashtu përfshin të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit, ku Grupi ka shfrytëzuar mundësinë e vlefshme sipas SNRF 9 për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët i kredisë për të gjitha instrumentet financiarë për të cilat vlerësimi i brendshëm i kredisë në datën e raportimit është brenda intervalit të klasifikimit të investimit. RBI nuk ka shfrytëzuar përjashtimin për rreziqe të ulëta kreditore në biznesin e kreditimit. Në njohjen fillestare të kredive, grupi regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Faza 1 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklassifikuar nga Faza 2.
- Faza 2 përfshin ato instrumente financiare të cilëve rreziku i kredisë u është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare dhe që, në datën e raportimit, nuk klasifikohen si transaksione me rrezik të kufizuar të kredisë. Zhvlerësimi në Fazën 2 njihet në shumën e humbjes së pritshme të kredisë të jetës së instrumentit financiar. Faza 2 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklassifikuar nga Faza 3.
- Faza 3 përfshin instrumentet financiare të klasifikuar si të zhvlerësuar në datën e raportimit. Kriteri i Grupit për këtë klasifikim është përcaktimi i parazgjedhur në përputhje me nenin 178 CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar duhet gjithashtu të përdoret si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të fazës 3.
- POCl: Aktivitetet financiare të blera ose të krijuara nga kreditë janë aktive financiare të cilat ishin zhvlerësuar tashmë në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktivi regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë efektive të interesit që është rregulluar për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat vijuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë të instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

Humbjet e pritshme të kredisë nga instrumentet financiare duhet të pasqyrojnë një shumë të paanshme dhe të ponderuar sipas probabilitetit që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën në kohë të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për të kaluarën. ngjarjet, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike. RBI llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritshme të ponderuar sipas probabilitetit të të gjitha mospagesave duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm gjatë jetëgjatësisë së pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit që ishte përcaktuar fillimisht. Humbjet e pritshme të kredisë janë vlera aktuale e diferencës ndërmjet flukseve të parasë të kontraktuara dhe të pritshme reale.

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Trajtim i përgjithshëm

Matja e zhvlerësimit për humbjen e pritshme të kredisë mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse është një fushë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme për kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e pagesave. Gjykime të rëndësishme kërkojnë në zbatimin e kërkesave të kontabilitetit për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë, ndër të tjera:

- Përcaktimi i kriterëve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin lloj product/treg dhe
- Krijimi i grupeve të aktiveve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritura të kredisë.

Rreziku i kredisë është rreziku i mundshëm për të pësuar humbje financiare nëse klientët, ose palët e tjera dështojnë të përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale ose nuk e bëjnë këtë në kohë. Rreziku i kredisë lind kryesisht nga huatë ndërbankare, komerciale dhe personale, si dhe nga angazhimet e huasë, por mund të lindë edhe nga garancitë financiare të dhëna, si garancitë e kredisë dhe letrat e kreditit.

Rreziqet e tjera krediti lindin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe nga aktivitetet tregtare (rreziqet e kredisë tregtare), si dhe nga balancat e shlyerjes me palët e tregut dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes.

Modelet aplikohen për të vlerësuar gjasat e mospagesës, raportet shoqëruese të mospagimit dhe korrelacionet e mospagimit ndërmjet palëve. Grupi mat rreziqet e kredisë duke përdorur probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në rast mospagimi (EM) dhe humbjen në rast mospagimi (HM).

SNRF 9 përshkruan një model me tre faza për zhvlerësimin bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë nga pika e njohjes fillestare. Faktorët ESG nuk janë përfshirë ende në mënyrë eksplicite në modelimin HPK.

Rritja e konsiderueshme e rrezikut të kredisë

Grupi konsideron që një instrument financiar ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur një apo më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyes janë përmbushur:

Kriteret sasiore

Sistemet e klasifikimit përfshijnë të gjithë informacionin sasiore dhe cilësor të disponueshëm të rëndësishëm për parashikimin e rrezikut të kredisë në PM. Kjo metrikë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe peshim të të gjithë treguesve të disponueshëm. Për më tepër, PM-ja e rregulluar në përputhje me kërkesat e SNRF 9 merr parasysh jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacionin largpamës, si parashikimi për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, PM-të përdoren si një kornizë referimi për të vlerësuar nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes fillestare të tij. Duke përfshirë rishikimin e kriterit relativ të transferimit brenda proceseve dhe procedurave të forta të kuadrit të menaxhimit të rrezikut të kredisë në të gjithë grupin e bankës, grupi siguron që një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në mënyrë të besueshme dhe në kohë bazuar në kriteret objektive. Rishikimi për të përcaktuar nëse rreziku i mospagimit të kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës është kryer në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vëzhguar të mospagimit mbi maturimin e mbetur të instrumentit financiar (PM për jetëgjatësinë) kundrejt PM-së gjatë gjithë jetës për të njëjtën periudhë siç pritej në datën e njohjes.

Grupi përdor kriteret sasiore si tregues primar të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Nëse rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, rreziku i një mospagimi në datën e raportimit (jetëgjatësia Kurba PM) duhet të krahasohet me rrezikun e një mospagimi në njohjen fillestare (kurba PM e jetës së ardhshme) plus kriteret cilësore shtesë, si p.sh. 30 ditë vonesë ose masa durimi si prapavijë.

Duke pasur parasysh natyrën e ndryshme të produkteve midis shitjeve me pakicë dhe atyre me shumicë, metodat për vlerësimin e rritjeve potenciale të rëndësishme të rrezikut të kredisë gjithashtu ndryshojnë pak.

Për t'i bërë të krahasueshme dy kurbat për rrezikun e kredisë të klientëve me pakicë, PM -të zvogëlohen në PM -të vjetore. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet të ketë ndodhur nëse rritja e PM ishte 250 për qind ose më shumë. Për maturimet më të gjata, pragu prej 250 për qind reduktohet për të llogaritur efek-tin e maturimit.

Për ekspozimet me pakicë, PM -të e mbetura kumulative krahasohen si diferenca logit midis PM -së gjatë gjithë jetës në datën e raportimit dhe PM -së gjatë gjithë jetës në fillimin e kushtëzuar me mbijetesën deri në datën e raportimit. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet se ka ndodhur kur kjo diferencë logit është mbi një prag të caktuar. Nivelet e pragut llogariten veçmas për çdo portofol, i cili mbulohet nga modele individuale të PM -së të bazuara në vlerësim.

Grupi po zhvillon një metodologji të rregulluar për ekspozimet me pakicë pas zbatimit të paketës së riparimit të ECB/ EBA IRB në modelet e brendshme (Shtylla 1) dhe pritet të zbatohet brenda TM4 2022.

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Kriteret cilësore

Grupi përdor kriteret cilësore krahas kriterëve sasiore për të njohur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Lëvizja në Fazën 2 bëhet kur plotësohen kriteret e mëposhtme.

Për klientin e korporatës, qeverinë qendrore, bankën dhe portofolet e financave të projektit, një transferim bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Zbulimi i shenjave të para të përkeqësimit të kredisë në sistemin e paralajmërimit të hershëm
- Ndryshimet në kushtet e kontratës si masë durimi
- Faktorët e jashtëm të rrezikut me një ndikim potencialisht të rëndësishëm në aftësinë shlyerëse të klientit

Vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione për të ardhmen dhe kryhet në baza tremujore në nivel transaksioni individual për të gjithë klientët e korporatave, qeverive qendrore, bankat dhe portofolet financiare të projekteve.

Për portofolet e retail, një transferim i Fazës 2 bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret cilësore të mëposhtme:

- Flamur për masën e durimit
- Parazgjedhja e ekspozimit material (> 20 për qind e ekspozimit total) të të njëjtit klient në një produkt tjetër (segment PI)

Qasje holistike – e zbatueshme për rastet kur informacioni i ri i largët bëhet i disponueshëm për një segment ose pjesë të portofolit dhe ky informacion nuk është përfshirë ende në sistemin e vlerësimit. Nëse identifikohen raste të tilla, drejtimi mat këtë portofol me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës (si një vlerësim kolektiv).

Backstop

Zbatohet një backstop dhe instrumenti financiar konsiderohet se ka pësuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë nëse huamarrësi ka më shumë se 30 ditë vonesë për pagesat e tij kontraktuale. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare të cilat janë më shumë se 30 ditë të vonuara duhet të zhvendosen në Fazën 2, hidhet poshtë.

Përrjashtimi i rrezikut të ulët të kredisë

Në raste të përzgjedhura për letrat me vlerë të borxhit kryesisht nga qeveritë qendrore, grupi përdor përrjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë. Të gjitha letrat me vlerë që paraqiten si rrezik të ulët krediti kanë një vlerësim të barabartë me shkallën e investimit ose më të mirë, d.m.th. minimale S&P BBB-, Moody's Baa3 ose Fitch BBB-. Grupi nuk ka përdorur përrjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë për asnjë klient në sektorin e biznesit.

Përkufizimi mospërbushjes së detyrimeve (mospagesës) dhe aktiveve të zhvlerësuar

Grupi vlerëson se një aktiv financiar i cili është subjekt i mospagesës është plotësisht i përafuar me përkufizimin e aktivitetit të zhvlerësuar.

Treguesit e "kreditit të zhvlerësuar" sipas SNRF 9 vlerësohen duke iu referuar faktorëve nxitës sasiore dhe cilësorë. Së pari, një huamarrës konsiderohet si i dështuar, nëse vlerësohet se ka kaluar më shumë se 90 ditë. Së dyti, një huamarrës konsiderohet të jetë në mospagim nëse është në vështirësi të konsiderueshme financiare dhe nuk ka gjasa të shlyejë plotësisht ndonjë detyrim kredie. Përkufizimi i parazgjedhur është zbatuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në rast mospagimi (EM) dhe humbjen në rast mospagimi (HM) përgjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të bankës.

Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose përgjatë gjithë jetës, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar. Grupi përfshin parashikimet për kushtet e ardhshme në përcaktimin e PM -së 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës, EM dhe HM. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mospagesës (PM), humbjes në rast mospagese (HM) dhe ekspozimit në rast mospagese (EM). Për zbritjen e HPK përdoret norma efektive e interesit.

Baza për të gjitha vlerësimet e parametrave të komponentit HPK me pakicë janë modelet përkatëse të Shtyllës I/II të zhvilluara brenda kornizës së Bazelit.

Probabiliteti i mospagesës (PM)

Probabiliteti i mospagesës paraqet mundësitë që një huamarrës të mos përbush detyrimet e tij financiare ose gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Në përgjithësi, probabiliteti i mospagimit gjatë gjithë jetës llogaritet duke përdorur probabilitetin rregullator dymbëdhjetë mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo rregullim konservator, si pikënisje. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së huasë ose portofolit të huave. Profili i parazgjedhur bazohet në të dhënat e vëzhguara his-torike dhe funksionet parametrike.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar profilin e paracaktuar të shumave të huadhënies dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Klientët e korporatave, financat e projekteve dhe institucionet financiare: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur një qasje të regresionit parametrik të mbijetesës (Weibull). Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek. Kalibrimi i normës së paracaktuar bazohet në metodologjinë Kaplan Maier me rregullim të tërheqjes.
- Huadhënia ne retail dhe kreditë hipotekore: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur regresionin parametrik të mbijetesës në kornizat konkurruese të rrezikut. Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e parazgjedhjes duke përdorur modelet satelitore
- Qeverite Qendrore, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimeve dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur një qasje të matricës së tranzicionit. Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek.

Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme modele të rimëkëmbjes alternative, për llogaritjen përdoret benchmark-i i inputeve.

Humbja në rast mospagese (HM)

Humbja në rast mospagese, paraqet pritshmerinë që ka Grupi për shkallen e humbjes lidhur me ekspozimin që nuk është paguar në kohë. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose përgjatë gjithë jetës, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen në rast mospagese të vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Modeli shtetëror, humbja në rast mospagimi është përlllogaritur duke përdorur burimet e tregut, pasi nuk ka të dhëna të mjaftueshme për humbjet për segmentin shtetëror. Metoda bazohet në ngjarje të jashtme të mospagesës në sektorin shtetëror për periudhën midis 1998 dhe 2015. Vetëm GDP rezultoi të ketë një ndikim të rëndësishëm.
- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja në rast mospagese krijohet duke aktualizuar flukset e perfitura gjatë procesit të punës. Parashikimet për kushtet e ardhshme përfshihen në këtë humbje duke përdorur mod-elin Vasicek.
- Huadhënia per retail dhe huadhënie të tjera: Për portofolet me modele të zhvilluara IRB, vlerat e nive-lit të grupit të Basel HM përdoren si pikënisje për nxjerrjen e vlerësimeve të HM në përputhje me SNRF 9.

Dallimi kryesor midis Basel HM dhe SNRF 9 HM është se për Bazelin synimi është që të ketë një vlerësim me-satar TTC të vlerës së skontuar të rikuperimeve pas dështimit të zgjeruar me kufijtë e konservatorizmit për të llogaritur kujdesin, ndërsa për SNRF 9 vlerësimi HM ka të jetë një vlerësim i paanshëm në kohë që duhet të marrë parasysh informacionin e largët. Prandaj, vlerësimet e Basel HM duhet të rregullohen për qëllimet e SNRF

- Huadhënia per retail dhe kreditë hipotekore: Humbja e dhënë në mospagim gjenerohet duke hequr rregullimet e rënies dhe marzhet e tjera të konservatorizmit nga humbja rregullatore e dhënë mospagi-mi. Informacioni që shikon përpara përfshihet në humbjen e dhënë të paracaktuar duke përdorur mod-ele të ndryshme satelitore.

Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme modele të rimëkëmbjes alternative, për llogaritjen përdoret benchmark-i i inputeve.

Ekspozimi në rast mospagese (EM)

Ekspozimi në rast mospagese bazohet në shumat që Grupi pret që të jetë në borxh në kohën e mospagesës. EM-të dymbëdhjetë mujore dhe gjatë gjithë jetës përcaktohen në bazë të profilin të pritshëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet amortizuese dhe huatë e shlyerjes me një shumë të vetme, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe dymbëdhjetë mujore ose gjatë gjithë jetës. Nëse nuk janë marrë tashmë parasysh në vlerësimin e PM -së gjatë afatit të huasë, supozimet e shlyerjes/rifinancimit të hershëm (të plotë) gjithashtu merren parasysh në llogaritje.

Për produktet me pagesa fikse të papërcaktuara, ekspozimi në rast mospagese parashikohet duke marrë bilancin aktual të tërhequr dhe duke shtuar një faktor konvertimi kreditor i cili lejon tërheqjen e pritit të kufirit të mbetur deri në kohën e shlyerjes. Marzhet rregullatorë të kujdesshëm hiqen nga faktori i konvertimit të kredisë. Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht në dispozicion, krahasimi i inputeve përdoret për llogaritjen.

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Faktori i Zbritjes (D)

Në përgjithësi, aktivet financiare dhe aktivet jashtë pasqyrës së pozicionit financiar të cilat nuk janë leasing ose POCl, norma e skontimit e përdorur në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Llogaritja

Për kreditë në Fazën 1 dhe 2, humbja e pritshme e kredisë është produkti i PM, HM dhe EM shumëfish i probabilitetit për të mos mospaguar para periudhës kohore të konsideruar. Ky i fundit shprehet me funksionin e mbijetesës S. Kjo llogarit vlerat e ardhshme të humbjeve të pritshme të kredisë, të cilat më pas zbriten në datën e raportimit dhe përmbliohen. Vlerat e llogaritura të humbjeve të pritshme të kredisë peshohen më pas sipas skenarit të ardhshëm. Janë përdorur modele të ndryshme për të vlerësuar dispozitat në Fazën 3, dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

Klientët e korporatave, financat e projekteve, sovranët, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimit dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Vlerësimi i fluksit të parasë së ardhshme për provizionet e Fazës 3 bëhet nga menaxherët e stërvitjes dhe llogaritja e provizioneve bëhet nga sistemi ynë lokal.

Për kreditë me pakicë, zhvlerësimet e Fazës 3 përcaktohen për shumicën e njësive të Grupit duke llogaritur vlerësimin më të mirë statistikisht të derivuar të humbjes së pritshme të rregulluar për kostot indirekte.

Karakteristikat e përbashkëta të rrezikut të kredisë

Pothuajse të gjitha provizionet sipas SNRF 9 maten kolektivisht. Vetëm për ekspozimet për shoqëritë në nivelin 3, shumica e provizioneve janë vlerësuar në mënyrë individuale. Për provizionet për humbjet e pritshme të kredisë të modeluara në bazë kolektive, një grupim i ekspozimeve kryhet në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut të kredisë në mënyrë që ekspozimet brenda secilit grup të jenë të ngjashme. Karakteristikat e ekspozimit me pakicë grupohen në nivel vendi, klasifikimi i klientëve (familjet dhe mikro), niveli i produktit (p.sh. hipoteka, kreditë personale, lehtësirat e mbitërheqjes ose kartat e kreditit), notat e vlerësimit të PM dhe grupet e HM. Çdo kombinim i karakteristikave të mësipërme konsiderohet si një grup me një profil uniform të humbjeve të pritshme. Karakteristikat e ekspozimit jo të shitjes me pakicë i caktohen një probabiliteti të mospagimit sipas klasifikimeve dhe segmenteve të klientëve. Kjo grupon llojet e klientëve në modele individuale të vlerësimit. Për përcaktimin e parametrave HM dhe EM, portofoli grupohet sipas vendit dhe produktit.

Parashikimet për kushtet e ardhshme

Si rregull, parametrat e rrezikut specifik për SNRF 9 vlerësohen jo vetëm mbi informacionin historik të mospagimit, por gjithashtu veçanërisht mbi mjedisin aktual ekonomik (perspektiva e momentit në kohë) dhe informacionin e largët. Ky vlerësim përfshin kryesisht rishikimin e rregullt të efekteve që do të kenë parashikimet makroekonomike të bankës në lidhje me shumën e HPK dhe përfshirjen e këtyre efekteve në përcaktimin e HPK.

Vlerësimi i rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritshme të kredisë, të dyja përfshijnë parashikimeve për kushtet e ardhshme. Grupi ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomikë që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritura të kreditit për çdo portofol.

Këto variabla ekonomikë dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mosplotësimit, humbja e dhënë në mungesë dhe ekspozimi i parazgjedhur varion nga lloji i kategorisë. Parashikimet e këtyre variablave ekonomike (skenari bazë ekonomik) sigurohen nga RBI Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin pikëpamjen më të mirë të ekonomisë gjatë tre viteve të ardhshme. Përtej tre viteve, nuk është kryer asnjë rregullim makroekonomik.

Kjo do të thotë se pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomikë për jetëgjatësinë e plotë të mbetur të secilit instrument, është përdorur një metodë e kthimit mesatar, që do të thotë se variablat ekonomikë piren të kenë kthime, ose në një normë mesatare afatgjatë ose në një normë afatgjatë. Norma mesatare e rritjes deri në maturim. Ndikimi i këtyre variablave ekonomikë në probabilitetin e mosplotësimit, humbjes së parazgjedhur dhe ekspozimit në mungesë është përcaktuar duke kryer regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë pasur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes në rast mospagese dhe ekspozimit në rast mospagese. Këto modele satelitore janë të kalibruar me të dhëna para pan-demisë. Prandaj, ka ende nevojë për rregullim gjatë pandemisë në mënyrë që të pasqyrohen faktorët aktual të rrezikut në dëmtim.

Përveç skenarit ekonomik bazë, Raiffeisen Research vlerëson gjithashtu një skenar optimist dhe pesimist për të siguruar që jo-linearitetet janë kapur.

Si në skenarin pesimist ashtu edhe në atë optimist, metodologjia u përshtat si rezultat i nivelit të lartë të pasig-urisë në lidhje me situatën aktuale gjeopolitike, veçanërisht me luftën në Ukrainë. Si pjesë e këtyre rishikimeve, variabla të tillë si shumëzuesi u vendosën për të pasqyruar ponderimin më të lartë të rreziqeve në rënie ndaj skenarëve bazë të PBB-së, duke reflektuar në këtë mënyrë karakterin asimetric të këtyre rreziqeve.

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projeksionet dhe gjasat e ndodhjes i nënshtrohen një shkalle të lartë pasigurie të qenësishme dhe për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara.

Grupi konsideron se këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin e saj më të mirë të rezultateve të ardhshme dhe mbulojnë çdo jo-linearitet dhe asimetri të mundshme brenda portofoleve të ndryshme të Grupit.

Për zhvillimin e një modeli makroekonomik, u përdorën një sërë variablash makroekonomikë përkatës. Modeli i përdorur është një model regresioni linear me synimin për të shpjeguar ndryshimet në ose nivelin e normës së

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

paracaktuar. Llojet e mëposhtme të makro variablave u konsideruan si nxitës të ciklit të kredisë: rritja reale e PBB-së, norma e papunësisë, norma 3-mujore e tregut të parasë, yield-i i obligacioneve shtetërore 10-vjeçare, indeksi i çmimeve të banesave, normat e këmbimit valutor dhe norma e inflacionit të IHÇK-së. Për çdo vend (ose portofol në rast ekspozimi me pakicë), një grup përkatës përcaktohet bazuar në aftësinë për të shpjeguar normat e mospagimit të vëzhguara historikisht. Nëpërmjet ciklit, PM -të mbivendosen me rezultatet e modelit makroekonomik për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Për HM, modeli makro zbatohet në normat themelore të kurimit. d.m.th., një perspektivë pozitive makroekonomike rrit normat e kurimit dhe kjo redukton HM. Për ekspozimet me pakicë, stërvitja HM është modeluar në një mënyrë të ngjashme me tarifën e paracaktuar ose drejtpërdrejt ose gjithashtu nëpërmjet komponentëve të tillë si norma e kurimit, kurimi me humbje, si dhe humbja e dhënë jo kuruese. HM-të mesatare afatgjata janë mbivendosur me rezultatet e mod-eleve makro për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Ponderimet e caktuara për secilin skenar në fund të vitit raportues janë si më poshtë: 25 për qind optimistë, 50 për qind skenarë bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë.

Për klientët e korporatave, rreziqet dhe ndërlikimet e mëposhtme që vijnë nga zhvillimet aktuale ekonomike dhe politike përfshihen në modelet makroekonomike: Normat e larta të inflacionit sipas standardeve historike po shkaktojnë aktualisht rritje të konsiderueshme të normave bazë të interesit në shumë vende, duke çuar në kosto më të larta financimi për kompanitë. Ky zhvillim është përfshirë në modelet e pjesëve kryesore të portofolit nëpërmjet një ndryshimi në normën 3-mujore të tregut të parasë dhe të yield-it të obligacioneve të qeverisë, duke rezultuar në një rritje të rrezikut të pritshëm të mospagimit. Ndërsa normat e larta të inflacionit mund të shoqërohen me rrezik më të lartë të mospagimit në analizat bivariate, nxitësit themelorë të rrezikut më të lartë të mospagimit janë në të vërtetë normat më të larta të interesit si rezultat i inflacionit më të lartë dhe rritjes ekonomike në rënie, të cilat shpesh ndodhin njëkohësisht. Këta shtytës janë të kapur drejtpërdrejt në modelet e rritjes ekonomike dhe normave të interesit. Në terma makroekonomikë, vitet 2020 dhe 2021 u karakterizuan me luhatshmëri jashtëzakonisht të lartë, duke filluar me një rënie të fortë të PBB-së reale e ndjekur nga një normë e ngjashme e rritjes ekonomike pozitive. Në ndryshim nga recesionet e krahasueshme pas krizës së madhe financiare, këto zhvillime nuk janë përballur nga një valë falimentimesh dhe mospagimi, të cilat mund t'i atribuohen dy faktorëve.

Recesioni i nxitur nga COVID kryesisht konsistonte në një pezullim të përkohshëm të aktivitetit ekonomik, i cili nuk kërkonte rregullime të rëndësishme strukturore. Për më tepër, u morën masa masive politike për të mbështetur ekonominë për të shmangur pasojat afatgjata që rrjedhin nga ngjarje të tilla si papunësia dhe falimentimi. Këto zhvillime nënvizojnë se si lidhja ndërmjet treguesve makroekonomikë dhe rrezikut të kredisë ndikohet nga rrethana që janë të vështira për t'u kapur me mjete sasiore. Për të shmangur shtrembërimet e nënkuptuara në modelet e regresionit makroekonomik të shkaktuara nga korrelacioni i ngjarjeve gjatë pandemisë COVID, vëzhgimet e viteve 2020 dhe 2021 nuk u përfshinë në model. Zhvillimi i PBB-së reale gjatë pandemisë COVID tregoi gjithashtu se si modelet duhet të marrin në konsideratë një histori mjaft të gjatë të zhvillimeve ekonomike në mënyrë që të bëjnë dallimin midis rritjes së fortë ekonomike menjëherë pas një recesioni masiv (që çon në një ulje të dukshme të rrezikut mesatar të mospagimit) dhe përgjithësisht rritje e fortë ekonomike (e cila çon në një reduktim të rrezikut të mospagimit). Për segmentet me një periudhë më të gjatë të të dhënave historike, modelet aktuale janë në gjendje të bëjnë një diferencim të tillë, i cili çon në projeksione më të sakta.

Supozimi kryesor që qëndron në themel të aplikimit të modeleve të rrezikut makroekonomik të kredisë është se korrelacionet empirike midis treguesve makroekonomikë dhe rrezikut të mospagimit mund të ekstrapolohen në të ardhmen. Në rastin e luftës në Ukrainë, një supozim i tillë duhet të shqyrtohet në mënyrë kritike.

Lidhja empirike midis këtyre dy faktorëve mund të karakterizohet nga një rritje e drejtpërdrejtë, por kalimtare e rrezikut të mospagimit. Për shkak të pasigurisë që rrethon shkallën në të cilën një korrelacion i tillë mund të zbatohet në situatën aktuale, modeli empirik i regresionit për klientët e korporatave është mesatarisht me rezultatet e një modeli të dytë, në të cilin rritja e rrezikut të mospagimit që rezultojnë nga një recesion është e fortë.

Mbivendosjet dhe faktorë të tjerë rreziku

Në situatat kur parametrat ekzistues të hyrjes, supozimet dhe modelimi nuk mbulojnë të gjithë faktorët përkatës të rrezikut, rregullimet pas modelit dhe faktorët shtesë të rrezikut janë llojet më të rëndësishme të mbivendosjeve. Ky është përgjithësisht rasti nëse ka rrethana të përkohshme, kufizime kohore për të përfshirë në mënyrë adekuate informacionin e ri përkatës në vlerësimin ose ri-segmentimin e portofolit dhe nëse kreditë individuale brenda një portofoli kredie zhvillohen ndryshe nga sa pritej fillimisht. Për shkak të situatës aktuale pandemike, është e nevojshme të pasqyrohen rreziqe shtesë në dëmtime.

Për modelet qendrore në segmentin e korporatave, rreziku shtesë është konsideruar duke përdorur faktorët e rrezikut, ndërsa në segmentin lokal të shitjes me pakicë, rreziqet janë aplikuar në krye të modeleve. Për ekspozimet me pakicë, rregullimet pas modelit janë llojet kryesore të mbivendosjeve të aplikuara për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë. Në përgjithësi, rregullimet pas modelit janë vetëm një zgjidhje e përkohshme për të shmangur shtrembërimet e mundshme. Ato janë të përkohshme dhe zakonisht nuk janë të vlefshme për më shumë se një deri në dy vjet. Mbivendosjet përkatëse për vitin 2022 janë paraqitur në tabelën më poshtë dhe të ndara sipas kategorive përkatëse

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

December 31, 2022	HPK e mod- eluar 000 lekë	Rregullimet Pas-modelit						Total
		Lidhur me COVID-19		Të tjera		Total		
Banka qendrore	126	-	0%	-	0%	-	0%	126
Qeveritë e përgjithshme	86,572	1	0%	-	0%	1	0%	86,573
Bankat	250	-	0%	-	0%	-	0%	250
Korporata të tjera financiare	4,364	-	0%	-	0%	-	0%	4,364
Korporatat jofinanciare	1,009,400	449,798	45%	-	0%	449,798	45%	1,459,198
Individët	1,224,575	104,986	9%	-	0%	104,986	9%	1,329,561
Totali	2,325,287	554,785	53%	-	0%	554,785	53%	2,880,072

Një faktor i veçantë rreziku lidhur me ndikimin e mundshëm të rritjes së normës së interesit është aplikuar gjatë vitit 2022, duke rezultuar në provizione shtesë të Fazës 1 dhe 2 prej 554,785 mijë lekë.

Rregullimet pas modelit

Rregullimet pas modelit të lidhura me COVID-19 pasqyruan ndikimin kolektiv në sektorët që u goditën më shumë nga pandemia: turizmi, hotelet, industrinë e mëtejshme të lidhura, si dhe automobilat, udhëtimet ajrore, nafta dhe gazi, pasuritë e paluajtshme dhe disa mallra konsumi. Eftëtet ishin për shkak të rënies së kërkesës, ndërprerjeve të zinxhirit të furnizimit dhe masave të kontrollit të krizës. Rregullimet e lidhura pas modelit përfshijnë një vlerësim cilësor të ekspozimeve për rritjen e pritshme të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe transferimin e tyre të mëvonshëm nga Faza 1 në Fazën 2. Kriteret për identifikimin e ekspozimeve të tilla bazoheshin kryesisht në industrinë e listuara më sipër (për NVM-të) dhe industrinë e punësimit (për familjet) dhe më tej, kur është e nevojshme, me informacion në lidhje me zbatimin e masave specifike të moratoriumit. Rregullimet pas modelit anulohen ose pasi rreziqet janë materializuar duke transferuar të arkëtueshmet e prekura në Fazën 3 ose nëse rreziqet e pritshme nuk materializohen.

Faktorë të tjerë rreziku

Për klientët e korporatave, efektet shtesë të humbjes së pritshme të kredisë janë ndërtuar në humbjet e pritshme të kredisë të modeluara me anë të një matrice të industrisë, specifike të vendit ose, nëse është e nevojshme, me anë të faktorëve të tjerë të veçantë të rrezikut. Në krye të pamjes ekzistuese specifike të vendit, ne përdorim një diferencim të bazuar në industri për të moduluar më tej parametrat e rrezikut. Kjo matricë e industrisë kombinon një gjendje afatshkurtër të industrisë brenda ciklit ekonomik dhe rrugën e rimëkëmbjes në një horizont trevjeçar. Për shembull, për hotelet, PBB-ja përcakton perspektivën makroekonomike, ndërsa matrica e industrisë tregon një skenar pesimist dhe, në krye të kësaj, zënia e faktorit të rrezikut të veçantë nxit nivelin e ngritur të zhvlerësimeve të Fazës 2. Një komponent tjetër i informacionit largpamës është vonesa kohore e fluksit hyrës ndaj ekspozimit jofunksional dhe Faza 3 për shkak të moratoriumeve dhe masave mbështetëse. Efekti i njëhershëm i përdorimit të metodologjisë më të diferencuar ka kompensuar plotësisht mbivendosjen e mëparshme.

.Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në ndjeshmërinë e lejimit të humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Produkti i brendshëm bruto (të gjitha portofolet)
- Norma e papunësisë (të gjitha portofolet)
- Norma afatgjata e obligacioneve të qeverisë (portofole jo-pakicë veçanërisht)

Në tabelën e mëposhtme jepet një krahasim midis zhvlerësimit të akumuluar të raportuar për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare në Niveli 1 dhe 2 (peshuar nga 25 për qind optimist, 50 për qind bazë dhe 25 për qind

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

skenarë pesimistë) dhe pastaj çdo skenar i ponderuar me 100 për qind më vete. Skenarët optimistë dhe pesimistë nuk pasqyrojnë raste ekstreme, por mesatarja e skenarëve që shpërndahen në këto raste. Ky informacion është dhënë për qëllime ilustruese.

2022	31/12/2022	100%	100%	100%
Në mijë Lekë	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvierësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,774,880	2,371,553	2,672,410	3,383,147
2021	31/12/2021	100%	100%	100%
Në mijë Lekë	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvierësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,003,782	1,937,589	1,991,959	2,093,622

Fshirjet nga bilanci

Fshirjet nga bilanci: Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose plotësisht) kur nuk ka shpresa të arsyeshme për rimëkëmbjen. Kjo ndodh kur huamarrësi nuk ka më të ardhura nga operacionet dhe vlerat kolaterale nuk mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen heqjes. Për ekspozimin e shoqërive në falimentim, kreditë shënohen në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të parasë nga biznesi i tij operativ. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara çregjistrohen kur aktivet e zhvierësuar mund të vazhdojnë të jenë subjekt i veprimeve përbarimore. Për ekspozimin e shoqërive të vlerësuar si biznes me aktivitet të pasigurtë, kreditë janë zhvierësuar në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të mjeteve monetare nga biznesi i saj operacional. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara janë shlyer këtu. Shuma kontraktuale e papaguar mbi Aktivet financiare të cilat janë shlyer gjatë periudhës raportuese dhe që ende i nënshtrohen veprimtarisë së përbarimit janë të pa-matura / janë në mijë lekë.

30. EKSPOZIMI I BRENDSHËM SIPAS NIVELEVE

Portfoli i kredisë i Grupit është shumë i larmishëm në aspektin e tipit të klientit, rajonit gjeografik dhe industrisë. Përqandrimet e emrave të vetëm janë gjithashtu të menaxhuara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e Bankave të Klientëve të Lidhur) me kufizime dhe raportim të rregullt. Si pasojë, granulariteti i portfolit është i lartë. Tabela e mëposhtme tregon aktivitet financiar - koston e amortizuar bazuar në palët dhe Nivelit përkatëse. Kjo tregon fokusin e grupit në shoqëritë jofinanciare dhe individët:

2022 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto			Vlera e akumuluar			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat qendrore	1,850,903	-	-	(45)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	79,365,847	2,783,500	-	(82,663)	(4,034)	-	0.10%	0.14%	0.00%
Bankat	35,273,703	-	-	(104)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	1,143,754	-	-	(3,198)	-	-	0.28%	0.00%	0.00%
Korporatat jofinanciare	56,553,895	11,303,079	6,029,806	(661,998)	(790,405)	(4,786,451)	1.17%	6.99%	79.38%
Individë	46,576,491	3,407,533	2,411,270	(515,702)	(685,283)	(1,791,993)	1.11%	20.11%	74.32%
nga të cilat kredi hipotekore	21,677,107	507,185	317,989	(112,853)	(70,051)	(208,809)	0.52%	13.81%	65.67%
Totali	220,764,593	17,494,112	8,441,076	(1,263,710)	(1,479,722)	(6,578,444)	0.57%	8.46%	77.93%

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e tjera jashtë bilancit nga palët dhe nivelet. Kjo nxjerr në pah fokusin e Grupit ndaj shoqërive jofinanciare

2022 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizione për zërat jashtë bilancit			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat qendrore	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Bankat	3,262,567	-	-	20	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	366,000	-	-	53	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata jo-financiare	21,198,844	1,884,568	57,981	80,983	16,893	57,535	-0.38%	-0.90%	-99.23%
Individë	3,643,856	20,011	21,919	40,064	1,200	18,978	-1.10%	-6.00%	-86.58%
Totali	28,471,267	1,904,579	79,900	121,120	18,093	76,513	-0.43%	-0.95%	-95.76%

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

2022 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto				HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës
	Vlera kontabël bruto								
Transferimi nga HPK 12 muaj në HPK përgjatë gjithë jetës									
Korporatat jo-financiare	(6,367,603)	6,367,603	(116,948)	447,020	1.84%			1.84%	7.02%
Individë	(1,901,837)	1,901,837	(39,599)	555,836	2.08%			2.08%	29.23%
Transferimi nga HPK përgjatë gjithë jetës në HPK 12 muaj	-	-	-	-	-			-	-
Korporatat të tjera financiare	553,404	(553,404)	12,066	(42,065)	2.18%			2.18%	7.60%
Individë	1,487,882	(1,487,882)	32,110	(303,983)	2.16%			2.16%	20.43%

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

	Vlera Bruto Kontabël						Transferimi në POI nga Faza 3
	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 2	Transferimet ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3	
Letrat me vlerë të borxhit	1,940,489	-	-	-	-	-	-
Qeveritë qëndrore	1,940,489	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	7,828,996	1,969,209	424,862	82,282	440,443	72,075	140,060
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-
Korporata jo-financiare	6,309,321	552,763	209,713	23,440	58,282	640	9,065
Individët	1,519,675	1,416,446	215,149	58,842	382,161	71,435	130,995

30. EKSPOZIMI I BRENDSHËM SIPAS NIVELEVE

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

	Rezervat dhe provizionet për humbjet e kredisë					
	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 2	Transferimet ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3	Transferimi në POCI nga Faza 3		
	Në fazën 2 nga Faza 1	Në fazën 1 nga Faza 2	Në fazën 3 nga Faza 2	Në fazën 2 nga Faza 3	Në fazën 1 nga Faza 3	Në POCI nga Faza 3
Letrat me vlerë të borxhit	(1,213)	-	-	-	-	-
Qeveritë qëndrore	(1,213)	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	(142,612)	(289,270)	(76,087)	(46,410)	(13,934)	(111,332)
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporata jo-financiare	(115,759)	(41,981)	(35,064)	-	(1,189)	(9,105)
Individët	(26,853)	(247,289)	(41,023)	(46,410)	(12,745)	(102,227)
	Shumat e provizionit të transferuara në faza (shenjë pozitive)					
Letrat me vlerë të borxhit	3,820	-	-	-	-	-
Qeveritë qëndrore	3,820	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	692,902	40,763	256,946	9,097	309,952	3,413
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporata jo-financiare	395,796	12,046	109,267	-	51,223	20
Individët	297,106	28,717	147,679	9,097	258,729	3,393

31. ZHVLERËSIMI

Tabela e mëposhtme tregon zhvlerësimin e kredive dhe borxhit për aktivet financiare të matur me koston e amortizuar dhe aktivet financiare.

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1 Janar 2022	856,479	1,097,686	6,096,301	1,569,725	9,620,191
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	141,912	67,523	128,792	-	338,227
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(15,085)	(4,538)	(604,246)	-	(623,869)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	280,591	460,319	452,615	(394,560)	798,965
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	-	-	-	-	-
31 Dhjetor 2022	(208)	(141,199)	(649,930)	(20,252)	(811,589)

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1 Janar 2021	829,526	1,205,775	7,335,241	1,901,598	11,272,141
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	171,169	9,210	129,072	-	309,451
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(14,590)	(16,494)	(925,745)	(11,226)	(968,055)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(129,057)	(85,521)	657,491	(320,071)	122,842
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	(569)	(15,284)	(1,099,758)	(576)	(1,116,187)
31 dhjetor 2021	856,479	1,097,686	6,096,301	1,569,725	9,620,191

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin e provizioneve për angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera:

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1 Janar 2022	88,589	19,967	90,492	199,048
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	134,405	11,961	25,007	171,373
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(39,184)	(3,442)	(15,779)	(58,405)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(62,690)	(10,392)	(23,208)	(96,290)
31 Dhjetor 2022	121,120	18,094	76,512	215,726

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1 Janar 2021	51,364	27,081	46,485	124,930
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	70,926	9,355	93,555	173,836
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(9,726)	(3,919)	(38,118)	(51,763)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(23,975)	(12,550)	(11,430)	(47,955)
31 Dhjetor 2021	88,589	19,967	90,492	199,048

31. ZHVLERËSIMI (VAZHDIM)

Në vonesë

Në tabelën në vijim janë paraqitur kërkesat dhe borxhet në vonesë të matur me kosto të amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse:

2022		Vlera kontabël							
Në mijë Lek	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	>30 ditë	>90 ditë
Korporata jo-financiare	2,127,939	-	-	854,884	362,088	-	169,856	13,720	370,968
Individë	639,425	-	-	389,443	234,211	-	44,690	25,293	354,025
Totali	2,767,364	-	-	1,244,327	596,299	-	214,546	39,013	724,993
2021		Vlera kontabël							
Në mijë Lek	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	>30 ditë	>90 ditë
Korporata jo-financiare	2,335,664	-	-	678,980	143,885	-	633,248	45,766	431,388
Individë	592,504	-	-	158,051	217,616	-	59,015	28,757	413,860
Totali	2,928,168	-	-	837,031	361,501	-	692,263	74,523	845,248

Shuma e ekspozimeve të vonuara në fazën 2 dhe fazën 3 pasqyron rritjen për shkak të efektit të pandemisë COVID-19 dhe aplikimit të moratoriumeve dhe masave të tjera mbështetëse qeveritare (si huatë e garantuara) të cilat tentojnë të ngrijnë numërimin e ditëve me vonesë deri më 31.12.2021, në përputhje me vendimin nr.33, datë 28.05.2020 të Bankës së Shqipërisë.

32. NDARJA SIPAS MATURITETIT TË MBETUR

Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata		
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet	
2022						
Në mijë Lek						
Arka, banka Qendrore dhe llogari të tjera pa afat	20,560,980	1,375	-	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	22,227	66,189,203	45,791,739	94,272,759	40,423,853	
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	299	1,704	-	-	-
Aktive të tjera	-	64,760	-	-	-	-
Totali	20,583,207	66,255,637	45,793,443	94,272,759	40,423,853	
Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata		
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet	
2022						
Në mijë Lek						
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	213,836,483	10,118,109	24,165,794	1,425,415	536,650	
Detyrime të tjera	56,411	192,458	-	-	-	-
Totali	213,892,894	10,310,567	24,165,794	1,425,415	536,650	

31. NDARJA SIPAS MATURITETIT TË MBETUR (VAZHDIM)

Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2021 Në mijë Lek					
Arka, banka Qendrore dhe llogari të tjera pa afat	22,165,330	3,241	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	22,227	67,772,201	41,883,982	91,525,309	32,575,859
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	889	11,333	-	-
Aktive të tjera	-	22,505	-	-	-
Totali	22,187,557	67,798,836	41,895,315	91,525,309	32,575,859

Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2021 Në mijë Lek					
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	197,563,843	15,769,142	26,889,031	1,434,195	378,484
Detyrime të tjera	61,726	213,125	0	0	0
Totali	197,625,569	15,982,267	26,889,031	1,434,195	378,484

Rezerva e detyrueshme nuk është përfshirë në analizën e maturitetit për 2022 dhe 2021 pasi nuk është një instrument financiar kontraktual.

33. VOLUMET NË MONEDHË TË HUAJ

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktivet	131,115,313	124,316,775
Detyrimet	121,439,519	111,905,726

Për detaje të mëtejshme mbi ekspozimet në valutë dhe analizën e ndjeshmërisë, referojuni Shënimit "36 Rreziku i Tregut" më poshtë.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT

a) Vështrim i përgjithshëm

Administrimi aktiv i rrezikut është një kompetencë thelbësore e Grupit. Për të identifikuar, matur dhe menaxhuar në mënyrë efektive rreziqet, Grupi zhvillon në mënyrë të vazhdueshme sistemin gjithëpërfshirës të administrimit të rrezi-kut. Administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e administrimit të përgjithshëm të bankave. Veçanërisht, përveç kërkesave ligjore dhe rregullative, ai merr parasysh natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të biznesit të Grupit dhe rreziqet përkatëse. Raporti i rrezikut përshkruan parimet dhe organizimin e administrimit të rrezikut dhe ekzpozimin aktual të rrezikut në të gjitha kategoritë e rrezikut material.

(1) Parimet e administrimit të rrezikut

në mënyrë efektive rreziqet, Grupi zhvillon në mënyrë të vazhdueshme sistemin gjithëpërfshirës të administrimit të rrezi-kut. Administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e administrimit të përgjithshëm të bankave. Veçanërisht, përveç kërkesave ligjore dhe rregullative, ai merr parasysh natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të biznesit të Grupit dhe rreziqet përkatëse. Raporti i rrezikut përshkruan parimet dhe organizimin e administrimit të rrezikut dhe ekzpozimin aktual të rrezikut në të gjitha kategoritë e rrezikut material. Grupi ka një sistem funksional të parimeve dhe procedurave të rrezikut për matjen dhe monitorimin e rrezikut, i cili synon kontrollin dhe administrimin e rreziqeve materiale në Grup. Politikat e rrezikut dhe parimet të administrimit të rrezikut janë të përcaktuara nga Bordi Drejtues. Parimet përfshijnë politikat e mëposhtme të rrezikut:

- Administrimi i integruar i rrezikut: Kredia, vendi, tregu, likuiditeti dhe rreziqet operationale menaxhohen si rreziqe kryesore në baza të Grupit. Për këtë qëllim, këto rreziqe maten, kufizohen, grumbullohen dhe krahasohen me kapitalin e mbulimit të rrezikut në dispozicion.
- Kërkesat rregullatore: Të gjitha dispozitat dhe kërkesat e autoriteteve mbikëqyrëse në lidhje me menaxhimin e rrezikut janë marrë parasysh dhe janë në përputhje me.
- Planifikimi i vazhdueshëm: Strategjitë e rrezikut dhe kapitali i rrezikut rishikohen dhe miratohen gjatë procesit të buxhetimit dhe planifikimit njëvjeçar, duke i kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të përqendrimeve të rrezikut.
- Kontrolli i pavarur: Mirëmbahet një personel i qartë dhe ndarja organizative midis veprimeve të biznesit dhe të gjitha aktiviteteve të administrimit të rrezikut ose kontrollit të rrezikut.
- Kontrolli "ex ante" dhe "ex post": Rreziqet maten vazhdimisht brenda fushës së shitjes së produktit dhe matjes së performancës së rregulluar nga rreziku. Në këtë mënyrë sigurohet që biznesi në përgjithësi kryhet vetëm nën konsideratat e kthimit të rrezikut dhe se nuk ka nxitje për të marrë rreziqe të larta.

Njësitë individuale të administrimit të rrezikut të Grupit zhvillojnë strategji të detajuara të rrezikut, të cilat përcaktojnë objektiva më konkrete të rrezikut dhe standarde specifike në përputhje me këto parime të përgjithshme. Strategjia e përgjithshme e rrezikut të Grupit rrjedh nga strategjia e biznesit e Grupit dhe kërkesa e rrezikut dhe shton aspekte të rëndësishme të rrezikut ndaj strukturës së planifikuar të biznesit dhe zhvillimit strategjik. Këto aspekte përfshijnë, për shembull, kufijtë strukturorë dhe objektivat e raportit të kapitalit që duhet të përmbushen në procesin e buxhetimit dhe në fushën e vendimeve të biznesit. Caqet më specifike për kategoritë individuale të rrezikut janë vendosur në strategjitë e detajuara të rrezikut.

(2) Organizimi i administrimit të rrezikut

Bordi Drejtues i Bankës siguron organizimin e duhur dhe zhvillimin e vazhdueshëm të administrimit të rrezikut. Bordi vendos se cilat procedura duhet të përdoren për identifikimin, matjen dhe monitorimin e rreziqeve dhe merr vendime drejtuese sipas raporteve dhe analizave të rrezikut. Bordi Drejtues mbështetet në kryerjen e këtyre detyrave nga njësitë e administrimit të rrezikut të pavarur dhe komisionet e veçanta.

Funksionet e administrimit të rrezikut kryhen në nivele të ndryshme në Grup. Grupi zhvillon dhe zbaton konceptet përkatëse si institucioni i kreditit amë. Njësitë e administrimit të rrezikut zbatojnë politikat e rrezikut për llojet specifike të rrezikut dhe marrin vendime aktive drejtuese brenda buxheteve të miratuara të rrezikut për të arritur objektivat e ven-dosura në politikën e biznesit. Për këtë qëllim, ata monitorojnë rreziqet që rezultojnë nga përdorimi i mjeteve standarde të matjes dhe i raportojnë ato tek njësitë qendrore të administrimit të rrezikut nëpërmjet ndërfaqeve të përcaktuara.

Divizioni qendror i Kontrollit të Rrezikut Bankar merr funksionin e kontrollit të pavarur të rrezikut të kërkuar nga ligji bankar. Përgjegjësitë e tij përfshijnë zhvillimin e një kuadri të gjerë të Grupit për administrimin e rrezikut të grupit (duke integruar të gjitha llojet e rrezikut) dhe përgatitjen e raporteve të pavarura mbi profilin e rrezikut për Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës, Bordit të Administrimit të Bankës dhe drejtuesve të njërive individuale të biznesit. Ai gjithashtu mat masën e kërkuar të mbulimit të rrezikut për njësi të ndryshme të Grupit dhe llogarit përdorimin e bux-heteve të kapitalit të rrezikut të alokuar në kuadrin e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm.

Komitetet e rrezikut

Komiteti i Rrezikut të Grupit është organi më i lartë vendimmarrës për të gjitha fushat e Grupit lidhur me rrezikun. Ai vendos për metodat e administrimit të rrezikut dhe për konceptet e kontrollit të përdorura përgjithësisht për Bankën dhe për nënndarjet kyçe dhe është përgjegjës për zhvillimin e vazhdueshëm dhe zbatimin e metodave dhe parametrave për përcaktimin e rrezikut dhe për rafinimin e instrumenteve drejtuese.

Kjo gjithashtu përfshin përcaktimin e rrezikut dhe buxhetet dhe kufizimet e ndryshme të rrezikut në nivelin e përgjithshëm të Grupit, si dhe monitorimin e situatës aktuale të rrezikut në lidhje me limitet e brendshme të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe rreziqet përkatëse. Ai miraton aktivitetet e administrimit të rrezikut dhe kontrollit (siç është shpërndarja e kapitalit të rrezikut) dhe këshillon Këshillin Drejtues në këto çështje. Komiteti i Aktiveve / Detyrimeve të Grupit vlerëson dhe administron strukturën epozicionit financiar dhe rrezikun e likuiditetit dhe përcakton standardet për çmimet e transfertave të fondeve të brendshme. Në këtë kontekst ai luan një rol të rëndësishëm në planifikimin e financimit afatgjatë dhe mbrojtjes së normave të interesit strukturor dhe të kursit të këmbimit valutor.

Komiteti i Rrezikut të Tregut kontrollon rreziqet e tregut që rrjedhin instrumentet e mbajtura për shitje dhe mbajtura në maturim dhe përcakton kufijtë përkatës dhe proceset. Në veçanti, mbështetet në raportet e fitimit dhe humbjes, rreziqet e llogaritura dhe përdorimi i limitit, si dhe rezultatet e analizave të skenarit dhe testet e stresit në lidhje me rreziqet e tregut.

Komiteti i Kreditit përbëhen nga përfaqësues të zyrave shërbimit dhe të zyrave mbështetëse, me detyra të stafit në varësi të llojit të klientit (klientët e korporatave, bankat, sovranët dhe shitjet me pakicë). Komisionet e përcaktojnë kriteret specifike të huadhënies për segmente të ndryshme të klientëve dhe marrin të gjitha vendimet e kredive në lidhje me ato segmente në lidhje me procesin e miratimit të kredisë (në varësi të vlerësimit dhe madhësisë së ekspozimit).

Komiteti i kredive me probleme është komiteti më i rëndësishëm në procesin e vlerësimit dhe vendimmarrjes në lidhje me huatë problematike. Komiteti përfshin kryesisht autoritetet vendimmarrëse; kryetari i tij është Drejtori Kryesor i Rrezikut (DKR) i Bankës. Anëtarët e mëtejshëm me të drejtë vote janë ata anëtarë të Bordit Drejtues përgjegjës për divizionet e konsumatorëve, Drejtori Kryesor Financiar (DKF) dhe divizioni përkatës dhe menaxherët e departamenteve nga administrimi i rrezikut dhe administrimi i ekspozimeve të veçanta (Work-out).

Komiteti i Administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacionale të Grupit përbëhet nga përfaqësues të fushave të biznesit (klientët e shitjes me pakicë, të tregut dhe të korporatave) dhe përfaqësues të Pajtuësshmërisë (duke përfshirë krimin financiar), Sistemin e Kontrollit të Brendshëm, Operacionet, Sigurinë dhe Kontrollin e Rrezikut, nën kryesimin e DKR. Ky komitet është përgjegjës për administrimin e rrezikut operacional të Grupit (duke përfshirë rrezikun e sjelljes). Ai nxjerr dhe vendos strategjinë e rrezikut operacional bazuar në profilin e rrezikut dhe strategjinë e biznesit dhe gjithashtu bën vendime lidhur me veprimet, kontrollet dhe pranimin e rrezikut.

Sigurimi i cilësisë dhe auditimi i brendshëm

Sigurimi i cilësisë në lidhje me administrimin e rrezikut ka të bëjë me sigurimin e integritetit, qëndrueshmërisë dhe saktësisë së proceseve, modeleve, llogaritjeve dhe burimeve të të dhënave. Kjo është për të siguruar që Grupi i përmbahet të gjitha kërkesave ligjore dhe se mund të arrijë standardet më të larta në operacionet e administrimit të rrezikut.

Të gjitha këto aspekte koordinohen nga Divizioni i Pajtuësshmërisë Bankare, i cili analizon sistemin e kontrollit të brendshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe - nëse veprimet janë të nevojshme për të adresuar ndonjë mangësi - është gjithashtu përgjegjës për përcjelljen e zbatimit të tyre.

Dy funksione shumë të rëndësishme në sigurimin e mbikëqyrjes së pavarur kryhen nga divizionet e Auditimit dhe Pajtuësshmëria: Auditimi i pavarur i brendshëm është një kërkesë ligjore dhe një shtyllë qendrore e sistemit të kontrollit të brendshëm. Auditimi i brendshëm periodikisht vlerëson të gjitha proceset e biznesit dhe kontribuon në mënyrë të konsiderueshme për sigurimin dhe përmirësimin e tyre. I dërgon raportet e tij drejtpërdrejt në Bordin Drejtues të Grupit, i cili i diskuton ato në baza të rregullta në mbledhjet e tij të Bordit.

Zyra e Përputhshmërisë është përgjegjëse për të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me përmbushjen e kërkesave ligjore në plotësim dhe si pjesë integrale të sistemit të kontrollit të brendshëm. Kështu, monitorohet përputhja me rregulloret ekzistuese në operacionet ditore.

(3) Administrimi i rrezikut të përgjithshëm të grupit.

Mbajtja e një niveli të mjaftueshëm të kapitalit është një objektiv kryesor i Grupit. Kërkesat e kapitalit monitorohen rregullisht bazuar në nivelin e rrezikut të matur sipas modeleve të brendshme dhe në zgjedhjen e modeleve të përshtatshme merret parasysh rëndësia e rreziqeve që vlerësohen çdo vit. Ky koncept i administrimit të rrezikut të përgjithshëm të grupit siguron përmbushjen e kërkesave të kapitalit si nga perspektiva rregullative (qëndrueshmëria dhe statusi i vazhdueshëm) dhe nga perspektiva ekonomike (vlerësimi objektiv). Kështu ajo mbulon aspektet sasiorë të procesit të vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm (ICAAP) siç kërkohet ligjërisht. Procesi i plotë i ICAAP i Grupit auditohet gjatë procesit të rishikimit mbikëqyrës në baza vjetore.

Korniza e sjelljes të rrezikut (KSR) kufizon rrezikun e përgjithshëm të Grupit në përputhje me objektivat strategjike të Grupit dhe cakton kapitalin e rrezikut të llogaritur sipas kategorive të ndryshme të rrezikut dhe zonave të biznesit. Qël-limi kryesor i KSR është të kufizojë rrezikun, veçanërisht në skenarët e kundërt dhe për rreziqet kryesore të njëanshme në mënyrë të tillë që të sigurojnë pajtuësshmëri me raportet minimale rregullatore. Rrjedhimisht, KSR bazohet në tri shtyllat e ICAAP (vlerësimi objektiv, vijimësia e biznesit, perspektiva e qëndrueshmërisë) dhe përcakton limitet e rrezi-kut të përqendrimit për llojet e rrezikut të identifikuara si të rëndësishme në vlerësimin e rrezikut. Përveç kësaj, qëndrimi ndaj rrezikut i vendosur nga Bordi Drejtues dhe strategjia e rrezikut të Bankës dhe zbatimi i tij raportohen rregullisht në Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**(3) ADMINISTRIMI I RREZIKUT TË PËRGJITHSHËM TË GRUPIT (VAZHDIM)**

Objektivi	Rreziku	Teknika e matjes	Niveli i besimit
Perspektiva e vlerësimit të synuar	Rreziku i mos plotësimit të kërkesave nga huadhënësit kryesor të Bankës	Humbja e papritur për horizontin e rrezikut njëvjeçar (kapitali ekonomik) nuk mund të tejkalojë nivelin aktual të kapitalit dhe detyrimeve të varura	99.92% si rrjedh nga probabiliteti i objektivave të vlerësimit të parazgjedhur
Perspektiva e biznesit në vijimësi	Rreziku i mosplotësimit të kërkesës së kapitalit rregullator sipas CRR	Kapaciteti i marrjes së rrezikut (fitimet e projektuara plus kapitali që tejkalon kërkesat rregullatore) nuk mund të tejkalojë vlerën me rrezik të Bankës (horizonti rreziku një vjeçar)	95 % duke reflektuar gatishmërinë e pronarëve për të injektuar fonde shtesë vetanake
Perspektiva e qëndrueshmërisë	Rreziku i rënies nën një raport të qëndrueshëm tier 1 gjatë gjithë ciklit ekonomik	Projeksionet e kapitalit dhe të ardhurave për një periudhë planifikuese trevjeçare bazuar në supozimet e një rënie të konsiderueshme në ekonomi	85-90 % bazuar në vendimet e mundshme të administrimit për të ulur rrezikun përkohësisht ose për të rritur kapitalin e kapitalit shtesë

b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku më i madh për biznesin e Grupit. Rreziku i kredisë nënkupton rrezikun e humbjes financiare nëse ndonjë nga klientët ose palët e treta nuk i përmbush detyrimet kontraktuale ndaj Grupit. Rreziku i kredisë vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndaj bankave, huatë dhe paradhëniet për klientët, angazhimet e huadhënies dhe garancitë financiare të dhëna. Grupi gjithashtu është e ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kreditit që rrjedhin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe ekspozimet e tjera të lidhura me aktivitetet tregtare, marrëveshjet e shlyerjes dhe transaksionet e anasjellta të riberjes.

Për fundin e vitit 2022, Grupi pret një rritje të portofolit të kredive jo-performuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së emergjencës së pandemisë COVID-19, Grupi po analizon ndryshimet makroekonomike dhe do të pasqyrojë këto ndryshime në Stress-testet e përdorura për të përshkruar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjeve të Pritshme të Kredisë.

Ekspozimi total i kredisë i përdorur në administrimin e portofolit përfshin të dyja ekspozimet në dhe jashtë pasqyrës së pozicionit financiar përpara aplikimit të faktorëve të konvertimit të kredisë, dhe kështu përfaqëson ekspozimin total të kredisë. Nuk zvogëlohet nga efektet e zbutjes së rrezikut të kredisë, si garancitë ose kolaterali fizik, efektet që megjithatë konsiderohen në vlerësimin e përgjithshëm të rrezikut të kredisë. Ekspozimi total i kredisë është përdorur - nëse nuk është shprehur ndryshe - për t'u referuar ekspozimeve në të gjitha tabelat e mëposhtme në raportin e rrezikut.

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasës së aktiveve:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Klientet korporata	76,921,228	71,025,331
Financimi i projekteve	6,367,604	4,839,225
Klientet me pakicë	69,815,866	63,685,989
Bankat	63,779,889	47,328,709
Sovranët	101,483,743	115,160,503
Totali	318,368,330	302,039,757

Ekspozimi total i kredisë përfshin balancat e parave në bankat qendrore dhe depozitat e tjera në banka (Shënimi 6), aktivet financiare me koston e amortizuar (Shënimi 26) dhe angazhimet e huasë, garancitë financiare të dhëna dhe angazhimet e tjera të dhëna (Shënimi 29).

Portofoli i kredisë – klientët korporata

Modelet e brendshme të vlerësimit për klientët e korporatave marrin parasysh parametrat cilësorë, raportet e ndryshme nga deklarata e pozicionit financiar dhe raportet e fitimit që mbulojnë aspekte të ndryshme të aftësisë kreditore të klientëve për industri dhe industri të ndryshme. Përveç kësaj, modeli për korporatat më të vogla gjithashtu përfshin një përbërës të sjelljes së llogarisë.

Tabela e mëposhtme tregon totalin e vlerësimit të brendshëm të ekspozimit ndaj kredisë (korporatat e mëdha, korporatat e mesme dhe korporatat e vogla). Për qëllime prezantimi, notat individuale të shkallës së vlerësimit janë kombinuar në nëntë klasifikime kryesore.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

B) RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	-	0.00%	5,479,055	7.71%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	-	0.00%	-	0.00%
3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	-	0.00%	143,660	0.20%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,169,577	1.52%	1,288,178	1.81%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	26,877,103	34.94%	27,396,761	38.57%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	26,687,862	34.70%	23,807,222	33.52%
7 Gjendja marginale e kredisë	10,093,880	13.12%	7,509,321	10.57%
8 Gjendja e dobët e kredisë / nën standard	6,176,324	8.03%	4,242,976	5.97%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	1,204,629	1.57%	987,828	1.39%
10 E zhvlerësuar	4,684,629	6.09%	157,463	0.22%
NR E pa klasifikuar	27,224	0.04%	12,867	0.02%
Totali	76,921,228	100.00%	71,025,331	100.00%

Modeli i vlerësimit për financimin e projektit ka pesë klasa dhe merr parasysh probabilitetet individuale të parazgjedhur dhe kolateralin në dispozicion. Ndarja e ekspozimit të financimit të projektit të grupit është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
6.1 Profili i shkëlqyeshëm i rrezikut të projektit - rrezik shumë i ulët	1,088,630	17.10%	865,624	17.89%
6.2 Profili i mirë i rrezikut të projektit - rrezik i ulët	4,977,659	78.17%	3,557,951	73.52%
6.3 Profili i pranueshëm i rrezikut të projektit - rreziku mesatar	-	0.00%	1	0.00%
6.4 Profili i dobët i rrezikut të projektit - rreziku i lartë	-	0.00%	-	0.00%
6.5 E zhvlerësuar	301,313	4.73%	415,649	8.59%
NR E pa klasifikuar	2	0.00%	-	0.00%
Totali	6,367,604	100.00%	4,839,225	100.00%

Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total të kredisë për korporatat dhe financimin e projektit sipas industrisë:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Prodhim	16,254,483	19.52%	15,425,247	20.33%
Tregtia me shumicë dhe pakicë	26,684,624	32.04%	22,913,969	30.20%
Ndërmjetësimi financiar	1,087,945	1.31%	18,508	0.02%
Pasuri të patundshme	1,977,061	2.37%	2,644,539	3.49%
Ndërtim	10,958,214	13.16%	8,249,836	10.87%
Transport, magazinim dhe komunikim	38,120	0.05%	4,047,201	5.33%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	3,570,053	4.29%	16,726,339	22.05%
Shërbime teknike	16,711,134	20.06%	25,300	0.03%
Industritë e tjera	6,007,198	7.21%	5,813,617	7.66%
Totali	83,288,832	100.00%	75,864,556	100.00%

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**B) RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)**

Portofoli i kredisë - Klientë me pakicë

Klientet me pakicë janë të ndarë në individë privatë dhe ndërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM). Për klientet me pakicë përdoret një sistem me dy pikë, i përbërë nga vlerësimi fillestar dhe ad hoc i bazuar në të dhënat e klientit dhe të vlerësimit të sjelljes bazuar në të dhënat e llogarisë. Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë të Grupit ndaj klientëve me pakicë:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Klientët me pakicë - individë privatë	56,081,080	80%	51,180,180	80%
Klientët me pakicë - njësi të vogla dhe të mesme	13,734,786	20%	12,505,809	20%
Totali	69,815,866	100%	63,685,989	100%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë për klientët me pakicë (individët privatë dhe mikro njësitë) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
0.5 Rrezik minimal	3,746,268	6.39%	1,263,628	2.38%
1.0 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	14,225,934	24.26%	1,085,955	2.04%
1.5 Gjendje shumë e mirë në kredi	7,661,794	13.06%	4,937,617	9.29%
2.0 Gjendje e mirë e kredisë	9,100,534	15.52%	15,548,149	29.25%
2.5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	7,734,383	13.19%	12,437,240	23.39%
3.0 Gjendje e pranueshme e kredisë	4,028,304	6.87%	4,468,453	8.41%
3.5 Gjendje margjinale e kredisë	2,399,483	4.09%	2,141,344	4.03%
4.0 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	1,099,776	1.88%	1,220,303	2.30%
4.5 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	1,717,689	2.93%	818,644	1.54%
5.0 E zhvlerësuar	2,427,317	4.14%	2,624,224	4.94%
NR E pa klasifikuar	4,505,611	7.68%	6,618,187	12.45%
Totali	58,647,093	100%	53,163,744	100%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj klientëve me pakicë (ndërmarrjet e ndërmarrjeve të vogla) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	160,548	1.51%	191,240	1.82%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	546,095	4.67%	180,962	1.68%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	991,271	8.51%	996,046	9.68%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,719,984	15.56%	1,439,251	13.32%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	1,907,999	17.65%	1,570,949	15.51%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	2,289,338	20.90%	2,078,156	20.59%
7 Gjendje margjinale e kredisë	1,693,143	14.99%	1,717,766	15.69%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	693,163	5.87%	995,386	9.07%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	238,560	2.01%	334,782	2.83%
10 E zhvlerësuar	913,507	8.31%	1,013,303	9.76%
NR E pa klasifikuar	15,165	0.03%	4,404	0.04%
Totali	11,168,773	100.00%	10,522,245	100.00%

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**B) RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)**

Tabela më poshtë tregon ekspozimin total të kredisë me pakicë sipas produktit:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Kreditë hipotekare	25,896,612	37.09%	23,486,220	36.88%
Kreditë personale	23,151,899	33.16%	20,810,192	32.68%
Financimi i NVM-ve	2,199,476	3.15%	9,967,274	15.65%
Overdraft	10,627,673	15.22%	5,326,092	8.36%
Kartat e kreditit	5,838,959	8.36%	2,228,649	3.50%
Kredi për makina	2,101,247	3.01%	1,867,562	2.93%
Totali	69,815,866	100%	63,685,989	100%

Portofoli i kredisë – Bankat

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasifikimit të brendshëm për bankat (duke përfshirë bankat qendrore). Për shkak të numrit të vogël të klientëve (psh. humbjeve të vëzhguara), probabiliteti i humbjeve të klasifikimit individual në këtë klasë të aktiveve llogaritet bazuar në një kombinim të të dhënave të brendshme dhe të jashtme.

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	10,543,620	17%	365,380	1%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	13,391,471	21%	21,032,031	44%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	14,630,915	23%	10,847,000	23%
4 Gjendja e mirë e kredisë	18,580,739	29%	4,201,001	9%
5 Gjendja e shëndoshë e kredisë	5,162,769	8%	1,139,081	2%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	1,147,491	2%	873,941	2%
7 Gjendje marginale e kredisë	0	0%	107,744	0%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	321,617	1%	533,598	1%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	0	0%	-	0%
10 E zhvlerësuar	0	0%	-	0%
NR E pa klasifikuar	1,266	0%	8,228,933	17%
Totali	63,779,888	100.00%	47,328,709	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj bankave (duke përfshirë bankat qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Hua dhe paradhenie	34,199,906	57%	29,504,072	62%
Obligacionet	-	0%	3,625,581	8%
Repo	2,595,334	4%	2,299,523	5%
Tregu i parave	1,073,798	2%	1,182,874	2%
Të tjera	22,189,530	37%	10,716,659	23%
Totali	60,058,568	100%	47,328,709	100%

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**B) RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)**

Portofoli i kredisë – Qeveritë qendrore

Një tjetër klasë e aktiveve formohet nga qeveritë qendrore, banka qendrore dhe komnatat rajonale, si dhe subjektet e tjera të sektorit publik. Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total ndaj qeverive qendrore (duke përfshirë bankën qendrore) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
A1 Gjëndje e shkëlqyer e kredisë	5,681,161	5.60%		
A2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	3,645,431	3.59%	3,639,251	3.16%
A5 Gjendje e mirë e kredisë	2,297,783	2.26%	105,837,718	91.90%
B1 Gjëndje e shëndoshë e kredisë	-			
B5 Gjendje e mirë e kredisë	-			
C1 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	87,236,154	85.96%	2,346,921	2.04%
C2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	1,490,350	1.47%	1,404,256	1.22%
C3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	13	0.00%	5	0.00%
C4 Gjendje e mirë e kredisë	1,132,757	1.12%	1,210,908	1.05%
NR E pa klasifikuar	94	0.00%	721,444	0.63%
Totali	101,483,743	100.00%	115,160,503	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredive ndaj sovranëve (duke përfshirë bankat qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Hua dhe paradhenie	20,267,287	19.97%	32,327,505	28.07%
Obligacionet	79,365,553	78.21%	76,797,813	66.69%
Tregu i parave	1,850,903	1.82%	6,035,185	5.24%
Totali	101,483,743	100.00%	115,160,503	100.00%

Ekspozimet jo-performuese (EJP)

Tabela në vijim paraqet ekspozimet jo-performuese duke përfshirë së bashku ekspozimet të humbura dhe jo të humbura.

në mijë LEK	EJP		Raporti i EJP		Raporti i mbulimit të EJP	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Korporatat jofinanciare	7,726,045	7,159,055	8.41%	10.35%	80.43%	80.10%
Individët	2,662,228	2,674,168	4.69%	0.10%	72.36%	75.39%
Hua dhe paradhenie	10,388,273	9,833,223	3.00%	6.25%	79.00%	78.93%
Totali	10,388,273	9,833,223	3.00%	6.25%	79.00%	78.93%

Huatë me probleme (HP)

Sipas Nenit 178 CRR, përkufizimi i humbjes dhe i huave me probleme (HP) shkaktohet nëse mund të supozohet se një klient nuk ka gjasa të përmbushë detyrimet e tij të huasë në bankë ose nëse debitori ka kaluar së paku 90 ditë për çdo detyrim ndaj bankës.

Për klientët jo-retail, dymbëdhjetë tregues të ndryshëm përdoren për të identifikuar një ngjarje të paracaktuar. Për shembull, një ngjarje humbjeje zbatohet nëse një klient përfshihet në procedurat e paaftësisë paguese ose të ngjashme, nëse ka qenë e nevojshme të njihet një zhvlerësim ose zbritje e drejtpërdrejtë mbi një hua të klientit ose nëse administrimi i rrezikut të huasë ka gjykuar një llogari të arkëtueshme të mos jetë tërësisht i rikuperueshëm ose njësisë e testimit po konsideron një ristrukturim.

Tabela e mëposhtme tregon pjesëmarrjen e huave me probleme (HP) në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë gjendjes financiare):

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**B) RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)**

në mijë LEK	HP		Raporti HP		Raporti i mbulimit HP	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Korporatat jofinanciare	7,702,461	7,158,993	8.37%	2.07%	80.66%	80.79%
Individet	2,662,228	2,674,168	4.67%	0.10%	73.85%	75.97%
Totali i jo-bankave	10,364,689	9,833,161	4.40%	0.32%	79.23%	78.93%
Totali	10,364,689	9,833,161	4.40%	0.32%	79.23%	78.93%

Tabelat e mëposhtme tregojnë ndryshimet në kreditë me probleme në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përjashtuar zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	Më 01/ 01/2022	Shtesa	Zvogëlime	Më 31/12/2021
Korporatat jofinanciare	8,853,711	1,140,997	(2,292,247)	7,702,461
Individet	2,904,234	880,061	(1,122,067)	2,662,228
Totali i jo-bankave	11,757,945	2,021,058	(3,414,314)	10,364,689
Totali	11,757,945	2,021,058	(3,414,314)	10,364,689

Në zvogëlime përfshihen ripagimet, fshirjet dhe daljet nga kategoria e HP.

në mijë LEK	Më 01/ 01/2021	Shtesa	Zvogëlime	Më 31/12/2021
Korporatat jofinanciare	9,751,014	600,558	-3,192,579	7,158,993
Individet	2,718,254	563,173	-607,259	2,674,168
Totali i jo-bankave	12,469,268	1,163,731	-3,799,838	9,833,161
Totali	12,469,268	1,163,731	-3,799,838	9,833,161

Përqëndrimi i rrezikut

Portofoli i kredisë së Grupit është shumë i diversifikuar në aspektin e rajonit gjeografik dhe të industrisë. Përqëndrimet e ekspozimeve janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e grupeve të klientëve të lidhur) përmes kufizimeve dhe raportimit të rregullt. Si rezultat, diversifikimi i portofolit është i lartë. Si pjesë e riorganizimit strategjik të Grupit, strukturat kufizuese për rrezikun e përqëndrimit u rishikuan për secilin segment të klientëve. Ndarja rajonale e ekspozimeve pasqyron diversifikimin e gjerë të biznesit të kredisë në tregjet e Grupit.

Tabela në vijim tregon shpërndarjen e ekspozimeve të kredisë në të gjitha klasat e aktiveve nga vendi i huamarrësit, të grupuara sipas rajoneve:

në mijë LEK	2022	Pjesa në %	2021	Pjesa në %
Shqipëri	260,017,327	81.67%	249,563,530	82.63%
Austri	15,262,434	4.79%	23,918,002	7.92%
Gjermani	5,304,342	1.67%	4,212,816	1.39%
Holandë	4,974,956	1.56%	1,151,617	0.38%
Francë	4,360,375	1.37%	4,358,068	1.44%
Amerika e Veriut	3,646,151	1.15%	3,003,330	0.99%
Zvicër	1,424,746	0.45%	3,414,594	1.13%
Itali	104,660	0.03%	58,720	0.02%
Britania e Madhe	84,467	0.03%	88,149	0.03%
Rumani	642	0.00%	1,031	0.00%
Poloni	85	0.00%	3,625,628	1.20%
Republika Çeke	27	0.00%	53	0.00%
Bullgari	2	0.00%	29	0.00%
Të tjera	12,235,947	3.84%	5,392,237	1.79%
Pjesa tjetër e Bashkimit european	9,461,802	2.97%	1,831,856	0.61%
Pjesa tjetër e Botës	1,490,367	0.47%	1,420,097	0.47%
Totali	318,368,329	100.00%	302,039,757	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë në të gjitha klasat e aktiveve sipas monedhës:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
-------------	-----------------	------------	-----------------	------------

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**B) RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)**

Euro (EUR)	127,217,823	40.72%	112,170,074	37.53%
SHBA-Dollar (USD)	20,135,758	6.45%	22,068,851	7.38%
Franga zvicerane (CHF)	545,933	0.17%	335,077	0.11%
Leku shqiptar (ALL)	160,603,541	51.41%	159,741,875	53.45%
Monedha të tjera të huaja	3,911,851	1.25%	4,531,130	1.52%
Totali	312,414,906	100.00%	298,847,007	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e përgjithshëm të kredisë të Grupit bazuar në klasifikimin e industrisë së klientëve:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Bankat dhe sigurimet	86,839,596	27.60%	85,871,710	28.43%
Administrata publike dhe institucionet e mbrojtjes dhe sigurimeve shoqërore	70,088,676	22.28%	69,192,857	22.91%
Individët private	40,458,312	12.86%	51,203,183	16.95%
Aktivitetet e pasurive të patundshme Tregti me pakicë, përveç riparimit të automjeteve	32,542,846	10.34%	25,863,370	8.56%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	19,004,997	6.04%	16,882,908	5.59%
Prodhimi i metaleve bazë	18,054,057	5.74%	15,429,987	5.11%
Ndërtim	12,779,964	4.06%	10,511,203	3.48%
Nxjerrja e naftës së papërpunuar dhe gazit natyror	8,578,060	2.73%	3,475,257	1.15%
Transport tjetër	4,856,201	1.54%	5,234,655	1.73%
Aktivite të tjera të biznesit	4,793,736	1.52%	6,590,531	2.18%
Aktivitetet e pasurive të patundshme	3,784,390	1.20%	2,892,871	0.96%
Transporti tokësor, transporti nëpërmjet tubacioneve	2,496,756	0.79%	422,322	0.14%
Tregtia me shumicë dhe tregtia me komision (përveç tregtimit të makinave)	-	0.00%	524,239	0.17%
Shitja e automjeteve	-	0.00%	52,898	0.02%
Prodhim i makinerive dhe pajisjeve	-	0.00%	171,910	0.06%
Prodhimi i produkteve ushqimore dhe pijeve	142,277	0.05%		
Industritë e tjera	10,227,141	3.25%	7,719,856	2.56%
Totali	314,647,009	100%	302,039,757	100%

c) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut përkufizohet si rrezik për të përjetuar humbje për shkak të ndryshimeve negative në çmimet e tregut. Këtu përfshihen ndryshimet në vlerën e aktiveve të tregtueshme, lëvizjet direkt ose indirekt në çmimet e vëzhgueshme dhe efektet e ndryshimeve në luhatshmërinë dhe likuiditetin e këtyre faktorëve. Prandaj, rreziku i tregut lind nga ndryshimet e vlerës aktuale të pozicioneve brenda dhe jashtë bilancit në librin tregtar dhe bankar të bankës.

Vlerësimet e rrezikut të tregut bazohen në ndryshimet në kurset e këmbimit, normat e interesit, diferencat e kredisë, çmimet e kapitalit dhe të mallrave, dhe parametra të tjerë të tregut (p.sh., luhatshmëritë e nënkuptuara). Divizioni i Tregjeve të Kapitalit është përgjegjës për tregtimin e pronave, krijimin e tregut dhe biznesin e klientëve në tregun e parasë dhe produktet e tregut të kapitalit.

Organizimi i administrimit të rrezikut të tregut

Të gjitha rreziqet e tregut maten, monitorohen dhe administrohen në nivel Grupi.

Komiteti i Rrezikut të Tregut është përgjegjës për çështjet strategjike të administrimit të rrezikut të tregut. Ai është përgjegjës për administrimin dhe kontrollin e të gjitha rreziqeve të tregut në Grup. Kufiri i përgjithshëm i Grupit vendoset nga Bordi Drejtues në bazë të kapacitetit të marrjes së rrezikut dhe buxhetit të të ardhurave. Ky kufi ndahet në nën kufij në koordinim me ndarjet e biznesit sipas strategjisë, modelit të biznesit dhe qasjes ndaj rrezikut.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

C) RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Departamenti i Administrimit të Rrezikut të Tregut siguron që vëllimi i biznesit dhe lloji i produkteve përputhen me strategjinë e përcaktuar të Grupit. Ai është përgjegjës për zbatimin dhe rritjen e proceseve të administrimit të rrezikut, infrastrukturës dhe sistemeve të administrimit të rrezikut, manualeve dhe teknikave të matjes për të gjitha kategoritë e rrezikut të tregut dhe rrezikun e kredisë që rrjedh nga ndryshimet e çmimeve të tregut në transaksionet derivative. Për më tepër, Administrimi i Rrezikut të Tregut në mënyrë të pavarur mat dhe raporton të gjitha rreziqet e tregut në baza ditore dhe sipas kërkesave.

Të gjitha produktet në të cilat mund të mbahen pozicionet e hapura janë të shënuara në katalogun e produkteve. Produktet e reja shtohen në këtë listë vetëm pas përfundimit me sukses të procesit të miratimit të produktit. Aplikacionet e produktit kontrollohen tërësisht për çdo rrezik. Ato miratohen vetëm nëse produktet e reja mund të zbatohen në sistemet e administrimit të rrezikut të bankës në "front and back office".

Sistemi limit

Grupi përdor një qasje gjithëpërfshirëse të administrimit të rrezikut si për librin tregtar ashtu dhe për atë bankar (qasja e totalit të kthimit). Prandaj, rreziku i tregut administrohet në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha librat tregtar dhe bankar. Treguesit e mëposhtëm maten dhe kufizohen në baza ditore në sistemin e administrimit të rrezikut të tregut:

Vlera në rrezik (VR) – (niveli i besueshmërisë: 99 për qind, horizonti i rrezikut: një ditë)

- Vlera në rrezik është instrumenti drejtues kryesor i rrezikut të tregut në tregjet likuide dhe situatat normale të tregut. VR matet bazuar në një qasje simulimi hibrid në të cilën llogariten 5,000 skenarë. Qasja kombinon avantazhet e një simulimi historik dhe simulimi Monte-Carlo dhe nxjerr parametrat e tregut nga 500 ditë të të dhënave historike. Supozimet e shpërndarjes përfshijnë karakteristika moderne si grupimet e paqëndrueshme dhe ndryshime të rastësishme të kohës, gjë që ndihmon në riprodhimin e saktë të shpërndarjeve me shtrirje të madhe dhe asimetrike dhe faktorëve të rrezikut të normës bazë të interesit. Rezultatet e vlerës në rrezik nuk përdoren vetëm për të kufizuar rrezikun, por edhe në shpërndarjen e kapitalit ekonomik.
- Ndjeshmëria (ndaj ndryshimeve në kurset e këmbimit dhe normat e interesit, gama, vega, çmimet e kapitalit dhe të mallrave).
- Kufijtë e ndjeshmërisë janë për të siguruar që përqendrimet të shmangen në situata normale të tregut dhe janë instrumenti drejtues kryesor në situatat ekstreme të tregut dhe në tregjet jolikuide ose në tregjet që janë strukturalisht të vështira për t'u matur.
- Stoploss - Limitet e ndalimit të humbjes shërbejnë për të forcuar disiplinën e tregtarëve në mënyrë që ata të mos lejojnë që humbjet të grumbullohen në pozicionet e tyre të pronësisë, por në mënyrë të rreptë të kufizojnë ato.
- Një koncept i plotë për testimin e stresit plotëson këtë sistem të limiteve me shumë nivele. Simulon ndryshimet e mundshme të vlerës aktuale me skenarë të përcaktuar për portofolin total. Rezultatet mbi përqendrimet e rrezikut të tregut të treguara nga këto teste të stresit raportohen në Komitetin e Rrezikut të Tregut dhe merren parasysh gjatë përcaktimit të kufijve. Raportet e testit të stresit për portofolet individuale përfshihen në raportimin e përditshëm të rrezikut të tregut.

Vlera në rrezik (VR)

Tabelat e mëposhtme tregojnë VR (99 për qind, një ditë) për kategoritë individuale të rrezikut të tregut në librin tregtar dhe në librin bankar. VR-ja e Grupit kryesisht vjen nga rreziku i monedhës për librin e tregtimit dhe rreziku i normës së interesit për librin bankar.

Libri tregtar VR 99% 1d	VaR	VaR
në mijë LEK	31/12/ 2022	31/12/ 2021
Rreziku i monedhës	100%	100%
Rreziku i normës së interesit	0%	0%
Marzhi i rrezikut të kredisë	0%	0%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0%	0%
Totali	(16,835)	(14,537)

Libri bankar VR 99% 1d	VaR	VaR
në mijë LEK	31/12/ 2022	31/12/ 2021
Rreziku i monedhës	0%	0%

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM) C) RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Rreziku i normës së interesit	46.50%	25.70%
Marzhi i rrezikut të kredisë	52.70%	74.00%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0.8%	0.3%
Totali	(663,614)	(381,935)

Gjithsej VR 99% 1d	VaR	VaR
në mijë LEK	31 /12/ 2022	31/12/ 2021
Rreziku i monedhës	1.4%	21.5%
Rreziku i normës së interesit	46.5%	19.7%
Marzhi i rrezikut të kredisë	51.4%	58.4%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0.7%	0.3%
Totali	(665,493)	(485,449)

Rreziku Vega është matja e ndryshimit të çmimit të një opioni ndaj ndryshimeve në paqëndrueshmërinë e aktivit bazë. Vega përfaqëson shumën që ndryshon çmimi i një kontrate opioni në reagim ndaj një ndryshimi prej 1% në paqëndrueshmërinë e nënkuptuar të aktivit bazë. Grupi nuk është e ekspozuar ndaj rrezikut Vega.

Rreziku bazë është rreziku financiar që kompensimi i investimeve në një strategji mbrojtëse nuk do të pësojë ndryshime çmimesh në drejtime krejtësisht të kundërta nga njëri-tjetri. Ky korrelacion i papërsosur midis dy investimeve krijon potencialin për fitime ose humbje të tepërta në një strategji mbrojtëse, duke shtuar kështu rrezikun për pozicionin. Për të përcaktuar sasinë e rrezikut bazë, banka merr çmimin aktual të tregut të aktivit që mbrohet dhe zbret çmimin e së ardhmes të kontratës.

Rreziku i kursit të këmbimit dhe raporti i kapitalit

Rreziku i tregut në Grup rezulton kryesisht nga rreziku i kursit të këmbimit, luhatjet e kursit të këmbimit gjithashtu ndikojnë në të ardhurat dhe shpenzimet aktuale. Ato gjithashtu ndikojnë në kërkesat e kapitalit rregullator për aktivet e shprehura në monedha të huaja, edhe nëse ato financohen në të njëjtën monedhë dhe kështu nuk krijojnë një pozicion të hapur të këmbimit valutor.

Grupi synon stabilizimin e raportit të kapitalit gjatë administrimit të rreziqeve të kursit të këmbimit. Ky rrezik administrohet në baza mujore në Komitetin e Aktivit/Pasivit të Grupit bazuar në luhatjet historike të këmbimit valutor, para-shikimet e kurseve të këmbimit dhe ndryshimet e raportit të kapitalit rregullator ndaj ndryshimeve në kurset individuale të këmbimit valutor.

Tabela e mëposhtme tregon të gjitha pozicionet materiale të hapura të kursit të këmbimit në datën 31 dhjetor 2022 dhe vlerat korresponduese për vitin e kaluar.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	Dhjetor 31, 2021
AUD	12,265	(15,073)
CAD	22,752	(3,209)
CHF	(3,908)	(82,155)
DKK	(39)	1,157
EUR	9,820,254	11,923,295
GBP	(22,449)	(22,716)
JPY	3,467	5,098
NOK	(10)	25
SEK	(44)	1,232
USD	(170,222)	844,289

Pozicioni i hapur negativ për monedhat e huaja tregon se detyrimet financiare janë më të mëdha se aktivet financiare në monedhën përkatëse, ndërsa nëse pozicioni i hapur për monedhat e huaja është pozitiv tregon se aktivet financiare janë më të mëdha se detyrimet financiare.

Rreziku i normës së interesit në librin tregtar

Tabelat në vijim tregojnë ndryshimet më të mëdha të vlerës aktuale për librin tregtar të Grupit, duke pasur parasysh një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lekë për datat e raportimit më 31 Dhjetor 2022 dhe 31 Dhjetor 2021.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**C) RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)**

2022 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.94	-0.02	-0.19	-0.72								
2021 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.97			-0.97								

Maturimet e ndryshme dhe skemat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve përkatëse (Depozitat dhe financimet nga tregjet e parasë dhe tregjet e kapitalit) shkaktojnë rrezikun e normës së interesit në Grup. Ky rrezik lind në veçanti nga ndryshimet në ndjeshmërinë e normave të interesit, rregullimet e normave dhe opsionaliteti tjetër i flukseve të pritshme të parasë. Rreziku i normës së interesit në librin bankar është i rëndësishëm për EUR dhe USD si monedha kryesore..

Administrimi i pasqyrës së pozicionit financiar është detyra kryesore e sektorit të Thesarit, i cili mbështetet nga Komiteti i Aktivit/Pasivit të Grupit. Ato bazojnë vendimet e tyre në analiza të ndryshme të të ardhurave nga interesi dhe simulime që sigurojnë ndjeshmërinë e duhur të normës së interesit në përputhje me ndryshimet e pritshme në normat e tregut dhe qasjen e përgjithshme ndaj rrezikut.

Rreziku i normës së interesit në librin bankar nuk matet vetëm brenda kuadrit vlera në rrezik, por gjithashtu administro-het nga mjetet tradicionale të analizave të hendekut të normës nominale dhe të normës së interesit. Rreziku i normës së interesit është subjekt i raportimit tremujor në kontekstin e statistikave të rrezikut të normës së interesit të paraqitura tek mbikëqyrësi bankar.

Tabela në vijim tregon ndryshimin në vlerën aktuale të librit bankar të Grupit bazuar mbi një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lek për datat e raportimit 31 Dhjetor 2022 dhe 31 Dhjetor 2021.

2022 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	2,687	(108)	(60)	(368)	421	2,958	(691)	(160)	255	574	38	(172)
CHF	17	-	-	(2)	(4)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	-	-
EUR	3,224	232	19		1,296	536	1,219	(1,497)		(279)	(254)	(106)
GBP	12	13	2	(296)	1	-	-	-	(4,094)	-	-	-
USD	12	13	2	22	1	-	-	-	-	-	-	-
2021 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	2,687	(108)	(60)	(368)	421	2,958	(691)	(160)	255	574	38	(172)
CHF	17	-	-	(2)	(4)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	-	-
EUR	3,224	232	19		1,296	536	1,219	(1,497)		(279)	(254)	(106)
GBP	12	13	2	(296)	1	-	-	-	(4,094)	-	-	-
USD	12	13	2	22	1	-	-	-	-	-	-	-

d) Administrimi i Likuiditetit

Struktura e financimit

Struktura e financimit të Grupit është shumë e fokusuar në marrjen e depozitave me pakicë në tregun vendas.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Burimet e ndryshme të financimit përdoren në përputhje me parimin e diversifikimit. Këto përfshijnë përdorimin e kredive të financimit të palës së tretë dhe skemat e ndarjes së rrezikut me organizata të ndryshme nderkombetare. Pjesërisht për shkak të limiteve të kufizuara të vendit dhe pjesërisht për shkak të çmimeve të dobishme, Grupi po përdor gjithashtu huamarrje ndërbankare dhe vendosje me bankat vendase dhe ndërkombëtare.

Parimet

Administrimi i likuiditetit në grup siguron disponueshmërinë e vazhdueshme të fondeve të nevojshme për të mbuluar operacionet e përditshme të biznesit. Prandaj është një nga proceset më të rëndësishme të biznesit në drejtimin e përgjithshëm të grupit. Mjaftueshmëria e likuiditetit sigurohet përgjatë gjithë spektrit të maturimit si nga një aspekt ekonomik ashtu edhe nga një rregullator.

Në perspektivën ekonomike, Grupi RBI ka krijuar një kuadër qeverisjeje që përfshin kufijtë e brendshëm dhe masat e kontrollit mbi pozicionet e likuiditetit, që është në përputhje me Parimet për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit të Lartë dhe Mbikëqyrjen e themeluar nga Komiteti i Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare. Grupi gjithashtu ka zbatuar të njëjtin kuadër, si një nga bankat e rrjetit të Grupit RBI.

Komponenti rregullator trajtohet duke përmbytur kërkesat e raportimit sipas Basel III (Raporti i mbulimit të likuiditetit, Raporti neto i financimit të qëndrueshëm dhe matjet shtesë të monitorimit të likuiditetit) dhe duke mbajtur kërkesat minimale përkatëse në formën e kufijve rregullatorë. Për më tepër, Grupi ka shtuar kuadrin e likuiditetit bazuar në grup, kërkesat shtesë për likuiditet dhe raportim të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

Përgjegjësia dhe organizimi

Përgjegjësia për të siguruar nivele adekuata të likuiditetit bie mbi të gjithë Bordin Menaxhues. Megjithatë, për sa i përket funksioneve, anëtarët përgjegjës të Bordit janë Kryeshëfi Ekzekutiv (Thesari dhe IB) dhe Zyrtari Kryesor i Rrezikut/Zyrtari Kryesor Financiar. Për rrjedhojë, proceset që lidhen me rrezikun e likuiditetit kryhen kryesisht nga dy fusha brenda bankës.

Së pari, departamenti i Thesarit/Dealing Room menaxhon pozicionet e rrezikut të likuiditetit brenda strategjisë, udhëzimeve dhe parametrave të vendosur nga vendimet e marra në mbledhjet e Komitetit të Aktiveve dhe Detyrimeve (KAD), të cilat pasqyrojnë të gjitha kufizimet rregullatore.

Së dyti, këto monitorohen dhe mbështeten nga divizioni i pavarur i rrezikut të integruar (departamenti i rrezikut të tregut). Departamenti i rrezikut të tregut mat dhe zbaton kufizime në pozicione të ndryshme likuiditeti, si dhe monitoron përputhshmërinë e tyre. Përveç funksioneve të linjës së sipërpërmendur, ALM dhe Kërkimi i Tregut është përgjegjës për zbatimin e metodologjisë së gjerë të Grupit për modelet e rrezikut të likuiditetit.

Strategjia e Likuiditetit

Objektivat strategjike të likuiditetit të bankës sonë përfshijnë vetë-qëndrueshmërinë e pozicionit të likuiditetit të grupit, stabilizimin e vazhdueshëm të bazës së depozitave të klientëve dhe pajtueshmërinë e vazhdueshme me kërkesat rregullatore dhe me politikat dhe kufijtë e brendshëm. Një objektiv tjetër është shmangia e likuiditetit të tepërt të kush-tueshëm dhe shfrytëzimi eficient i fondeve. Njësitë e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Dhoma e Thesarit / Tregtisë, Rreziku i Tregut, KAP dhe Kërkimet) në Grup kanë një sërë masash të drejtpërdrejta ose indirekte për të drejtuar bilancet dhe pozicionet e likuiditetit të grupit. Dhoma e Thesarit / Tregtisë është e angazhuar për të arritur të gjithë treguesit kryesorë të performancës (TKPs) dhe për të qenë në përputhje me parimet e bazuara në rrezik.

Treguesit kryesorë të performancës përfshijnë objektiva të përgjithshme (kthimi nga kapitalin i rregulluar me rrezikun (KKRR) ose raportet e mbulimit), si dhe objektivat specifike të Thesarit për likuiditet (si një horizont minimal i mbi-jetesës në skenarët e përcaktuar të stresit ose diversifikimin e strukturës së rifinancimit). Përveç arritjes së një kontributi strukturor nëpërmjet transformimit të maturitetit që pasqyron likuiditetin dhe rrezikun e tregut të parashtruar nga banka, Dhoma e Thesarit / Tregtisë ndjek një politikë të matur dhe të qëndrueshme të rrezikut në administrimin e bilancit të saj.

Kuadri i Rrezikut të Likuiditetit

Likuiditeti i referohet aftësisë së Grupit për të mbajtur dhe/ose tërhequr, në çdo kohë, fondet e disponueshme në monedhat e kërkuara dhe shuma të mjaftueshme me kosto të arsyeshme, në mënyrë që të përmbyshë detyrimet e saj fi-nanciare kur ato të kthehen. Rreziku i likuiditetit paraqet mundësinë e efekteve negative në rezultatin financiar dhe ekuitetin për shkak të pamundësisë së Grupit për të përmbyshur detyrimet e saj të pagesës për shkak të:

Tërheqja e burimeve ekzistuese të financimit dhe/ose pamundësia për të siguruar burime të reja financimi (rreziku i likuiditetit të financimit)

Vështirësitë në konvertimin e aktiveve në fonde likuide për shkak të çrregullimeve të tregut (rreziku i likuiditetit të tregut)

Grupi përcakton kuadrin për menaxhimin e rrezikut të likuiditetit, i cili do t'i mundësojë Grupit t'i përgjigjet detyrimeve të maturuara në kushtet normale të biznesit, por edhe në kohë krize. Grupi menaxhon rrezikun në të gjitha monedhat dhe veçmas në monedhat kryesore, siguron stabilitet dhe diversifikim të burimeve të financimit, të trajtuar në kohë dhe në mënyrë adekuate në rast të rritjes së rrezikut.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM))

D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Kuadri i rrezikut të likuiditetit përfshin përcaktimin e qasjes së rrezikut të vendosur dhe kufijve, modelet e aplikuara për kapjen e sjelljes së klientit dhe tregut (shqetësimi dhe stresi i vazhdueshëm), sistemin e treguesve të paralajmërimit të hershëm, planet e emergjencës.

Procesi i Administrimit të Rrezikut konsiston në matjen dhe modelimin e rreziqeve, vendosjen dhe monitorimin e kufijve, mbajtjen e ekspozimeve brenda këtyre kufijve dhe trajtimin e tepricave të limiteve dhe përafrimin e menaxhimit të ekspozimit me objektivat e biznesit.

Sjellja ndaj rrezikut dhe niveli i likuiditetit

Korniza e sjelljes të rrezikut (RAF) synon t'i sigurojë drejtimit, së bashku me formulimin dhe miratimin e një deklaratë të sjelljes të rrezikut, një mjet për të vendosur dhe kufizuar nivelin e rrezikut të përgjithshëm që grupi është i gatshëm dhe në gjendje të marrë përsipër të arrijë qëllimet e tij strategjike dhe të biznesit. Ekziston një ndërlidhje e ngushtë me Procesin e Vlerësimit të Mjaftueshmërisë së Kapitalit të Brendshëm (ICAAP) pasi objektivi kryesor i RAF është të harmonizojë objektivat strategjike dhe të biznesit me domosdoshmërinë për të përmbushur kërkesat minimale rregulatore të kapitalit në skenarë të pafavorshëm, si dhe në rastin e njësisve të mëdha dhe për të siguruar që kreditorët e vjetër të mos pësojnë humbje në një skenar rreziku ekstrem.

Sjellja e rrezikut përkufizohet si niveli i rrezikut që banka është e gatshme të marrë dhe shprehet me një qasje rreziku që kërkon një periudhë minimale mbijetese (TTW) prej 30 ditësh në një periudhë stresi të rëndë (krizë e kombinuar) pa ekzekutimin e ndonjë kundërmase, ose 90 ditë me kundërmasa, përkatësisht. Kjo sigurohet ose nga një profil strukturor pozitiv i likuiditetit ose nga një nivel mjaftueshëm i lartë likuiditeti. Në rast të ndërprerjeve të tregut, mund të vendoset një drejtim individual ad hoc me objektiva më konservatore për pozicionin total ose monedhat e zgjedhura.

Në rastin e biznesit si zakonisht (Skenari GC) transformimi i maturimit duhet të mbulohet plotësisht nga buferi i disponueshëm i likuiditetit në periudhën afatmesme. Kjo do të thotë që pozicioni kumulativ i likuiditetit për një periudhë deri në një vit duhet të jetë pozitiv. Në afat të gjatë (një vit ose më shumë), transformimi i maturitetit lejohet deri në një nivel të caktuar.

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal

1. Të shprehura në monedhën kombëtare (lekë) në nivelin minimal 15% (pesëmbëdhjetë për qind) dhe në valutë në nivelin minimal 20% (njëzet për qind);
2. Në total në nivelin minimal 20 % (njëzet për qind).

Raporti i mbulimit të Likuiditetit (RML)

Bazuar në rregulloren nr. 27/2019 të BSH-së, RBAL siguron në çdo kohë një raport mbulimi të likuiditetit të paktën:

- a) 100% për monedhat totale
- b) 80% për totalin e valutave të huaja të rëndësishme

Pozicioni i likuiditetit monitorohet në nivel Banke dhe kufizohet me anë të një sistemi të plotë limit. Në përputhje me sjelljen e përcaktuar të rrezikut, Grupi përcaktoi kufijtë që kufizojnë pozicionet e likuiditetit në një formë të dyfishtë: nga një grup kufijsh të likuiditetit të shqetësimit në vazhdimësi dhe një grup kufijsh likuiditeti TTW.

Raporti i financimit të qëndrueshëm (RFQ)

RFQ përkufizohet si përqindja e fondit të qëndrueshëm të disponueshëm ("FQD") nëpërmjet detyrimeve dhe kapitalit mbi financimin e qëndrueshëm të kërkuar ("FQK") për aktivet. Grupi monitoron transformimin e saj strukturor të likuiditetit dhe maturimit të aktiveve edhe me treguesin strukturor të kapitalit – raporti neto i financimit të qëndrueshëm (RFQ), i cili është treguesi afatgjatë i likuiditetit, i cili vlerëson nëse grupi ka strukturën e duhur të financimit në lidhje me struktura e aktiveve

Bazuar në rregulloren nr. 70/2022 të BSH, RBAL do të sigurojë në çdo kohë një raport neto të qëndrueshëm financimi prej të paktën:

- a) 100% për monedhat totale

Monitorimi i likuiditetit

Grupi përdor një sërë instrumentesh matëse të personalizuar dhe tregues të paralajmërimit të hershëm, të cilat i japin Bordit të Administrimit dhe Drejtimit të lartë informacionin përpara në kohë. Kuadri rregullator sigurohet që Grupi mund të vazhdojë të operojë në një periudhë të vështirë stresi.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM) D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Monitorimi i limiteve dhe raportimi mbi përputhjen me limitet kryhet në mënyrë të rregullt dhe efektive. Çdo shkelje e kryer nga linja të ndryshme biznesi të Bankës, raportohet në KAP të Grupit dhe përshkallëzohet. Në raste të tilla, ndërmerren hapat e duhur në konsultim me njësinë përgjegjëse ose çështja përshkallëzohet në instancën tjetër më të lartë përgjegjëse.

Testimi i stresit të likuiditetit

Testet e stresit kryhen për njësitë individuale të Grupit në baza ditore dhe në nivel Grupi në baza javore, në RBI HO. Testet mbulojnë tre skenarë (tregun, emrin e mirë dhe krizën e kombinuar), duke konsideruar efektet e skenarëve për një periudhë disa mujore dhe paraqesin që ngjarjet e stresit mund të rezultojnë njëkohësisht në një kërkesë likuiditeti në kohë për disa valuta. Skenarët e stresit përfshijnë financimin kryesor dhe rreziqet e likuiditetit të tregut, pa marrë para-sysh efektet e dobishme të diversifikimit. Kjo do të thotë se në testet e stresit të Grupit, të gjitha njësitë e rrjetit janë njëkohësisht subjekt i një krize të kombinuar të theksuar për të gjitha produktet e tyre kryesore. Rezultatet e testeve të stresit raportohen tek Shefi i Rrezikut dhe Shefi i Financës, si dhe tek anëtarët e tjerë të Drejtimit në baza javore; ato gjithashtu formojnë një komponent kyç në takimet mujore të KAP dhe përfshihen në planifikimin strategjik dhe në planifikimin e emergjencave të Grupit.

Një qasje konservatore miratohet kur përcaktohen raportet e flukseve dalëse në bazë të të dhënave historike dhe opinioneve të ekspertëve. Simulimi supozon mungesën e qasjes në tregun e parasë ose të kapitalit dhe njëkohësisht flukseve dalëse të depozitave të klientëve. Në këtë drejtim, rreziku i përaqendrimit të depozitave përcaktohet duke vendosur raporte më të larta të flukseve dalëse për klientët e mëdhenj. Më tej, supozimet mbi stresin formulohen për tërheqjen e garancive dhe detyrimet e kredive. Përveç kësaj, pozicionet e zbutësve të likuiditetit përshtaten me skontimet për të mbuluar rrezikun e lëvizjeve të pafavorshme të tregut dhe vlerësohen daljet e mundshme të flukseve që rrjedhin nga transaksionet derivative të kolateralit. Grupit vazhdimisht monitoron nëse supozimet e stresit janë ende të përshtatshme apo nëse ka rreziqe të reja të cilat duhet të merren parasysh. Koncepti "në kohë reale" është përcaktuar si instrument kryesor i kontrollit për administrimin e përditshëm të likuiditetit dhe për këtë arsye është një përbërës kryesor i planifikimit financiar dhe buxhetimit. Ky koncept është thelbësor në përcaktimin e raporteve të performancës në lidhje me likuiditetin.

Zbutësit e Likuiditetit

Siç paraqitet nga raportet e përditshme të rrezikut të likuiditetit, Grupi mban dhe administron në mënyrë aktive zbutësit e likuiditetit, duke përfshirë aktivet afatshkurtra me cilësi të lartë (AACL) të cilat janë gjithmonë të mjaftueshme për të mbuluar flukset dalëse neto të parashikuara në skenarët e krizës.

Grupi mban portofole të letrave me vlerë afatshkurta të pagarantuara në shumën të konsiderueshme dhe të tregtueshme në ankandet e Bankës Qendrore, me qëllim që të sigurojë likuiditet të mjaftueshëm në monedhën vendase.

Grupi është përgjegjëse për sigurimin e disponueshmërisë së zbutësve të likuiditetit, duke testuar aftësinë e saj për të përdorur fondet e Bankës Qendrore e duke vlerësuar vazhdimisht pozicionin e kolateralit në përputhje me vlerën e tyre të tregut, si dhe kontrollin e kapacitetit kundërbalancues, duke marrë në konsideratë potencialin e financimit të siguruar dhe të pasiguarur dhe likuiditetin e aktiveve. Në përgjithësi, aplikohen skontime në të gjitha pozicionet e zbutësve të likuiditetit. Këto skontime përfshijnë skontimin e të rrezikut të tregut dhe skontimin e Bankës Qendrore. Skontimi i rrezikut të tregut paraqet luhatshmërinë e mundshme të çmimeve të letrave me vlerë të mbajtura si aktive si pjesë e zbutësve të likuiditetit gjatë 20 ditëve të ardhshme, ndërsa skontimi i Bankës Qendrore paraqet një skontim shtesë nga Banka Qendrore që mund të ofrohet si kolateral. Kriteret e pranueshmërisë në nivel grupi marrin në konsideratë ku-fizimet e kreditimit brenda grupit, si p.sh. kufiri ligjor i huadhënies.

Administrimi i Likuiditetit brenda ditës

Në përputhje me kërkesat rregullatore për administrimin e likuiditetit brenda ditës, Departamenti i Tregtisë përbush kërkesat e mëposhtme:

- Përbushja e kërkesave ligjore bankare për likuiditet (kërkesat e rezervës minimale);
- Optimizimi i flukseve dalëse të likuiditetit, kostove të financimit dhe kthimit nga investimeve;
- Ofrimi i fondeve në dispozicion për pagesat në dalje në llogaritë NOSTRO me bankat korrespondente;
- Ndjekja dhe raportimi i vazhdueshëm i situatës së likuiditetit në treg.

Departamenti i Tregut të Parave si pjesë e Departamentit të Tregtisë është përgjegjës për të administruar nevojat ditore për likuiditet dhe për të menaxhuar rrezikun afatshkurter të likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë. Thesari merr informacion për të gjitha pagesat kombëtare dhe ndërkombëtare nga departamentet e tjera dhe parashikon fondet në dispozicion në llogarinë tonë NOSTRO me datë valutë T+2, por mund të ndodhë të ngrihen kërkesa të veçanta për datë valutë T+1, T+0. Për të gjitha pagesat në tregun kombëtar dhe ndërkombëtar duhet të respektohet koha e përcaktuar e Grupit deri në momentin që transaksioni të ketë përfunduar. Për pagesat në monedhën vendase, orari i fiksuar nga Banka e Shqipërisë (BSH) është 3.30 pas dite. Për pagesat në valutë të huaj orari i fiksuar është 4:30 pasdite.

Grupi përdor sistemin AIPS (Sistemin e Pagesave Ndërbankare Shqiptare) si platformë për monitorimin online të llogarisë tonë Nostro me Bankën e Shqipërisë për të gjitha pagesat / të ardhurat në monedhën vendase LEK. Monitorimi i llogarive tona Nostro në monedhë të huaj bëhet duke përdorur platforma online, të cilat lehtësojnë administrimin e përditshëm të likuiditetit. Çdo ditë, nga sistemi kryesor bankar MIDAS ngrihen pyetje të cilat përdoren për administrimin e përditshëm të likuiditetit.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM) D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Platforma negociuese Reuters përdoret për të hyrë në marrëveshje tregtare në tregun ndërbankar. Departamenti i Tregut të Parave është përgjegjës për të siguruar fonde të mjaftueshme për pagesat e kryera në çdo datë valutë. Informacioni kryesor mbi pagesat e kryera merret me postë elektronike nga Njësia e Proçedimit të Pagesave dhe SWIFT-eve (Departamenti i Operacioneve Qendrore dhe Administrimit të Objekteve) me datë valutë T+2 dhe kur bëhet me kërkesë specifike me datë valutë T+0.

Pozicioni i likuiditetit të grupit monitorohet dhe përditësohet pas çdo transaksioni të kryer gjatë ditës. Shoqëria e monitoron pozicionin e likuiditetit duke përdorur excel-in dhe duke e përditësuar atë manualisht me informacionin e marrë nga burime të ndryshme si Njësia e Proçesimit të Pagesave dhe SWIFT-ve (Departamenti i Administrimit të Operacioneve Qendrore dhe Departamenti i Financave të Tregtisë dhe Financimit Afatshkurtër), Zyra e Thesarit (Departamenti i Operacioneve dhe Departamenti i Administrimit të Objekteve), Departamenti i Këmbimit Valutor, Departamenti i Korpo-ratave.

Likuiditeti i tepërt në monedhë të huaj investohet si afatshkurtër në tregun e brendshëm dhe ndërkombëtar.

Departamenti i Tregtisë është përgjegjës për administrimin e likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë për të gjithë grupin, e jo për çdo degë në mënyrë të veçantë. Departamenti i Tregut të Parave merr kërkesë për fonde për pagesat e klientëve në baza ditore dhe siguron likuiditetin e nevojshëm. Shoqëria po përdor monitorimin e platformave online për shumicën e llogarive NOSTRO për të kontrolluar të gjitha transaksionet e kryera në këto llogari.

Pozicioni i mbyllur për çdo llogari NOSTRO merret me postë nga Departamenti SWIFT-eve (në mëngjes) nëpërmjet mesazhit MT 950. Pozicioni i çdo llogarie LORO përgatitet nga Departamenti i Letrave me Vlerë, Investigimit, Rakkordimeve dhe Suportit në frekuenca të ndryshme siç është rënë dakord me secilin prej tyre dhe dërgohet nga SWIFT-i nëpërmjet MT 950.

Plani i Financimit Emergjent

Grupi është duke analizuar ndikimin e mundshëm të Pandemisë Covid -19 në likuiditetin e Grupit për vitin 2020. Në kushtet e një vështirësie likuiditeti, Grupi kalon në një proces emergjence në të cilin ndjek planin e emergjencës së parakohshme të likuiditetit. Këto plane të emergjencës përbëjnë një element në kuadrin e administrimit të likuiditetit dhe janë të detyrueshme për të gjithë anëtarët e Grupit RBI. Procesi i administrimit të emergjencave është hartuar në mënyrë që Grupi të mund të mbajë një pozicion të fortë likuiditeti edhe në situata serioze krizash.

Pozicioni i Likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit të Grupit ngrihet mbi një bazë të fortë të depozitave të klientëve të plotësuar me financimin në shumën të mëdha. Instrumentet e financimit janë të diversifikuar në mënyrë të përshtatme dhe përdoren në raste nevojë. Aftësia për të siguruar fondet monitorohet dhe vlerësohet saktësisht nga Departamenti i Thesarit / Tregtisë, Shitjet e Thesarit, si dhe nga Departamenti i Kërkimeve dhe KAP.

Në vitin e kaluar dhe deri më sot, likuiditeti i Grupit ka qënë në mënyrë të konsiderueshme mbi të gjitha kufijtë rregullatorë dhe kufijtë e brendshëm. Rezultati për testin e stresit të brendshëm në kohë reale tregon se Grupi do të mbijetonte gjatë fazës së stresit të modeluar prej disa muajsh edhe pa aplikuar masat e emergjencës. Raporti i "Parimit të vijimësisë" tregon pozicionin strukturor të likuiditetit, qëmbulon të gjithë nxitësit e rrezikut material të cilët mund të japin ndikim në Grup sipas një skenari të zakonshëm biznesi.

Rezultatet e skenarit të parimit të vijimësisë tregohen në tabelën në vijim, ku paraqitet likuiditeti i tepërt dhe raporti i flukseve hyrëse të pritshme të mjeteve monetare duke i shtuar kapacitetin e kundërbalancimit ndaj daljeve të parave të gatshme (raporti i likuiditetit) për maturitetet e përzgjedhura në baza kumulative.

Bazuar në supozimet e ekspertëve, analizat statistikore dhe specifikat e vendit, kjo përlllogaritje përfshin edhe vlerësimet e stabilitetit të bazës së depozitave të klientëve, daljet nga zërat jashtë pozicionit financiar dhe lëvizjet e tregut në rënie në raport me pozicionet që ndikojnë në kapacitetin kundërbalancues të likuiditetit.

Plani i Financimit Emergjent

PFE përcakton tre faza të një krize likuiditeti të cilat përshkruhen nga ngjarjet e renditura më poshtë:

Faza A: faza e hershme e kontigjencës së likuiditetit

Faza B: faza më e rëndë e kontigjencës së likuiditetit

Faza C: faza e rikuperimit të likuiditetit

Pozicioni i Likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit të Grupit ngrihet mbi një bazë të fortë të depozitave të klientëve të plotësuar me financimin në shumën të mëdha. Instrumentet e financimit janë të diversifikuar siç është më e përshtatme dhe përdoren në raste nevojë. Aftësia për të siguruar fondet monitorohet dhe vlerësohet saktësisht nga Departamenti i Thesarit / Tregtisë, Shitjet e Thesarit, si dhe nga Departamenti i Kërkimeve dhe KAP.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM) D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Në vitin e kaluar dhe deri më sot, likuiditeti i Grupit ka qënë në mënyrë të konsiderueshme mbi të gjitha kufijtë rregulla-torë dhe kufijtë e brendshëm. Rezultati për testin e stresit të brendshëm në kohë reale tregon se Grupi do të mbijetonte gjatë fazës së stresit të modeluar prej disa muajsh edhe pa aplikuar masat e emergjencës. Raporti i "Parimit të vazhdimësisë" tregon pozicionin strukturor të likuiditetit, e cila mbulon të gjithë nxitësit e rrezikut material të cilat mund të japin ndikim në Grup sipas një skenari të zakonshëm biznesi. Rezultatet e skenarit të parimit të vazhdimësisë treg-ohen në tabelën në vijim, ku paraqitet likuiditeti i tepërt dhe raporti i flukseve hyrëse të pritshme të parase plus ka-pacitetin e kundërbalancimit ndaj daljeve të parave të gatshme (raporti i likuiditetit) për maturitetet e përzgjedhura në baza kumulative. Bazuar në supozimet e ekspertëve, analizat statistikore dhe specifikat e vendit, kjo përlllogaritje përf-shin edhe vlerësimet e stabilitetit të bazës së depozitave të klientëve, daljet nga zërat jashtë pozicionit financiar dhe lëvizjet e tregut në rënie në raport me pozicionet që ndikojnë në kapacitetin kundërbalancues të likuiditetit.

Në mijë Lek	31/12/2022		31/12/2021	
	1 muaj	1 vit	1 muaj	1 vit
Maturiteti				
Hendeku i Likuiditetit	72,878,740	59,628,060	75,485,877	68,217,612

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML)

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML) i referohet përqindjes së aktiveve shumë likuide (HQLAs) të mbajtura nga Grupi për të përbushur detyrimet potenciale të shoqëruara me flukse dalëse (detyrimet afatshkurtra). HQLAs mund të konvertohet në para në dorë për të plotësuar nevojat e likuiditetit për një minimum prej 30 ditë kalendarike në skenarin e stresit të likuiditetit.

Llogaritja e hyrjeve dhe daljeve të pritshme të fondeve dhe HQLAs bazohet në specifikimet rregullatore. Në vitin 2021 dhe 2020, kufiri rregullator për RML ishte në nivelin aktual prej 100 përqind.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktivet likuide mesatare	65,450,575	90,236,519
Daljet neto	11,084,329	10,070,846
Hyrjet	45,402,260	43,339,834
Daljet	44,337,316	40,283,385
Raporti i Mbulimit të Likuiditetit	590%	896%

Raporti i financimit të qëndrueshëm neto (RFQN)

RFQ është përcaktuar si përqindje e Financimit të Qëndrueshëm në Dispozicion ("FQD") nëpërmjet detyrimeve mbi Financimin e Qëndrueshëm të Kërkuar ("FQK") për aktivet. Burimet e Financimeve të Qëndrueshme në Dispozicion përfshijnë: depozitat e klientëve, financimet afatgjata me shumicë (nga tregu ndërbanke i huasë), dhe kapitali.

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Financimi i Qëndrueshëm i Kërkuar	137,122,003	93,352,028
Financimi i Qëndrueshëm në Dispozicion	214,950,939	218,056,194
Raporti i financimit të qëndrueshëm	156%	234 %

Raporti i mbulimit të likuiditetit dhe Raporti i financimit të qëndrueshëm janë paraqitur në takimet e KAP në baza mujore. Grupi synon të sigurojë konsistencë midis likuiditetit dhe kërkesave të Bazel III.

Rreziku i likuiditetit nga financimi

Rrezikut i likuiditetit nga financimi është nxitur kryesisht nga ndryshimet në strategjinë e rrezikut të huadhënësve ose nga një përkeqësim në aftësinë kreditore të një banke që ka nevojë për financim të jashtëm. Normat e financimit dhe rritja ose rënia e ofertës me përhapjen e kredisë, ndryshojnë për shkak të situatës specifike të tregut ose grupit.

Si pasojë, financimi afatgjatë varet nga rikthimi i besimit në banka dhe rritja e përpjekjes në mbledhjen e depozitave të klientëve. Aktivitetet bankare financohen duke kombinuar fondet e depozitave të individëve dhe fondet nga shitja me shumicë. Në planet e financimit të Grupit, një vëmendje e veçantë i kushtohet strukturës së ndryshme të financimit për të zbutur rrezikun e likuiditetit nga financimi. Masat e financimit me shumicë në Grup janë përgjegjësi e Departamentit të Shitjes së Thesarit dhe Departamentit IB, ku Menaxheri i Financimit është Z. Christian Canacaris, Drejtori Ekzekutiv i Grupit. Gjatë këtij procesi kontrollohet hendeku midis aktiveve dhe detyrimeve dhe rishikohet nëse ka nevoja për financim. Megjithatë, për shkak të faktit se Banka jonë ka patur gjithmonë likuiditete të tepërta, ka treguar nevoja minimale për financim brenda Grupit.

Tabela e mëposhtme tregon një ndarje të flukseve të mjeteve monetare sipas maturitetit kontraktual të aktiveve financiare:

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

2022 në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset e parasë kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivet financiare jo-derivative	274,871,390	319,733,384	98,004,853	33,693,942	76,805,952	106,363,747
Arka, Banka Qendrore dhe llogarite pa afat	37,491,482	37,491,482	37,491,482	-	-	-
Hua dhe paradhenie	155,315,545	197,769,426	45,649,553	20,084,268	27,004,435	100,166,281
Banka qendrore	1,850,857	1,850,857	1,850,857	-	-	-
Institucione shtetërore	290	290	290	-	-	-
Bankat	35,273,599	35,273,599	35,273,599	-	-	-
Korporata të tjera financiare	1,145,096	1,148,343	(3,721,086)	-	4,540	-
Korporatat jofinanciare	67,643,385	80,446,316	11,512,302	19,858,367	18,416,600	30,659,047
Individet	49,402,318	79,050,021	733,591	225,901	8,583,295	69,507,234
Letrat me vlerë të borxhit	82,064,363	84,472,476	14,863,818	13,609,674	49,801,517	6,197,466
Institucione shtetërore	82,064,363	84,472,476	14,863,818	13,609,674	49,801,517	6,197,466
Bankat	-	-	-	-	-	-

Rreziku i likuiditetit nga financimi - vazhdim

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivet financiare jo-derivative	266,984,659	292,614,649	112,490,899	39,260,741	104,524,771	36,338,240
Arka, Banka Qendrore dhe llogarite pa afat	42,813,051	42,813,051	42,813,051	-	-	-
Hua dhe paradhenie	143,764,409	165,500,616	53,377,531	31,579,900	52,071,875	28,471,311
Banka qendrore	6,035,130	6,035,130	6,035,130	-	-	-
Institucione shtetërore	238	238	238	-	-	-
Bankat	30,686,615	30,686,615	30,686,615	-	-	-
Korporata të tjera financiare	6,437	6,437	269	-	6,168	-
Korporatat jofinanciare	62,518,456	72,615,037	12,550,716	26,320,368	27,581,847	6,162,107
Individet	44,517,533	56,157,159	4,104,563	5,259,532	24,483,860	22,309,204
Letrat me vlerë të borxhit	80,407,199	84,300,982	16,300,317	7,680,841	52,452,896	7,866,929
Institucione shtetërore	76,781,834	80,661,264	16,300,317	4,041,123	52,452,896	7,866,929
Bankat	3,625,365	3,639,718	-	3,639,718	-	-

Tabela e mëposhtme tregon një analizë të maturimit të flukseve të parasë të paskontuara sipas maturitetit kontraktual të pasiveve financiare:

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM) D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

2022 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo-derivative	280,518,910	280,548,713	223,963,755	38,111,550	15,545,349	2,928,059
Depozitat	248,646,267	248,656,783	218,782,555	24,173,302	5,164,276	536,650
Institucione shtetërore	7,695,315	7,695,315	7,695,315	-	-	-
Bankat	(506,640)	(506,640)	(4,227,961)	-	3,721,321	-
Korporata të tjera financiare	2,459,135	2,462,229	2,271,349	88,952	101,928	-
Korporatat jofinanciare	48,336,168	48,336,228	47,976,470	59,401	170,646	129,711
Individët	190,662,289	190,669,651	165,067,382	24,024,949	1,170,381	406,939
Llogari të tjera financiare	1,436,184	1,436,184	1,436,184	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	9,876,434	9,876,434	2,602,710	4,496,296	2,627,992	149,436
Marrëveshje për kredi të dhëna	20,560,025	20,579,312	1,142,306	9,441,952	7,753,081	2,241,973

Rreziku i likuiditetit nga financimi - vazhdim

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo-derivative	267,481,823	267,485,401	217,699,230	35,925,766	11,197,319	2,663,087
Depozitat	240,366,198	240,369,776	211,544,003	26,991,884	1,455,405	378,484
Institucione shtetërore	6,806,812	6,806,812	6,806,812	-	-	-
Bankat	3,201,236	3,201,236	3,201,236	-	-	-
Korporata të tjera financiare	10,627,083	10,628,371	10,370,329	166,262	91,780	-
Korporatat jofinanciare	44,684,199	44,684,350	44,436,458	40,587	192,293	15,011
Individët	175,046,868	175,049,007	146,729,168	26,785,035	1,171,332	363,473
Llogari të tjera financiare	1,668,497	1,668,497	1,668,497	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	7,948,185	7,948,185	1,478,493	3,933,904	2,535,788	-
Marrëveshje për kredi të dhëna	17,498,943	17,498,943	3,008,237	4,999,978	7,206,126	2,284,603

Rreziku operacional

Rreziku operacional përcaktohet si rreziku i humbjeve që rezultojnë nga proceset e brendshme të papërshtatme

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM) D) ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

ose të dështuara, njerëz dhe sisteme, ose nga ngjarje të jashtme, përfshirë rrezikun ligjor. Në këtë kategori rreziku, nxitësit e rrezikut të brendshëm, siç janë aktivitetet e paautorizuara, mashtrimet ose vjedhjet, humbjet e lidhura me sjelljen, gabimet e modelimit, gabimet në ekzekutim dhe procesim, apo ndërprerjet e biznesit dhe dështimet e sistemit mund të administrohen. Gjithashtu, mund të administrohen dhe kontrollohen edhe faktorët e jashtëm siç janë dëmtimi i pasurisë fizike ose mashtrimi.

Kjo kategori rreziku është analizuar dhe administruar bazuar në të dhënat historike të humbjeve dhe rezultatet e vlerësimeve të rrezikut.

Ashtu si me llojet e tjera të rrezikut, parimi i "firewalling" për administrimin e rrezikut dhe kontrollit aplikohet edhe për rrezikun operacional të Grupit. Me këtë qëllim, janë përzgjedhur dhe trajnuar si Menaxhues të Rrezikut Operacional disa individë në secilën fushë biznesi. Menaxherët e Rrezikut Operacional sigurojnë Kontrollin Qendror të Rrezikut Operacional nëpërmjet raporteve mbi vlerësimet e rrezikut, ngjarjet e humbjes, treguesit dhe masat e marra. Ato mbështeten në punën e specialistëve të dedikuar të rrezikut operacional (DORS).

Njësitë kontrolluese të rrezikut operacional janë përgjegjës për raportimin, zbatimin e kuadrit, zhvillimin e masave të kontrollit dhe monitorimin e përbushjes së kërkesave. Brenda kuadrit të ciklit vjetor të administrimit të rrezikut, koordinohet edhe pjesëmarrja e linjës së dytë përkatëse të departamenteve të mbrojtjes (Administrimi i Krimin Financiar, Përputhshmëria, Administrimi i Furnitorëve, Administrimi i Transferimeve, Administrimi i Sigurimeve, Siguria e Informacionit, Siguria Fizike, BCM, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm) dhe të gjithë linjat e para të partnerëve të mbrojtjes (Menaxherët e Rrezikut Operacional).

Identifikimi i rrezikut

Identifikimi dhe vlerësimi i rreziqeve që mund të rrezikojnë ekzistencën e Grupit (por ndodhja e të cilave është pothuajse e pamundur) dhe zonat ku humbjet kanë më shumë gjasa të ndodhin më shpesh (por kanë ndikim të kufizuar) janë aspekte të rëndësishme të administrimit të rrezikut operacional.

Vlerësimi i rrezikut operacional realizohet në mënyrë të zgjeruar, të njëtrajtshme dhe të strukturuar për Grupin sipas kategorive të rrezikut siç janë proceset e biznesit dhe llojet e ngjarjeve. Për më tepër, vlerësimi i rrezikut vlen edhe për produktet e reja. Të gjitha njësitë e Grupit vlerësojnë ndikimin e probabilitetit të lartë/ndikimit të ulët të ngjarjeve dhe probabilitetit të ulët/ ndikimit të lartë të incidenteve sipas vlerësimit të tyre të potencialit të humbjes për vitin e ardhshëm dhe në dhjetë vitet në vijim. Për ngjarjet me probabilitet të ulët/ ndikim të lartë përdoret një instrument analitik i Grupit (me skenarë). Profili i rrezikut të brendshëm, humbjet dhe ndryshimet e jashtme përcaktojnë se cilat raste duhet të trajtohen në detaje.

Monitorimi

Për të monitoruar rreziqet operationale përdoren indikatorë të paralajmërimit të hershëm që lejojnë identifikimin e shpejtë dhe minimizimin e humbjeve.

Të dhënat mbi humbjet grumbullohen në një bazë të dhënash qendrore të quajtur AKRO (Aplikacioni i Kontrollit të Rrezikut Operacional) në një mënyrë të strukturuar dhe në nivel banke sipas llojit të ngjarjes dhe të biznesit. Përveç kërkesave për raportim të brendshëm dhe të jashtëm, informacionet mbi ngjarjet e humbjes krahasohen me të dhënat ndërkombëtare për të zhvilluar më tej menyrën e administrimit të rrezikut operacional, si dhe për të ndjekur masat e marra dhe efektivitetin e kontrollit. Që nga viti 2010, Grupi ka qenë pjesëmarrëse në grumbullimin e të dhënave të ORX (Shoqata e Shkëmbimit të të Dhënave të Rrezikut Operacional), të dhënat e të cilës aktualisht përdoren për qëllime dhe analiza të brendshme dhe si pjesë e modelit të rrezikut operacional. ORX është një shoqatë bankash dhe sigurimesh për qëllime statistikore. Rezultatet e analizave si dhe ngjarjet që rezultojnë nga rreziqet operationale janë raportuar në baza të rregullta në një mënyrë gjithëpërfshirëse në Komitetin e administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacional të përshtatshëm dhe Komitetin e Kontrollit të Rrezikut Operacional të Grupit RBI.

Saktësimi dhe minimizimi i rreziqeve

Që nga tetori 2016, veprimtaritë me rrezikun operacional ndërmerren nga Administrimi i Krimin Financiar. Administrimi i Krimin Financiar siguron një mbështetje për parandalimin dhe identifikimin e mashtrimit. Grupi gjithashtu ka zhvilluar një program trajnimi të gjerë të stafit dhe ka plane të ndryshme emergjencash dhe sisteme mbështetëse rezervë. Objektivat e Grupit lidhur me administrimin e kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat për kapitalin të përcaktuara nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) të mbrojë aftësinë e Grupit për të vijuar aktivitetin e saj.

Kapitali ligjor

Grupit monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" është krijuar në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23 dhjetor 1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligjin Bankar të Republikës së Shqipërisë".

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe jashtë zërave të balancës, shprehur në përqindje. Raporti minimal i mjaftueshmërisë së kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Raporti minimal i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

35. ADMINISTRIMI I KAPITALIT

Objektivat e Grupit lidhur me administrimin e kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat për kapitalin të përcaktuara nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) të mbrojë aftësinë e Grupit për të vijuar aktivitetin e saj.

Kapitali ligjor

Grupit monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" është krijuar në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23 dhjetor 1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligjin Bankar të Republikës së Shqipërisë".

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe jashtë zërave të balancës, shprehur në përqindje. Raporti minimal i mjaftueshmërisë së kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Raporti minimal i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Aktivitetet e ponderuara me rrezik (APRR)

Aktivitetet janë të ponderuara me rrezik sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke u caktuar një peshë rreziku sipas shumës së kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Janë aplikuar pesë kategori të peshave të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull, mjetet monetare dhe instrumentet e tregut të parasë kanë një peshë zero të rrezikut, që do të thotë se nuk kërkohet asnjë kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Ndërtesat dhe pajisjet mbartin një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështetet nga kapitali i barabartë me 12% të vlerës kontabël.

Janë marrë parasysh edhe marrëveshjet e angazhimit të lidhura me kredinë, si mjete financiare jashtë bilancit. Shumat më pas u caktohet një peshë rreziku duke përdorur të njëjtat përqindje si për aktivet në bilanc.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	143,866,541	134,521,667
Kapitali rregullator	26,903,223	27,301,468
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	18.70%	20.30%

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe të tregut si dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Grupi e njuh ndikimin e nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve gjithashtu Grupi njuh nevojën për të ruajtur një balancë midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme nëpërmjet një niveli më të lartë borxhi dhe avantazhet dhe sigurinë e përfituar nga një pozicion i shëndoshë kapitali.

Grupi ka përmbyshur të gjitha kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga institucioni rregullator ("Banka e Shqipërisë") gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

36. PALËT E LIDHURA

Transaksionet me palët e lidhura (shoqëritë dhe individët) janë të kufizuara në transaksionet e biznesit bankar që kryhen në kushte të tregut të drejtë. Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura (individët) raportohen në shënim (40) Marrëdhëniet me drejtimin kryesor.

Në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktive financiare të përzgjedhura		
Letrat me vlerë të borxhit	-	-
Raiffeisenbank a.s.	-	-
Kredi dhe paradhënie	5,943,798	13,771,068
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	4,800,863	13,754,823
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	1,142,935	16,245
Aktive të tjera	90,730	77,755
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	82,898	77,755
Regional Card Processing Center s.r.o.	-	-
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	7,832	-
Asete financiare te perzgjedhura		
Depozita	17,795	21,611
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	17,795	17,882
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	-	3,729
Provigjione dhe detyrime të tjera	81,132	77,467
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	81,132	77,467
Angazhime për hua, garanci financiare dhe angazhime të tjera të dhëna	1,861,537	1,586,886
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	1,861,014	1,586,333
Raiffeisenbank Austria d.d.	523	553
Në mijë LEK	31 December 2022	31 December 2021
Të ardhurat nga interesat	70,308	5,828
Raiffeisenbank a.s.	-	4,986
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	37,768	842
RLB KI-Gruppe Salzburg	17,704	
Raiffeisen Leasing Kosovo LLC	14,836	
Shpenzimet nga interesat	(46,158)	(54,437)
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	(31,006)	(54,437)
RLB KI-Gruppe Salzburg	(15,152)	
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	8,990	472
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	395	472
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.	8,571	-
Raiffeisenbank Austria d.d.	24	
Shpenzimet nga tarifat dhe komisionets	(252,760)	(226,395)
Ukrainian Processing Center PJSC	(71,304)	(57,764)
Regional Card Processing Center s.r.o.	(97,707)	(82,641)
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L.	(9,727)	(12,119)
Raiffeisen Bank International AG (parent company)	(74,022)	(73,871)
Numri mesatar i stafit		
Me kohë të plotë	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021

36. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Punonjësit me pagë	1,222	1,214
Punonjësit e pagave	40	40
Totali	1,262	1,254

Marrëdhëniet e bankës me drejtuesit e bankës

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktivitet	433,017	238,221
Detyrimet	128,090	177,207

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Drejtues

Tabela e mëposhtme tregon shpërblimin total të anëtarëve të Bordit Drejtues sipas SNK 24.17. Shpenzimet sipas SNK 24 u njohën në bazë akruale dhe sipas rregullave të standardeve bazë:

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve	194,814	215,042
Përfitime të tjera afatgjata	74,059	39,809
Totali	268,873	254,851

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Bordi Mbikëqyrës i Shpërblimit	14,356	14,648

Kapitali rregullator i Shoqërisë së Menaxhimit të Fondeve Pensionale Suplementare dhe Fondeve të Investimeve (degë e Grupit)

Bazuar në ligjin nr.10197 dhe 10198, datë 10.12.2009, shoqëritë e administrimit të fondeve të pensioneve suplementare dhe fondeve të investimit, duhet të mbajnë në çdo kohë një kapital minimal prej 15,625 mijë lekë, të llogaritur si aktive neto të Fondit në pasqyrën e pozicioni financiar. Kur vlera e aktiveve neto të fondeve në administrim të shoqërisë administruese tejkalon shumë 31,250 milionë lekë, shoqëria administruese duhet të rrisë kapitalin, në masën që rritja e kapitalit të jetë të paktën 0.02% e shumës. me të cilat vlera e aktiveve neto të fondeve në administrim tejkalon kufirin e sipërpërmendur. Megjithatë, nuk është e nevojshme që kapitali të rritet përtej kufirit prej 1,250,000 mijë lekë. Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021, Raiffeisen INVEST është në përputhje me kërkesat ligjore për kapitalin rregullator.

Kapitali rregullator i Shoqërisë Leasing (degë e Grupit)

Bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Licencimi i institucioneve jobankare" aktiviteti i lizingut financiar përfshihet në aktivitetet e institucioneve financiare jobankare dhe ndër të tjera, kërkesa për kapital minimal për fillimin e aktivitetit të lizingut është 100,000 mijë lekë. Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021, Raiffeisen Leasing sh.a është në përputhje me kërkesat ligjore për kapitalin rregullator.

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionerëve njihet gjithashtu dhe Grupi njihet nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme me ingranazh më të madh dhe avantazheve dhe sigurisë që ofron një pozicioni të shëndoshë kapitali.

Grupi dhe operacionet e tij të rregulluara individualisht kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të imponuara nga jashtë gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në menaxhimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

Subjekte të strukturuar të pakonsoliduara

Bazuar në kërkesat e SNRF 10, ekspozimi ndaj kthimeve të ndryshueshme duhet të jetë shumë më i lartë se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të aktiveve në nivel tregu, në mënyrë që të merret në konsideratë konsolidimi i fondeve të menaxhuara nga njësi ekonomike, gjë që nuk është rasti për Grupin i cili ka të drejtë në 1.5% të vlera neto e aktiveve të Fondeve. Më tej, Grupi nuk zotëron asnjë njësi investimi as në fondin e pensioneve dhe as në fondet e investimeve. Asetet e Fondit janë "të rrethuara" nga kompania e Administratës (degë e Grupit). Sipas legjislacionit shqiptar për fondet e pensioneve dhe fondet e investimeve, titulli ligjor mbi aktivet e Fondit u mbetet kontribuuesve. Si pasojë, Grupi nuk ka konsoliduar asnjë nga fondet e administruara nga një prej filialeve të tij në pasqyrat financiare të konsoliduara të vitit 2022. Informacioni rreth subjekteve të strukturuar të pakonsoliduara është si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2022
--	------------------------	------------------------

36. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

SUBJEKTE TË STRUKTURUARA TË PAKONSOLIDUARA

Në mijë LEK	Të ardhura nga njësia ekonomike e strukturuar për vitin	Vlera kontabël e aktiveve të njësive ekonomike të strukturuar	Vlera kontabël e detyrimeve të njësive ekonomike të strukturuar	Aktivet neto të njësive ekonomike të strukturuar
Fondi Prestige	1,481,387	47,077,915	116,128	46,961,787
Fondi Pension	56,566	1,043,816	5,558	1,038,258
Fondi Vizion	594,375	17,452,512	33,233	17,419,279
Fondi Euro	175,797	8,118,005	12,225	8,105,780
Fondi Mix	20,146	535,102	958	534,144
Totali	2,328,271	74,227,350	168,102	74,059,248

37. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Drejtimi i Grupit nuk është në dijeni për ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit që mund të kërkojë korigjim ose shënime shtesë në këto Pasqyra Financiare.

DEKLARATA E PËRFAQËSUESVE LIGJORË

Ne konfirmojmë se në dijeninë tonë pasqyrat financiare të konsoliduara japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të aktiveve, detyrimeve, pozicionit financiar dhe fitimit ose humbjes së Grupit siç kërkohet nga standardet e zbatueshme të kontabilitetit dhe se raporti i Drejtimit të Grupit jep një informacion të saktë dhe pamje të drejtë të zhvillimit dhe të performancës së biznesit dhe pozitës së Grupit, së bashku me një përshkrim të rreziqeve dhe pasigurive kryesore që Grupi përballet.

Bordi Drejtues

Christian Canacaris

Drejtor Ekzekutiv, Kryetar i
Drejtorisë

Alexander Zsolnai

Zëvendësdrejtor i Përgjithshëm,
Zëvendëskryetar i Drejtorisë

Erion Serti

Anëtar i Drejtorisë për Teknologjinë e
Informacionit dhe Operacionet

Vilma Bace

Anëtare e Drejtorisë për Biznesin Retail

Elona Mullahi

Anëtare e Drejtorisë për Biznesin e
Korporatave

Raiffeisen Leasing Sh.a

Raiffeisen Leasing sh.a. ("Shoqëria") është një shoqëri shqiptare me kapital aksionar, e regjistruar në Regjistrin Tregtar Shqiptar nga Gjykata e Rrethit Tiranë me vendim numër 35733, datë 15 maj 2006. Shoqëria nisi aktivitetin e saj në maj 2006.

Aktiviteti kryesor i Shoqërisë është të ofrojë qira financiare ndaj shoqërive dhe individëve.

Kapitali aksionar është i regjistruar në Lekë. Duke filluar nga 10 tetori 2016, Raiffeisen Bank Sh.a është aksioner i vetëm i Raiffeisen Leasing sh.a. Zyra e regjistruar e Shoqërisë është në adresën Rruga "Tish Daija", Kompleksi "Haxhiu", Godina nr.1, Kati 7, Tiranë.

Aksioneri kryesor i Shoqërisë është i regjistruar në Tiranë.

Pala kontrolluese përfundimtare është Raiffeisen International Bank-Holding Aktiengesellschaft.

Pasqrat financiare për vitin raportues 2022 janë miratuar nga Bordi Drejtues i shoqërisë me datë 13 mars 2023. Këto pasqyra financiare miratohen gjithashtu edhe nga aksionerët në Mbledhjen e Përgjithshme të Aksionerëve.

Përbërja e Këshillit Drejtues dhe Këshillit të Administrimit më 31 dhjetor 2022 është si më poshtë:

Këshilli Mbikëqyrës

Dieter Schiedl

Erion Balli

Migena Arkaxhiu

Kryetar i Këshillit Mbikëqyrës

Anëtar i Këshillit Mbikëqyrës

Anëtar i Këshillit Mbikëqyrës

Këshilli i Administrimit

Ankleida Shehu

Estela Themeli

Drejtoreshë Ekzekutive (Administratore)

Zv. Drejtoreshë Ekzekutive (Administratore)

Edhe gjatë vitit 2022, Raiffeisen Leasing Albania vijoi të jetë lider në tregun e qirasë financiare.

Vlera e financuar për vitin 2022 arriti në vlerën 18,5 milionë euro, ku 16,5 milionë euro ose 89% e vlerës totale të financuar gjatë 2022 janë për mjete të lëvizshme dhe 2 milionë euro ose 11% për pajisje.

Produktet kryesore të Raiffeisen Leasing janë financimi i mjeteve të lëvizshme dhe pajisjeve. Të gjithë produktet e qirasë financiare u janë ofruar segmenteve të biznesit, si korporatat dhe sipërmarrjet e mesme, ndërkohë që individët e përdorin kryesisht për automjete personale. Kontratat e reja të qirasë financiare gjatë vitit 2022 janë si në vijim: 39 përqind me klientët korporatë, 16 përqind me sipërmarrjet e mesme, 25 përqind me biznesin e vogël dhe pjesa tjetër prej 20 përqind me klientët individë.

Një ndër objektivat e shoqërisë është rritja e financimit me produkte ESG, duke kontribuar në zhvillimin në shoqëri dhe në mjedis në mënyrë sa më të përgjegjshme dhe të qëndrueshme. Gjatë vitit 2022, janë rreth 1,6 milionë euro ose rreth 9% e vlerës totale të financimit në mjete ESG.

Shoqëria vijon të ruajë një nivel të kënaqshëm likuiditeti, ndërsa totali i aktiveve mbulon me rreth 112% totalin e detyrimeve më 31 dhjetor 2022, krahasuar me 115% të një viti më parë, për të cilat të arkëtueshmet nga qiratë financiare mbulojnë me rreth 98% borxhin afatgjatë kundrejt 101% të një viti më parë. Pagesat e detyrimeve afatshkurtra kundrejt furnitorëve nuk janë ndikuar dhe shoqëria nuk ka reduktuar aktivitetin operacional me furnitorët. Shoqëria nuk parashikon shitje të portofolit të qirave financiare.

Qëllimi ynë ka qenë kryesisht të forcojmë bashkëpunimin afatgjatë me klientët e Grupit Raiffeisen, duke ofruar mbështetje të frytshme për nevojat e tyre në biznes.

Raiffeisen Leasing i ka kushtuar kujdes të veçantë forcimit dhe vendosjes së bashkëpunimit strategjik me rrjetin e konencionarëve të shitjeve të automjeteve që operojnë në Shqipëri.

Raiffeisen Leasing u ofron klientëve të saj produkte dhe shërbime me cilësi superiore, si dhe informacion të plotë lidhur me strukturën dhe thjeshtësinë e të gjitha veprimeve të qirasë financiare.

Pjesë e aktivitetit tonë është edhe rimarketimi dhe rishitja e mjeteve. Për sa i përket rishitjes, kemi zbatuar procedura që na kanë pozicionuar si ekspertë për vendosjen e standardeve në treg. Gjithsesi, shoqëria ka përdorur njohuritë dhe eksperiencën e Raiffeisen Leasing International si dhe të shoqërive të tjera që operojnë në rajon lidhur me produktet dhe shërbimet e qirasë financiare, si dhe në fushën e marketingut. Për më tepër, shoqëria ka akses të plotë në rrjetin e madh të furnitorëve ndërkombëtarë të automjeteve me tonazh të rëndë, makinerive dhe pajisjeve, me të cilët Grupi Raiffeisen ka lidhje të qëndrueshme, në dobi të klientëve ekzistues dhe potencialë të shoqërisë për realizimin e planeve të tyre të investimit.

Deri në fund të vitit 2022, Raiffeisen Leasing ka pasur 20 punonjës, të cilët u ofrojnë klientëve shërbime të shpejta dhe të përshtatshme për nevojat e tyre.

Raiffeisen Leasing ka hapur platformat në rrjetet sociale Instagram, Facebook, LinkedIn dhe gjatë vitit 2022 vijon të jetë shumë aktive dhe ka rritur praninë në to, duke promovuar produktet dhe shërbimet e qirasë financiare.

Gjithashtu, tashmë kemi një faqe të re web dhe më të përmirësuar: www.raiffeisen-leasing.al.

Gjatë vitit 2022, Raiffeisen Leasing Sh.a ka ndërmarrë fushata marketingu, kryesisht të bazuara dhe të koordinuara me politikat dhe aktivitetet e marketingut të koncesionerëve vendas si partnerët tanë kryesorë në biznes.

Stafi drejtues dëshiron të përfitojë nga kjo mundësi për të falënderuar klientët dhe partnerët tanë të biznesit për bashkëpunimin e shkëlqyer gjatë 2022, veçanërisht për besimin që ata na kanë dhënë. Gjithashtu, u jemi shumë mirënjohës punonjësve tanë për përkushtimin dhe përpjekjet, duke shprehur bindjen tonë që ekipi i Raiffeisen Leasing do të bëjë të mundur që të jemi lider në treg edhe për vitin 2023.

Perspektivat për vitin 2023

Raiffeisen Leasing sh.a do të jetë në pozita që të mbështesë në mënyrë aktive bizneset në planet e tyre të investimeve edhe gjatë vitit 2023, duke ofruar financimin e mjeteve të lëvizshme dhe pajisjeve dhe një fokus në rritje për financimin e mjeteve ESG.

Gjithashtu, duke u bazuar në strategjinë e shoqërisë gjatë vitit 2023, është planifikuar që të hidhet në treg një produkt i ri për klientët individë, qira financiare për pasuri të paluajtshme rezidenciale. Shoqëria jonë do të jetë e para në tregun e qirasë financiare që do të ofrojë këtë produkt, duke plotësuar kërkesat e tregut në Shqipëri.

Ne synojmë të jemi tërësisht të përkushtuar në zhvillimin e mëtejshëm të bashkëpunimit afatgjatë me klientët dhe koncesionarët tanë dhe do të vijojmë në mënyrë aktive t'u përgjigjemi nevojave të tyre me gamën e produkteve dhe shërbimeve tona.

Objektivat tanë kryesorë do të jenë rritja e biznesit, përmirësimi i shitjeve të kryqëzuara me të gjithë segmentet e bankës, përmirësimi i vazhdueshëm i produkteve ekzistuese dhe zhvillimi i produkteve të reja, menaxhimi i përshtatshëm i rrezikut, reduktimi i kostove dhe përmirësimi i efikasitetit. Ne jemi tërësisht të dedikuar për të ruajtur qëndrueshmërinë e portofolit aktual, duke aplikuar parimin e cilësisë në vend të madhësisë, dhe një politikë të fortë të menaxhimit të rrezikut.

Ekspërjencën jonë dhe mbështetjen e grupit Raiffeisen, baza e fortë e kapitalit dhe cilësia e portofolit janë garancia jonë që ne do të mbetemi një partner i sigurt dhe i përgjegjshëm për klientët dhe koncesionarët për periudhën në vijim.

Raiffeisen INVEST

Viti 2022 konsiderohet si një vit sfidues për shoqërinë e menaxhimit të aseteve dhe klientët tanë. Ne operuam në një mjedis financiar që u karakterizua nga pasiguri e shtuar për shkak të luftës dhe inflacionit shumë të lartë, i cili arriti nivele historike. Bankat qendrore në mbarë botën u detyruan të shtrëngojnë politikën monetare, duke rritur në mënyrë agresive normat e interesit në kurriz të rritjes ekonomike.

Në Shqipëri, yield-et e titujve qeveritarë u rritën deri në 400 bp dhe ankandet parësore ishin rregullisht të nënshkruara me B/C më pak se 1, veçanërisht gjatë tremujorit të tretë 2022.

Në këto rrethana të reja financiare, performanca e të gjitha fondeve pësoi rënie dhe rezultoi negative edhe për fondet e LCY. Si rezultat i disa faktorëve të ndryshëm të rrezikut që u materializuan, shlyerjet nga të gjitha fondet u rritën ndjeshëm dhe aktivet nën menaxhim ranë me gati 42%. Në përgjithësi i gjithë tregu i fondeve të investimeve në Shqipëri u tkurr me 43,8%, duke humbur 27,7% të investitorëve të tij.

Në një realitet të ri global, ku Shqipëria nuk mund të bënte përjashtim, i gjithë fokusi ynë u zhvendos në menaxhimin e likuiditetit dhe intensifikimin e komunikimit me agjentët e shitjeve dhe klientët tanë. Këta të fundit janë epiqendra e aktivitetit tonë dhe ofrimi i një shërbimi më të mirë, në një proces plotësisht transparent do të jetë gjithmonë synimi ynë. Raiffeisen Invest u ofroi klientëve dhe agjentëve të shitjeve të gjithë informacionin e nevojshëm për të kuptuar arsyet e rritjes së normave të interesit, efektit e yield-eve më të larta në performancën e fondeve dhe për të ndihmuar investitorët gjatë procesit të tyre vendimmarrës në lidhje me ecurinë e investimit të tyre.

Përkundër një viti të vështirë dhe sfidues, ne arritëm të sigurojmë rezultate të mira financiare me shpenzime PBT + Shpërndarje në vlerën 5,5 milionë euro.

Treguesit tanë të likuiditetit mbetën solid për të gjitha fondet nën menaxhim.

Gjatë vitit 2022, Raiffeisen Invest ruajti pozicionin e shoqërisë lider në tregun shqiptar për fondet e investimeve, me 95 për qind të peshës së tregut për sa i përket aktiveve. Aktivet e fondeve të investimit nën menaxhimin e Raiffeisen Invest ishin 345 milionë euro më datë 31.12.2022.

Nga ana tjetër, Fondi i Pensioneve Vullnetare Raiffeisen shënoi një rritje solide prej 17%, duke zgjeruar bazën e klientëve me 10% (kryesisht plane profesionale) të cilëve iu ofrua performanca neto më e mirë në treg. Më 31.12.2022, aktivet nën menaxhim u rritën në vlerën në 10,6 milionë euro.

Në lidhje me iniciativat tona strategjike, ne zgjeruam më tej pjesën e kanaleve digjitale në shitjet bruto në krahasim me vitin 2021 dhe mbetëm e vetmja shoqëri e menaxhimit të aktiveve në treg që ofron shërbime digjitale për klientët e saj.

Gjatë vitit 2022, janë shitur 5836 plane të reja investimi ose +1,51% krahasuar me vitin e kaluar.

E fundit, por jo më pak e rëndësishme, si menaxher i aktiveve të Grupit RBI, Raiffeisen Invest ka përafuar strategjinë e vet me vizionin e Grupit, duke përfshirë qëndrueshmërinë në objektivat e tij afatshkurtër të zhvillimit. Të shqetësuar nga sfidat globale si ndryshimi i klimës dhe ndotja e mjedisit, Raiffeisen Invest synon të kontribuojë në zhvillimin e një bote të qëndrueshme përmes dizajnit të produkteve ESG në një të ardhme të afërt.

Performanca e fondeve dhe zhvillimi i tregjeve financiare

Gjatë vitit 2022, fondet nën menaxhim siguruan kthimet neto për investitorët si më poshtë:

Fondi i pensioneve vullnetare Raiffeisen: +4.09 për qind me bazë vjetore
Fondi Raiffeisen Prestigj: -4.07 për qind me bazë vjetore
Fondi Raiffeisen Vizion: -8.82 për qind me bazë vjetore
Fondi Raiffeisen Invest Euro: -9.28 për qind me bazë vjetore
Fondi Raiffeisen Miks: -12.65 për qind me bazë vjetore

Gjatë vitit 2022, ecuria vjetore e obligacioneve dhe e aksioneve ka qenë negative, ku shumë indekse kryesore të aksioneve dhe obligacioneve shënuan kthime negative vjetore dyshifrore. Përrjashtim bënte vetëm klasa e aktiveve të mallrave në energji, naftë dhe gaz, të cilat përbëjnë edhe një nga performancat më të mira në shumë vite.

Në fillim të vitit 2022, ndërkohë që kërcënimi nga pandemia duke sikur ishte mposhtur, një tjetër kërcënim vendimtar u shfaq për tregjet financiare me pushtimin tronditës të Ukrainës nga Rusia në shkurt 2022. Lufta dhe rreziku gjeopolitik rritën menjëherë pasigurinë dhe gjeneruan për pasojë inflacion më të lartë në të gjithë botën, duke pasur parasysh varësinë nga importet e energjisë, veçanërisht gazit natyror nga Rusia, për shumë vende të botës.

Rritja e çmimit të energjisë, por edhe e çmimeve të produkteve të tjera të shportës, shënoi nivele rekord inflacioni gjatë gjithë vitit. Bankat qendrore iu përgjigjën inflacionit të lartë me politika të shtrënguara monetare dhe rritje të theksuara të normave të interesit, me fokus për ta sjellë sa më shpejt atë brenda fashës së objektivave të tyre. Viti përfundoi me vlerat e inflacionit përkatësisht 6,5 për qind dhe 9,2 për qind për SHBA-në dhe Eurozonën.

Shqipëria nuk bënte përjashtim dhe inflacioni arriti nivelin më të lartë në muajin tetor me 8,3%, i ndikuar kryesisht nga rritja e çmimeve të produkteve ushqimore, naftës, apo të kostove të transportit. Banka e Shqipërisë reagoi me disa rritje të normave të interesit, duke e rritur normën bazë nga 0,5 për qind në 2,75 për qind. Yield-et e obligacioneve të qeverisë shqiptare në tregun vendas u rritën me 3 deri në 4 për qind gjatë vitit 2022 dhe ky ishte nxitësi kryesor i performancës negative vjetore të fondit Prestigj dhe Vizion.

Në Raiffeisen Invest, drejtuesit e fondeve u përpoqën të ulin nivelin e rrezikut të fondeve, duke ulur ekspozimin ndaj instrumenteve financiare me rrezik më të lartë dhe duke kaluar në instrumente që mund të përfitonin nga zhvillimet e reja në tregjet financiare. Një nga prioritetet kryesore ishte menaxhimi i likuiditetit të fondit dhe sigurimi i treguesve solidë të likuiditetit për të gjitha fondet.

Fondi i pensioneve vullnetare Raiffeisen ishte i vetmi fond që nuk pësoi luhatje dhe ka shënuar kthimin vjetor më të lartë gjatë vitit 2022 krahasuar me fondet e tjera të pensioneve vullnetare që operojnë në tregun vendas.

Përgjegjësia sociale

Gjatë vitit 2022, Raiffeisen Invest sh.a dëshmoi një përkushtim të jashtëzakonshëm për të qenë një qytetar aktiv dhe i angazhuar që kontribuon në ndërtimin e një shoqërie të qëndrueshme.

Në këtë kontekst, angazhimi ynë u fokusua në projekte që mbulojnë arsimin, mirëqenien dhe zhvillimin social, shëndetin, mjedisin dhe së fundmi, por jo më pak e rëndësishme, artin dhe kulturën, për të përmirësuar jetën e komunitetit ku jetojmë.

Në besojmë se kemi bërë përpjekjet tona më të mira për të kombinuar forcën tonë të biznesit me dëshirën për të bërë vepra të mira për komunitetin.

Në këtë kuadër, vitin e kaluar kemi mbështetur me krenari 52 projekte në vend, duke marrë në konsideratë përafrimin e projektit të përzgjedhur me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm të OKB-së, pasi duam të lëmë gjurmë pozitive në terma afatgjata.

Përgjegjësia Sociale e Korporatës ka vendosur fokus të veçantë në projekte të lidhura me artin dhe kulturën. Ndër projektet më të rëndësishme ishin festivalet "ZA Fest", "Check-In", "Pianodrom" dhe edicioni i 5-të i festivalit "South outdoor" me fokus promovimin e turizmit vendas dhe zhvillimin e qëndrueshëm.

Edukimi dhe mësimi mbeten një nga shtyllat kryesore të një shoqërie të qëndrueshme, ndaj ne mbështetëm pajisjen e tre shkollave në Tiranë me laboratorë informatike si dhe tre projekte që lidhen me edukimin financiar për të ndihmuar të rinjtë të zgjerojnë njohuritë e tyre në këtë sektor.

Gjithashtu, vëmendje e veçantë iu kushtua projekteve me rëndësi të konsiderueshme për komunitetin, si rikonstruksioni i kopshteve në bashkitë Roskovec dhe Lushnje, si dhe rikonstruksioni i repartit të pediatriisë në spitalin e Sarandës.

Raiffeisen Invest sh.a. I konsideron me rëndësi të veçantë të gjitha masat e ndërmarra në kuadër të përgjegjësisë sociale të korporatës. Në ndjekje të vizionit tonë për të qenë shoqëria më e besueshme e menaxhimit të aseteve në vend dhe si pjesë e Raiffeisen Group, ne do të vijojmë të jemi një mbështetës aktiv i komunitetit, duke synuar të ndihmojmë shoqërinë drejt një të ardhmeje më të mirë.

Perspektiva 2023

Bankat qendrore me shumë mundësi do të monitorojnë inflacionin bazë gjatë vitit 2023 dhe do të vazhdojnë të rrisin normat e interesit derisa të sigurohen se inflacioni të bjerë brenda fashës së objektivave të tyre. Megjithatë, pritet që ritmet e rritjes së normave të interesit të jenë më të ngadalta në krahasim me vitin 2022. Normat më të larta dhe kurbat e përmbysura të yield-ve shfaqin frikën e një recesioni të lehtë të mundshëm gjatë vitit 2023.

Lufta e Rusisë në Ukrainë ka shumë të ngjarë të vazhdojë, por ka ngecur më shumë se kurrë. Nafta, gazi dhe energjia elektrike mbeten të shtrenjta për standardet afatgjata, por krahasuar me kulmin e çmimeve të tyre në verën e vitit 2022, çmimet e tyre të shitjes me shumicë tashmë janë rikthyer në një masë që të gjithë po shpresojmë.

Inflacioni pritet të bjerë gjatë gjysmës së dytë të 2023 për shkak të politikave monetare të shtrënguara. Ky inflacion në nivele më të buta do të ndikojë në uljen e normës së interesit të obligacioneve gjatë vitit.

Edhe për Shqipërinë, viti 2023 pritet të ketë sfida të larta ekonomike me inflacion të lartë të importuar kryesisht nga jashtë dhe një zbutje të politikës monetare të ashpër nga ana e Bankës së Shqipërisë.

Duke marrë parasysh nivelin e lartë të likuiditetit në tregun vendas dhe faktin që yield-et e bonove dhe obligacioneve të qeverisë shqiptare e mbyllën vitin 2022 në nivele shumë tërheqëse, ka shumë mundësi që pjesëmarrësit e tregut të fillojnë të investojnë në ankande parësore dhe të ushtrojnë më pak presion mbi yield-et gjatë tremujorit I 2023. Si rezultat i një kombinimi interesant të yield-eve të portofolit të investimeve deri në fund të vitit 2022 dhe një rënie të mundshme të yield-eve gjatë vitit 2023, presim të shohim një përmirësim të ndjeshëm në performancën e fondeve dhe të rikthehemi në rritje deri në gjysmën e dytë të 2023.

Një vështrim mbi Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International (RBI) i referohet Austrisë, ku është një bankë lider për korporata dhe investime, si dhe në Evropën Qendrore dhe Lindore (EQL) si treg mëmë. Degët mbulojnë 12 tregje në të gjithë rajonin. Përveç kësaj, Grupi përfshin shumë ofrues të tjerë të shërbimeve financiare që operojnë në fusha të tilla si qiratë financiare, menaxhimi i aktiveve dhe M&A (Bashkim dhe Blerje të Shoqërive).

Në total, rreth 44,000 punonjës të RBI-së iu shërbyen 17.6 milionë klientëve nga rreth 1,700 degë, shumica dërrmuese e të cilave ndodhen në Evropën Qendrore dhe Lindore. Në fund të vitit 2022, vlera totale e aktiveve të RBI-së ishte afërsisht 207 miliardë euro.

Aksionet e RBI AG janë të listuara në Bursën e Vienës që në vitin 2005. Bankat rajonale Raiffeisen përbëjnë afërsisht 58.8 përqind të aksioneve të RBI-së ku 41.2 përqindshi i mbetur janë aksione të pavarura.

Rrjeti i Raiffeisen Bank SHA

Distrikti Qendror

Rruga e Kavajës,

Pallati 71, Shkalla 1, Ap 4, Tiranë

Telefoni: +355 4 2253 644/6;

+355 4 2233 396

+355 4 2224 540

Faks: +355 4 2230 013

+355 4 2247 912

Rruga "Vangjel Noti",

Nd: 12, H 6, Laprakë, Tiranë

Telefoni: +355 4 2357828

Lagja "Qemal Stafa", Rruga "11 Nëntori",

Pallati i ri, Elbasan

Telefoni: +355 54 42260

Distrikti Jugor

Lagja 3, Rruga "Hamdi Troplini",

Pallati 12-katësh, pranë Bashkisë, Durrës.

Telefoni: +355 52 254 95

+355 52 25 027

Shëtitore "Fan S. Noli", Silver Center, Korçë

Telefoni: +355 82 43179

Faks: +355 82 45870

Distrikti Verior

Hotel Rozafa, Lagja "Vasil Shanto",

Rruga Teuta, Shkodër

Telefoni: +355 22 43171

+355 22 43764

Adresat

Raiffeisen Bank International AG

Austri

Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Tel: +43-1-71 707-0
SWIFT/ BIC: RZBATWW
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Rrjeti i Bankave në EQL

Shqipëri

Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-23 81 381
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bjellorusi

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9090
SWIFT/BIC: PJCBY2X
www.priorbank.by

Bosnje dhe Hercegovinë

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-75 50 10
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bullgari

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vapzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE III
1407 Sofia
Tel: +359-2-91 985 101
SWIFT/BIC: RZBBGFSF
www.rbb.bg

Kroaci

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-72-626 262
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Republika Çeke

Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prague 4
Tel: + 420-412 440 000
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Hungari

Raiffeisen Bank Zrt.
Váci út 116-118
1133 Budapest
Tel: +36-1-48 444-00
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovë

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Robert Doll St.99
10000 Pristina
Tel: +381-38-222-222
SWIFT/BIC: RBKOKKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Rumani

Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 Bucharest
Tel: +40-21-30 610 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusi

AO Raiffeisenbank
St. Troitskaya 17/1
129090 Moscow
Tel: +7-495-72 1-9900
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Serbi

Raiffeisen banka a.d.
Djordja Stanojevica 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-32 021 00
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovaki

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Tel: +421-2-59 19-1000
SWIFT/BIC: TATRKBX
www.tatrabanka.sk

Ukrainë

Raiffeisen Bank Aval JSC
Vul Leskova 9
01011 Kiev
Tel: +38-044-49 088 88
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Shoqëritë Leasing

Austri

Raiffeisen-Leasing
Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-71 601-0
www.raiffeisen-leasing.at

Shqipëri

Raiffeisen Leasing Sh.a.
Rruga "Tish Daija"
Kompleksi "Haxhiu" Godina 1
Kati 7-të
1000 Tiranë
Tel: +355-4-22 749 20
www.raiffeisen-leasing.al

Bjellorusi

„Raiffeisen-Leasing“ JLLC
V. Khoruzhey St. 31 A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9394
www.rl.by

Bosnje dhe Hercegovinë

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb.
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 340
www.rlhb.ba

Bullgari

Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofia
Tel: +359-2-49 191 91
www.rlb.g.bg

Kroaci

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnicka cesta 43
10000 Zagreb
Tel: +385-1-65 9-5000
www.raiffeisen-leasing.hr

Republika Çeke

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
14000 Prague 4
Tel: +420-2-215 116 11
www.rl.cz

Hungari

Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
Váci út 116-118
1133 Budapest
Tel: +36-1-486 5177
www.raiffeisenlizing.hu

Kosovë

Raiffeisen Leasing Kosovo LLC
Rr. UCK p.n. 222
10000 Pristina
Tel: +38-1-222-222-340
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Rumani

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246 D
014476 Bucharest
Tel: +40-21-30 644 44
www.raiffeisen-leasing.ro

Rusi

OOO Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya sq 28
119121 Moscow
Tel: +7-495-72 1-9980
www.raiffeisen-leasing.ru

Serbi

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-220 7400
www.raiffeisen-leasing.rs

Sillovakia

Tatra-Leasing s.r.o.
Hodžovo námestie 3
811 06 Bratislava
Tel: +421-2-5919-5919
www.tatraleasing.sk

Siloveni

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
1000 Ljubljana
Tel: +386-8-281-6200
www.raiffeisen-leasing.si

Ukrainë

LLC Raiffeisen Leasing Aval
Stepan Bandera av. 9
Build. 6 Office 6-201
04073 Kiev
Tel: +380-44-590 24 90
www.rla.com.ua

**Degë dhe zyra përfaqësimi –
Evropë****Francë**

Zyra Përfaqësuese e RBI në Paris
9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
75008 Paris
Tel: +33-1-45 612 700

Gjermani

Dega RBI në Frankfurt
Wiesenhüttenplatz 26
60 329 Frankfurt
Tel: +49-69-29 921 924

Poloni

Dega RBI në Poloni
Ul. Grzybowska 78
00-844 Warsaw
Tel: +48-22-578 56 00

Suedi

Zyra e Përfaqësimit të RBI në
Vendet Nordike
Drottninggatan 89, 14th Floor
11360 Stockholm
Tel: +46-8-440 5086

Mbretëria e Bashkuar

Dega e RBI në Londër
Tower 42, Leaf C 9th Floor
25 Old Broad Street
London EC2N 1HQ
Tel: +44-20-79 33-8000

**Degë dhe zyra përfaqësimi
– Azi****Kina****Dega e RBI në Pekin**

Dega e RBI në Pekin
Unit 700 (7th Floor), Building No. 6
Jianguomenwai Dajie 21
100020 Beijing
Tel: +86-10-65 32-3388

Indi

Zyra e Përfaqësimit të RBI në
Mumbai
501, Kamla Hub,
Gulmohar Rd, Juhu
Mumbai 400049
Tel: +91-22-26 230 657

Kore

Zyra e Përfaqësimit të RBI në Kore
#1809 Le Meilleur Jongno Town
24 Jongno 1 ga
Seoul 110-888
Tel: +82-2-72 5-7951

Singapor

Dega e RBI në Singapor
50 Raffles Place
#31-03 Singapore Land Tower
Singapore 048623
Tel: +65-63 05-6000

Vietnam

Dega e RBI në Vietnam
Ho-Chi-Minh-City
35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th Floor, Dist. 1
Ho-Chi-Minh-City
Tel: +842-8-38 214 718,
+842-8-38 214 719

Filiale të përzgjedhura

Austri

Kathrein Privatbank
Aktiengesellschaft
Wipplingerstraße 25
1010 Vienna
Tel: +43-1-53 451-300
www.kathrein.at

Raiffeisen Bausparkasse

Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-54 646-0
www.bausparen.at

Raiffeisen Centrobank AG

Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Tel: +43-1-51 520-0
www.rcb.at

Raiffeisen Factor Bank AG

Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-219 74 57-0
www.raiffeisen-factorbank.at

Raiffeisen Kapitalanlage- Gesellschaft m.b.H.

Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-71 170-0
www.rcm.at

Raiffeisen Wohnbaubank

Aktiengesellschaft
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-717 07-0
www.raiffeisen-wohnbaubank.at

Valida Holding AG

Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-31 648-0
www.valida.at

